atamis
Žirmūnų g.139, LT-09120 Vilnius
Tel.: +370 5 2728334

Planavimo organizatorius	**KELMĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS DIREKTORIUS**
Plano pavadinimas	**KELMĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS BENDROJO PLANO KEITIMAS**
Planavimo proceso etapas	**RENGIMO ETAPAS**
Planavimo proceso stadija	**SPRENDINIŲ KONKRETIZAVIMAS**
Teritorijų planavimo lygmuo	**SAVIVALDYBĖS**
Teritorijų planavimo dokumento rūšis	**KOMPLEKSINIO TERITORIJŲ PLANAVIMO DOKUMENTAS**
Objekto numeris	**AT-23T-2064**
Bylos (segtumo) žymuo	**BP-05**
TPDRIS dokumento numeris	**K-RJ-54-23-312**

ATESTATO NR.	PAREIGOS	VARDAS PAVARDĖ	PARAŠAS
Nr. TPV 0081	TERITORIJŲ PLANAVIMO PADALINIO VADOVĖ	ELEONORA KULNIS	
Nr. TPV 0081	PROJEKTO VADOVĖ	ELEONORA KULNIS	

Plano rengėjai:	
atamis	**UAB „Atamis“** Žirmūnų g. 139, LT-09120 Vilnius Įm. kodas 300564438 *Projekto vadovė* *Eleonora Kulnis* *El. paštas: e.kulnis@atamis.lt* *Tel.: +370 672 11410*

Teritorijų planavimo dokumentą parengusių specialistų sąrašas:

Eil. Nr.	Pareigos	Vardas Pavardė	Parašas
1.	Projekto vadovė	Eleonora Kulnis (TPV 0081)	
2.	PDV	Andželika Kažienė (ATP1682)	
3.	PDV	Žilvinas Grabauskas (TPV 0034)	
4.	PDV	Jonas Volungevičius	
5.	Ekonomistas	Artūras Makarevičius	
6.	Vyr. inžinierė	Elena Romanovska	

TURINYS

ĮVADAS 5
1. SPRENDINIŲ KONKRETIZAVIMO BENDROSIOS NUOSTATOS 8
2. BENDROJO PLANO ĮGYVENDINIMAS 10
3. ERDVINĖ IR FUNKCINĖ STRUKTŪRA 14
3.1. ERDVINĖS STRUKTŪROS VYSTYMO SPRENDINIAI 14
3.1.1. FUNKCINIŲ RYŠIŲ SPRENDINIAI 14
3.1.2. URBANISTINIAI CENTRAI 15
3.2. FUNKCINĖS STRUKTŪROS VYSTYMO SPRENDINIAI 17
3.3. FUNKCINIŲ ZONŲ VYSTYMO SPRENDINIAI 20
3.3.1. NEURBANIZUOTŲ IR NEURBANIZUOJAMŲ TERITORIJŲ FUNKCINĖS ZONOS BEI JŲ REGLAMENTAI 20
3.3.2. URBANIZUOTŲ IR URBANIZUOJAMŲ TERITORIJŲ FUNKCINĖS ZONOS 26
3.3.3. KITOS FUNKCINĖS ZONOS 31
3.3.4. KITOS SPECIFINĖS TERITORIJOS 32
3.3.4. URBANIZUOJAMŲ TERITORIJŲ PRIORITETINĖ PLĖTRA 33
4. GAMTINĖ APLINKA IR KRAŠTOVAIZDIS 34
4.1. KRAŠTOVAIZDŽIO TVARKYMO SPRENDINIAI 34
4.1.1. KRAŠTOVAIZDŽIO TVARKYMO ZONOS 34
4.1.2. SIEKTINI KRAŠTOVAIZDŽIO BENDROSIOS TERITORINĖS STRUKTŪROS OPTIMALUMO RODIKLIAI 50
4.2. GAMTINIO KRAŠTOVAIZDŽIO IR BIOLOGINĖS ĮVAIROVĖS APSAUGA 52
4.2.1. SAUGOMOS TERITORIJOS 52
4.2.2. BIOLOGINĖS ĮVAIROVĖS APSAUGA 59
4.3. GAMTINIO KARKASO TERITORIJŲ APSAUGA IR TVARKYMAS 63
4.3.1. BENDROS NUOSTATOS 63
4.3.2. GAMTINIO KARKASO TERITORIJOS IR JŲ GEOEKOLOGINIS POTENCIALAS 64
4.3.3. GAMTINIO KARKASO TERITORIJŲ TVARKYMAS 67
4.4. KRAŠTOVAIZDŽIO VIZUALINĖS KOKYBĖS APSAUGA 69
5. NEKILNOJAMASIS KULTŪROS PAVELDAS 71
5.1. NEKILNOJAMOJO KULTŪROS PAVELDO APSAUGA 71
5.2. SPRENDINIŲ ĮGYVENDINIMO PRIORITETAI 77
6. SOCIALINĖ IR EKONOMINĖ APLINKA 78
6.1. GYVENTOJŲ SKAIČIAUS KAITA 78
6.2. GYVENAMOJO FONDO PLĖTRA 78
6.3. SOCIALINĖS INFRASTRUKTŪROS VYSTYMAS 79
6.4. EKONOMINĖS APLINKOS VYSTYMAS 80
6.5. URBANIZUOJAMŲ TERITORIJŲ POREIKIO VERTINIMO PRIELAIDOS IR PAGRINDIMAS 81
6.6. SPRENDINIŲ ĮGYVENDINIMO PRIORITETAI 83

7. SUSISIEKIMO SISTEMA 85
7.1. SUSISIEKIMO SISTEMOS PLĖTROS PRIELAIDOS 85
7.2. AUTOMOBILIŲ KELIAI IR GATVĖS 86
7.3. VIEŠASIS TRANSPORTAS 88
7.4. PĖSČIŲJŲ – DVIRAČIŲ INFRASTRUKTŪRA 89
7.5. KITA SUSISIEKIMO INFRASTRUKTŪRA 90
7.6. SPRENDINIŲ ĮGYVENDINIMO PRIORITETAI 91
8. INŽINERINĖ INFRASTRUKTŪRA 92
8.1. INŽINERINĖS INFRASTRUKTŪROS PLĖTROS PRIELAIDOS 92
8.2. VANDENS TIEKIMAS IR NUOTEKŲ TVARKYMAS 93
8.3. ELEKTROS ENERGIJOS TIEKIMAS 96
8.4. ATSINAUJINANTYS ENERGIJOS IŠTEKLIAI 97
8.5. CENTRALIZUOTOS ŠILUMOS TIEKIMAS 101
8.6. RYŠIŲ INFRASTRUKTŪRA 101
8.7. ATLIEKŲ TVARKYMAS 102
8.8. GAISRINĖ SAUGA 102
8.9. SPRENDINIŲ ĮGYVENDINIMO PRIORITETAI IR PRIEMONĖS 103
8.10. PRIORITETINĖ SAVIVALDYBĖS INFRASTRUKTŪRA IR JOS VYSTYMO ETAPAI 104
8.10.1. Prioritetinės plėtros teritorijos 104
8.10.1. Prioritetinė savivaldybės infrastruktūra 105
9. TURIZMAS IR REKREACIJA 108
9.1. TURIZMO IR REKREACIJOS SISTEMA 108
9.2. SPRENDINIŲ ĮGYVENDINIMO PRIORITETAI 113
10. TERITORIJOS TVARKYMO IR NAUDOJIMO REIKALAVIMAI 114
1 PRIEDAS.TERITORIJOS TVARKYMO IR NAUDOJIMO REIKALAVIMAI 123
2 PRIEDAS. NAUDINGŲJŲ IŠKASENŲ TELKINIAI 132
3 PRIEDAS. NEKILNOJAMASIS KULTŪROS PAVELDAS 135

ĮVADAS

Teritorijų planavimo dokumento pavadinimas: Kelmės rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimas (toliau – Bendrasis planas).

Teritorijų planavimo dokumento rūšis: kompleksinis teritorijų planavimo dokumentas – savivaldybės bendrasis planas.

Teritorijų planavimo dokumento rengimo pagrindas: Kelmės rajono savivaldybės tarybos 2022 m. rugpjūčio 25 d. sprendimas Nr. T-239 „Dėl Kelmės rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo ir planavimo tikslų nustatymo“.

Planavimo organizatorius: Kelmės rajono savivaldybės administracijos direktorius, Vytauto Didžiojo g. 58, 86143 Kelmė, tel. +370 427 69052, el. paštas info@kelme.lt, puslapis internete https://www.kelme.lt/.

Plano rengėjas: UAB „Atamis“, Žirmūnų g. 139, LT-09120 Vilnius, tel. +370 5 2728334, el. paštas: info@atamis.lt.

Planavimo tikslai:

1. kompleksiškai sprendžiant socialinius, ekonominius ir ekologinius uždavinius sudaryti sąlygas tolesnei Kelmės rajono savivaldybės teritorijos darniai raidai ir plėtrai, nuosekliai erdvinei ir funkcinei integracijai ir teritorijų sanglaudai;
2. nustatyti sveikos, saugios ir harmoningos gyvenamųjų vietovių aplinkos, socialinės, ekonominės ir techninės infrastruktūros vystymo ir įgyvendinimo gaires;
3. sudaryti sąlygas racionaliam gamtinių, žemės gelmių ir energijos išteklių naudojimui ir atkūrimui;
4. sudaryti sąlygas racionaliam žemės naudojimui;
5. sudaryti sąlygas investicijų skatinimui, kuriant rajono socialinę gerovę ir auginant rajono ekonominį potencialą;
6. sudaryti sąlygas gamtinio ir kultūrinio kraštovaizdžio savitumo, gamtos ir nekilnojamojo kultūros paveldo išsaugojimui, įveiklinimui ir pažinimui, būtinojo gamtinio karkaso formavimo ekologinei pusiausvyrai išlaikyti.

Planavimo uždaviniai:

1. suformuoti planavimo lygmenį atitinkančias teritorijos funkcinio ir erdvinio vystymo kryptis;
2. optimizuoti planuojamos teritorijos urbanistinę struktūrą, socialinę ir inžinerinę infrastruktūrą, numatyti jų atsparumo ekstremaliems klimato reiškiniams stiprinimo priemones;
3. numatyti racionalaus žemės gelmių išteklių, žemės ūkio naudmenų, miškų, kitų gamtos išteklių išsaugojimo ir naudojimo, klimato kaitos poveikio švelninimo, gamtinio karkaso formavimo,

gamtos ir nekilnojamojo kultūros paveldo, kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės išsaugojimo priemones, optimalią kraštovaizdžio struktūrą;

4. detalizuoti atitinkamų aukštesnio lygmens kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų sprendinius;
5. nustatyti savivaldybės ir jos urbanistinių centrų socialinės infrastruktūros sistemos vystymo reikalavimus, detalizuojant valstybės lygmens bendrųjų planų privalomąsias teritorijos naudojimo nuostatas;
6. patikslinti valstybės dalies bendrajame plane numatomų urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų vystymo poreikius;
7. numatyti Kelmės rajono savivaldybei, valstybei svarbių objektų išdėstymą, svarbiems objektams rezervuotinas teritorijas;
8. nustatyti žemės ūkio paskirties teritorijų vystymo ir formavimo kryptis;
9. nustatyti gyvenamųjų vietovių kraštovaizdžio savitumui svarbias teritorijas, antropogeninius ir gamtinius elementus, vertingą kraštovaizdį reprezentuojančias apžvalgos vietas ir iš jų atsiveriančias panoramas, numatyti jų vizualinę apsaugą;
10. numatyti ypatingų inžinerinių statinių išdėstymą, pažymint visus esamus, rengiamu bendruoju planu ir kitais teritorijų planavimo dokumentais numatomus 30 m ir aukštesnius ypatingus inžinerinius statinius, kuriems aptarnauti reikalingas ne didesnis kaip 0,01 ha žemės plotas, kuriam Lietuvos Respublikos žemės įstatymo 40 straipsnio 6 dalies 2 punkte numatytu atveju neformuojamas atskiras žemės sklypas;
11. Kelmės rajono savivaldybės teritorijos funkcinis zonavimas;
12. Kelmės rajono savivaldybės teritorijos gyvenamųjų vietovių sistema – savivaldybės urbanistinių centrų sistema ir jų funkciniai ryšiai, savivaldybės urbanistinių centrų vystymo galimybės ir urbanizuotų teritorijų prioritetinės plėtros kryptys;
13. inžinerinės ir socialinės infrastruktūros vystymo principai (ar jos išdėstymo reikalavimai), inžinerinių komunikacijų koridoriai;
14. išskiriamos urbanizuotos, urbanizuojamos ir neurbanizuojamos teritorijos (arba nurodomos urbanizuotų teritorijų plėtros kryptys), nustatomos prioritetinės plėtros teritorijos ir galimas plėtros mastas, prioritetinės ir kitos galimos veiklos, prioritetinės savivaldybės infrastruktūros vystymo etapai;
15. įvertinti teritorijas, kurioms būtina rengti vietovės lygmens bendruosius planus masteliu M 1:2 000–10 000;
16. žemės gelmių išteklių telkiniai;
17. siūlomų apželdinti mišku teritorijų išdėstymas;
18. turistinių trasų, rekreacinių zonų išdėstymas;

19. įvertinti galiojančius specialiuosius planus ir integruoti aktualius jų sprendinius į rengiamą bendrąjį planą;
20. atsižvelgti į Kelmės rajono teritorijos bendrojo plano sprendinių įgyvendinimo stebėsenos 2017-2020 metų ataskaitos išvadas.

Planavimo procesas:

Planuojama teritorija ir plotas: Kelmės rajono savivaldybė, plotas apie 170465 ha.

Planuojamas laikotarpis: ne trumpesnis kaip 10 metų.

SPAV reikalingumas: Strateginis pasekmių aplinkai vertinimas atliekamas.

Planavimo proceso etapai: parengiamasis, rengimo ir baigiamasis.

Koncepcijos rengimas: teritorijos vystymo koncepcija rengiama.

Koncepcijos nepriklausomas profesinis vertinimas: koncepcijos nepriklausomas profesinis vertinimas neatliekamas.

1. SPRENDINIŲ KONKRETIZAVIMO BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Bendrųjų sprendinių formavimo stadijoje suformuota apibendrinta Kelmės rajono savivaldybės teritorijos vystymo koncepcija, parengtos dvi bendrųjų sprendinių (koncepcijos) alternatyvos. I-oje ir II-oje alternatyvose esminiai funkcinės struktūros sprendinių pokyčiai susisieti su urbanizuotų ir urbanizuojamų funkcinių zonų teritoriniu išdėstymu ir apimties mažinimu, teritorijos naudojimo intensyvumu, atsinaujinančios energetikos infrastruktūros plėtra:
   - **I-oje alternatyvoje** Kelmės rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano bendrieji sprendiniai yra parengti vadovaujantis tęstinumo principu, t. y. prisilaikant galiojančio Bendrojo plano nustatyto funkcinės struktūros principinio vystymo modelio, kuris orientuotas į plėtotinų gyvenamųjų vietovių tolygaus tinklo išlaikymą. Įvertinant teisėtus lūkesčius, išlaikomas plėtotinų gyvenamųjų vietovių skaičius, tačiau naikinama perspektyvinė urbanistinė plėtra aplink galiojančiame bendrajame plane išskirtas urbanizuotas teritorijas.
   - **II-oje alternatyvoje** prioritetas teikiamas intensyvios ir koncentruotos erdvinės struktūros plėtojimui perspektyviose gyvenamose vietovėse, esamų užstatytų teritorijų plėtros optimizavimui, fizinės ir/ar funkcinės struktūros atnaujinimui, kai plėtra vykdoma pirmoje eilėje išnaudojant vidinius teritorijos resursus, taikant regeneravimo, modernizavimo, tankinimo ir konversijos bei kompaktiškos plėtros principus. Sumažinamas galiojančiame bendrajame plane nustatytas urbanizuotų ir kitai paskirčiai naudotinų urbanizuotų teritorijų skaičius ir plotas. Analogiškai, kaip I-oje alternatyvoje, naikinama perspektyvinė urbanistinė plėtra aplink galiojančiame bendrajame plane išskirtas urbanizuotas teritorijas.
   - **Kelmės rajono savivaldybės taryba 2024 m. gruodžio 17 d. sprendimu Nr. T1-393 „Dėl pritarimo Kelmės rajono bendrojo plano keitimo koncepcijai“ pritarė Kelmės rajono savivaldybės bendrojo plano keitimo koncepcijai, pasirenkant II-ąją alternatyvą.**

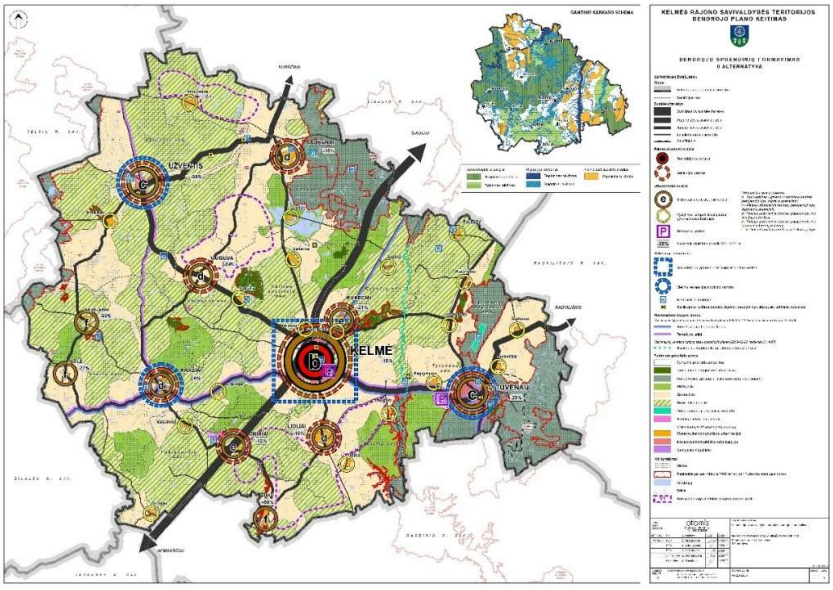

1 pav. Kelmės rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo bendrųjų sprendinių formavimas, II-oji alternatyva

2. Vadovaujantis Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 18 d. nutarimu Nr. 967 (2014 m. gruodžio 23 d. nutarimo Nr. 1467 redakcija), bendrųjų sprendinių formavimo stadijoje parengtas plėtros alternatyvų strateginis pasekmių aplinkai vertinimas ir pasirinkta optimaliausia plėtros alternatyva. Vertinimo metu nustatyta, kad ilgalaikės perspektyvos požiūriu II-oji alternatyva vertinama kaip pranašesnė už I-ąją alternatyvą ir turi būti plėtotina.

3. Kelmės rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo sprendinių konkretizavimas parengtas Kelmės rajono savivaldybės teritorijos bendrųjų sprendinių formavimo (koncepcijos) II-osios alternatyvos pagrindu ir vadovaujantis Kelmės rajono savivaldybės tarybos, Kelmės rajono savivaldybės vyriausiojo architekto pritarimais bei strateginio pasekmių aplinkai vertinimo išvada. Bendrojo plano sprendinių konkretizavimo stadijoje tikslinami ir detalizuojami bendrųjų sprendinių formavimo II-osios alternatyvos sprendiniai, nekeičiant jų esmės.

4. Bendrojo plano Bendrieji sprendiniai (koncepcija) parengti 30 metų laikotarpiui (iki 2055 m.), sprendinių konkretizavimo sprendiniai – 10 metų laikotarpiui (iki 2035 m.).

5. Bendrojo plano sprendinių konkretizavimą sudaro aiškinamasis raštas ir grafiniai sprendiniai brėžiniuose:
   - 1 brėžinys. Pagrindinis brėžinys M 1:50 000;
   - 2 brėžinys. Susisiekimo ir inžinerinės infrastruktūros brėžinys M 1:50 000;
   - 3 brėžinys. Kraštovaizdžio tvarkymo zonų brėžinys M 1:50 000;
   - 4 brėžinys. Gamtinio karkaso brėžinys M 1:50 000;
   - 5 brėžinys. Rekreacijos, turizmo, gamtos ir kultūros paveldo plėtojimo brėžinys M 1:50 000;
   - 6 brėžinys. Prioritetinės ir neprioritetinės savivaldybės infrastruktūros schema M 1:75 000.

2. BENDROJO PLANO ĮGYVENDINIMAS

1. Kelmės rajono savivaldybės tarybai patvirtinus Kelmės rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimą nustoja galioti:
   1.1. Kelmės rajono teritorijos bendrojo plano pakeitimas, patvirtintas 2013-03-29, T00065590 (000541000528);
   1.2. Kelmės rajono degalinių ir serviso objektų išdėstymo specialusis planas (2024 m. rugsėjo 26 d. Kelmės rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T-282 buvo pripažintas Kelmės rajono teritorijos bendrojo plano sudėtine dalimi).

2. Planuojamai teritorijai taikomi galiojančių aukštesnio ir žemesnio kompleksinio lygmens teritorijų planavimo dokumentų sprendinių reikalavimai:
   1.1. Lietuvos Respublikos teritorijos bendrasis planas, patvirtintas 2021-09-29, T00087007;
   1.2. Nacionalinis kraštovaizdžio tvarkymo planas, patvirtintas 2015-10-02, T00077225;
   1.3. Šaukėnų miestelio bendrasis planas, patvirtintas 2014-01-29, T00077513;
   1.4. Užvenčio miesto bendrasis planas, patvirtintas 2012-08-29, T00027633;
   1.5. Liolių miestelio bendrasis planas, patvirtintas 2014-01-29, T00077539;
   1.6. Tytuvėnų miesto bendrasis planas, patvirtintas 2015-10-29, T00026384;
   1.7. Tytuvėnų miesto bendrasis planas, rengiamas keitimas;
   1.8. Kražių miestelio teritorijos bendrojo plano keitimas, patvirtintas 2024-09-26, T00094945;
   1.9. Kelmės miesto teritorijos bendrojo plano keitimas, patvirtintas 2024-08-29, T00094745.

3. Planuojamai teritorijai taikomi galiojančių aukštesnio, atitinkamo ir žemesnio lygmens specialiojo teritorijų planavimo dokumentų sprendinių reikalavimai:

Planavimo dokumento pavadinimas ir registracijos numeris	**TPD įregistravimo data**
Turizmo ir rekreacijos schemos ir planai (projektai)	
Nacionalinio lygmens autoturizmo specialusis planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2009 m. vasario 23 d. įsakymu Nr. 4-68, T00053906	2009-03-17
Nacionalinių vandens turizmo trasų specialusis planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2009 m. vasario 23 d. įsakymu Nr. 4-67, T00053907	2009-03-17
Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos planavimo dokumentai	
Kelmės rajono savivaldybės nekilnojamojo kultūros paveldo tinklų schema, T00054158	2009-05-20
Inžinerinės infrastruktūros vystymo planai	
Palėpšų k., Kelmės apyl. sen., Kelmės r. 10 KV, 0,38 KV elektros tinklų orinių linijų tiesimas, specialusis planas, T00026345	-
Lendrės k., Pakražančio sen., Kelmės r. 10 KV ir 0,38 kV elektros tinklų orinių linijų tiesimas, specialusis planas, T00026350	2000-03-15
Mateikių k., Kelmės apyl. sen., Kelmės r. 10 KV, 0,38 KV elektros tinklų orinių linijų tiesimas, T00026346	-
Valstybinės reikšmės kelio Nr.148 Raseiniai-Tytuvėnai-Radviliškis pėsčiųjų ir dviračių tako tiesimo ruože nuo 19,90 iki 26,56 km projektiniai sprendiniai, teritorijų planavimo dokumentai-specialusis planas, T00028056	2012-03-27
KK Nr.215 Bubiai-Ramučiai esančios sankryžos su KK Nr.159 Užventis-Šaukėnai-Kuršėnai Kelmės r. specialusis planas, T00028581	-
Kelmės rajono vietinės reikšmės kelių specialusis planas, T00074890	2015-02-05

Planavimo dokumento pavadinimas ir registracijos numeris	TPD įregistravimo data
Kelmės rajono vietinės reikšmės kelių specialiojo plano pakeitimas, T00076933	2015-09-17
Kelmės rajono šilumos ūkio specialiojo plano keitimas, T00080172	2017-05-09
Kelmės rajono savivaldybės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano keitimas, T00087891	2022-07-01
Saugomų teritorijų vystymo planai	
Kurtuvėnų regioninio parko Bubių rekreacinės zonos tvarkymo planas, T00052873	-
Kurtuvėnų regioninio parko Bijotės rekreacinės zonos tvarkymo planas, T00053559	-
Kurtuvėnų regioninio parko planavimo schema (ribų ir tvarkymo planai), T00095090	2024-11-30
Gintenių miško drebulės valstybinio genetinio draustinio ribų planas, T00074248	2014-12-12
Vaitaičių miškopušies valstybinio genetinio draustinio ribų planas, T00074485	2014-12-30
Varnių regioninio parko ir jo zonų bei buferinės apsaugos zonos ribų planas, T00079324	2016-11-07
Varnių regioninio parko tvarkymo planas, T00079455	2016-11-29
Tytuvėnų regioninio parko planavimo schema (ribų ir tvarkymo planai), T00083683	2019-07-31
Dubysos regioninio parko planavimo schema (ribų ir tvarkymo planai), T00083684	2019-07-31
Specialusis planas (kiti specialiojo planavimo dokumentai)	
Kelmės rajono vandenviečių sanitarinių apsaugos zonų nustatymo specialusis planas, T00074903	2015-02-06
Šiaulių apskrities Kelmės rajono savivaldybės Pakražančio, Liolių seniūnijų Žalpių, Liolių, Gailių kadastro vietovių Žalpių miestelio, Uvainiškių, Kareivų, Mažučių, Padvarninkų I, Antkapinio, Orkių, Kerkasių, Butkiškės, Būdų, Pėriškių, Dvariškių, Drupstų, Baldegių kaimų ir jų dalių žemės konsolidacijos projektas Nr. 1IG-KS-11-1-006966-PR001, T00074946	2015-02-11
Žemės sklypo Kelmėje, Paparčių g. planas, prilyginamas detaliojo teritorijų planavimo dokumentui, T00077756	2016-01-14
Žemės sklypo Kelmėje, Šlaito g. planas, prilyginamas detaliojo teritorijų planavimo dokumentui, T00077754	2016-01-14
Žemės sklypo Kelmėje, Rudupio g. planas, prilyginamas detaliojo teritorijų planavimo dokumentui, T00077731	2016-01-12
Kelmės rajono šilumos ūkio specialiojo plano keitimas, T00080172	2017-05-09
Žemės sklypo Kelmėje, Parko prie Kirches, planas, prilyginamas detaliojo teritorijų planavimo dokumentui, T00077741	2016-01-12
Žemės sklypo Kelmėje, karių kapinių ir greta esančio parko, planas, prilyginamas detaliojo teritorijų planavimo dokumentui, T00077748	2016-01-13
Žemės sklypo (kadastro Nr.5446/0003:104), esančio Mickių k., Kelmės apyl. sen., Kelmės rajono savivaldybės, kaimo plėtros (ūkio vidinės) žemėtvarkos projektas ūkininko ūkio sodybos formavimo, T00085892	2021-03-05
Žemės gelmių naudojimo planai	
Kelmės rajono Toleikių smėlio telkinio išteklių dalies naudojimo planas, T00081998	2018-06-01
Kelmės rajono Graužikų smėlio ir žvyro telkinio išteklių dalies žemės gelmių naudojimo planas, T00086819	2021-10-01
Kelmės rajono Maudžiorų žvyro telkinio išteklių dalies žemės gelmių naudojimo planas, T00088575	2022-12-30
Kelmės rajono Kalniškių smėlio ir žvyro telkinio dalies naudojimo planas, T00079157	2016-09-29
Kelmės rajono Toleikių I telkinio smėlio ir žvyro išteklių dalies naudojimo planas, T00083758	2019-08-23

Planavimo dokumento pavadinimas ir registracijos numeris	**TPD įregistravimo data**
Kelmės rajono Kalniškių telkinio žvyro ir smėlio išteklių dalies naudojimo planas, T00084905	2020-06-18
Kelmės rajono Kalniškių IV smėlio ir žvyro telkinio naudojimo planas, T00087954	2022-07-22
Kelmės rajono Lembertiškio telkinio smėlio ir žvyro išteklių dalies žemės gelmių naudojimo planas, T00089678	2023-07-27
Kelmės rajono Kalniškių IV smėlio ir žvyro telkinio naudojimo plano keitimas, T00095260	2025-01-21
Žemėtvarkos projektai	
Kelmės rajono savivaldybės miškų išdėstymo žemėtvarkos schema, T00027134	2005-11-30

4. Kitos nuostatos:
   4.1 Bendrojo plano sprendiniai nepanaikina galiojančių detaliųjų planų sprendinių;
   4.2 Iki Bendrojo plano keitimo patvirtinimo įsigaliojimo datos pradėti rengti žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentai ir žemės valdos projektai gali būti baigti rengti ir teikiami tvirtinti pagal iki tos datos išduotas planavimo sąlygas;
   4.3 Bendrojo plano sprendiniai netaikomi techniniams projektams, kurių rengimas pradėtas iki Bendrojo plano patvirtinimo. Techninio projekto rengimo pradžios data laikoma specialiųjų reikalavimų išdavimų data;
   4.4 Bendrojo plano sprendiniai netaikomi suprojektuotiems pastatams ir statiniams, kuriems išduotas statybą leidžiantis dokumentas.

5. Bendrojo plano įgyvendinimui privalomi parengti dokumentai/teritorijos, kurioms būtina rengti vietovės lygmens bendruosius planus masteliu M 1:2 000-10 000 arba detaliuosius planus:
   5.1. Karklėnų mstl. rengiamas kompleksinis teritorijų planavimo dokumentas - vietovės lygmens bendrasis planas M 1: 5 000 arba M 1:2 000;
   5.2. Pašilės mstl. rengiamas kompleksinis teritorijų planavimo dokumentas - vietovės lygmens bendrasis planas M 1: 5 000 arba M 1:2 000;
   5.3. Žalpių mstl. rengiamas kompleksinis teritorijų planavimo dokumentas - vietovės lygmens bendrasis planas M 1: 5 000 arba M 1:2 000;
   5.4. Kelmės miesto įtakos zonos teritorijos vystymui Janaučių k. rengiamas kompleksinis teritorijų planavimo dokumentas - vietovės lygmens bendrasis planas M 1: 5 000 arba M 1:2 000.

6. Vadovaujantis Teritorijų planavimo įstatymo 17 straipsniu, detalieji planai rengiami Kelmės rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendiniuose pažymėtoms urbanizuotoms ir urbanizuojamoms teritorijoms, kai:
   6.1. numatomas teritorijos vystymas, o numatomiems sprendiniams nepakanka esamos ir (ar) suprojektuotos inžinerinės ir (ar) socialinės savivaldybės infrastruktūros ir ją reikia planuoti;
   6.2. numatoma keisti ar koreguoti galiojančius detaliuosius planus, keičiant juose nustatytą teritorijos naudojimo reglamentą;
   6.3. juos privaloma rengti vadovaujantis šio bendrojo plano sprendiniais ir (ar) vietovės lygmens bendrojo plano, jeigu jis parengtas, sprendiniuose nurodytoms gyvenamųjų

vietovių plėtrai ir (ar) gamtinio ir kultūrinio savitumo išsaugojimui reikšmingoms teritorijoms šiuose sprendiniuose nustatytomis sąlygomis.

7. Detalieji planai rengiami kvartalams[1]. Vadovaujantis Teritorijų planavimo įstatymo 17 straipsnio 7 dalimi, kvartalo, kaip planuojamos teritorijos, ribos kiekvienu konkrečiu atveju nustatomos planavimo darbų programoje, vadovaujantis šio įstatymo 2 straipsnio 10 dalyje[1] nurodytais požymiais ir atsižvelgiant į konkrečius planavimo tikslus ir detaliojo plano uždavinius.

8. Architektūros įstatymo nuostatų įgyvendinimas:
   8.1. Įgyvendinant Architektūros įstatymo nuostatas, architektūriniu, urbanistiniu, valstybinio ar viešojo intereso požiūriu reikšmingiems objektams Kelmės rajono savivaldybėje organizuojami architektūriniai konkursai, skirti geriausiai architektūrinei idėjai, pateikiamai projektiniuose pasiūlymuose, ir urbanistinei idėjai, pateikiamai teritorijos vystymo koncepcijoje, išreikšti. Konkursų tikslas – siekti šių objektų architektūros kokybės, optimalaus kokybės ir kainos santykio.
   8.2. Konkursai rengiami objektams, kurie Kelmės rajono savivaldybės tarybos sprendimu įtraukti į sąrašus objektų, kurių architektūrinėms idėjoms įvertinti privaloma skelbti projektų konkursus.

[1] Kvartalas – gyvenamosios vietovės urbanizuotos ar urbanizuojamos teritorijos struktūros elementas, kurį mažiausiai iš trijų pusių riboja inžinerinių komunikacijų koridoriai ar natūralūs barjerai – žemės reljefo formos, vandens telkiniai, želdiniai, antropogeniniai komponentai ir kt.

3. ERDVINĖ IR FUNKCINĖ STRUKTŪRA

3.1. ERDVINĖS STRUKTŪROS VYSTYMO SPRENDINIAI

1. Lietuvos Respublikos ir savivaldybių teritorijų erdvinės struktūros vystymo kryptys nustatytos Lietuvos Respublikos teritorijos bendrajame plane (T00087007), kuris patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės Seimo 2021 m. rugsėjo 29 d. nutarimu Nr. 789. Kelmės rajono savivaldybės teritorijos bendrajame plane detalizuojama Lietuvos Respublikos teritorijos bendrajame plane suformuota erdvinė struktūra ir Nacionaliniame kraštovaizdžio plane numatyta bendrųjų strategijų teritorijos raidos sistema socialinėje, ekonominėje ir subalansuotos urbanistinės plėtros plotmėse. Šių tikslų siekiama optimizuojant urbanistinės plėtros mastą per hierarchizuotą urbanistinių centrų, kompaktiškai užstatomų teritorijų subalansuotą plėtrą ir funkcinių ryšių ašių sistemą.

2. Kelmės rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitime suplanuota erdvinė ir funkcinė struktūra, socialinio vystymo ir infrastruktūros plėtros kryptys tiesiogiai atitinka Kelmės rajono savivaldybės teritorijos strateginiame plėtros plane iki 2030 m., kuris patvirtintas Kelmės rajono savivaldybės tarybos 2021 m. sausio 28 d. sprendimu Nr. T-3, suformuotą ilgalaikio strateginio plėtros plano struktūrą: konkurencinga ekonomika (išvystyta turizmo infrastruktūra, palankios sąlygos verslumui ir visuomeninėms organizacijoms), kokybiška ir patogi gyvenamoji aplinka (darni viešoji infrastruktūra, saugi ir švari aplinka, subalansuota susisiekimo infrastruktūra), saugi ir aktyvi visuomenė, efektyvi rajono savivalda.

3.1.1. FUNKCINIŲ RYŠIŲ SPRENDINIAI

1. Savivaldybės teritorijoje formuojami šalies, regioniniu ir savivaldybės lygmeniu veikiantys vidiniai ir išoriniai funkciniai ryšiai, kurie planuojami esamų transporto koridorių pagrindu, kuriais realizuojamas susisiekimas tarp Kelmės rajono savivaldybės urbanistinių centrų, sukuriami ryšiai tarp jų ir su regioniniu lygmeniu veikiančiais funkciniais ryšiais. Nacionaliniu, regioniniu ir savivaldybės lygmeniu veikiančių ryšiai poveikio zonose formuojama Kelmės rajono savivaldybės urbanistinė sistema.

3.1.1 lentelė. Kelmės rajono savivaldybės teritorijoje formuojami funkciniai ryšiai

Funkcinio ryšio lygmuo	Funkciniai ryšiai
Nacionalinis lygmuo	Tauragė – Kelmė –Šiauliai – Joniškis
Regioninis lygmuo	Tauragė – Kelmė – Kuršėnai Tauragė – Kelmė – Radviliškis – Pakruojis
Savivaldybės lygmuo - vidiniai funkciniai ryšiai	Kelmė – Šaukėnai – Vaiguva – Kražiai – Griniai – Žalpiai – Lioliai – Kelmė Kelmė – Kražiai – Pašiliai – Karklėnai – Kolainiai –Kelmė – Užventis –Kelmė
Savivaldybės lygmuo - išoriniai funkciniai ryšiai	Kelmė – Kražiai – Kaltinėnai Kelmė – Lioliai – Raseiniai Užventis – Varniai Užventis – Tryškiai Šiauliai – Tytuvėnai – Raseiniai Šiauliai – Šaukėnai – Tryškiai

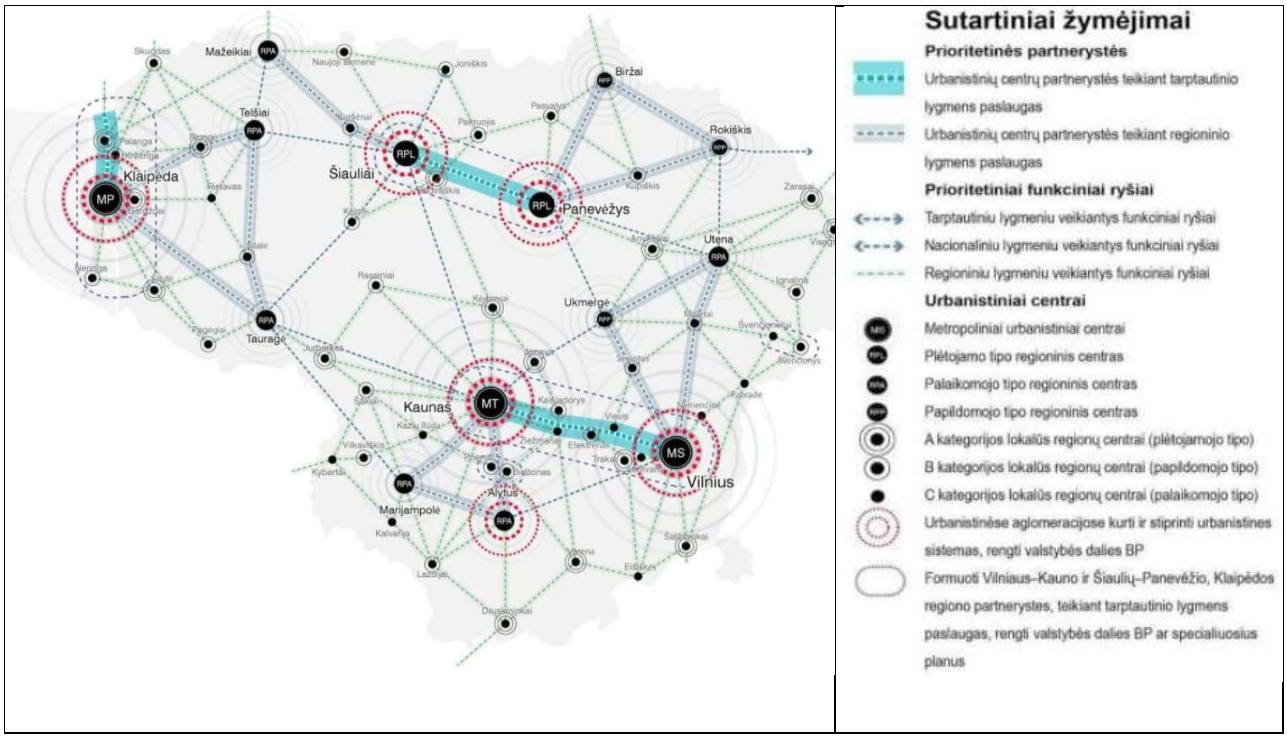

3.1.1 pav. Nacionalinio ir regioninio lygmenų urbanistinės struktūros schema
Duomenų šaltinis: Lietuvos Respublikos teritorijos bendrasis planas (T00087007)

3.1.2. URBANISTINIAI CENTRAI

1. Urbanistinių centrų sistema formuojama tęstinumo pagrindu nekeičiant Kelmės rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo sprendiniuose (TPDR, T00065590) suplanuotos urbanistinių centrų sistemos. Įvertinant neigiamą demografinę situaciją sumažinama urbanistinių centrų teritorinė plėtra.

2. Kelmės savivaldybės teritorijoje išskiriami plėtojamojo tipo lokalinis centras ir žemesnio lygmens palaikomojo tipo vietiniai urbanistiniai centrai, kurie kartu formuoja savivaldybės urbanistinį karkasą. Kelmės miestas kartu su žemesnio lygmens palaikomojo tipo vietiniais urbanistiniais centrais formuoja savivaldybės urbanistinį karkasą, kuri formuoja 12 urbanistinių centrų. Bendrųjų sprendinių formavimo stadijoje Kelmės rajono savivaldybės teritorijoje išskiriami 3 tipų urbanistiniai centrai:
   - 1 lokalinis centras (b kategorijos plėtojamojo tipo, stipraus potencialo) – **Kelmė;**
   - 1 lokalinis centras (c ktegorijos plėtojamojo tipo, palaikomojo potencialo) – **Tytuvėnai;**
   - 1 lokalinis centras (plėtojamojo tipo, palaikomojo potencialo) – **Užventis;**
   - 6 vietiniai centrai, turintys institucinių požymių - **Kražų mst., Liolių mst.. Šukėnų mst., Kukečių k., Grinių k., Vaiguvos k.;**
   - 3 vietiniai savivaldybės centrai, neturintys institucinių požymių – **Žalpių mst., Pašilės mst., Karklėnų mstl.**

3.1.2 lentelė. Kelmės rajono savivaldybės urbanistiniai centrai

Eil. Nr.	Pavadinimas	Administracinis statusas	Gyventojų skaičius 2021 m.	Gyventojų skaičiaus pokytis 2011-2021 m., proc.	Urbanistinio centro charakteristika
I.	**Pagrindiniai savivaldybės lokaliniai centrai** (Paskirtis – palaikyti regiono dalių gyvybingumą veikiant kartu su regioniniais centrais, teikiant būtinojo, santykinai dažno poreikio paslaugas)				
1.	Kelmė	Miestas; Kelmės rajono savivaldybės centras; Kelmės miesto seniūnijos centras	7512	-21	- **b** kategorijos plėtojamojo tipo, stipraus potencialo lokalinis centras; - **s**avivaldybės rekreacijos aptarnavimo centras; - plotas 875 ha; - teritorija tvarkoma vadovaujantis Kelmės miesto teritorijos bendruoju planu (T00094745). - miesto teritorija nustatyta Kelmės miesto teritorijos bendrojo plano keitimo sprendiniuose. Kelmės rajono savivaldybės teritorijos bendrajame plane miesto ir priemiesčio teritorija nebus detalizuojama.
2.	Tytuvėnai	Miestas; Tytuvėnų ir Tytuvėnų apylinkių seniūnijos centras	1774	-20	- **c** kategorijos palaikomojo tipo lokalus savivaldybės centras; - miestelio plotas – 988 ha; - vietinis rekreacijos aptarnavimo centras; - teritorija tvarkoma vadovaujantis Tytuvėnų miesto teritorijos bendruoju planu T00026384. Kelmės rajono savivaldybės teritorijos bendrajame plane miesto teritorija nebus detalizuojama.
3.	Užventis	Miestas	608	-28	- palaikomojo tipo lokalus centras; - vietinis rekreacijos aptarnavimo centras; - miesto plotas – 241 ha; - teritorija tvarkoma vadovaujantis Užvenčio miesto teritorijos bendruoju planu T00027633. Kelmės rajono savivaldybės teritorijos bendrajame plane miesto teritorija nebus detalizuojama.
II.	**Vietiniai urbanistiniai centrai, turintys institucinių požymių** (Paskirtis – užtikrinti būtino poreikio paslaugas ir aptarnauti mažiausius teritorinius vienetus)				
1.	Kražių	Miestelis; Kražių seniūnijos centras	553	-8	- palaikomojo tipo lokalus centras; - vietinis rekreacijos aptarnavimo centras; - miestelio plotas – 186 ha; - teritorija tvarkoma vadovaujantis Kražių miestelio teritorijos bendruoju planu (T00094945). Kelmės rajono savivaldybės teritorijos bendrajame plane miestelio teritorija nebus detalizuojama.
2.	Šaukėnų	Miestelis; Šaukėnų seniūnijos centras	486	-18	- palaikomojo tipo lokalus centras; - miestelio plotas – 336 ha; - teritorija tvarkoma vadovaujantis Šaukėnų miestelio teritorijos bendruoju planu (T00077513). Kelmės rajono savivaldybės teritorijos bendrajame plane miestelio teritorija nebus detalizuojama.
3.	Liolių	Miestelis; Liolių seniūnijos centras	396	-18	- palaikomojo tipo lokalus centras; - vietinis rekreacijos aptarnavimo centras; - miestelio plotas – 221 ha; - teritorija tvarkoma vadovaujantis Liolių miestelio teritorijos bendruoju planu (T00077539). Kelmės rajono savivaldybės

					teritorijos bendrajame plane miestelio teritorija nebus detalizuojama.
4.	Grinių k.	Kaimas; Pakražančio seniūnijos centras	260	-12	- palaikomojo tipo lokalus centras; - kaimo plotas – 477 ha; - siūloma kompaktiška plėtra.
5.	Vaiguvos k.	Kaimas; Vaiguvos seniūnijos centras	318	-24	- palaikomojo tipo lokalus centras; - kaimo plotas – 541 ha; - siūloma kompaktiška plėtra.
6.	Kukečių k.	Kaimas; Kukečių seniūnijos centras	365	-21	- palaikomojo tipo lokalus centras; - kaimo plotas – 382 ha; - siūloma kompaktiška plėtra įvertinant Kelmės miesto funkcinius ir kompozicinius ryšius.
III.	**Vietiniai urbanistiniai centrai, neturintys institucinių požymių** (Paskirtis – užtikrinti būtino poreikio paslaugas ir aptarnauti mažiausius teritorinius vienetus)				
1.	Karklėnų	Miestelis; Seniūnaitijos centras Administracinių funkcijų neatlieka	221	-22	- palaikomojo tipo lokalus centras; - vietinis rekreacijos aptarnavimo centras; - miestelio plotas – 207 ha; - Siūloma kompaktiška plėtra.
2.	Žalpių	Miestelis; Administracinių funkcijų neatlieka	167	-58	- palaikomojo tipo lokalus centras; - miestelio plotas – 321 ha; - siūloma kompaktiška plėtra.
3.	Pašilės	Miestelis; Administracinių funkcijų neatlieka	117	-27	- palaikomojo tipo lokalus centras; - miestelio plotas – 319 ha; - siūloma kompaktiška plėtra.

3.2. FUNKCINĖS STRUKTŪROS VYSTYMO SPRENDINIAI

1. Kelmės rajono savivaldybės teritorijoje plėtojamos konservacinės paskirties, miškų ūkio, vandens ūkio, žemės ūkio ir kitos pagrindinės žemės naudojimo paskirties teritorijos. Savivaldybės teritorijos struktūroje dominuoja neužstatytos teritorijos, kurios užima 97,67 proc., t. y. 166484,41 ha savivaldybės teritorijos. Pagal žemės naudojimo funkciją Kelmės rajono savivaldybės teritorijoje vyrauja neurbanizuotos teritorijos, kurios bendrai užima 166484,41 ha, kas sudaro 97,67 proc. savivaldybės teritorijos. Neurbanizuotų teritorijų grupėje absoliučiai dominuoja žemės ūkio teritorijos, kurios užima 92187,85 ha (54,08 proc.). Antra pozicija pagal užimamą plotą atitenka miškų teritorijoms (valstybinės reikšmės miškams ir kitiems miškams), kurios užima apie 52077,23 ha plotą, kas sudaro 30,55 proc. savivaldybės teritorijos. Kitos neurbanizuotos teritorijos (kiti žalieji plotai, pievos ir ganyklos, vandenys ir pelkės, naudingųjų iškasenų teritorijos (durpynai ir karjerai), nenaudojama žemė, smėlynai,) užima apie 13,04 proc. savivaldybės teritorijos. Urbanizuotos teritorijos (gyvenamosios, komercinės paskirties, visuomeninės paskirties, susisiekimo ir inžinerinių komunikacijų aptarnavimo objektų, susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridorių, rekreacinės, krašto apsaugos tikslams skirtos teritorijos, specializuotų kompleksų, sodininkų bendrijų, pramonės ir sandėliavimo, atliekų saugojimo teritorijos) užima 3979,49 ha plotą, kas sudaro 2,33 proc. savivaldybės teritorijos.

2. Kelmės rajono savivaldybės plėtros tendencijas ir perspektyvas formuoja Lietuvos Respublikos regioninės politikos ir jos pagrindu suformuoti šalies teritorijos strateginiai teritoriniai –

erdviniai struktūrų formavimo principai, kurie įtvirtinti Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano (T00087007), sprendiniuose, ir globalizacijos veiksniai, kurie susiję su energetinių išteklių brangimu, emigracija ir imigracija, kapitalo ir darbo rinkos laisvu judėjimu, turizmo plėtra, savitumo išsaugojimu, tiesioginių užsienio kapitalo investicijų stoka tiek valstybėje, tiek savivaldybėje.

3. Vadovaujantis Teritorijų planavimo normų, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. sausio 2 d. įsakymu Nr. D1-7 „Dėl teritorijų planavimo normų patvirtinimo“, reikalavimais, Kelmės rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo sprendinių konkretizavime yra suformuota funkcinė struktūra. Pagal funkcinės struktūros bei urbanistinės erdvinės kompozicijos elementų sandarą, planuojama teritorija skirstoma į funkcines zonas. Konkrečios funkcinės zonos teritorijų sandara, galimos žemės naudojimo paskirtys, teritorijos naudojimo būdai ir kiti reikalavimai pateikti 3.3 skyriuje ir 1 PRIEDE „Teritorijos naudojimo ir tvarkymo reikalavimai“.

4. Planuojama teritorija suskirstyta į neurbanizuojamų, urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų funkcines zonas bei kitas funkcines zonas:
   - **Neurbanizuotų ir neurbanizuojamų teritorijų funkcinės zonos:**
   - Miškų ir miškingų teritorijų zona;
   - Žemės ūkio teritorijų zona;
   - Konservacinių teritorijų zona;
   - Vandenų zona.
   - **Urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų funkcinės zonos:**
   - Intensyvios kompaktiškos urbanizacijos zona;
   - Ekstensyvios kompaktiškos urbanizacijos zona;
   - Pramonės ir sandėliavimo zona;
   - Rekreacinių teritorijų zona.
   - **Kitos funkcinės zonos:**
   - Varnių regioninio parko zona;
   - Kurtuvėnų regioninio parko zona;
   - Tytuvėnų regioninio parko zona;
   - Dubysos regioninio parko zona;
   - Kitos saugomos teritorijos.
   - **Kitos specifinės zonos:**
   - Naudingųjų iškasenų gavybos teritorijos.

5. Kelmės rajono savivaldybės teritorijos funkcinės struktūros modelis formuojamas išlaikant sąsajas su neurbanizuotų ir neurbanizuojamų teritorijų principiniu funkciniu zonavimu, kuris pateiktas galiojančiame Kelmės rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitime. Esminiai sprendinių funkciniai pokyčiai susisieti su:
   - urbanizuotų ir urbanizuojamų funkcinių zonų teritorijų ploto mažinimu bei urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų plėtros orientaciją į esamų užstatytų teritorijų vidinių resursų panaudojimą;
   - pramonės ir sandėliavimo funkcinių zonų formavimu urbanistinių centrų gretimoje aplinkoje;

– savivaldybės rekreacinio ir turistinio potencialo panaudojimu kaip vienos iš savivaldybės ekonominį pagrindą stiprinančių krypčių;
– kraštovaizdžio ekologinės pusiausvyros ir biologinės įvairovės apsaugos reikalavimų integravimu.

6. Bendrojo plano sprendiniuose savivaldybės teritorijos funkcinėje struktūroje dominuoja neurbanizuotų ir neurbanizuojamų teritorijų funkcinės teritorijos, kurios užima 81,83 %, t. y. 139490 ha savivaldybės teritorijos. Savivaldybės teritorijoje žemės ūkio teritorijų funkcinės zonos dominuoja – užima 85647 ha (50,24 %), miškų ir miškingų teritorijų funkcinės zonos – 53194 ha plotą (31,21 %) savivaldybės teritorijos. Urbanizuotos ir urbanizuojamos teritorijos užima apie 3,74 % savivaldybės teritorijos.

3.2.1 lentelė. Funkcinių zonų balansas

Eil. Nr.	Funkcinės zonos pavadinimas	Funkcinės zonos plotas	
		ha	proc.
Neurbanizuotų ir neurbanizuojamų teritorijų funkcinės zonos		**139490**	**81,83**
1.	**Miškų ir miškingų teritorijų zona**	**53194**	**31,21**
1.1	MI-1	9209	5,40
1.2	MI-2	4899	2,87
1.3	MI-3	10252	6,01
1.4	MI-4	27604	16,19
1.5	MI-5	1230	0,72
2.	**Žemės ūkio teritorijų zona**	**85647**	**50,24**
2.1	ZU-1	17224	10,10
2.2	ZU-2	15238	8,94
2.3	ZU-3	12702	7,45
2.4	ZU-4	40482	23,75
3.	**Konservacinių teritorijų zona**	**501**	**0,29**
3.1	C-1	501	0,29
3.2.	Nekilnojamojo kultūros paveldo objektai ir teritorijos	0*	0*
4.	**Vandenų zona**	**148**	**0,09**
4.1	H-1	148	0,09
4.2.	Kiti vandenys	0*	0*
Urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų funkcinės zonos		**6368**	**3,74**
5.	**Intensyvios kompaktiškos urbanizacijos zona**	**2768**	**1,62**
5.1	U-1	1682	0,99
5.2	U-2	263	0,15
5.3	U-3	494	0,29
5.4	U-4	329	0,19
6.	**Ekstensyvios kompaktiškos urbanizacijos zona**	**2392**	**1,40**
6.1	U-5	141	0,08
6.2	U-6	304	0,18
6.3	U-7	223	0,13
6.4	U-8	76	0,04
6.5	U-9	127	0,07
6.6	U-10	260	0,15
6.7	U-11	1260	0,74

7.	**Pramonės ir sandėliavimo zona**	**517**	**0,30**
7.1	U-PS	517	0,30
8.	**Rekreacinių teritorijų zona**	**691**	**0,41**
8.1	U-R	691	0,41
9.	**Inžinerinės infrastuktūros koridorių zona**	**0***	**0***
Kitos funkcinės zonos		**24606**	**14,38**
Eil. Nr.	**Funkcinės zonos pavadinimas**	**Funkcinės zonos plotas**	
		ha	**proc.**
10.	**Regioniniai parkai bei kitos saugomos teritorija**	**24606**	**14,43**
10.1	K-1 - Kurtuvėnų regioninio parko teritorija	8395	4,92
10.2	K-2 - Tytuvėnų regioninio parko teritorija	11023	6,47
10.3	K-3 - Dubysos regioninio parko teritorija	1309	0,77
10.4	K-4 - Varnių regioninio parko teritorija	1395	0,82
10.5	K-5 - Kitos saugomos teritorijos	2484	1,46
Kitos specifinės zonos			
11.	Naudingųjų iškasenų gavybos teritorijos	**0***	**0***
	Viso:	**170464**	**100,00**

** Inžinerinės infrastuktūros koridorių, Nekilnojamojo kultūros paveldo objektų ir teritorijų bei Naudingųjų iškasenų gavybos teritorijų, kitų Vandenų plotas yra įskaičiuotas į kitų funkcinių zonų plotą.*

3.3. FUNKCINIŲ ZONŲ VYSTYMO SPRENDINIAI

3.3.1. NEURBANIZUOTŲ IR NEURBANIZUOJAMŲ TERITORIJŲ FUNKCINĖS ZONOS BEI JŲ REGLAMENTAI

1. **Miškų ir miškingų teritorijų zona** - funkcinė zona, kurioje dominuoja Žemės įstatymo 25 straipsnyje nurodyta miškų ūkio paskirties žemė bei Miškų įstatymo 3 straipsnyje nurodyti visų grupių miškai (indeksai Pagrindiniame brėžinyje – MI-1, MI-2, MI-3, MI-4, MI-5). Miškų ir miškingų teritorijų funkcinių zonų teritorijų naudojimo reikalavimai diferencijuoti pagal jų bendrą kraštovaizdžio pobūdį, kraštovaizdžio naudojimo pobūdį, kraštovaizdžio gamtinį pobūdį, gamtinės sąskaidos raiškumą, funkcinį prioritetą ir naudojimo intensyvumą (žr. 4 skyrių ir 1 PRIEDE „Teritorijos naudojimo ir tvarkymo reikalavimai“). Savivaldybės teritorijoje išskiriami šie miškų ūkio funkcinių zonų tipai:

– Intensyvaus naudojimo miškų ūkio teritorijų zona (indeksas Pagrindiniame brėžinyje – MI-1; MI-3):
  – Teritorijos, kuriose dominuoja arba numatoma, kad dominuos intensyvios ar pusiau intensyvios miškininkystės (miškų ūkio) plotai;
  – Žymesnių ekologinių ribojimų nereikalaujančios, su intensyvaus miškų ūkio naudojimo ir gamybos interesų užtikrinimu susijusios teritorijos, kuriose rekomenduojama išlaikyti intensyvų bioprodukcinį miškų naudojimą, ieškant optimalių šios veiklos realizavimo formų, užtikrinant racionalų ir efektyvų turimų išteklių naudojimą (savalaikį miškų atkūrimą, jų rūšinės ir amžiaus struktūros palaikymą) bei aplinkosauginių reikalavimų laikymąsi orientuotą į hidrologinių ir biologinių resursų apsaugą.
– Tausojančio naudojimo miškų ūkio teritorijų zona (indeksai Pagrindiniame brėžinyje – MI-2; MI-4):

  - Teritorijos, kuriose dominuoja arba numatoma, kad dominuos tausojančios miškininkystės (miškų ūkio) plotai (miškai ir miškingos teritorijos geoekologiniu požiūriu jautriose vietose);
  - Šio funkcinio prioriteto (tausojančio) zonos išskiriamos Kelmės rajono savivaldybės teritorijoje esančiuose miškų arba planuojamuose masyvuose, kurie patenka į gamtinio karkaso teritorijas ir yra svarbūs kraštovaizdžio ekologinio kompensavimo funkcijų atlikimui. Šios zonos išskiriamos tiek vidinio stabilizavimo arealuose, tiek geoekologinėse takoskyrose bei migracijos koridorių atkarpose, kuriose siekiama išlaikyti ar kryptingai formuoti miškų masyvus, kurie atliktų ir stiprintų kraštovaizdžio ekologines ir stabilizavimo funkcijas, užtikrintų kokybiškas laukinės gyvūnijos migracijos galimybes.
- Rekreacinio naudojimo miškų ūkio teritorijų zona (indeksas Pagrindiniame brėžinyje – MI-5):
  - Teritorija, kurioje didėjantys rekreacijos, turizmo ir estetiško natūralaus kraštovaizdžio išsaugojimo poreikiai įpareigoja pritaikyti miškus rekreacijai ir plėsti miškų plotus pasyvios ir aktyvios rekreacijos zonose, prie vandens telkinių, kelių, gerinant kultūros vertybių apsaugą ir naudojimą.

Teritorijos tvarkymas:

I. Miško žemės pavertimas kitomis naudmenomis galimas tik Miškų įstatymo 11 straipsnio 1 dalyje nustatytais išimtinais atvejais.

II. Miško žemės pavertimas kitomis naudmenomis vykdomas vadovaujantis LR Miškų įstatymo nuostatomis ir Miško žemės pavertimo kitomis naudmenomis ir kompensavimo už miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis tvarkos aprašu, patvirtintu LRV 2011-09-28 nutarimu Nr. 1131.

III. Tikslus miško žemės paverčiamos kitomis naudmenomis plotas ir vieta nustatomi žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentuose (vietovės lygmens bendruosiuose planuose ir detaliuosiuose planuose), specialiojo planavimo dokumentuose ir valdos projektuose. Miškų įstatymo nurodytais atvejais, kada miško žemė gali būti paverčiama kitomis naudmenomis, kai konkretūs objektai nenumatyti, jie teisės aktų nustatyta tvarka gali būti numatomi parengus detaliojo teritorijų planavimo dokumentą ar formavimo pertvarkymo projektą.

IV. Miškas atkuriamas ir įveisiamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos miškų įstatymu ir Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. balandžio 14 d. įsakymu Nr. D1-199 „Dėl Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų patvirtinimo“, parengus šiuose nuostatuose nurodytus projektus. Miškas privačioje ne miško žemėje veisiamas vadovaujantis Miško įveisimo privačioje ne miško žemėje tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos žemės ministro ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. kovo 29 d. įsakymu Nr. 3D-130/D1-144 „Dėl Miško įveisimo privačioje ne miško žemėje tvarkos aprašo patvirtinimo“. Valstybinėje žemėje miškas įveisiamas vadovaujantis žemės reformos žemėtvarkos projektuose suprojektuotais sklypais miškui veisti. Kelmės rajono teritorijoje galioja miškų išdėstymo žemėtvarkos schema, patvirtinta Kelmės rajono savivaldybės tarybos 2005 m. lapkričio 30 d. sprendimu Nr. T-308 „Dėl Kelmės rajono savivaldybės teritorijos miškų išdėstymo žemėtvarkos schemos patvirtinimo“ (T00027134), kurios aktualūs sprendiniai integruoti į Kelmės rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo sprendinius. Kelmės

rajono savivaldybėje išskirtos apie 18349 ha ploto teritorijos (10,8 % savivaldybės ploto), kuriose prioritetas teikiamas miško įveisimui.

V. Miškų ir miškingų teritorijų funkcinėse zonose įsiterpusiuose žemės ūkio paskirties teritorijose, kurios nepatenka į teritorijas, kuriose prioritetas teikiamas miško įveisimui, galima gyvenamosios ir negyvenamosios paskirties pastatų statyba kuriant ūkininko sodybas[2] ir/ar su kitos paskirties (ūkio, kaimo turizmo) pastatais reikalingais ūkininko veiklai vykdyti pagal parengtą kaimo plėtros žemėtvarkos projektą. Kitos paskirties (fermų, šiltnamių) pastatų statyba negalima.

VI. Įsiterpusiose žemės ūkio plotuose specializuotų žemės ūkių su kitos paskirties (fermų, šiltnamių) pastatais statyba negalima.

VII. Draudžiama plėtoti ūkines veiklas, kurioms išduodami Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimai.

VIII. Galimos žemės naudojimo paskirtys ir naudojimo būdai nurodyti aiškinamojo rašto 1 PRIEDE „Teritorijos naudojimo ir tvarkymo reikalavimai“.

IX. Žemės ūkio paskirties žemės keitimas į kitą paskirtį galimas tik šiais atvejais – tiesiant susisiekimo komunikacijas, inžinerinius tinklus, statant nedidelės apimties inžinerinius statinius ir kitus būtinus inžinerinius statinius, reikalingus savivaldybės teritorijos funkcionavimui.

X. Vandens ūkio žemės paskirtis į kitas žemės paskirtis nekeičiama.

XI. Konservacinė žemės paskirtis į kitas žemės naudojimo paskirtis nekeičiama, išskyrus atvejį kai panaikinama kultūros vertybės apsauga.

2. Žemės ūkio teritorijų zona – funkcinė zona, kurioje dominuoja Žemės įstatymo 24 straipsnyje nurodyta žemės ūkio paskirties žemė. Žemės ūkio žemės naudojimą, valdymą ir saugojimą reglamentuoja Lietuvos Respublikos žemės įstatymas (1994 m. balandžio 26 d. Nr. I-446 su vėlesniais pakeitimais). Žemės ūkio teritorijų funkcinių zonų teritorijų naudojimo reikalavimai diferencijuoti vadovaujantis teritorijos geoekologiniu potencialu, jos jautrumu ūkinei veiklai, todėl zonos lokalizuojamos pagal jų padėtį gamtinio karkaso atžvilgiu, bendrą kraštovaizdžio pobūdį, kraštovaizdžio naudojimo pobūdį, kraštovaizdžio gamtinį pobūdį, gamtinės sąskaidos raiškumą, funkcinį prioritetą ir naudojimo intensyvumą (žr. 4 skyrių ir 1 PRIEDE „Teritorijos naudojimo ir tvarkymo reikalavimai“). Savivaldybės teritorijoje išskiriami šie žemės ūkio funkcinių zonų tipai:

– intensyvaus žemės ūkio teritorijų zona (indeksas Pagrindiniame brėžinyje – ZU-1; ZU-3);
– tausojančio žemės ūkio teritorijų zona (indeksai Pagrindiniame brėžinyje – ZU-2; ZU-4).

2.1. **Intensyvaus žemės ūkio funkcinė zona** – polifunkcinė agrarinė teritorija, kurioje dominuoja neužstatoma žemės ūkio paskirties žemė su pavieniais žemės ūkio ar alternatyviai veiklai reikalingais statiniais ir kurioje siekiama racionalaus žemės naudojimo auginant prekinei produkcijai dirvožemių savybes geriausiai atitinkančius augalus, mažiau našiose žemėse pasėlių struktūra pritaikant gyvulininkystės vystymui (indeksas Pagrindiniame brėžinyje – ZU-1; ZU-3).

[2] Ūkininko sodyba - nuosavybės teise priklausančiame žemės sklype pastatytas vienas gyvenamosios paskirties pastatas su pagalbinio ūkio ir kitos paskirties (fermų, ūkio, šiltnamių, kaimo turizmo) pastatais reikalingais ūkininko veiklai vykdyti. Statyba galima teisės aktų nustatyta tvarka parinkus vietą statybai ir parengus statinių projektus.

Teritorijos tvarkymas:

XII. Skatinamas ūkių stambinimas ir konsolidacijos projektų rengimas;

XIII. Atliekami sausinimo sistemų rekonstrukcijos darbai, panaudojant ES ir nacionalinio biudžeto paramos priemones.

XIV. Planuojamas miško įveisimas žemės ūkiui mažiau tinkamuose ir nuskurdintuose plotuose. Intensyvaus žemės ūkio funkcinėse zonose miško įvesimas numatomas 2237 ha plote, kas sudaro 7,5 % intensyvaus žemės ūkio funkcinių zonų ploto.

XV. Žemės sklypuose galima gyvenamosios ir negyvenamosios paskirties pastatų statyba kuriant ūkininko sodybas ir/ar su kitos paskirties (fermų, ūkio, šiltnamių, kaimo turizmo) pastatais reikalingais ūkininko veiklai vykdyti pagal parengtą kaimo plėtros žemėtvarkos projektą. Žemės ūkio specializuoti ūkiai gali steigtis konvertuojant arba modernizuojant esamus veikiančius arba esamus apleistus žemės ūkio gamybinius kompleksus ir naujose teritorijose. Statant žemės ūkio kitos paskirties (fermų, šiltnamių), plečiant esamas specializuotų ūkių teritorijas ir steigiant naujas, galima su sąlyga, kad žemės ūkio veikla nesudaro neigiamo poveikio greta esamoms ir numatomos veikloms.

XVI. Pramonės ir sandėliavimo teritorijos gali būti vystomos konvertuojant arba modernizuojant esamus veikiančius arba esamus apleistus žemės ūkio gamybinius objektus (tokio tipo kaip kompleksai, fermos, bet ne ūkininko sodybos), jei jų ūkinė veikla neprieštaraus Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo ir Gamtinio karkaso nuostatų reikalavimams. Pramonės ir sandėliavimo teritorijos plėtojamos, neformuojant kompaktiškai užstatytos teritorijos[3] ir nesudarant: reikšmingo neigiamo poveikio aplinkai ir/ar bendro neigiamo poveikio su kita vykdoma ūkine veikla; neigiamo poveikio gyventojams ir visuomenės sveikatai, įskaitant neigiamą poveikį gyvenamajai, rekreacinei, visuomeninei aplinkai, gyventojų saugai ir visuomenės sveikatai dėl fizinės, cheminės, biologinės taršos ir kvapų; neigiamo poveikio aplinkos oro kokybei, mikroklimatui, nekilnojamojo kultūros paveldo objektams, neigiamo vizualinio estetinio poveikio kraštovaizdžiui, saugomoms teritorijoms ir kitoms vertybėms.

XVII. Leidžiama esamų užstatytų teritorijų, nebenaudojamų visuomeninės paskirties žemės sklypų, kurie savivaldybės tarybos sprendimu perduoti naudoti gyventojams, konversija, t.y. esamo visuomeninės paskirties naudojimo būdo keitimas į vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų teritorijas arba komercinės paskirties objektų teritorijas, arba pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijas (su sąlyga, kad nebus vykdoma tarši veikla).

XVIII. Galimos žemės naudojimo paskirtys ir naudojimo būdai nurodyti aiškinamojo rašto 1 PRIEDE „Teritorijos naudojimo ir tvarkymo reikalavimai“.

XIX. Žemės ūkio paskirties žemės keitimas į kitą paskirtį galimas tik šiais atvejais – tiesiant susisiekimo komunikacijas, inžinerinius tinklus, statant nedidelės apimties inžinerinius statinius ir kitus būtinus inžinerinius statinius, reikalingus savivaldybės teritorijos funkcionavimui.

XX. Vandens ūkio žemės paskirtis į kitas žemės paskirtis nekeičiama.

XXI. Konservacinė žemės paskirtis į kitas žemės naudojimo paskirtis nekeičiama, išskyrus atvejį kai panaikinama kultūros vertybės apsauga.

XXII. Miško žemės pavertimas kitomis naudmenomis galimas tik Miškų įstatymo 11 straipsnio 1 dalyje nustatytais išimtinais atvejais.

[3] Kompaktiškai užstatytai teritorijai priskiriama didesnės kaip 5 ha užstatyta teritorija (pastatų, kiemų, aikštelių užimta žemė, kita tiesioginiam statinių eksploatavimui naudojama žemė), kurioje užstatymo tankis ne mažesnis kaip 20 procentų (Teritorijų planavimo įstatymas, Pirmas skirsnis, 2 str., 7 p.).

2.2. **Tausojančio žemės ūkio funkcinė zona** – polifunkcinė agrarinė teritorija, kurioje skatinamas tausojamasis bei ekologinis ūkininkavimas gamtiniame karkase, susijęs su kraštovaizdžio natūralumo apsauga: išlaikymu, saugojimu, palaikymu, stiprinimu, kraštovaizdžio natūralumą atkuriančių elementų grąžinimu ir gausinimu (indeksai Pagrindiniame brėžinyje – ZU-2; ZU-4).

Teritorijos tvarkymas:

XXIII. Gamtinio kraštovaizdžio formavimo ir gamtinės aplinkos apsaugos tikslais leidžiama tokia veikla, kuri tausoja dirvožemį, užtikrina kraštovaizdžio ekologinę pusiausvyrą ir ekosistemų stabilumą, atkuria pažeistas ekosistemas, apsaugo upių slėnius.

XXIV. Atliekami sausinimo sistemų rekonstrukcijos darbai, panaudojant ES ir nacionalinio biudžeto paramos priemones.

XXV. Prioritetas teikiamas miško įveisimui žemės ūkiui mažiau tinkamuose ir nuskurdintuose plotuose. Tausojančio žemės ūkio funkcinėse zonose miško įvesimas numatomas 8481 ha plote, kas sudaro 15,2 % tausojančio žemės ūkio funkcinių zonų ploto.

XXVI. Naujų išsklaidyto užstatymo[4] pavienių teritorijų plėtojimas siejamas tik su ūkininkų sodybų ir/ar kitos paskirties (kaimo turizmo) pastatais formavimu.

XXVII. Draudžiama plėtoti ūkines veiklas, kurioms išduodami Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimai.

XXVIII. Leidžiama esamų užstatytų teritorijų, nebenaudojamų visuomeninės paskirties žemės sklypų, kurie savivaldybės tarybos sprendimu perduoti naudoti gyventojams, konversija, t.y. esamo visuomeninės paskirties naudojimo būdo keitimas į vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų teritorijas arba komercinės paskirties objektų teritorijas, arba pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijas (su sąlyga, kad nebus vykdoma tarši veikla).

XXIX. Galimos žemės naudojimo paskirtys ir naudojimo būdai nurodyti aiškinamojo rašto 1 PRIEDE „Teritorijos naudojimo ir tvarkymo reikalavimai“.

XXX. Žemės ūkio paskirties žemės keitimas į kitą paskirtį galimas tik šiais atvejais – tiesiant susisiekimo komunikacijas, inžinerinius tinklus, statant nedidelės apimties inžinerinius statinius ir kitus būtinus inžinerinius statinius, reikalingus savivaldybės teritorijos funkcionavimui.

XXXI. Vandens ūkio žemės paskirtis į kitas žemės paskirtis nekeičiama.

XXXII. Konservacinė žemės paskirtis į kitas žemės naudojimo paskirtis nekeičiama, išskyrus atvejį kai panaikinama kultūros vertybės apsauga.

XXXIII. Miško žemės pavertimas kitomis naudmenomis galimas tik Miškų įstatymo 11 straipsnio 1 dalyje nustatytais išimtinais atvejais.

3. Vandenų zona – funkcinė zona, kurioje dominuoja Žemės įstatymo 26 straipsnyje nurodyta vandens ūkio paskirties žemė. Funkcinei zonai priskiriami rekreaciniai vandens telkiniai (Pagrindiniame brėžinyje indeksas – H-1). Ekosistemas saugantys vandens telkiniai, bendro naudojimo vandens telkiniai, ūkinei veiklai naudojami vandens telkiniai įeina į kitas funkcines zonas.

[4] Išsklaidyto užstatymo teritorijoms priskiriamos pavienės gyvenamųjų pastatų, negyvenamųjų pastatų, inžinerinių statinių teritorijos kaimų teritorijose ir ūkininkų sodybos.

Teritorijos tvarkymas:

XXXIV. Paviršinių vandenų naudojimą, valdymą ir saugojimą reglamentuoja Lietuvos Respublikos vandens įstatymas (1997 m. spalio 21 d. Nr. VIII-474 su vėlesniais pakeitimais).

XXXV. Rekreaciniai vandens telkiniai naudotini mėgėjiškai žūklei, vandens sportui, poilsiui ir turizmui. Ši funkcija būdinga vaizdingo kraštovaizdžio vandens telkiniams ir kurie tinkami pasyviam arba aktyviam poilsiui – vandens turizmui, medžioklei, vandens sportui, meškeriojimui.

XXXVI. Vandens telkinių, esančių Varnių, Kurtuvėnų, Tytuvėnų, Dubysos regioniniuose parkuose ir valstybiniuose draustiniuose, naudojimas ir veiklos juose reglamentuojamos šių saugomų teritorijų nuostatuose bei jų specialiojo planavimo dokumentuose, Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme, Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatyme, Lietuvos Respublikos ūkininko ūkio įstatyme, Gamtinių ir kompleksinių draustinių veiklos reglamentuojamos šių saugomų teritorijų nuostatuose bei jų specialiojo planavimo dokumentuose;

XXXVII. Veiklą paviršinių vandens telkinių apsaugos zonose ir pakrančių apsaugos juostose reglamentuoja Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 99 ir 100 straipsnių reikalavimai. Vandens telkiniai naudojami, reguliuojami, tvarkomi ir prižiūrimi Lietuvos Respublikos Vandens įstatymo, Saugomų teritorijų įstatymo, Melioracijos įstatymo nustatyta tvarka.

XXXVIII. Galimos žemės naudojimo paskirtys: vandens ūkio paskirties žemė.

XXXIX. Galimi naudojimo būdai: rekreaciniams vandens telkiniams nustatoma vandens ūkio žemės paskirtis ir rekreacinių vandenų žemės sklypų naudojimo būdas. Kitiems vandens telkiniams galimi visi žemės sklypų naudojimo būdai pagal Žemės naudojimo būdų turinio aprašą esantys vandens ūkio paskirties žemės grupėje.

XL. Vandens ūkio žemės paskirtis į kitas žemės paskirtis nekeičiama. Funkcinėje zonoje, kurioje vandens ūkio paskirtis praranda savo prasmę ir pirminę funkciją, nustatoma besiribojančios funkcinės zonos žemės paskirtis ir galimi visi žemės sklypų naudojimo būdai pagal Žemės naudojimo būdų turinio aprašą esantys šios paskirties grupėje.

4. **Konservacinės teritorijos zona** – funkcinė zona, kurioje dominuoja Žemės įstatymo 27 straipsnyje nurodyta konservacinės paskirties žemė. Brėžinyje išskiriamos rezervatų teritorijos (indeksas Pagrindiniame brėžinyje C-1) bei atvaizduojamos saugomų kultūros paveldo objektų teritorijos (Pagrindiniame brėžinyje „Nekilnojamojo kultūros paveldo objektai ir teritorijos“), kurios įeina į kitas funkcines zonas.

Teritorijos tvarkymas:

XLI. Kultūros paveldo objektų teritorijos, žemės sklypai, patenkantys į kultūros paveldo objektų teritorijas tvarkomi pagal nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos reglamentus, o tvarkyba atliekama vadovaujantis Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo 23 straipsniu.

XLII. Galimos žemės naudojimo paskirtys: konservacinės paskirties žemė.

XLIII. Galimi naudojimo būdai: gamtinių rezervatų žemės sklypų naudojimo būdas, kultūros paveldo objektų žemės sklypų naudojimo būdas.

XLIV. Konservacinė žemės paskirtis į kitas žemės paskirtis nekeičiama, išskyrus atvejį kai panaikinama kultūros vertybės teisinė apsauga. Funkcinėje zonoje, kurioje panaikinama

teisinė apsauga, nustatoma besiribojančios funkcinės zonos žemės paskirtis ir galimi visi žemės sklypų naudojimo būdai pagal Žemės naudojimo būdų turinio aprašą esantys šios paskirties grupėje.

3.3.2. URBANIZUOTŲ IR URBANIZUOJAMŲ TERITORIJŲ FUNKCINĖS ZONOS

5. **Kelmės miesto urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų zona** – intensyvios kompaktiškos urbanizacijos polifunkcinė savivaldybės centro teritorija (indeksas pagrindiniame brėžinyje U-1), skirta visų tipų gyvenamosios paskirties pastatų kvartalų, paslaugų, socialinės infrastruktūros, specializuotų kompleksų, sodininkų bendrijų, pramonės ir sandėliavimo, inžinerinės infrastruktūros pastatų ir statinių, bendro naudojimo erdvių ir atskirųjų želdynų plėtojimui.

Teritorijos tvarkymas:

XLV. Kelmės miesto teritorija vystoma vadovaujantis Kelmės miesto teritorijos bendrojo plano keitimu (T00094745). Bendrojo plano sprendiniai integruojami į Kelmės rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo sprendinius ir šio bendrojo plano keitimo sprendiniuose nedetalizuojami.

XLVI. Siekiama didelio, vidutinio ir mažo užstatymo intensyvumo kompaktiško užstatymo formavimo numatant modernizavimą, konversiją, saugojimą ir naują plėtrą. Prioritetas teikiamas esamų užstatytų teritorijų užbaigimui, regeneravimui, tankinimui, darnaus būsto plėtrai, kokybiškų vietinių paslaugų, efektyviam mobilumo ir optimalios susisiekimo infrastruktūros užtikrinimui, viešųjų ir žaliųjų erdvių formavimui. Pagal poreikį galimas inžinerinės, susisiekimo, socialinės, rekreacinės infrastruktūros tolimesnis plėtojimas ir neužstatytų teritorijų urbanizavimas;

XLVII. Teritorija tvarkoma atliekant kvartalų kompleksinį atnaujinimą (modernizavimą), kurio metu numatoma įgyvendinti ne tik energetinį efektyvumą didinančias, bet ir kitas priemones, užtikrinančias darnų energijos šaltinių panaudojimą bei gerinant gyvenamosios aplinkos kokybę, pritaikant aplinką įvairių socialinių grupių gyventojų ir svečių poreikiams. Kitos kompleksinės atnaujinimo priemonės – viešųjų erdvių pritaikymas bendruomenės poreikiams, apšvietimo tinklų, šilumos tinklų, gatvių atkarpų ir šaligatvių, lietaus nuotekų tinklų, socialinės infrastruktūros atnaujinimas, sporto aikštynų sutvarkymas, apželdinimas ir mažosios architektūros įrengimas.

XLVIII. Galimos žemės naudojimo paskirtys ir naudojimo būdai nustatyti Kelmės miesto teritorijos bendrojo plano keitimu (T00094745).

6. **Kelmės miesto įtakos zonų urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų zona** – intensyvios kompaktiškos urbanizacijos polifunkcinė savivaldybės centro plėtros teritorija (indeksas pagrindiniame brėžinyje – U-2) Janaučių kaimo teritorijoje, kuri vystoma išlaikant funkcinius ir kompozicinius ryšius su Kelmės miesto funkcine ir erdvine struktūra. Teritorija skirta visų tipų gyvenamosios paskirties pastatų kvartalų, paslaugų, socialinės infrastruktūros, specializuotų kompleksų, pramonės ir sandėliavimo, inžinerinės infrastruktūros pastatų ir statinių statybai, bendro naudojimo erdvių, atskirųjų želdynų formavimui.

Teritorijos tvarkymas:

XLIX. Kelmės miesto įtakos zonos teritorijos vystymui Janaučių k. rengiamas kompleksinis teritorijų planavimo dokumentas - vietovės lygmens bendrasis planas M 1: 5 000 arba M 1:2 000.

L. Siekiama didelio, vidutinio ir mažo užstatymo intensyvumo kompaktiško užstatymo formavimo numatant naują plėtrą, modernizavimą, konversiją ir saugojimą. Prioritetas teikiamas esamų užstatytų teritorijų integravimui į Kelmės miesto funkcinę ir erdvinę struktūrą, nuosekliam užbaigimui, konversijai, regeneravimui, tankinimui, darnaus būsto plėtrai, darbo vietų, kokybiškų vietinių paslaugų, efektyviam mobilumo ir optimalios susisiekimo infrastruktūros užtikrinimui, viešųjų ir žaliųjų erdvių formavimui. Pagal poreikį galimas inžinerinės, susisiekimo, socialinės, rekreacinės infrastruktūros tolimesnis plėtojimas ir neužstatytų teritorijų urbanizavimas laikantis kontekstualių užstatymo parametrų. Neurbanizuotų teritorijų funkcinėje struktūroje turi dominuoti ūkinės veiklos, orientuotos į darbo vietų kūrimą.

LI. Galima ūkinė veikla, kuri nesukelia neigiamo poveikio aplinkai. Negalima ūkinė veikla, kuriai turi būti išduotas taršos leidimas, ir ūkinė veikla, susijusi su atliekų tvarkymu ir atliekų perdirbimu.

LII. Žemės ūkio paskirties žemė konvertuojama į kitą pagrindinę žemės naudojimo paskirtį. Ūkininkų ūkių, ūkininkų sodybų ir/ar kitos paskirties (fermų, ūkio, šiltnamių, kaimo turizmo) pastatų statyba negalima.

LIII. Galimos žemės naudojimo paskirtys ir naudojimo būdai nurodyti aiškinamojo rašto 1 PRIEDE „Teritorijos naudojimo ir tvarkymo reikalavimai“.

LIV. Vandens ūkio žemės paskirtis į kitas žemės paskirtis nekeičiama.

LV. Konservacinė žemės paskirtis į kitas žemės naudojimo paskirtis nekeičiama, išskyrus atvejį kai panaikinama kultūros vertybės apsauga.

LVI. Miško žemės pavertimas kitomis naudmenomis galimas tik Miškų įstatymo 11 straipsnio 1 dalyje nustatytais išimtinais atvejais.

7. Intensyvios kompaktiškos urbanizacijos zona – polifunkciniai intensyvaus užstatymo pagrindiniai urbanistinės integracijos centrai su dominuojančia gyvenamąja funkcija. Tai kompaktiško užstatymo teritorijos su išvystyta inžinerine ir socialine infrastruktūra. Savivaldybės teritorijoje, be Kelmės miesto ir su juo susijusių teritorijų, išskiriamos dar dvi intensyvios kompaktiškos urbanizacijos zonos Tytuvėnų m. ir Užvenčio m. teritorijose (indeksai Pagrindiniame brėžinyje U-3; U-4). Intensyvios kompaktiškos urbanizacijos zonose siekiama intensyvaus ir vidutinio užstatymo intensyvumo kompaktiško užstatymo formavimo numatant naują plėtrą, saugojimą, modernizavimą ir konversiją. Prioritetas teikiamas esamų užstatytų teritorijų užbaigimui, regeneravimui, tankinimui, darnaus būsto plėtrai, kokybiškų vietinių paslaugų, efektyviam mobilumo ir optimalios susisiekimo infrastruktūros užtikrinimui, viešųjų ir žaliųjų erdvių formavimui. Pagal poreikį galimas inžinerinės, susisiekimo, socialinės, rekreacinės infrastruktūros tolimesnis plėtojimas. Teritorijų urbanizacija realizuojama vadovaujantis šių vietovių bendraisiais planais.

Teritorijų tvarkymas:

LVII. Taikomi intensyvios urbanizacijos reikalavimai. Užstatytų ir užstatomų teritorijų plėtojimas siejamas su esamų užstatytų teritorijų vidinių resursų panaudojimu, fizinės ir funkcinės struktūros atnaujinimu: regeneravimu, modernizavimu, tankinimu ir konversija. Taikomi daugiafunkciškumo ir kompaktiškumo principai.

LVIII. Tytuvėnų miesto teritorija tvarkoma vadovaujantis Tytuvėnų miesto teritorijos bendruoju planu (T00026384; patvirtinus Tytuvėnų miesto teritorijos bendrojo plano keitimą įsigalioja nurodyto dokumento sprendiniai bei reglamentai). Bendrojo plano sprendiniai integruojami į Kelmės rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo sprendinius ir šio bendrojo plano keitimo sprendiniuose nedetalizuojami.

LIX. Užvenčio miesto teritorija tvarkoma vadovaujantis Užvenčio miesto teritorijos bendruoju planu (T00027633). Bendrojo plano sprendiniai integruojami į Kelmės rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo sprendinius ir šio bendrojo plano keitimo sprendiniuose nedetalizuojami.

LX. Galima ūkinė veikla, kuri nesukelia neigiamo poveikio aplinkai. Negalima ūkinė veikla, kuriai turi būti išduotas taršos leidimas, ir ūkinė veikla, susijusi su atliekų tvarkymu ir atliekų perdirbimu.

LXI. Urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų funkcinėse zonose saugomoje teritorijoje – Tytuvėnų regioniniame parke, priežiūros, tvarkymo ir naudojimo sąlygas nustato šio parko nuostatai ir tvarkymo planas (T00083683).

LXII. Žemės ūkio paskirties žemė konvertuojama į kitą pagrindinę žemės naudojimo paskirtį. Ūkininkų ūkių, ūkininkų sodybų ir/ar kitos paskirties (fermų, ūkio, šiltnamių ir kaimo turizmo) pastatų statyba negalima.

LXIII. Galimos žemės naudojimo paskirtys ir naudojimo būdai nustatyti Tytuvėnų miesto teritorijos bendruoju planu (T00026384; patvirtinus Tytuvėnų miesto teritorijos bendrojo plano keitimą įsigalioja nurodyto dokumento sprendiniai bei reglamentai), Užvenčio miesto teritorijos bendruoju planu (T00027633).

8. Ekstensyvios kompaktiškos urbanizacijos zona – neprioritetinio vystymo ekstensyvios kompaktiškos urbanizacijos gyvenamosios vietovės su dominuojančia gyvenamąja funkcija, dalinai išvystyta inžinerine ir socialine infrastruktūra (indeksai Pagrindiniame brėžinyje – U-5, U-6, U-7, U-8, U-9, U-10, U-11). Šiai teritorijų grupei priskiriamos miestelių ir kaimų gyvenviečių teritorijos, nepatenkančios į urbanistinio plėtojimo prioriteto funkcines zonas. Ekstensyvios kompaktiškos urbanizacijos zonų plėtojimas siejamas su atitinkamų naudmenų struktūros formavimu, skirtu optimalesnei erdvinei kraštovaizdžio struktūrai užtikrinti. Numatomas neefektyviai naudojamų urbanizuotų teritorijų pertvarkymas urbanistinėmis priemonėmis, nuoseklus esamų kompaktiško užstatymo užbaigimas laikantis kontekstualių užstatymo parametrų, taikant priemones, skirtas teritorijų naudojimo efektyvumui užtikrinti ir gyvenimo kokybei gerinti. Pagal poreikį galimas inžinerinės, susisiekimo, socialinės, rekreacinės infrastruktūros tolimesnis plėtojimas.

Teritorijų tvarkymas:

LXIV. Kražių mstl. teritorija tvarkoma vadovaujantis Kražių miestelio teritorijos bendruoju planu (T00094945). Bendrojo plano sprendiniai integruojami į Kelmės rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo sprendinius ir šio bendrojo plano keitimo sprendiniuose nedetalizuojami.

LXV. Liolių mstl. teritorija tvarkoma vadovaujantis Liolių miestelio teritorijos bendruoju planu (T00077539). Bendrojo plano sprendiniai integruojami į Kelmės rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo sprendinius ir šio bendrojo plano keitimo sprendiniuose nedetalizuojami.

LXVI. Karklėnų mstl. rengiamas kompleksinis teritorijų planavimo dokumentas - vietovės lygmens bendrasis planas M 1: 5 000 arba M 1:2 000.

LXVII. Pašilės mstl. rengiamas kompleksinis teritorijų planavimo dokumentas - vietovės lygmens bendrasis planas M 1: 5 000 arba M 1:2 000.

LXVIII. Žalpių mstl. rengiamas kompleksinis teritorijų planavimo dokumentas - vietovės lygmens bendrasis planas M 1: 5 000 arba M 1:2 000.

LXIX. Likusių gyvenamųjų vietovių užstatytų teritorijų plėtojimas realizuojamas taikant Teritorijų planavimo įstatymo 17 straipsnio nuostatas.

LXX. Galima ūkinė veikla, kuri nesukelia neigiamo poveikio aplinkai. Negalima ūkinė veikla, kuriai turi būti išduotas taršos leidimas, ir ūkinė veikla, susijusi su atliekų tvarkymu ir atliekų perdirbimu.

LXXI. Esama žemės ūkio paskirties žemė konvertuojama į kitos paskirties žemę. Ūkininkų ūkių, ūkininkų sodybų ir/ar kitos paskirties (fermų, ūkio, šiltnamių) pastatų statyba negalima.

LXXII. Kražių mstl. ir Liolių mstl. galimos žemės naudojimo paskirtys ir naudojimo būdai nustatyti Kražių miestelio teritorijos bendruoju planu (T00094945), Liolių miestelio teritorijos bendruoju planu (T00077539). Likusių gyvenamųjų vietovių galimos žemės naudojimo paskirtys ir naudojimo būdai nurodyti aiškinamojo rašto 1 PRIEDE „Teritorijos naudojimo ir tvarkymo reikalavimai“.

LXXIII. Vandens ūkio žemės paskirtis į kitas žemės paskirtis nekeičiama.

LXXIV. Konservacinė žemės paskirtis į kitas žemės naudojimo paskirtis nekeičiama, išskyrus atvejį kai panaikinama kultūros vertybės apsauga.

LXXV. Miško žemės pavertimas kitomis naudmenomis galimas tik Miškų įstatymo 11 straipsnio 1 dalyje nustatytais išimtinais atvejais.

9. Pramonės ir sandėliavimo zona – funkcinė zona, kurioje dominuoja gamybinė ar kita panaši ūkinė veikla su šių veiklų aptarnavimui reikalinga susisiekimo, inžinerine, paslaugų ir kita infrastruktūra (indeksas Pagrindiniame brėžinyje – U-PS).

Teritorijų tvarkymas:

LXXVI. Teritorijos plėtojimas siejamas su ištisiniu žemės naudmenų struktūros pakeitimu siekiant plėtoti polifunkcines zonas, kuriose dominuoja paslaugų, sandėliavimo ir pramonės ūkinė veikla, formuojami pramonės rajonai.

LXXVII. Galima nauja gamybinė ar kita panaši ūkinė veikla, esamų teritorijų konversija į pramonės ir sandėliavimo teritorijų naudojimo būdą ir naujų pramonės ir sandėliavimo teritorijų naudojimo būdo teritorijų planavimas, tačiau planuojama ūkinė veikla, kuri susijusi su atliekų tvarkymu ir atliekų perdirbimu, negalima. Esama gamybinė ar kita panaši ūkinė veikla gali būti plečiama tik tokiu atveju, jei ši veikla neapribos gretimų žemės sklypų konversijos galimybių.

LXXVIII. Galima pramonės ir sandėliavimo ūkinė veikla, kuriai turi būti išduotas taršos leidimas, vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. kovo 6 d. įsakymu Nr. D1-259 (Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2020 m. liepos 16 d. įsakymo Nr. D1-425 redakcija) Taršos leidimų išdavimo, pakeitimo ir galiojimo panaikinimo taisyklių reikalavimais. Taršos leidimai išduodami Taisyklių 1 priedo 2 priedėlio lentelės 10 punkto kriterijus atitinkančiai veiklai;

LXXIX. Gamybinė ar kita panaši ūkinė veikla privalo atitikti higienos normų reikalavimus ir neturi daryti neigiamo poveikio aplinkai ir gyventojams. Įmonių, įsikursiančių šiose

zonose sanitarinės apsaugos zonos neturėtų peržengti teritorijos sklypo ribų. Vykdant pramonės ir sandėliavimo teritorijų plėtrą, Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka, turi būti atliekamos poveikio aplinkai vertinimo (PAV) ir poveikio visuomenės sveikatai vertinimo (PVSV) procedūros. Jų metu identifikuojami konkrečių objektų/veiklų sukeliami poveikiai aplinkai bei visuomenės sveikatai ir saugumui, numatomos konkrečios priemonės galimiems poveikiams išvengti, sumažinti ar kompensuoti;

LXXX. Pramonės ir sandėliavimo teritorijų plėtojimas realizuojamas vadovaujantis patvirtintų bendrųjų planų sprendiniais (Kelmės m., Tytuvėnų m., Kražių mstl. bendrųjų planų sprendiniai integruojami į Kelmės rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo sprendinius ir šio bendrojo plano keitimo sprendiniuose nedetalizuojami). Pramonės ir sandėliavimo teritorijų šalia Tytuvėnų m. plėtojimas realizuojamas taikant Teritorijų planavimo įstatymo 17 straipsnio nuostatas.

LXXXI. Esama žemės ūkio paskirties žemė konvertuojama į kitos paskirties žemę. Ūkininkų ūkių, ūkininkų sodybų, kaimo turizmo ir gyvenamųjų pastatų statyba negalima.

LXXXII. Galimos žemės naudojimo paskirtys ir naudojimo būdai nurodyti aiškinamojo rašto 1 PRIEDE „Teritorijos naudojimo ir tvarkymo reikalavimai“.

LXXXIII. Vandens ūkio žemės paskirtis į kitas žemės paskirtis nekeičiama.

LXXXIV. Konservacinė žemės paskirtis į kitas žemės naudojimo paskirtis nekeičiama, išskyrus atvejį kai panaikinama kultūros vertybės apsauga.

LXXXV. Miško žemės pavertimas kitomis naudmenomis galimas tik Miškų įstatymo 11 straipsnio 1 dalyje nustatytais išimtinais atvejais.

10. Rekreacinių teritorijų zona – funkcinės zonos, kurios skirtos rekreacinių funkcijų plėtojimui: pramogų, turizmo, sporto, trumpalaikio poilsio ir ilgalaikio poilsio su apgyvendinimo funkcija objektų vystymui (indeksas Pagrindiniame brėžinyje – U-R).

Teritorijų tvarkymas:

LXXXVI. Plėtojimas siejamas su atitinkamų naudmenų struktūros formavimu, skirtu rekreacinei struktūrai užtikrinti, formuoti ir palaikyti rekreacinį kraštovaizdį su rekreacijai palankia aplinka bei reikalinga infrastruktūra.

LXXXVII. Rekreacinių teritorijų plėtojimas realizuojamas taikant Teritorijų planavimo įstatymo 17 straipsnio nuostatas.

LXXXVIII. Galima viešos rekreacijos viešo poilsio ir asmeninės rekreacijos asmeninio poilsio pastatų[5] statyba, neformuojant kompaktiškų urbanistinių struktūrų.

LXXXIX. Esama žemės ūkio paskirties žemė konvertuojama į kitos paskirties žemę. Ūkininkų ūkių, ūkininkų sodybų ir/ar kitos paskirties (fermų, ūkio, šiltnamių, kaimo turizmo) pastatų statyba negalima.

XC. Draudžiama plėtoti ūkinės veiklas, kurioms išduodami Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimai.

XCI. Draudžiama užstatyti ir/ar užtverti turistines trasas, takus, kelius, taip pat naikinti kelius prie rekreacijai skirtų vandens telkinių, jų pakrančių, paplūdimių, lankytinų objektų,

[5] Vadovaujantis LR Aplinkos ministro 2016 m. spalio 27 d. įsakymu Nr. D1-713 „Dėl statybos techninio reglamento STR 1.01.03:2017 „Statinių ir patalpų klasifikavimas“ patvirtinimo“ (aktualia redakcija) viešos rekreacijos viešo poilsio pastatai yra kaimo turizmo pastatai, kempingai ir kiti pastatai atitinkantys paskirties aprašymą (viešasis pastatas, skirtas viešajai rekreacijai), asmeninės rekreacijos asmeninio poilsio pastatai yra asmeninio poilsio pastatai, vilos (vasarnamiai) ir kiti pastatai atitinkantys paskirties aprašymą (pastatas skirtas asmeninei rekreacijai).

apžvalgos ir poilsio aikštelių, užtverti pakrantes, kelius ar takus, vedančius į rekreacijos vietas ir pan.

XCII. Galimos žemės naudojimo paskirtys ir naudojimo būdai nurodyti aiškinamojo rašto 1 PRIEDE „Teritorijos naudojimo ir tvarkymo reikalavimai“.

XCIII. Vandens ūkio žemės paskirtis į kitas žemės paskirtis nekeičiama.

XCIV. Konservacinė žemės paskirtis į kitas žemės naudojimo paskirtis nekeičiama, išskyrus atvejį kai panaikinama kultūros vertybės apsauga.

XCV. Miško žemės pavertimas kitomis naudmenomis galimas tik Miškų įstatymo 11 straipsnio 1 dalyje nustatytais išimtinais atvejais.

11. Inžinerinės infrastuktūros koridorių zona – neužstatyta funkcinė zona, kuria išskiriami svarbiausių gatvių ir kelių, geležinkelio kelių ir magistralinių inžinerinių tinklų koridoriai ir vandenvietės. Funkcinė zona sutampa su geležinkelio ir automobilių kelių žemės sklypais. Dėl plano mastelio šį zona grafiškai neišskiriama ir jai nepriskiriamas indeksas.

3.3.3. KITOS FUNKCINĖS ZONOS

12. Kurtuvėnų regioninio parko zona – funkcinės zonos riba sutampa su Kurtuvėnų regioninio parko riba Kelmės rajono savivaldybės teritorijoje (indeksas Pagrindiniame brėžinyje K-1).

Teritorijų tvarkymas:

XCVI. Saugoma teritorija tvarkoma pagal jos veiklą reglamentuojančius teisės aktus, jos ribos, plotas, tvarkymo režimas, funkcinių zonų ribos, optimali žemėnaudos struktūra nustatomi šios teritorijos specialiuoju planu (-ais) – Kurtuvėnų regioninio parko planavimo schema (ribų ir tvarkymo planai), T00095090; Kurtuvėnų regioninio parko Bijotės rekreacinės zonos tvarkymo planu, T00053559; Kurtuvėnų regioninio parko Bubių rekreacinės zonos tvarkymo planu, T00052873.

13. Tytuvėnų regioninio parko zona – funkcinės zonos riba sutampa su Tytuvėnų regioninio parko riba Kelmės rajono savivaldybės teritorijoje (indeksas Pagrindiniame brėžinyje K-2).

Teritorijų tvarkymas:

XCVII. Saugoma teritorija tvarkoma pagal jos veiklą reglamentuojančius teisės aktus, jos ribos, plotas, tvarkymo režimas, funkcinių zonų ribos, optimali žemėnaudos struktūra nustatomi šios teritorijos specialiuoju planu - Tytuvėnų regioninio parko tvarkymo planu, T00083683.

14. Dubysos regioninio parko zona – funkcinės zonos riba sutampa su Dubysos regioninio parko riba Kelmės rajono savivaldybės teritorijoje (indeksas Pagrindiniame brėžinyje K-3).

Teritorijų tvarkymas:

XCVIII. Saugoma teritorija tvarkoma pagal jos veiklą reglamentuojančius teisės aktus, jos ribos, plotas, tvarkymo režimas, funkcinių zonų ribos, optimali žemėnaudos struktūra nustatomi šios teritorijos specialiuoju planu – Dubysos regioninio parko tvarkymo planu, T00083684.

15. **Varnių regioninio parko zona** – funkcinės zonos riba sutampa su Varnių regioninio parko riba Kelmės rajono savivaldybės teritorijoje (indeksas Pagrindiniame brėžinyje K-4).

Teritorijų tvarkymas:

XCIX. Saugoma teritorija tvarkoma pagal jos veiklą reglamentuojančius teisės aktus, jos ribos, plotas, tvarkymo režimas, funkcinių zonų ribos, optimali žemėnaudos struktūra nustatomi šios teritorijos specialiuoju planu (-ais) - Varnių regioninio parko tvarkymo planu, T00079455; Varnių regioninio parko ir jo zonų bei buferinės apsaugos zonos ribų planu, T00079324.

16. **Kitos saugomos teritorijos** (indeksas Pagrindiniame brėžinyje K-5).

Teritorijų tvarkymas:

C. Saugomos teritorijos tvarkomos pagal jų veiklą reglamentuojančius teisės aktus.

3.3.4. KITOS SPECIFINĖS TERITORIJOS

17. **Naudingųjų iškasenų gavybos teritorijos -** detaliai iššvalgyti telkiniai, parengtinai iššvalgyti ir prognoziniai žemės gelmių išteklių telkiniai (Pagrindiniame brėžinyje – Naudingųjų iškasenų teritorijos).

Teritorijų tvarkymas:

CI. Žemės gelmių naudojimas ir teritorijos rekultivavimas realizuojami vadovaujantis žemės gelmių naudojimo planais.

CII. Realų naudingųjų iškasenų išteklių potencialą sudaro detaliai iššvalgyti ir parengtiniai iššvalgyti ištekliai, o prognoziniai ištekliai – tai rezervas ateičiai, kai bus sunaudoti iššvalgyti ištekliai. Pagal Lietuvos Respublikos Žemės gelmių įstatymą ir poįstatyminius teisės aktus naudoti (eksploatuoti) galima tik detaliai iššvalgytus ir aprobuotus išteklius. Parengtiniai iššvalgytus ir prognozinius išteklius prieš jų naudojimą reikia detaliai iššvalgyti.

CIII. Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 109 straipsnis nustato savininkų ir naudotojų teisių apribojimus taikomus aprobuotų atviru kasybos būdu (nuo žemės paviršiaus karjerais) išgaunamų žemės gelmių išteklių telkiniuose, išskyrus atvejus, kai šie telkiniai patenka į valstybinius parkus, draustinius ar rezervatus. Pagal šį įstatymą, aukščiau nurodytuose žemės gelmių išteklių telkiniuose draudžiama: 1) statyti statinius, įrengti įrenginius, tiesti inžinerinius tinklus (išskyrus statinius, įrenginius ar inžinerinius tinklus, skirtus šių telkinių eksploatavimui); 2) įveisti mišką ar sodą; 3) įrengti dirbtinius vandens telkinius ir mažuosius karjerus; 4) keisti pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir (ar) žemės sklypo naudojimo būdą (būdus), išskyrus pakeitimą į kitos paskirties žemės naudingųjų iškasenų teritorijų naudojimo būdą. Tačiau Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas nenumato jokių apribojimų parengtiniai iššvalgytuose bei prognoziniuose plotuose, o tai reiškia, kad čia žemė gali būti privatizuojama bei naudojama kitoms reikmėms, dėl ko gali sumažėti naudingųjų iškasenų išteklių rezervas.

CIV. Dalis naudingųjų iškasenų telkinių yra saugomų teritorijų ribose. Tokiu atveju šitoms teritorijoms galioja ir Lietuvos Respublikos Saugomų teritorijų įstatymas. Pagal

bendruosius apribojimus saugomose teritorijose jau veikiančiuose karjeruose gavyba nedraudžiama, tačiau draudžiama įrengti naujus naudingųjų iškasenų karjerus.

CV. Dalis naudingųjų iškasenų telkinių yra miško žemėje. Tokiu atveju šitoms teritorijoms galioja ir Lietuvos Respublikos Miškų įstatymo 11 str. 4 p. reikalavimai.

CVI. Žemės gelmių išteklių telkinių, kurie bus užregistruoti po Bendrojo plano patvirtinimo ir nenurodyti Bendrajame plane, žemės gelmių naudojimo planai neurbanizuotose ir neurbanizuojamose teritorijose, teisės aktų nustatyta tvarka gali būti rengiami ir jais pagrindinė žemės naudojimo paskirtis gali būti keičiama, jeigu teritorijų planavimo dokumentuose ar žemės valdos projektuose šiose teritorijose nesuplanuota inžinerinė infrastruktūra ir (ar) jos plėtra.

3.3.4. URBANIZUOJAMŲ TERITORIJŲ PRIORITETINĖ PLĖTRA

1. Kelmės rajono savivaldybės teritorijos bendrasis planas parengtas pagal teisinį reglamentavimą, kuris galiojo iki 2014 m. sausio 2 d., todėl bendrajame plane neišskirti įgyvendinimo prioritetai. Įgyvendinimo prioritetų nustatymą reglamentuoja Teritorijų planavimo įstatymo nuostatos, Teritorijų planavimo normos[6], patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. sausio 2 d. įsakymu Nr. D1-7 „Dėl teritorijų planavimo normų patvirtinimo“ ir Teritorijų planavimo erdvinių duomenų specifikacija[7], patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2013 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr.D1-1009 „Dėl teritorijų planavimo erdvinių duomenų specifikacijos patvirtinimo“.

2. Kelmės rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo sprendiniuose nustatoma, kad Kelmės rajono savivaldybės teritorijoje yra 2 prioritetinės plėtros teritorijos, kuriose savivaldybė įsipareigoja vystyti socialinę ir (ar) inžinerinę infrastuktūrą. I įgyvendinimo prioritetui priskirtos teritorijos:
   - Kelmės miesto urbanizuojama teritorija pagal Kelmės miesto teritorijos bendrojo plano keitimą (T00094745).
   - Tytuvėnų miesto urbanizuojama teritorija pagal Tytuvėnų miesto teritorijos bendrąjį planą (T00026384).

   Likusios urbanizuotos ir urbanizuojamos teritorijos priskiriamos II įgyvendinimo prioritetui.

[6] Teritorijų planavimo normose, patvirtintose Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. sausio 2 d. įsakymu Nr. D1-7 „Dėl teritorijų planavimo normų patvirtinimo“ *(galiojanti redakcija nuo 2016-01-01)* 14.4 punkte nurodyta, kad naujos plėtros teritorijų vystymo eiliškumas nustatomas išskiriant prioritetinės plėtros teritorijas, *kuriose savivaldybė įsipareigoja vystyti socialinę ir (ar) inžinerinę infrastuktūrą.*

[7] Teritorijų planavimo erdvinių duomenų specifikacijos, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2013 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. D1-1009 „Dėl teritorijų planavimo erdvinių duomenų specifikacijos patvirtinimo“ 7 lentelėje pateiktas įgyvendinimo prioritetų erdvinių objektų žymėjimas: *prioritetinės savivaldybės infrastruktūros reikšmė – 1, neprioritetinės savivaldybės infrastruktūros reikšmė – 2.*

4. GAMTINĖ APLINKA IR KRAŠTOVAIZDIS

4.1. KRAŠTOVAIZDŽIO TVARKYMO SPRENDINIAI

4.1.1. KRAŠTOVAIZDŽIO TVARKYMO ZONOS

1. Kelmės rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo kraštovaizdžio tvarkymo sprendiniai yra parengti vadovaujantis Nacionalinio kraštovaizdžio tvarkymo plano metodologinėmis nuostatomis (4.1.1 skyrius, 4.1.2 skyrius), apibrėžiančiomis kraštovaizdžio tvarkymo strategijas.

2. Kraštovaizdžio tvarkymo zonų strategijos yra numatomos atsižvelgiant į teritorijos geoekologinį potencialą, jos ekologinį jautrumą, galiojančius aplinkosauginius reglamentus ir ribojimus, esamą saugomų teritorijų sistemą bei planuojamas kompaktinio užstatymo ir su jų plėtra susijusias teritorijas.

3. Bioprodukcinio ūkio vystymo intensyvumo strategijos (4 ir 5 strategijos) Kelmės rajono savivaldybės teritorijoje lokalizuojamos remiantis Nacionalinio kraštovaizdžio tvarkymo plano 1 skyriumi ir 2 skyriaus 6 ir 12 nuostatomis.

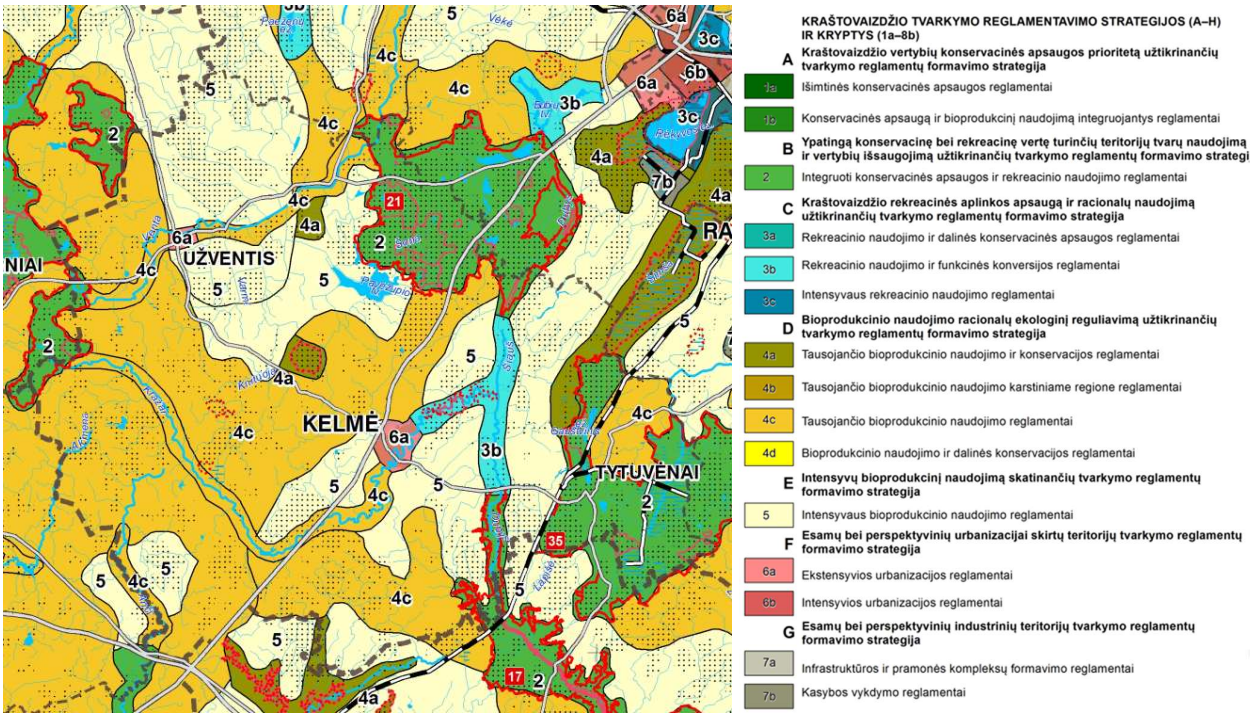

4.1.1. pav. Ištrauka iš Nacionalinio kraštovaizdžio tvarkymo plano brėžinio M 1:400 000 „Kraštovaizdžio tvarkymo reglamentavimo kryptys“

Kraštovaizdžio tvarkymo strategija – kraštovaizdžio struktūros formavimo ir tvarkymo kryptis, apspręsta teritorijos naudojimo funkciniu prioritetu bei jos naudojimo ir apsaugos tarpusavio santykiu, nusakančiu naudojimo intensyvumo laipsnį. Nustatytos kraštovaizdžio tvarkymo strategijos ir jų arealai formuoja Kelmės rajono savivaldybės teritorijos vystymo atramines urbanistinio-ūkinio vystymo bei ekologinio kompensavimo funkcijų užtikrinimo ašis ir bendrąją struktūrą.

SAUGANČIO IR TAUSOJANČIO NAUDOJIMO STRATEGIJŲ GRUPĖ
VYRAUJANČIOS KONSERVACINĖS APSAUGOS STRATEGIJŲ GRUPĖ
***1 –** Išimtinės konservacinės apsaugos strategija*
***2** – Integruotos konservacinės apsaugos ir rekreacinio naudojimo strategija*
VYRAUJANČIO REKREACINIO NAUDOJIMO STRATEGIJŲ GRUPĖ
***3** – Tausojančio rekreacinio naudojimo ir funkcinės konversijos strategija*
VYRAUJANČIO TAUSOJANČIO BIOPRODUKCINIO NAUDOJIMO STRATEGIJŲ GRUPĖ
***4** – Tausojančio bioprodukcinio naudojimo strategija*

INTENSYVAUS NAUDOJIMO STRATEGIJŲ GRUPĖ
VYRAUJANČIO INTENSYVAUS BIOPRODUKCINIO NAUDOJIMO STRATEGIJŲ GRUPĖ
***5** – Intensyvaus bioprodukcinio naudojimo strategija*
VYRAUJANČIO URBANISTINIO VYSTYMO STRATEGIJŲ GRUPĖ
***6a** – Ekstensyvios urbanizacijos strategija*
***6b** – Intensyvios urbanizacijos strategija*
VYRAUJANČIO TECHNOLOGINIO VYSTYMO STRATEGIJŲ GRUPĖ
***7a** - Infrastruktūros ir pramonės kompleksų formavimo strategija*
***7b** - Kasybos vykdymo strategija*

Siektinas kraštovaizdžio vystymo tikslas – užtikrinti tvarią kraštovaizdžio raidą suformuojant kokybišką ir funkcionalią kraštovaizdžio erdvinę struktūrą. Todėl kiekvienam skirtingo tipo kraštovaizdžio teritoriniam vienetui yra nustatomas jo vystymo tipas, atitinkantis Lietuvos viešąjį interesą atspindinčius visuomenės ekologinės ir ekonominės sąmonės standartus bei moksliškai pagrįstus kraštovaizdžio struktūros rodiklius, užtikrinančius jo ekologinį tvarumą, psichologinį komfortą ir socialinį-ekonominį žemėnaudos racionalumą.

Kraštovaizdžio tvarkymo strategijų zonų sistemos kūrimo metodinį pamatą formuoja šios žemiau išvardintos principinės, ūkinės veiklos kryptis ir jos intensyvumą reglamentuojančios nuostatos:

1) Urbanistinis ir technogeninis kraštovaizdis formuojamas urbanistinio karkaso centruose, bei urbanistinės integracijos jungtyse; naudingųjų iškasenų gavyba vystoma tik detaliai iššvalgytų telkinių pagrindu.
2) Vyraujančio intensyvaus naudojimo agrarinis ir agrarinis miškingas kraštovaizdis formuojamas tik geoekologiniu požiūriu nejautriose ir nesvarbiose teritorijose;
3) Vyraujančio tausojančio naudojimo agrarinis ir miškingas kraštovaizdis formuojamas gamtinio karkaso (ekologiniu požiūriu jautriose ir svarbiose) teritorijose;
4) Vyraujančio konservacinio naudojimo prioriteto kraštovaizdis formuojamas arealuose kuriems būdinga didelė gausa konservacinę vertę turinčių gamtinių bei kultūrinių teritorinių kompleksų.

4. Kelmės rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo sprendinių rengimo stadijoje kraštovaizdžio tvarkymo strategijų zonos yra išskiriamos remiantis esamos būklės erdvinės analizės duomenimis, įvertinus svarbiausių funkcinių prioritetų pasiskirstymą rajono teritorijoje, teritorijos naudojimo ir apsaugos santykinį laipsnį, o taip pat remiantis:
   1) Kelmės rajono savivaldybės teritorijos kraštovaizdžio morfologinių vienetų gamtinio ir kultūrinio pobūdžio vertinimu atliktu esamos būklės analizės etapo metu. Tai sudaro

prielaidas objektyviau teritoriškai diferencijuoti kraštovaizdžio arealų tvarkymo prioritetus pagal jų vystymo intensyvumą bei naudojimo rėžimo pobūdį;

2) Kelmės rajono savivaldybės teritorijos kraštovaizdžio vizualinės struktūros tipų ir estetinio potencialo vertinimų schema (Nacionalinis kraštovaizdžio tvarkymo planas), padedančia formuoti kraštovaizdžio tvarkymo zonų reguliavimo nuostatas;
3) Kelmės rajono savivaldybės teritorijos gamtinio karkaso ir jo geoekologinio potencialo vertinimo schema leidžiančia teritoriniu atžvilgiu objektyviai numatyti teritorijos vystymo intensyvumą, tausojančio naudojimo zonas bei nustatyti šių teritorijų naudojimo rėžimo pobūdį;
4) Patvirtintais kompleksiniais (bendraisiais) planais;
5) Patvirtintais saugomų teritorijų kraštovaizdžio tvarkymo planais;
6) Miškų ūkinių grupių nustatymo planai.

Išimtinės konservacinės apsaugos kraštovaizdžio tvarkymo strategija **(1)** yra taikoma išimtinai konservacinio prioriteto teritorijose - gamtiniuose rezervatuose ar biosferos poligonuose (Kelmės r. sav. teritorijoje – Užpelkių gamtinis rezervatas), kurių vystymas apima nustatytų aplinkosauginių reglamentų ir konservacinės funkcijos realizavimo efektyvumo užtikrinimą.

Integruotos konservacinės apsaugos ir rekreacinio naudojimo strategija **(2)** yra polifunkcinė ir nustatoma esamų valstybinių parkų (Tytuvėnų, Varnių, Kurtuvėnų ir Dubysos regioniniai parkai) teritorijoms, kurių tvarkymas siejamas ne tik su ekologinių reikalavimų laikymusi, kraštovaizdžio gamtinių ir kultūrinių vertybių išsaugojimu, bet ir su ekstensyvios (tausojančios) (atskirais atvejais ir intensyvios) rekreacijos bei pažintinio turizmo plėtra, intensyvaus bioprodukcinio ūkio santykinės reikšmės mažinimu jo intensyvumą reguliuojant aplinkosauginiais reglamentais, prioritetą teikiant tausojančio bioprodukcinio ūkio vystymui.

Tausojančio rekreacinio naudojimo ir funkcinės konversijos strategija **(3)**, yra taikoma esamo bei perspektyvinio rekreacinio naudojimo arealams, kuriuose tikslinga formuoti ir palaikyti rekreacinį kraštovaizdį su rekreacijai palankia aplinka bei reikalinga infrastruktūra. Ši strategija numatyta rekreacinį potencialą turinčioms ir šiuo metu vidutiniškai intensyviai ir intensyviai naudojamoms arba nenaudojamoms teritorijoms, kurios gamtiškai susietos su savivaldybės teritorijos miškingame – agrariniame kraštovaizdyje esančiais vandens telkiniais (ežerais, tvenkiniais bei upių slėniais). Funkcinė konversija (pertvarka) yra siejama su intensyvios ūkinės veiklos priemonių keitimu į tausojančiąsias tiek miškų, tiek ir žemės ūkyje, siekiant užtikrinti kraštovaizdžio daugiafunkciškumą ir tvarumą.

Tausojančio bioprodukcinio naudojimo strategija **(4)** atstovauja esamas ir planuojamas saugomas teritorijas (valstybinius draustinius, NATURA 2000 teritorijas), gamtinio karkaso teritorijas (Nacionalinio kraštovaizdžio tvarkymo plano 2 skyriaus 6, 12 punktai) tvarkymo, kurios susietos su ekologiniu požiūriu svarbiais ir vertingais kraštovaizdžio miškingais, upių slėnių bei eroduotų dirvožemių arealais (pagal Dirv_DR10LT duomenų bazės duomenis). Visose šiose teritorijose numatomas dominuojantis tausojantis bioprodukcinis naudojimas. Tausojančio bioprodukcinio naudojimo zonose patenkančiose į gamtinio karkaso teritorijas, nekompaktiškas (išsklaidytas) užstatymas yra vystomas esamos urbanistinės struktūros pagrindu. Šiose teritorijose ekstensyvaus užstatymo plėtojimas siejamas su ekologiškai ir estetiškai pagrįstu žemės naudmenų struktūros formavimu, kuris užtikrintų teritorijos

struktūros geoekologinį optimalumą. Žemės ūkio gamybinių kompleksų statybą reglamentuoja gamtinio karkaso nuostatų 15 punktas. Tausojančio naudojimo arealų vystymas turi atitikti palaikomojo vystymo sampratą, kuri įpareigoja adaptuoti esamą naudojimą, atsižvelgiant į vietos gamtinio pagrindo specifiką ir laikantis ekologinių teritorijos tvarkymo reikalavimų. Vieni iš pagrindinių tikslų turėtų būti gamybinių procesų ekologizavimo, kraštovaizdžio ekologinės pusiausvyros užtikrinimo ir palaikymo siekimas. Tausojančio bioprodukcinio naudojimo strategija nėra taikoma gamtinio karkaso vidinio stabilizavimo arealams, kadangi ši strategija pagrinde yra siejama su žemės ūkio veiklų tausojančiomis rekomendacijomis. Tuo tarpu vidinio stabilizavimo arealai yra tiesiogiai susiję miškų ūkio paskirties žeme, kurioje veiklos nėra diferencijuojamos į tausojančias ir intensyves.

Intensyvaus bioprodukcinio naudojimo strategija **(5)** reprezentuoja žymesnių ekologinių ribojimų nereikalaujančias, su intensyvaus bioprodukcinio naudojimo (žemės ir miškų ūkio) ir gamybos interesų užtikrinimu susijusias teritorijas, kuriose rekomenduojama išlaikyti intensyvų bioprodukcinį naudojimą, ieškant optimalių šios veiklos realizavimo formų, užtikrinant racionalų ir efektyvų turimų išteklių naudojimą (dirvožemio derlingumo ir produktyvumo išlaikymą), bei aplinkosauginių reikalavimų laikymąsi orientuotą į hidrologinių ir biologinių resursų apsaugą. Intensyvaus bioprodukcinio naudojimo zonose su neurbanizuotomis ir neurbanizuojamomis, nekompaktiško (išsklaidyto) užstatymo teritorijomis (kaimai, viensėdžiai, jų grupės) taip pat yra numatoma ši strategija. Čia numatomas ekstensyvaus užstatymo plėtojimas turi būti siejamas su atitinkamu naudmenų struktūros formavimu, skirtu optimalesnei erdvinei kraštovaizdžio struktūrai užtikrinti). Ši strategija taip pat yra numatoma ir gamtinio karkaso vidinio stabilizavimo arealų viduje, tarp ūkinių miškų yra įsiterpusioms žemės ūkio naudmenoms.

Urbanistinio vystymo strategija **(6)** *apima* urbanizuojamų teritorijų, esančių urbanistinių centrų įtakos zonoje vystymo (užstatymo plėtojimas siejamas su atitinkamu naudmenų struktūros formavimu, skirtu optimalesnei erdvinei kraštovaizdžio struktūrai užtikrinti) bei urbanistinių centrų ir kompaktiško užstatymo teritorijų vystymo (naujos plėtros, saugojimo, modernizavimo ir konversijos) strategijas. Tausojančios urbanizacijos strategija (6a) suteikiama gamtinio karkaso teritorijose esantiems urbanizacijos židiniams, o intensyvios urbanizacijos (6b) ne gamtinio karkaso teritorijoms.

Technologinio vystymo strategijų grupė **(7)** priskiriama teritorijoms, kurios siejamos su esamų ir perspektyvinių industrinių teritorijų vystymu. Pramoninių-logistinių kompleksų vystymui (Kražių ir Tytuvėnų sklypai) suteikiama **7a** strategija bei kasybos karjerų (naudingųjų iškasenų gavybos) (sklypai pateikti brėžinyje) teritorijoms - **7b**.

5. Kelmės rajono savivaldybės teritorija kraštovaizdžio morfologiniu požiūriu (pagal bendrąjį, naudojimo ir gamtinį kraštovaizdžio pobūdį) dalinama į **kraštovaizdžio tvarkymo zonas.** Kiekvienai skirtingai kraštovaizdžio tvarkymo zonai būdingas savitas, gamtinių veiksnių ir žmogaus ūkinės veiklos suformuotas kraštovaizdžio gamtinis ir jo naudojimo pobūdis. Jis apspręstas žemėveikslių (žemės naudmenų) struktūros. Kiekvienam skirtingam kraštovaizdžio morfologinės struktūros tipologiniam vienetui formuojama reglamentų sistema susidedanti iš skirtingų tvarkymo priemonių derinio. Brėžinyje lokalizuotos kraštovaizdžio tvarkymo zonos apibūdinamos dvinariu indeksu, kuris parodo kraštovaizdžio naudojimo pobūdį ir esamą jo

naudojimo intensyvumą, nuo kurio priklauso numatomų tvarkymo krypčių ir priemonių pobūdis. Išskirtoms teritorijos dalims numatomos tvarkymo priemonės apibūdinamos per tvarkymo strategijas, kurios nusako planuojamą teritorijos naudojimo pobūdį bei intensyvumą.

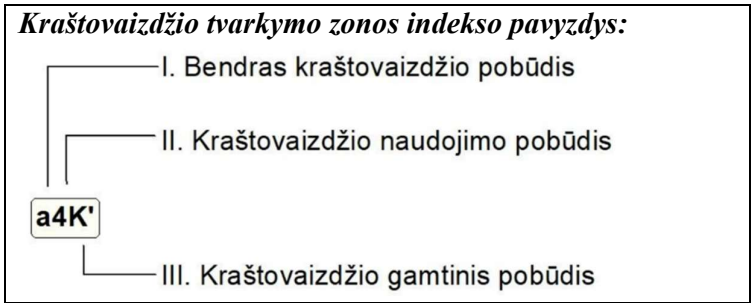

4.1.2 pav. Tvarkymo zonų žymėjimo indeksai pagal atitinkamus kraštovaizdžio pobūdžius ir jungtinių indeksų skaitymo pavyzdys brėžinyje „Sprendinių konkretizavimas. Kraštovaizdžio tvarkymo zonų brėžinys“

Bendras kraštovaizdžio pobūdis, pagal kurį išskiriamoms tvarkymo zonoms pagal kraštovaizdžio sukultūrinimo (natūralumo) laipsnį ir žemėnaudų pobūdį suteikiama principinė teritorinė diferenciacija.

K**raštovaizdžio naudojimo pobūdis,** pagal kurį nustatytas galimas (leistinas) teritorijos ekonominio ir technologinio naudojimo ar apsaugos intensyvumas.

K**raštovaizdžio gamtinis pobūdis,** pagal kurį teritorijos diferencijuotos atsižvelgiant į kraštovaizdžio tvarkymui itin reikšmingą gamtinio kraštovaizdžio įvairovę, jo morfologinius tipus, ypatumus. Šis klasifikacinis požymis yra lemiamas, vertybinis kriterijus atraminiams kraštovaizdžio, teritoriniams vienetams – tvarkymo zonos nustatyti.

Bendras kraštovaizdžio pobūdis, kuris apibrėžiamas pagal kraštovaizdžio natūralumo ir sukultūrinimo santykį, žemėnaudų požiūriu diferencijuojamas taip:

Natūralaus pobūdžio miškingas gamtinis kraštovaizdis

t - pelkinis

mt - miškingas pelkėtas

m - miškingas

ms - miškingas upėtas

Mišraus pobūdžio miškingas mažai sukultūrintas kraštovaizdis

ma - miškingas agrarinis

Sukultūrintas agrarinis kraštovaizdis

am - agrarinis miškingas

a - agrarinis

Urbanistinis kraštovaizdis

u - urbanistinis

Technogenizuotas kraštovaizdis

i - industrinis technologizuotas

Kraštovaizdžio naudojimo pobūdis apibrėžiamas pagal galimą (leistiną) naudojimo intensyvumą diferencijuojamas taip:

Kraštovaizdžio vertybes išsaugantis naudojimas

1 - konservacinis

2 – konservacinis-tausojantis
Kraštovaizdžio ekologinę apsaugą užtikrinantis naudojimas
3 – tausojantis-rekreacinis
Teritoriniu požiūriu diferencijuotas mišrus teritorijos naudojimas
4 – tausojantis-bioprodukcinis
5 – intensyvus-bioprodukcinis
Intensyvus teritorijos naudojimas
6a – ekstensyvi urbanizacija
6b – intensyvi urbanizacija
7 – intensyvus industrinis technologizuotas

Kraštovaizdžio gamtinis pobūdis apibrėžiamas ir diferencijuojamas pagal šiuos gamtinio komplekso tipus:
B Smėlinga banguota pakiluma (plynaukštė)
B‘ Molinga banguota pakiluma (plynaukštė)
E Ežeruotas duburys
E‘ Ežerynas
G Moreninis bei fliuvioglacialinis gūbrys/kalvyngūbrys
K Smėlingas kalvynas/kopynas
K‘ Priemolingas moreninis kalvynas
L‘ Molinga lyguma
S Upės slėnis
S‘ Senslėnis

6. Kraštovaizdžio tvarkymo zonos yra išskirtos Kelmės rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo brėžinyje „Sprendinių konkretizavimas. Kraštovaizdžio tvarkymo zonų brėžinys“, kuriame parodomas bendras kraštovaizdžio pobūdis (pažymėtas atitinkama spalva), kraštovaizdžio naudojimo pobūdis (pažymėtas atitinkamu štrichu) ir kraštovaizdžio gamtinis pobūdis (nurodytas tvarkymo zonų indeksuose didžiosiomis raidėmis).

4.1.1 lentelė. Kelmės r. sav. išskirtų tvarkymo zonų pasiskirstymas pagal kraštovaizdžio gamtinį pobūdį (gamtinius kompleksus)

Kraštovaizdžio gamtinis pobūdis	Indeksas	Plotas, %
Smėlinga banguota pakiluma (plynaukštė)	B	2,29
Molinga banguota pakiluma (plynaukštė)	B‘	39,25
Ežeruotas duburys	E	1,22
Ežerynas	E‘	0,11
Moreninis/fliuvioglacialinis gūbrys/kalvyngūbris	G	2,08
Smėlingas kalvynas/kopynas	K	8,99
Priemolingas moreninis kalvynas	K‘	29,16
Molinga lyguma	L‘	8,90
Upės slėnis	S	7,67
Senslėnis	S‘	0,36

Kelmės rajono savivaldybės teritorija pagal gamtinio pagrindo pobūdį yra labai vienalytė. Teritorijoje pagal plotą vyrauja molingos banguotos pakilumos (B‘) (39,25%) ir priemolingo moreninio kalvyno (K‘) (29,16%) gamtinio kraštovaizdžio pagrindas. Pastarasis kraštovaizdis yra gausiai raižomos mažai išraiškingų lygumose ir labai išraiškingų kalvotose aukštumose upių slėnių (S) ir intensyviai naudojamas žemės ūkyje.

Kraštovaizdžio bendrasis naudojimo pobūdis

Kraštovaizdžio bendrąjį naudojimo pobūdį nusako pagrindinės naudmenų grupės kurios apsprendžia kraštovaizdžio vizualinę struktūrą bei kokybės ir naudojimo tvarumo santykį. Kelmės r. sav. teritorijoje išskiriamos kraštovaizdžio naudojimo pobūdžio zonos ir jų naudmenų tarpusavio santykis pateikiamas 4.1.2 lentelėje. Naudmenų diferenciacija, siekiant optimalios struktūros zonose pateikta pagal Nacionalinio kraštovaizdžio tvarkymo plano sprendinius.

4.1.2 lentelė. Kelmės r. sav. kraštovaizdžio naudoji pobūdis ir bendrieji optimalumo rodikliai

Bendrasis naudojimo pobūdis	**Naudmenos ir jų dalis % kraštovaizdžio tvarkymo zonoje**					
	miškas	**agrarinės teritorijos**	**urbanizuotos teritorijos**	**slėnis**	**ežerai/ pelkės**	**pramoninės teritorijos**
t - pelkinis	10-30	-	-	-	70-100	-
m - miškingas	90-100	0-10	-	-	-	-
ma – miškingas agrarinis	50-70	30-40	0-5	-	-	-
ms – miškingas upėtas	50-70	0-20	-	30-50	-	-
mt – miškingas pelkėtas	70-90	-	-	-	10-30	-
am – agrarinis miškingas	30-40	50-70	0-5	-	-	-
a – agrarinis	0-20	80-90	0-10	-	-	-
au‘ – agrarinis mažai urbanizuotas	0-20	60-80	10-20	-	-	-
u - urbanizuotas	0-10	0-10	80-100	-	-	-
i – industrinis technogenizuotas	0-20	-	-	-	-	80-100

Miškingas kraštovaizdis (m):

m1 *– konservacinis miškingas kraštovaizdis (miškas 100%) su griežtą kraštovaizdžio ekologinę apsauga užtikrinančiu naudojimu.*

Šių teritorijų kraštovaizdžio tvarkymas siejamas su ypatingą konservacinę vertę turinčiomis teritorijomis ir jose esančių vertybių išsaugojimą užtikrinančių tvarkymo reglamentų strategijos tipu - *išimtine konservacinės apsaugos strategija* **(1).** Miškingo kraštovaizdžio konservacinės apsaugos reglamentų formavimo strategija taikoma Kelmės rajono savivaldybės teritorijos rytinėje dalyje, Tytuvėnų regioniniame parke esančiame Užpelkių gamtiniame rezervate bei savivaldybės teritorijoje esančioms miškingoms kultūros paveldo teritorijoms (19 arealų). Šio prioriteto teritorijoms būdingas patikimas geoekologinis potencialas. Jų perspektyvinis naudojimas siejamas su teisiškai apibrėžtais saugomos teritorijos naudojimo reglamentais, o teritorijoje vykstantys procesai siejami su natūraliais, gamtinio pobūdžio aplinkos pokyčiais bei gamtinių ir kultūrinių vertybių išsaugojimu.

m2 *– konservacinis-tausojantis miškingas kraštovaizdis (miškas 90 – 100%; agrarinių*

naudmenų 0 – 10%) su griežtesnę kraštovaizdžio ekologinę apsaugą užtikrinančiu naudojimu.
Šių teritorijų kraštovaizdžio tvarkymas siejamas su ypatingą konservacinę ir/arba rekreacinę vertę turinčių teritorijų tvarų naudojimą ir vertybių išsaugojimą užtikrinančių tvarkymo reglamentų strategijos tipu **(2).** Ši integruotos konservacinės apsaugos ir/arba rekreacinio naudojimo reglamentų formavimo strategija Kelmės rajono savivaldybės bendrojo plano, miškingo kraštovaizdžio atveju taikoma rajono teritorijoje esantiems gamtiniams draustiniams (Spingės, Užpelkių, Šatrijos, Targių, Bridvaišio, Pustlaukio, Vainagių, Gomertos, Vičių, Šimšos, Apušio, Raudsparnės, Vaitaičių). Šio tipo teritorijos turi patikimą retesniais atvejais ribotą geoekologinį potencialą. Jų perspektyvinis naudojimas siejamas su Tytuvėnų ir Kurtuvėnų regioninių parkų veiklą reglamentuojančiais teritorijų planavimo dokumentais ir draustinių nuostatais. Teritorijose leistini kraštovaizdžio kaitos procesai siejami tik su mažo intensyvumo, dažniausiai natūralaus (gamtinio) pobūdžio pokyčiais.
m4 – *Miškingas kraštovaizdis (miškas 90 – 100%; agro 0 – 10%) su tausojančio intensyvaus pobūdžio teritoriniu požiūriu diferencijuotu mišriu teritorijos naudojimu.*
Šių teritorijų kraštovaizdžio tvarkymas siejamas su tausojančio bioprodukcinio naudojimo reglamentų strategijos tipu **(4).** Tai didelę aplinkosauginę ir rekreacinę vertę turinčių teritorijų tvarų naudojimą, gamtinių ir kultūrinių vertybių išsaugojimą užtikrinančių tvarkymo reglamentų formavimo strategija. Ji išskirta Kelmės rajono savivaldybės miškingo kraštovaizdžio teritorijose, kurios sutampa su rajono teritorijoje lokalizuoto gamtinio karkaso geoekologinių takoskyrų ir vidinio stabilizavimo arealų plotais dažniausiai nepatenkančiais į saugomas teritorijas. Išimtį sudaro nedideli šio prioriteto miškingi plotai esantys savivaldybės teritorijos rytinėje dalyje, Tytuvėnų regioniniame parke. Šio tipo zonose būtina derinti konservacinius, rekreacinius, ir miškų ūkinės veiklos interesus užtikrinant prioritetinę kraštovaizdžio vertybių apsaugą, miškų plotų ir juose esančios biologinės įvairovės apsaugą formuojant ir išlaikant didesnę dalį pribrėstančių ir gamtinės brandos amžių pasiekusių miškų. Rekreaciniu požiūriu patraukliose vietose būtina didinti kraštovaizdžio vaizdingumą. Taip pat esant galimybėms didinti jo pražvelgiamumą, formuojant naujas panoramines perspektyvas upių slėnių kryptimi. Tuo pačiu šias teritorija būtina susieti su linijiniais rekreacinės infrastruktūros elementais (automobilių, dviračių ir pėsčiųjų keliais).
m5 – *Miškingas kraštovaizdis (miškas 90 – 100%; agro 0 – 10%) su intensyvaus pobūdžio teritorijos naudojimu.*
Šių teritorijų kraštovaizdžio tvarkymas siejamas su intensyvaus bioprodukcinio naudojimo reglamentų strategijos tipu **(5).** Tai intensyvaus bioprodukcinio naudojimo reglamentų formavimo strategija gamtiniu požiūriu palankiose miškų ūkiui teritorijose. Pastarasis kraštovaizdžio naudojimo tipas numato miškų ūkio prioritetą ir ūkininkavimo galimybes pagal ūkinių miškų (IV miškų grupė) tvarkymo reikalavimus. Kelmės rajono savivaldybės teritorijoje išskiriamas šiaurinėje ir pietinėje dalyse esančiuose miškų masyvuose, kurie nepatenka į saugomas teritorijas, tačiau yra gamtinio karkaso sudėtinė dalis bet tuo pačiu pasižymi dominuojančiu patikimu geoekologiniu potencialu bei mažesniu ekologiniu jautrumu.

Miškingas agrarinis kraštovaizdis (ma):
ma2 - *Miškingas agrarinis kraštovaizdis (miškas 50 – 70%; agro 30 – 40%; urbo 0 – 5%) su griežtesnę kraštovaizdžio ekologinę apsaugą užtikrinančiu naudojimu.*
Šių teritorijų Kelmės rajono savivaldybės teritorijoje yra gana daug, nes į savivaldybės teritoriją patenka net keturių regioninių parkų ribos. Jų kraštovaizdžio tvarkymas daugiausiai

siejamas su integruotos konservacinės apsaugos ir rekreacinio naudojimo reglamentų strategijos tipu (**2**). Tai ypač didelę aplinkosauginę ir/arba rekreacinę vertę turinčių teritorijų tvarų naudojimą ir gamtinių ir kultūrinių vertybių išsaugojimą užtikrinančių tvarkymo reglamentų formavimo strategija. Ji orientuota į integruotų konservacinės apsaugos ir rekreacinio naudojimo reglamentų formavimą. Ši reglamentų kryptis nustatyta Kelmės rajono savivaldybės teritorijose esančiose kompleksinės apsaugos teritorijose (Tytuvėnų, Varnių, Kurtuvėnų bei Dubysos RP) ir atskirai esančiose Kražantės hidrografiniame draustinyje ir Šešuvio BAST teritorijose su esamu ar planuojamu miškingu agrariniu kraštovaizdžiu. Šiuose teritorijose būtina derinti konservacinius, rekreacinius, miškų ir žemės ūkinės veiklos interesus, užtikrinti prioritetinę saugomose teritorijose esančių kraštovaizdžio ir jo komponentų vertybių apsaugą, sudaryti sąlygas fragmentiškai pasireiškiančios tausojančios žemdirbystės fragmentų apsaugai, užtikrinti esamų miškų plotų ir juose esančios biologinės įvairovės apsaugą vėlinant kirtimo amžių, formuojant ir išlaikant didesnę dalį pribrėstančių ir gamtinės brandos amžių pasiekusių miškų. Laikantis nurodyto žemės mišku apaugusių ir atvirų naudmenų santykio, būtina išlaikyti esamą kraštovaizdžio vaizdingumo pobūdį. Taip pat esant galimybėms didinti jo pražvelgiamumo savybes, formuojant naujas panoramines perspektyvas. Planuojamos tvarkymo zonos atžvilgiu taikytinas perspektyvinis naudojimas siejamas su mažo intensyvumo ir apimties funkciniais pokyčiais.

ma3 *- Miškingas agrarinis kraštovaizdis (miškas 50 – 70%; agro 30 – 40%; urbo 0 – 5%) su tausojančio pobūdžio kraštovaizdžio ekologinę apsaugą užtikrinančiu naudojimu.*

Šių teritorijų kraštovaizdžio tvarkymas Kelmės rajono savivaldybės teritorijoje daugiausia siejamas su tausojančio bioprodukcinio naudojimo reglamentų strategijos tipu **(4)** ir rekreacinio naudojimo ir dalinės konservacijos reglamentų tipu **(3)** taikomu gamtinio karkaso (geoekologinių takoskyrų ir vidinio stabilizavimo arealų) riboto ekologinio kompensavimo funkcijų teritorijose. Tai racionalų kraštovaizdžio naudojimą ir rekreacinės aplinkos apsaugą užtikrinančių tvarkymo reglamentų formavimo strategija. Šių teritorijų perspektyvinis naudojimas siejamas su intensyviais didesnės apimties funkciniais pokyčiais susijusiais su teritorijų natūralizavimu, įvairiomis priemonėmis optimizuojant žemės ūkio veiklos intensyvumą. Taip pat taikytinos priemonės susijusios su kraštovaizdžio horizontalios sąskaidos didinimu esamų miškų masyvų pakraščiuose. Žemės ūkio teritorijų mozaikiškumo didinimu įveisiant apsauginius želdinius, o taip pat su ramaus pobūdžio rekreacinio turistinio naudojimo (gamtinis, pažintinis, ekologinis turizmas) svarbos didinimu.

ma4 *- Miškingas agrarinis kraštovaizdis (miškas 50 – 70%; agro 30 – 40%; urbo 0 – 5%) su tausojančio intensyvaus pobūdžio teritoriniu požiūriu diferencijuotu mišriu teritorijos naudojimu.*

Šių teritorijų kraštovaizdžio tvarkymas siejamas su tausojančio bioprodukcinio naudojimo reglamentų strategijos tipu **(4).** Tai didelę aplinkosauginę vertę turinčių teritorijų tvarų naudojimą ir gamtinių ir vertybių išsaugojimą užtikrinančių tvarkymo reglamentų formavimo strategija. Ji orientuota į esamos kraštovaizdžio struktūros (mozaikos) išlaikymą bei intensyvios ir tausojančios ūkinės veiklos pusiausvyros palaikymą. Ši reglamentų kryptis miškingame - agrariniame kraštovaizdyje nustatyta Kelmės rajono savivaldybės teritorijoje lokalizuoto gamtinio karkaso dalyse, kurioms būdingos ribotos ekologinio kompensavimo funkcijos bei palaikomas ir stiprinamas esamas kraštovaizdžio natūralumas ir jo geoekologinis potencialas. Šio tipo kraštovaizdžio formavimo strategija pagrinde lokalizuota geoekologinėse takoskyrose bei Kražantės upės slėnyje aukščiau Kelmės. Šiuo reglamentu siekiama sudaryti sąlygas tausojančios žemdirbystės raiškai, užtikrinti esamų miškų plotų ir juose esančios

biologinės įvairovės apsaugą formuojant ir išlaikant didesnę dalį pribrėstančių ir gamtinės brandos amžių pasiekusių miškų. Laikantis nurodyto žemės mišku apaugusių ir atvirų naudmenų santykio, būtina išlaikyti esamą kraštovaizdžio vaizdingumo pobūdį. Taip pat esant galimybėms didinti jo pražvelgiamumo savybes, formuojant naujas panoramines perspektyvas. Tuo pačiu šias teritorijas būtina susieti su linijiniais rekreacinės infrastruktūros elementais (automobilių, dviračių ir pėsčiųjų keliais).

ma5 *- Miškingas agrarinis kraštovaizdis (miškas 50 – 70%; agro 30 – 40%; urbo 0 – 5%) su intensyvaus pobūdžio teritorijos ūkiniu naudojimu.*

Šių teritorijų kraštovaizdžio tvarkymas siejamas su intensyvaus bioprodukcinio naudojimo reglamentų strategijos tipu **(5).** Tai intensyvaus bioprodukcinio naudojimo reglamentų formavimo strategija gamtiniu požiūriu palankiose miškų ir žemės ūkiui teritorijose. Pastarasis kraštovaizdžio naudojimo tipas numato miškų ir žemės ūkio prioritetą. Miškai tvarkomi pagal ūkinių miškų (IV miškų grupė) tvarkymo reikalavimus. Kelmės rajono savivaldybės teritorijoje išskiriami gamtinio karkaso teritorijose, pagrinde vidinio stabilizavimo arealuose, ekologiniu požiūriu mažiau jautriose ir žemės ūkio naudojimo kontekste neprobleminėse teritorijose. Žemės ūkio teritorijos šio tipo kraštovaizdyje yra siejamos su stipriai agrariškai įsavintomis teritorijomis, dėl tos priežasties šių arealų vystymas turi atitikti palaikomojo vystymo sampratą, įpareigojančia adaptuoti esamą naudojimą, laikantis aplinkosauginių teritorijos tvarkymo reikalavimų, siekiant užtikrinti gamybinių procesų ekologiškumą, kraštovaizdžio ekologinę pusiausvyrą. Šio tipo teritorijose, laikantis sėjomainų, vengti ypač didelio ploto žemės ūkio naudmenų formavimo. Skatinti žemės ūkio naudmenų fragmentaciją formuojant apsaugines želdinių juostas palei žemėvaldų ribas ir (arba) hidrografiniais objektais. Fitomelioracijos ir hidrotechninių įrenginių pagalba formuoti pasklidosios taršos neutralizavimo priemones (apsauginės želdinių juostos, biogenų akumuliavimo baseinai - kūdros) Taip pat galimas ekstensyvios urbanizacija skatinimas.

ms3 *- Miškingas upėtas kraštovaizdis (miškas 50 – 70%; slėn. 30 – 50%; urbo 0 – 20%) su griežtesnę kraštovaizdžio ekologinę apsaugą užtikrinančiu naudojimu.*

Kelmės r. sav. teritorijoje yra išskirta tik viena tokia teritorija Kražantės upės slėnyje tiek Raudiške. Šios teritorijos kraštovaizdžio tvarkymas Kelmės rajono teritorijoje daugiausiai siejamas su tausojančio rekreacinio naudojimo reglamentų strategijos tipu (**3**). Tai didelę rekreacinę vertę turinčios teritorijos tvarų naudojimą ir gamtinių vertybių išsaugojimą užtikrinančių tvarkymo reglamentų formavimo strategija. Šiame kraštovaizdžio tipe ji orientuota į aplinkosauginio ir rekreacinio naudojimo reglamentų formavimą. Šioje teritorijose būtina derinti konservacinius, rekreacinius ir miškų ūkio ūkinės veiklos interesus, užtikrinti gamtiniame karkase esančių gamtinių vertybių apsaugą ir jų formuojamo ekologinio kompensavimo funkcijų palaikymą, sudaryti sąlygas fragmentiškai tausojančio vandens ūkio veiklai, užtikrinti esamų miškų plotų apsaugą vėlinant kirtimo amžių formuojant ir išlaikant didesnę dalį pribręstančių ir gamtinės brandos amžių pasiekusių miškų. Taip pat upių tėkmių atkarpų ir jose esančios biologinės įvairovės apsaugą. Laikantis nurodyto žemės mišku apaugusių ir atvirų naudmenų santykio, būtina išlaikyti esamą kraštovaizdžio vaizdingumo pobūdį. Planuojamos tvarkymo zonos atžvilgiu taikytinas perspektyvinis naudojimas siejamas su mažo intensyvumo ir apimties funkciniais pokyčiais.

mt2 *- Miškingas pelkėtas kraštovaizdis (miškas 70 – 90%; pelkė-ežeras 10 – 30%) su griežtesnę kraštovaizdžio ekologinę apsauga užtikrinančiu naudojimu.*

Šių teritorijų kraštovaizdžio tvarkymas siejamas su ypatingą konservacinę ir/arba rekreacinę vertę turinčių teritorijų tvarų naudojimą ir vertybių išsaugojimą užtikrinančių tvarkymo

reglamentų strategijos tipu **(2).** Ši integruotos konservacinės apsaugos ir/arba rekreacinio naudojimo reglamentų formavimo strategija Kelmės rajono savivaldybės bendrojo plano, miškingo pelkėto kraštovaizdžio atveju taikoma rajono teritorijoje esantiems gamtiniams draustiniams (Paginskių telmologiniam, Kražių Medžiokalnio botaniniam ir Gometros kraštovaizdžio) bei Tytuvėnų RP BAST teritorijai. Šio tipo teritorijos turi patikimą geoekologinį potencialą. Jų perspektyvinis naudojimas siejamas su draustinių veiklą reglamentuojančiais teritorijų planavimo dokumentais. Teritorijoje leistini miškingo pelkėto kraštovaizdžio kaitos procesai siejami tik su mažo intensyvumo, dažniausiai natūralaus (gamtinio) pobūdžio pokyčiais.

Pelkinis kraštovaizdis (t):

t2 – *pelkėtas kraštovaizdis (pelkė 70 – 100%; miškai 10 – 30%) su griežtesnę kraštovaizdžio ekologinę apsauga užtikrinančiu naudojimu.*

Šių teritorijų kraštovaizdžio tvarkymas siejamas su ypatingą konservacinę ir/arba rekreacinę vertę turinčių teritorijų tvarų naudojimą ir vertybių išsaugojimą užtikrinančių tvarkymo reglamentų strategijos tipu **(2).** Ši integruotos konservacinės apsaugos ir/arba rekreacinio naudojimo reglamentų formavimo strategija Kelmės rajono savivaldybės bendrojo plano, miškingo pelkėto kraštovaizdžio atveju taikoma rajono teritorijoje esančiam Pakevės telmologiniam draustiniui, kuris sutampa ir su BAST teritorija. Šio tipo teritorijos turi patikimą geoekologinį potencialą. Jų perspektyvinis naudojimas siejamas su draustinių veiklą reglamentuojančiais teritorijų planavimo dokumentais. Teritorijoje leistini miškingo pelkėto kraštovaizdžio kaitos procesai siejami tik su mažo intensyvumo, dažniausiai natūralaus (gamtinio) pobūdžio pokyčiais.

t4 - *pelkėtas kraštovaizdis (pelkė 70 – 100%; miškai 10 – 30%) su tausojančio intensyvaus pobūdžio teritoriniu požiūriu diferencijuotu mišriu teritorijos naudojimu.*

Šių teritorijų kraštovaizdžio tvarkymas siejamas su tausojančio bioprodukcinio naudojimo reglamentų strategijos tipu **(4).** Tai didelę aplinkosauginę ir rekreacinę vertę turinčių teritorijų tvarų naudojimą, gamtinių vertybių išsaugojimą užtikrinančių tvarkymo reglamentų formavimo strategija. Ji išskirta Kelmės rajono savivaldybės pelkinio kraštovaizdžio teritorijose esančiose Tytuvėnų RP ir greta jo tačiau nepatenkančios į konservacinio prioriteto teritorijas. Tuo pačiu tai ir gamtinio karkaso teritorijos kurioms būdingos patikimos ir ribotos ekologinio kompensavimo funkcijos. Šio tipo zonose būtina derinti konservacinius, rekreacinius, miškų ūkinės veiklos ir pelkininkystės interesus užtikrinant prioritetinę kraštovaizdžio vertybių apsaugą, miškų plotų ir juose esančios biologinės įvairovės apsaugą formuojant ir išlaikant didesnę dalį pribrėstančių ir gamtinės brandos amžių pasiekusių miškų. Rekreaciniu požiūriu patraukliose vietose būtina didinti kraštovaizdžio vaizdingumą.

Agrarinis miškingas kraštovaizdis (am):

am2 *– Agrarinis miškingas kraštovaizdis* (agrarinės teritorijos 50 – 70%; miškas 30 – 40%; urbanizuotos teritorijos 0 – 5%) *su griežtesnę kraštovaizdžio ekologinę apsaugą užtikrinančiu konservacinės apsaugos ir rekreaciniu naudojimu.*

Šios teritorijos Kelmės rajono savivaldybės teritorijoje yra susijusios su agrariniu miškingu rajono savivaldybės teritorijoje esančio Šilkalnių geomorfologinio draustinio kraštovaizdžiu. Šios teritorijos kraštovaizdžio tvarkymas daugiausiai siejamas su integruotos konservacinės apsaugos ir rekreacinio naudojimo reglamentų strategijos tipu (**2**). Tai didelę aplinkosauginę ir/arba rekreacinę vertę turinčių teritorijų tvarų naudojimą ir gamtinių bei kultūrinių vertybių

išsaugojimą užtikrinančių tvarkymo reglamentų formavimo strategija. Ji orientuota į integruotų konservacinės apsaugos ir rekreacinio naudojimo reglamentų formavimą. Šioje teritorijoje būtina derinti konservacinius, rekreacinius, miškų ir žemės ūkinės veiklos interesus, užtikrinti prioritetinę saugomose teritorijose esančių kraštovaizdžio ir jo komponentų vertybių apsaugą, sudaryti sąlygas fragmentiškai pasireiškiančios tausojančios žemdirbystės fragmentų apsaugai, užtikrinti esamų miškų plotų ir juose esančios biologinės įvairovės apsaugą vėlinant kirtimo amžių, formuojant ir išlaikant didesnę dalį pribręstančių ir gamtinės brandos amžių pasiekusių miškų. Laikantis nurodyto žemės mišku apaugusių ir atvirų naudmenų santykio, būtina išlaikyti esamą kraštovaizdžio vaizdingumo pobūdį.

am3 - Agrarinis miškingas kraštovaizdis (agro50 – 70%; miškas 30 – 40%; urbo 0 – 5%) su tausojančio pobūdžio kraštovaizdžio ekologinę apsaugą užtikrinančiu naudojimu.

Šios teritorijos Kelmės r. sav. teritorijoje yra susietos su rekreacinio prioriteto funkcinėmis zonomis. Šių teritorijų kraštovaizdžio tvarkymas Kelmės rajono teritorijoje daugiausiai siejamas su tausojančio rekreacinio naudojimo reglamentų strategijos tipu (**3**) ir tausojančio bioprodukcinio ūkio gretimybėmis. Tai didelę rekreacinę vertę turinčių teritorijų (su vandens telkinių gretimybėmis) tvarų naudojimą ir gamtinių vertybių išsaugojimą užtikrinančių tvarkymo reglamentų formavimo strategija. Šiame kraštovaizdžio tipe ji orientuota į aplinkosauginio ir rekreacinio naudojimo reglamentų formavimą. Šioje teritorijose būtina derinti konservacinius, rekreacinius ir tausojančio bioprodukcinio ūkio ūkinės veiklos interesus, užtikrinti gamtiniame karkase esančių gamtinių vertybių apsaugą ir jų formuojamo ekologinio kompensavimo funkcijų palaikymą, sudaryti sąlygas fragmentiškai tausojančio vandens ūkio veiklai, užtikrinti esamų miškų plotų apsaugą vėlinant kirtimo amžių formuojant ir išlaikant didesnę dalį pribręstančių ir gamtinės brandos amžių pasiekusių miškų. Taip pat upių tėkmių atkarpų ir stovinčio vandens telkinių ir juose esančios biologinės įvairovės apsaugą. Laikantis nurodyto žemės mišku apaugusių ir atvirų naudmenų santykio, būtina išlaikyti esamą kraštovaizdžio vaizdingumo pobūdį. Planuojamos tvarkymo zonos atžvilgiu taikytinas perspektyvinis naudojimas siejamas su mažo intensyvumo ir apimties funkciniais pokyčiais.

am4 - Agrarinis miškingas kraštovaizdis (agro50 – 70%; miškas 30 – 40%; urbo 0 – 5%) su tausojančio – intensyvaus pobūdžio kraštovaizdžio ekologinę apsauga užtikrinančiu naudojimu.

Šių teritorijų kraštovaizdžio tvarkymas siejamas su tausojančio bioprodukcinio naudojimo reglamentų strategijos tipu **(4).** Tai didelę aplinkosauginę vertę turinčių teritorijų tvarų naudojimą ir gamtinių ir kultūrinių vertybių išsaugojimą užtikrinančių tvarkymo reglamentų formavimo strategija. Ji orientuota į esamos kraštovaizdžio struktūros (mozaikos) išlaikymą bei intensyvios ir tausojančios ūkinės veiklos santykio palaikymą. Ši reglamentų kryptis agrariniame - miškingame kraštovaizdyje nustatyta Kelmės rajono savivaldybės teritorijoje lokalizuoto gamtinio karkaso dalyse, kurioms būdingos ribotos ekologinio kompensavimo funkcijos bei palaikomas ir stiprinamas esamas kraštovaizdžio natūralumas ir jo geoekologinis potencialas. Šiuo reglamentu siekiama sudaryti sąlygas tausojančios žemdirbystės raiškai tuo siekiant palaikyti ir didinti dirvožemio našumą bei kontroliuoti erozijos ir degradacijos procesus;. užtikrinti esamų miškų plotų ir juose esančios biologinės įvairovės apsaugą formuojant ir išlaikant didesnę dalį pribręstančių ir gamtinės brandos amžių pasiekusių miškų. Laikantis nurodyto žemės mišku apaugusių ir atvirų naudmenų santykio, būtina išlaikyti esamą kraštovaizdžio vaizdingumo pobūdį. Taip pat esant galimybėms didinti jo pražvelgiamumo savybes, formuojant naujas panoramines perspektyvas. Tuo pačiu šias

teritorijas būtina susieti su linijiniais rekreacinės infrastruktūros elementais (automobilių, dviračių ir pėsčiųjų keliais).

am5 *- Agrarinis miškingas kraštovaizdis (agro50 – 70%; miškas 30 – 40%; urbo 0 – 5%) su intensyvaus pobūdžio teritorijos naudojimu.*

Šių teritorijų kraštovaizdžio tvarkymas siejamas su intensyvaus bioprodukcinio naudojimo reglamentų strategijos tipu **(5).** Tai intensyvaus bioprodukcinio naudojimo reglamentų formavimo strategija gamtiniu požiūriu palankiose žemdirbystei teritorijose (dirvožemio erozijos ir kitų dirvožemio degradacijos veiksnių rizika yra minimali). Kelmės rajono savivaldybės teritorijoje pastarosios kraštovaizdžio tvarkymo zonos arealai lokalizuoti dispersiškai, į gamtinio karkaso ribas nepatenkančiose teritorijose. Pastarosios teritorijos siejamos su stipriai agrariškai įsavintomis molingomis lygumomis. Dėl tos priežasties šių arealų vystymas turi atitikti palaikomojo vystymo sampratą, įpareigojančia adaptuoti esamą naudojimą, laikantis gerosios ūkininkavimo praktikos ir aplinkosauginių teritorijos tvarkymo reikalavimų, siekiant užtikrinti gamybinių procesų ekologiškumą, kraštovaizdžio ekologinę pusiausvyrą. Reikėtų vengti ypač didelio ploto žemės ūkio naudmenų formavimo. Išsaugoti esamus miško plotus, skatinti žemės ūkio naudmenų fragmentaciją formuojant apsaugines želdinių juostas palei žemėvaldų ribas ir (arba) hidrografiniais objektais. Fitomelioracijos ir hidrotechninių įrenginių pagalba formuoti pasklidosios taršos neutralizavimo priemonės (apsauginės želdinių juostos, biogenų akumuliavimo baseinai - kūdros).

Agrarinis kraštovaizdis (a):

a2 - *Agrarinis kraštovaizdis (agro 80 – 90%; urbo 0 – 10%; miškas 0 – 20%) su griežtesnę kraštovaizdžio ekologinę apsauga užtikrinančiu naudojimu.*

Šių teritorijų kraštovaizdžio tvarkymas siejamas su ypatingą konservacinę ir/arba rekreacinę vertę turinčių teritorijų tvarų naudojimą ir vertybių išsaugojimą užtikrinančių tvarkymo reglamentų strategijos tipu **(2).** Ši integruotos konservacinės apsaugos ir/arba rekreacinio naudojimo reglamentų formavimo strategija Kelmės rajono savivaldybės teritorijos agrarinio kraštovaizdžio atveju taikoma Ventos aukštupio hidrografinio, Šilkalnių geomorfologinio ir Lyduvėnų kraštovaizdžio draustinių dalims su vyraujančiomis žemės ūkio naudmenomis. Šio tipo teritorijos turi patikimą arba ribotą geoekologinį potencialą. Jų perspektyvinis naudojimas siejamas su draustinių veiklą reglamentuojančiais teritorijų planavimo dokumentais. Teritorijoje leistini agrarinio kraštovaizdžio kaitos procesai siejami tik su mažo intensyvumo, dažniausiai natūralaus (gamtinio) pobūdžio pokyčiais.

a3 *- Agrarinis kraštovaizdis (agro 80 – 90%; urbo 0 – 10%; miškas 0 – 20%) su tausojančio pobūdžio naudojimu.*

Šios teritorijos Kelmės r. sav. teritorijoje yra susietos su rekreacinio prioriteto funkcinėmis zonomis bei dažniausiai vandens telkinių gretimybėmis. Šių teritorijų kraštovaizdžio tvarkymas Kelmės rajono teritorijoje daugiausiai siejamas su tausojančio rekreacinio naudojimo reglamentų strategijos tipu (**3**) ir tausojančio bioprodukcinio ūkio gretimybėmis. Tai didelę rekreacinę vertę turinčių teritorijų (su vandens telkinių gretimybėmis) tvarų naudojimą ir gamtinių vertybių išsaugojimą užtikrinančių tvarkymo reglamentų formavimo strategija. Šiame kraštovaizdžio tipe ji orientuota į aplinkosauginio ir rekreacinio naudojimo reglamentų formavimą. Šioje teritorijose būtina derinti rekreacinius ir tausojančio bioprodukcinio ūkio ūkinės veiklos interesus, užtikrinti gamtiniame karkase esančių gamtinių vertybių apsaugą ir jų formuojamo ekologinio kompensavimo funkcijų palaikymą, sudaryti sąlygas fragmentiškai tausojančio vandens ūkio veiklai. Taip pat upių tėkmių atkarpų ir

stovinčio vandens telkinių ir juose esančios biologinės įvairovės apsaugą. Planuojamos tvarkymo zonos atžvilgiu taikytinas perspektyvinis naudojimas siejamas su mažo intensyvumo ir apimties funkciniais pokyčiais.

***a4** - Agrarinis kraštovaizdis (agro 80 – 90%; urbo 0 – 10%; miškas 0 – 20%) su tausojančio intensyvaus pobūdžio naudojimu.*

Šių teritorijų kraštovaizdžio tvarkymas siejamas su tausojančio bioprodukcinio naudojimo reglamentų strategijos tipu **(4)**. Tai tausojančio bioprodukcinio naudojimo reglamentų formavimo strategija Kelmės rajono savivaldybės teritorijoje šio prioriteto zonos yra numatytos gamtinio karkaso teritorijose, kuriose aktualu didinti ir išlaikyti dirvožemio našumą ir apsaugoti jį nuo dirvožemio erozijos bei degradacijos procesų. Šio tipo kraštovaizdyje veikla orientuojama į kraštovaizdį tausojančias ūkinio naudojimo formas ir technologijas, prioritetą skiriant kraštovaizdžio mozaikai atkurti, jai palaikyti ir didinti, vengiant ypač didelio ploto žemės ūkio naudmenų formavimo, naudmenų kontūrus, bei agrarinės veiklos kryptis derinant prie reljefo formų, kitų natūralių gamtinių ribų. Šių arealų vystymas turi atitikti palaikomojo ir tausojančio vystymo sampratą, įpareigojančia adaptuoti esamą naudojimą, laikantis ekologinių teritorijos tvarkymo reikalavimų, siekiant užtikrinti gamybinių procesų ekologiškumą, kraštovaizdžio ekologinę pusiausvyrą, ir greta esančių gamtiniu ir kultūriniu požiūriu vertingų teritorijų apsaugą.

***a5** - Agrarinis kraštovaizdis (agro 80 – 90%; urbo 0 – 10%; miškas 0 – 20%) su intensyvaus pobūdžio teritorijos naudojimu.*

Šių teritorijų kraštovaizdžio tvarkymas siejamas su intensyvaus bioprodukcinio naudojimo reglamentų strategijos tipu **(5).** Tai intensyvaus bioprodukcinio naudojimo reglamentų formavimo strategija gamtiniu požiūriu palankiose žemdirbystei teritorijose. Pastarasis kraštovaizdžio naudojimo tipas išskiriamas visame Kelmės rajono savivaldybės teritorijos agrariniame kraštovaizdyje kuriame nėra gamtinio karkaso sistemos sudėtinių dalių. Pastarosios teritorijos siejamos su stipriai agrariškai įsavintomis teritorijomis, todėl šių arealų vystymas turi atitikti palaikomojo vystymo sampratą, įpareigojančią adaptuoti esamą naudojimą, laikantis aplinkosauginių teritorijos tvarkymo reikalavimų ir gerosios žemės dirbimo praktikos rekomendacijų, siekiant užtikrinti gamybinių procesų ekologiškumą, kraštovaizdžio ekologinę pusiausvyrą. Reikėtų vengti ypač didelio ploto žemės ūkio naudmenų formavimo. Skatinti žemės ūkio naudmenų fragmentaciją formuojant apsaugines želdinių juostas palei žemėvaldų ribas ir (arba) hidrografinius objektus (paviršiniai melioracijos kanalų tinklai). Fitomelioracijos ir hidrotechninių įrenginių pagalba formuoti pasklidosios taršos neutralizavimo priemones (apsauginės želdinių juostos, biogenų akumuliavimo baseinai - kūdros). Taip pat gali būti palaikoma esama ekstensyvioji urbanizacija.

Agrarinis mažai urbanizuotas kraštovaizdis (au‘):

***au‘2** - Agrarinis mažai urbanizuotas kraštovaizdis (agro 60 – 80%; urbo 10 – 20%; miškas 0 – 20%)* su griežtesnę kraštovaizdžio ekologinę apsaugą užtikrinančiu naudojimu.

Šių teritorijų kraštovaizdžio tvarkymas siejamas su integruotos / koncervacinės kraštovaizdžio apsaugos ir rekreacinio naudojimo reglamentų tipu **(2).** Tai racionalų kraštovaizdžio naudojimą ir rekreacinės aplinkos apsaugą užtikrinančių tvarkymo reglamentų formavimo strategija, kuri Kelmės rajono savivaldybės teritorijoje taikoma arealams (Pavandenės ir Bridvaišio kraštovaizdžio, Kražantės hidrografinis draustiniai ir Žukiškės miško BAST) esantiems kompleksinių saugomų teritorijų (Varnių ir Tytuvėnų regioniniai parkai) sudėtyje,

ir dalinai sutampantiems su pakankamo geoekologinio potencialo gamtinio karkaso (migracijos koridoriais, geoekologinės takoskyros) plotais su dominuojančiomis žemės ūkio naudmenomis bei jose esančia vienkiemine urbanizacija. Šių teritorijų perspektyvinis naudojimas siejamas su esamos urbanistinės struktūros ir jos architektūrinių sprendimų palaikymu bei agrariškai įsavintų plotų mozaikiškumo didinimu įveisiant apsauginius želdinius, o taip pat su ramaus pobūdžio rekreacinio turistinio naudojimo (gamtinis, pažintinis, ekologinis turizmas) svarbos didinimu.

au'4 *- Agrarinis mažai urbanizuotas kraštovaizdis (agro 60 – 80%; urbo 10 – 20%; miškas 0 – 20%) su tausojančio intensyvaus pobūdžio teritoriniu požiūriu diferencijuotu mišriu teritorijos naudojimu.*

Šių teritorijų kraštovaizdžio tvarkymas siejamas su ekstensyvios urbanizacijos strategijos tipu **(4)**. Tai tausojančio bioprodukcinio naudojimo ir ekstensyvios urbanistinės plėtros tvarkymo reglamentų formavimo strategija, Kelmės rajono savivaldybės teritorijoje išskirta gamtinio karkaso teritorijose bei dalinai patenka į Tytuvėnų regioninio parko teritoriją. Šio tipo kraštovaizdyje veikla orientuojama į kraštovaizdį tausojančias ūkinio naudojimo formas ir technologijas, prioritetą skiriant kraštovaizdžio mozaikai atkurti, jai palaikyti ir didinti, vengiant ypač didelio ploto žemės ir miško naudmenų formavimo, naudmenų kontūrus, bei agrarinės veiklos kryptis derinant prie reljefo formų, kitų natūralių gamtinių ribų. Taip pat leistina ir skatintina ekstensyvi gyvenamojo ir (arba) rekreacinio pobūdžio urbanizacija. Šių arealų vystymas turi atitikti palaikomojo ir tausojančio vystymo sampratą, įpareigojančia adaptuoti esamą naudojimą, laikantis ekologinių teritorijos tvarkymo reikalavimų, siekiant užtikrinti gamybinių procesų ekologiškumą, kraštovaizdžio ekologinę pusiausvyrą, ir greta esančių gamtiniu ir kultūriniu požiūriu vertingų teritorijų apsaugą.

au'5 *- Agrarinis mažai urbanizuotas kraštovaizdis (agro 60 – 80%; urbo 10 – 20%; miškas 0 – 20%) su intensyvaus pobūdžio teritoriniu požiūriu diferencijuotu mišriu teritorijos naudojimu.*

Šių teritorijų kraštovaizdžio tvarkymas siejamas su intensyvios ūkinės veiklos strategijos tipu **(5)**. Tai intensyvaus bioprodukcinio naudojimo ir ekstensyvios urbanistinės plėtros tvarkymo reglamentų formavimo strategija, Kelmės rajono savivaldybės teritorijoje išskirta ne gamtinio karkaso teritorijose. Šio tipo kraštovaizdyje veikla orientuojama į intensyvaus ūkinio naudojimo formas ir technologijas, prioritetą skiriant bioprodukciniam našumui. Taip pat leistina ir skatintina ekstensyvi gyvenamojo ir (arba) rekreacinio pobūdžio urbanizacija. Šių arealų vystymas turi atitikti palaikomojo ir tausojančio vystymo sampratą, įpareigojančia adaptuoti esamą naudojimą, laikantis ekologinių teritorijos tvarkymo reikalavimų, siekiant užtikrinti gamybinių procesų ekologiškumą, kraštovaizdžio ekologinę pusiausvyrą, ir greta esančių gamtiniu ir kultūriniu požiūriu vertingų teritorijų apsaugą.

au'6a *- Agrarinis mažai urbanizuotas kraštovaizdis (agro 60 – 80%; urbo 10 – 20%; miškas 0 – 20%) su intensyvaus pobūdžio teritoriniu požiūriu diferencijuotu mišriu teritorijos naudojimu.*

Šios teritorijos kraštovaizdžio tvarkymas siejamas su tausojančios urbanizacijos reglamentų strategijos tipu **(6a)** agrarinėje teritorijoje vystant užstatytas teritorijas gamtinio karkaso teritorijose**.** Tai tausojančio bioprodukcinio naudojimo ir ekstensyvios mažaaukštės urbanistinės plėtros tvarkymo reglamentų formavimo strategija, Kelmės rajono savivaldybės teritorijoje išskirta Laukšių km. vakarinėje dalyje. Šio tipo kraštovaizdyje veikla orientuojama į tausojančio ūkinio naudojimo formas ir technologijas, prioritetą skiriant bioprodukciniam našumui. Taip pat leistina ir skatintina ekstensyvi mažaaukštė gyvenamojo ir (arba)

rekreacinio pobūdžio urbanizacija. Šių arealų vystymas turi atitikti palaikomojo ir tausojančio vystymo sampratą, įpareigojančia adaptuoti esamą naudojimą, laikantis ekologinių teritorijos tvarkymo reikalavimų, siekiant užtikrinti gamybinių procesų ekologiškumą, kraštovaizdžio ekologinę pusiausvyrą, ir greta esančių gamtiniu ir kultūriniu požiūriu vertingų teritorijų apsaugą. Urbanizuojamoje teritorijoje prioritetas teikiamas mišriam teritorijų naudojimui bei ekologinių naudmenų bei gyvenvietės želdynų integravimui ir ekologinių jungčių formavimui kompaktiško užstatymo teritorijose.

Urbanizuotas kraštovaizdis (u):

u6a *- Urbanistinis - tausojantis kraštovaizdis (urbo 80 – 100%; miškas 0– 10%; agro 0 – 10%) su tausojančio - intensyvaus pobūdžio teritoriniu požiūriu diferencijuotu mišriu teritorijos naudojimu.*

Šių teritorijų kraštovaizdžio tvarkymas siejamas su tausojančios urbanizacijos reglamentų strategijos tipu **(6a)** vystant užstatytas teritorijas gamtinio karkaso teritorijose**.** Kelmės rajono savivaldybės teritorijoje šiam kraštovaizdžio tipui priskiriami plotai siejami su mažaaukščio užstatymo teritorijomis ir jų plėtra. Prioritetas teikiamas mišriam teritorijų naudojimui bei ekologinių naudmenų bei miesto želdynų integravimui ir ekologinių jungčių formavimui kompaktiško užstatymo teritorijose.

u6b *- Urbanistinis kraštovaizdis (urbo 80 – 100%; miškas 0– 10%; agro 0 – 10%) su intensyvaus pobūdžio teritorijos naudojimu.*

Šių teritorijų kraštovaizdžio tvarkymas siejamas su intensyvios urbanizacijos reglamentų strategijos tipu **(6b)**. Kelmės rajono savivaldybės teritorijoje šiam kraštovaizdžio tipui priskiriami plotai siejami su daugiaaukščio užstatymo zonomis Kelmės mieste bei kompaktiško mažaaukščio užstatymo teritorijomis ne gamtinio karkaso teritorijose. Taip pat yra rekomenduojama išlaikyti kraštovaizdžio ekologinį stabilumą formuojant priklausomųjų ir atskirųjų želdynų sistemą.

Gamtinio karkaso teritorijose urbanizacija vykdoma vadovaujantis gamtinio karkaso nuostatų aktualia redakcija.

Industrinis technogenizuotas kraštovaizdis (i):

i7 *- Industrinis kraštovaizdis (techno 80 – 100%; miškas 0 – 20%) su intensyvaus pobūdžio teritorijos naudojimu.*

Šių teritorijų kraštovaizdžio tvarkymas siejamas su intensyvios infrastruktūros, pramonės kompleksų **(7a)** ir naudingųjų iškasenų gavybos **(7b)** reglamentų kryptimis. Išteklių gavybos arealai Kelmės rajono savivaldybės teritorijoje išsidėstę visoje savivaldybės teritorijoje ir siejami su detaliai išžvalgytais naudingųjų iškasenų telkiniais bei esamais karjerais. Šio tipo kraštovaizdžiui nustatytas intensyvaus industrinio vystymo reglamentas, kuris užtikrina šios kraštovaizdžio tvarkymo zonos funkcijų tęstinumą ir atitinkamą priklausomųjų bei atskirųjų želdynų formavimą. Infrastruktūros ir pramonės kompleksai formuojami ties Kelmės ir Tytuvėnų miestais bei Kražių miesteliu. Gamtinio karkaso teritorijoje formuojamiems pramonės ir infrastruktūros funkciniams arealams vystyti turi būti taikomi Gamtinio karkaso nuostatai. Naudingųjų iškasenų gavybos teritorijų plėtra gamtiniame karkase yra siejama tik su detaliai išžvalgytų išteklių arealais.

4.1.2. SIEKTINI KRAŠTOVAIZDŽIO BENDROSIOS TERITORINĖS STRUKTŪROS OPTIMALUMO RODIKLIAI

1. Kraštovaizdžio tvarkymo zonos optimalią struktūrą apsprendžia ne tik naudmenų tarpusavio santykis, tačiau ir pasirinktas jos naudojimo prioritetas bei tai zonai būdingas vyraujantis gamtinis pobūdis. Gamtinis pobūdis apsprendžia teritorijos geoekologinį potencialą bei galimas su naudojimu susijusias kraštovaizdžio savybių kaitos rizikas. Atsižvelgiant į tai yra optimizuojamas naudmenų santykis, didinant dalį tų (miškų, ežerų, pelkių, upių ir pan.) naudmenų, kurios sąlygoja kraštovaizdžio struktūros stabilumą ir ekologinio kompensavimo funkcijų patikimumą, ir atitinkamai mažinant tų (urbanizuotos ir technogeninės teritorijos), kurios didina kraštovaizdžio naudojimo intensyvumą. Pasirinkta naudojimo strategija, atsižvelgiant į jos priemonių intensyvumą taip pat koreguoja zonos naudmenų santykį.

2. Atsižvelgiant į bendrąjį zonos naudojimo ir gamtinį pobūdžius bei naudojimo strategiją yra sudaryta Kelmės r. sav. teritorijos kraštovaizdžio tvarkymo zonų siektinų optimalios struktūros rodiklių lentelė (4.1.3 lentelė).

4.1.3 lentelė. Kraštovaizdžio tvarkymo zonų optimalios struktūros rodikliai Kelmės r. sav. teritorijoje

Kraštovaizdžio tvarkymo zona		**Naudmenų zonoje ir jų santykis optimaliai zonos naudmenų struktūrai pasiekti.**						
Gamtinis pobūdis	**Naudojimo strategija**	**Miškas**	**Agrarinės teritorijos**	**Urbanizuotos teritorijos**	**Slėnis**	**Pelkės**	**Ežerai**	**Pramoninės teritorijos**
m - miškingas		**90-100**	**0-10**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
B‘	1	100	4-7	-	-	-	-	-
L‘, B‘	2	95-100	2-10	-	-	-	-	-
E, E‘		98-100	0-7	-	-	-	-	-
K, K‘		98-100	0-7	-	-	-	-	-
B‘	4	90-95	7-10	-	-	-	-	-
K‘		93-95	5-7	-	-	-	-	-
E‘		93-97	5-7	-	-	-	-	-
L‘, B‘	5	90-100	7-10	-	-	-	-	-
ma - miškingas agrarinis		**50-70**	**30-40**	**0-5**	**-**	**-**	**-**	**-**
L‘, B, B‘	2	55-70	32-40	1-2	-	-	-	-
K, K‘		57-70	30-37	0-2	-	-	-	-
S, S‘		57-70	30-38	0-2	-	-	-	-
S	3	55-70	30-38	0-3	-	-	-	-
B‘	4	50-67	37-40	3-5	-	-	-	-
K, K‘		53-67	35-37	2-5	-	-	-	-
S		52-67	35-38	2-5	-	-	-	-
L‘, B‘	5	50-65	37-40	4-5	-	-	-	-
K‘		53-65	35-37	3-5	-	-	-	-
ms – miškingas upėtas		**50-70**	**0-20**	**-**	**30-50**	**-**	**-**	**-**
S	3	55-70	0-18	-	35-50	-	-	-
mt – miškingas pelktas		**70-90**	**-**	**-**	**-**	**10-30**	**30-10**	**10-30**
B	2	75-90	-	-	-	15-30	36-10	-
K‘		78-90	-	-	-	16-30	38-10	-
t – pelkinis		**10-30**	**-**	**-**	**-**	**70-100**	**-**	**-**
B‘	2	15-30	-	-	-	75-100	-	-
B‘	4	10-27	-	-	-	70-95	-	-
am-agrarinis miškingas		**30-40**	**50-70**	**0-5**	**-**	**-**	**-**	**-**
S	2	37-40	50-68	0-2	-	-	-	-
K‘	3	36-40	50-67	0-3	-	-	-	-
L‘, B‘	4	30-37	57-70	3-5	-	-	-	-
K, K‘, G		33-37	55-67	2-5	-	-	-	-
S		32-37	55-68	2-5	-	-	-	-
L‘, B‘	5	30-35	57-70	4-5	-	-	-	-
K, G		33-35	55-67	3-5	-	-	-	-
a – agrarinis		**0-20**	**80-90**	**0-10**	**-**	**-**	**-**	**-**

K‘, G	2	8-20	80-87	0-7	-	-	-	-
K	3	6-20	80-87	0-8	-	-	-	-
B‘	4	0-17	87-90	3-10	-	-	-	-
K, K‘, G		3-17	85-87	2-10	-	-	-	-
S‘		2-17	85-88	2-10	-	-	-	-
B‘	5	0-15	87-90	4-10	-	-	-	-
E		3-15	85-87	3-9	-	-	-	-
S		2-15	85-88	3-10	-	-	-	-
au‘ – agrarinis mažai urbanizuotas		**0-20**	**60-80**	**10-20**	**-**	**-**	**-**	**-**
S	2	7-20	60-78	10-17	-	-	-	-
K‘		8-20	60-77	10-17	-	-	-	-
B‘	4	0-17	67-80	11-18	-	-	-	-
K, K‘		3-17	65-77	10-18	-	-	-	-
S		2-17	65-78	10-18	-	-	-	-
L‘, L‘‘, B‘	5	0-15	67-80	14-20	-	-	-	-
K‘, G		3-15	65-77	13-20	-	-	-	-
au – agrarinis urbanizuotas		**0-10**	**40-60**	**40-60**	**-**	**-**	**-**	**-**
K‘	2	8-10	40-57	40-57	-	-	-	-
S		7-10	40-58	40-57	-	-	-	-
K‘, G	4	3-7	45-57	40-58	-	-	-	-
K‘, G	5	3-5	45-57	43-58	-	-	-	-
B‘		0-5	47-60	44-60	-	-	-	-
E	6a	3-10	47-57	45-59	-	-	-	-
u - urbanizuotas		**0-10**	**0-10**	**80-100**	**-**	**-**		**-**
L‘, B‘	6a, 6b	5-10	7-10	84-100	-	-	-	-
K, K‘, G		8-10	5-7	83-100	-	-	-	-
E		3-10	7-7	85-99	-	-	-	-
S		7-10	5-8	83-100	-	-	-	-
i – industrinis technogenizuotas		**0-20**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**80-100**
L, L‘‘, B‘	7a, 7b	0-20	-	-	-	-	-	81-100
K‘		3-20	-	-	-	-	-	80-99
E		3-20	-	-	-	-	-	83-98

3. *Kraštovaizdžio tvarkymas potvynių rizikos zonose.* Kraštovaizdžio tvarkymo zonose, kurios pilnai ar iš dalies patenka į potvynių grėsmės teritorijas. Žemės ūkio naudmenose esančiose potvynių grėsmės teritorijose turėtų būti laikomos daugiametės pievos ir ganyklos, kurios nušienaujamos ir/ar nuganomos, o biomasė sutvarkoma ir paruošiama potvynio laikotarpiui (išvežta iš lauko; žalioji masė šienavimo metu susmulkinta ir tolygiai paskleista ganyklų arba pievų, taip pat daugiamečių ganyklų arba pievų plotuose; šienas sudėtas į kūgius arba lauke paliekamas supresuotas šienas) iki rugpjūčio mėnesio. Ganyklos arba pievos, taip pat daugiametės ganyklos arba pievos, naudojamos gyvuliams ganyti, turi būti nuganytos arba nušienautos iki einamųjų metų rugpjūčio 15 d. Urbanizacijos procesai ir statybos kraštovaizdžio tvarkymo zonose ar jų dalyje, kurios patenka į potvynių rizikos zonas yra reglamentuojami tuo metu galiojančiais teisės aktais. Teritorijose, kurios patenka į potvynių grėsmės teritorijas, privaloma vadovautis Lietuvos Respublikos Lietuvos Respublikos Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 103 ir 104 straipsnio reikalavimais. Potvynių grėsmės teritorijos nurodytos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. rugpjūčio 6 d. įsakymu Nr. D1-655 „Dėl potvynių grėsmės ir potvynių rizikos žemėlapių Nemuno, Ventos, Lielupės ir Dauguvos upių baseinų rajonuose patvirtinimo“ aktualioje potvynių grėsmės ir rizikos žemėlapių nuolat atnaujinamoje redakcijoje.

4. *Miškų įveisimas.* Miškų plotų didinimas yra numatomas kraštovaizdžio tvarkymo zonų optimalios struktūros rodikliuose (4.3 lentelė). Prioritetas miškų įveisimui turi būti skiriamas ūkininkavimui nepalankiose (mažo našumo), stipriai ir vidutiniškai eroduotuose ir kitų gamtinių kliūčių turinčiuose dirvožemiuose. Taip pat atkuriant kraštovaizdžio ekologines

kompensavimo funkcijas miškų atkūrimo prioritetas turėtų būti taikomas gamtinio karkaso teritorijose, ypač migracijos koridoriuose. Įveisiant miškus ne miško paskirties žemėje turėtų būti vadovaujamasi „Miškų plėtros ne miško žemėje Lietuvos galimybių studijoje“ (2021) pateikiamais principais.

5. Vystant urbanizuoto kraštovaizdžio tvarkymo zonas bei planuojant naujas kompaktinio užstatymo teritorijas turi būti numatoma želdynų sistema bei jos integravimo į gamtinio karkaso teritorijas priemones.

4.2. GAMTINIO KRAŠTOVAIZDŽIO IR BIOLOGINĖS ĮVAIROVĖS APSAUGA

4.2.1. SAUGOMOS TERITORIJOS

Apie 95 % valstybės saugomų teritorijų ploto, patenkančių į Kelmės rajono savivaldybės teritoriją, užima kompleksinės saugomos teritorijos – Tytuvėnų, Varnių, Kurtuvėnų ir Dubysos regioninių parkų dalys.

Kelmės rajone dabartinę ypač saugomų teritorijų sistemą (4.2.1. lentelė) sudaro *konservacinės apsaugos prioriteto* saugomos teritorijos – 7 valstybiniai ir 32 savivaldybės draustinių, 28 gamtos paveldo objektai bei *kompleksinės saugomos teritorijos* – 4 regioniniai parkai (dalys).

Kaip saugomų teritorijų sistemos sudėtinės dalys, atliekančios apsauginę ir antropogeninio poveikio kompensacinę funkciją, yra išskirtos 29 buferinės zonos. Saugomose teritorijose išskirtos šios funkcinio prioriteto zonos – ekologinės apsaugos (16 vnt.), gyvenamosios paskirties (5 vnt.), miškų ūkio paskirties (4 vnt.), rekreacinės (14 vnt.), kitos paskirties (4 vnt.), Ekosistemų atkūrimo (1 vnt.), Pašvinės gyvenamosios paskirties – (1 vnt.).

1. Saugomose teritorijoje ūkinė veikla vykdoma ir kraštovaizdis formuojamas vadovaujantis ūkinę veiklą saugomose teritorijose reglamentuojančiais teisės aktais.

4.2.1. lentelė. Valstybinės ir savivaldybės saugomos teritorijos Kelmės rajono savivaldybės teritorijoje *(Duomenų šaltinis: LR Saugomų teritorijų valstybės kadastras, 2026 04)*

Eil. Nr.	Pavadinimas	Visas plotas/ dalis rajono savivaldybės (ha)	Savivaldybė	Apsaugos tikslai
Valstybiniai parkai				
1.	Tytuvėnų RP	18063,74 / 11806,87	Radviliškio, Raseinių, Kelmės	Išsaugoti Tytuvėnų - Šiluvos urbanistinių architektūrinių kompleksų ir jų ežeruotų pelkėtų apylinkių kraštovaizdį, jo gamtinę ekosistemą bei kultūros paveldo vertybes.
2.	Varnių RP	33731,74 / 1394,85	Telšių, Kelmės, Šilalės	Išsaugoti Žemaičių centrinio ežeruoto kalvyno kraštovaizdį, jo gamtinę ekosistemą bei kultūros paveldo vertybes.
3.	Kurtuvėnų RP	17499,54 / 8645,16	Šiaulių, Kelmės	Išsaugoti Kurtuvėnų ežeringo miškingo kalvyno kraštovaizdį, jo gamtinę ekosistemą bei kultūros paveldo vertybes.
4.	Dubysos RP	11469,32 / 1309,14	Kelmės, Raseinių	Išsaugoti raiškiausią Lietuvoje Dubysos erozinio slėnio kraštovaizdį, jo gamtinę ekosistemą bei kultūros paveldo vertybes.

Eil. Nr.	Pavadinimas	Visas plotas/ dalis rajono savivaldybės (ha)	Savivaldybė	Apsaugos tikslai
Pedologiniai draustiniai				
5.	Pagirgždūčio	143,54 / 1,02	Kelmės, Telšių	Išsaugoti Žemaičių aukštumos vandenskyrinio kalvyno pedologinio rajono velėninių jaurinių priemolio dirvožemių natūralų etaloną.
Kraštovaizdžio draustiniai				
6.	Ilgos*	989,75 / 978,06	Kelmės	Išsaugoti unikalų plokščiadugnį, užpelkėjusį, ežeringą Ilgežerio duburį – Ilgos upės ištakas ir užpelkėjusį Juodlės ežero duburį, vertingą botaniniu ir zoologiniu požiūriais, ir Gabriejolės piliakalnį.
7.	Vainagių*	1998,35 / 1711,59	Kelmės, Šiaulių	Išsaugoti Vainagių mišką, Vainagių, Lestoniškės, Ešerinio ežerus, Vainagių–Šoniuko–Galvydiškės–Smirdelės pelkes, natūralias Šonos, Šonelės, Šventjonio ir Smirdelės upelių vagos atkarpas, natūralų Vainagių upelį, taip pat vieną aukščiausių, mažai performuotą fliuvioglacialinių procesų, moreninį masyvą su ryškiu sudėtingos konfigūracijos kloniu ir Vainagių piliakalnį.
8.	Svilės*	247,02 / 247,02	Kelmės	Išsaugoti antropogenizuotą, geomorfologiniu ir hidrografiniu požiūriais vertingą, stambiai kalvotą, daubotą, moreninio masyvo kraštovaizdį su unikaliu hidrogeologiniu gamtos paminklu – Svilės šaltiniais ir eolinėmis reljefo formomis.
9.	Raudsparnės*	276,80 / 276,80	Kelmės	Išsaugoti Raudsparnės moreninį masyvą su aukštomis, mišku apaugusiomis plokščiakalvėmis, Dūkstos ežerą ir kultūros vertybes.
10.	Šatrijos*	800,51 / 81,14	Kelmės, Telšių	Išsaugoti moreninių masyvų kraštovaizdį su Pašatrijos piliakalniu.
11.	Pavandenės*	533,09 / 310,66	Kelmės, Telšių	Išsaugoti būdingą stambių pavienių kalvų kraštovaizdį su raiškiomis Moteraičio, Sprūdės ir Knabės kalvomis, piliakalniais, senąja Pavandenės dvarviete, Gludo ežeru, saugoma augalų rūšimi (tuščiaviduriu rūteniu) ir saugomomis gyvūnų rūšimis (juoduoju apolonu, machaonu).
12.	Girgždūtės*	597,19 / 75,56	Kelmės, Telšių	Išsaugoti gamtinę ir kultūrinę vertę turintį plokščiakalvių kraštovaizdį su būdingomis miško bendrijomis.
13.	Lyduvėnų*	3513,75 / 436,90	Kelmės, Raseinių	Išsaugoti unikalų Dubysos vidurupio slėnio kairiosios pusės skersraguvių kompleksą, Kalniškių kaimo apylinkes, Dubysos upės vagos vingius ir senvages, gilų, siaurą, stipriai šakotą Dratvinio erozinį kompleksą, Lapišės žemupio vingiuotą upės vagą, Europos Bendrijos svarbos miškų (9050 Žolių turtingi eglynai, 9180 *Griovų ir šlaitų miškai) ir pievų (6210 Stepinės pievos, 6270 *Rūšių gausios ganyklos ir

Eil. Nr.	Pavadinimas	Visas plotas/ dalis rajono savivaldybės (ha)	Savivaldybė	Apsaugos tikslai
				ganomos pievos, 6510 Šienaujamos mezofitų pievos) buveines su saugomų augalų ir gyvūnų rūšių, ypač trilapės blignos, baltijinės gegūnės, šalmuotosios ir vyriškosios gegužraibių, žalsvažiedės blandies, dygiosios slyvos, melsvojo gencijono, daugiametės blizgės, meškinio česnako, totorinės maludės, miškinės glažutės, miškinės monažolės, Baltijos lašišos, griežlės, tulžio, ūdros, kraujalakinio melsvio buveines, Lyduvėnų piliakalnių kompleksą, aukščiausią Lietuvoje Lyduvėnų geležinkelio tiltą.
14.	Bridvaišio*	300,38 / 300,38	Kelmės	Išsaugoti raiškaus fliuvioglacialinio pakraštinio gūbrio ir jo aplinkinių miškingų pelkinių kompleksų bei Bridvaišio ežero gliaciokarstinės dubės kraštovaizdį, Europos bendrijos svarbos 9080 Pelkėtų lapuočių miškų ir 91D0 Pelkinių miškų buveines, spėjamą kapinyną, vadinama Pile.
15.	Gomertos*	4856,27 / 794,65	Kelmės, Radviliškio	Išsaugoti ypač raiškaus Rytų Žemaičių plynaukštės fliuvioglacialinio ledyno pakraščio kalvyno su subglacialinėmis ir gliaciokarstinėmis reljefo formomis kraštovaizdį, pasižymintį didele geomorfologine, hidrologine, botanine-zoologine, archeologine, mitologine ir istorine verte, su Butkių miško ir Šaukoto miško paprastosios eglės populiacijomis, Europos bendrijos svarbos 7230 Šarmingų žemapelkių, 7160 Nekalkingų šaltinių ir šaltiniuotų pelkių, 7140 Tarpinių pelkių ir liūnų, 9010 Vakarų taigos, 9020 Plačialapių ir mišrių miškų, 9050 Žolių turtingų eglynų, 9080 Pelkėtų lapuočių miškų, 91E0 Aliuvinių miškų ir 91D0 Pelkinių miškų buveinėmis, saugomų augalų ir gyvūnų rūšių, ypač raibosios gegūnės, paprastosios tuklės, pelkinės laksvos, dėmėtosios gegūnės, stačiojo atgirio, dvilapio purvuolio, liekninio beržo, ūdros, šarvuotosios skėtės, baltakaktės skėtės, auksuotosios šaškytės, didžiojo auksinuko buveinėmis.
16.	Ventos Dubysos senslėnio	620,73 / 142,39	Kelmės, Šiaulių	Išsaugoti unikalų gamtos sukurtą ir žmogaus pertvarkytą Ventos–Dubysos senslėnį su kultūros paveldo vertybe – vandens kelio atkarpos tarp Ventos ir Kražantės upių kanalų kompleksu (u. k. 30735).
Telmologiniai draustiniai				
17.	Pakėvės	451,36 / 451,36	Kelmės	Išsaugoti Rytų Žemaičių plynaukštei būdingą Pakėvės pelkinį kompleksą.
18.	Paginskių	161,64 /	Kelmės	išsaugoti pelkinių augalų kompleksą su retų

Eil. Nr.	Pavadinimas	Visas plotas/ dalis rajono savivaldybės (ha)	Savivaldybė	Apsaugos tikslai
		161,64		rūšių augalų augimvietėmis.
19.	Sandrausiškės*	11,78 / 11,78	Kelmės	Išsaugoti Šiluvos tyrelio durpyne išlikusį natūralų pelkių masyvą su Europos bendrijos svarbos 7140 Tarpinių pelkių ir liūnų ir 91D0 Pelkinių miškų buveinėmis.
20.	Šiluvos tyrelio*	252,31 / 253,31	Kelmės	Išsaugoti natūralią Plekaičių pelkę su Europos bendrijos 9050 Žolių turtingų eglynų, 9010 Vakarų taigos ir 91D0 Pelkinių miškų buveinėmis, pilkųjų gervių perimvietėmis.
21.	Šimšos*	112,86 / 112,86	Kelmės	Išsaugoti Šimšos pelkinį kompleksą su Europos bendrijos svarbos 7230 Šarmingų žemapelkių ir 9080 Pelkėtų lapuočių miškų buveinėmis, saugomų augalų ir gyvūnų rūšių, ypač raktažolės pelenėlės, raudonosios gegūnės, gelsvosios gegūnės, baltijinės gegūnės, tulžio ir juodosios meletos buveinėmis.
Botaniniai draustiniai				
22.	Kražių Medžiokalnio	77,43 / 77,43	Kelmės	Išsaugoti vertingas mokslui augalų bendrijas
Botaniniai–zoologiniai draustiniai				
23.	Pabijočių*	205,24 / 50,59	Kelmės, Šiaulių	Išsaugoti pelkinį kompleksą su būdingomis Žemaičių aukštumai biocenozėmis, retaisiais augalais, įrašytais į Lietuvos Raudonąją knygą įrašytų saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių sąrašą, patvirtintą aplinkos ministro 2003 m. spalio 13 d. įsakymu Nr. 504 (Žin., 2003, Nr. 100-4506; 2007, Nr. 36-1331) (stačiaisiais atgiriais, paprastosiomis tuklėmis, gegūnėmis) ir savita entomofauna (auksuotosiomis šaškytėmis, nendrinukais, pelkiniais šerdinukais).
24.	Užpelkių*	1038,95 / 1034,69	Kelmės, Radviliškio	Išsaugoti Užpelkių mišką su Europos bendrijos svarbos 6510 Šienaujamų mezofitų pievų, 6450 Aliuvinių pievų, 6410 Melvenynų, 7230 Šarmingų žemapelkių, 9010 Vakarų taigos, 9020 Plačialapių ir mišrių miškų, 9050 Žolių turtingų eglynų, 9080 Pelkėtų lapuočių miškų, 91E0 Aliuvinių miškų ir 91D0 Pelkinių miškų buveinėmis, didele augalų bendrijų įvairove, saugomų augalų ir gyvūnų rūšių, ypač vyriškosios gegužraibės, baltijinės, aukštosios ir raudonosios gegūnių, raktažolės pelenėlės, paprastosios tuklės, stačiojo atgirio, žalsvažiedės blandies, plunksninės pliusnės augavietėmis, ūdros, baltmargės šaškytės, didžiojo auksinuko, pilkosios gervės, mažojo erelio rėksnio, vapsvaėdžio, pilkosios meletos buveinėmis, akmenų rūžas, Didįjį Tytuvėnų akmenų rūžos akmenį.

Eil. Nr.	Pavadinimas	Visas plotas/ dalis rajono savivaldybės (ha)	Savivaldybė	Apsaugos tikslai
25.	Padubysio	546,70 / 0,56	Kelmės, Šiaulių	Padubysių botaniniame-zoologiniame draustinyje saugomi nykstantys ir reti augalai (pūkuotoji apuokė, paprastasis burbulis, dėmėtoji gegūnė) ir jų augavietės, retosios vabzdžių rūšys (didysis puikiažygis, marmurinis auksavabalis, juodasis apolonas, auksuotoji šaškytė).
26.	Apušio*	94,31 / 94,31	Kelmės	Išsaugoti Apušio ežerą ir jo apyežerį su Europos bendrijos svarbos 3150 Natūralių eutrofinių ežerų su plūdžių ir aštrių bendrijomis, 6410 Melvenynų, 6510 Šienaujamų mezofitų pievų, 7160 Nekalkingų šaltinių ir šaltiniuotų pelkių, 7140 Tarpinių pelkių ir liūnų, 7230 Šarmingų žemapelkių ir 91E0 Aliuvinių miškų buveinėmis, saugomų augalų ir gyvūnų rūšių, ypač raktažolės pelenėlės, baltijinės ir raudonosios gegūnių, didžiojo baublio, švygždos, didžiojo auksinuko, kraujalakinio melsvio ir auksuotosios šaškytės buveinėmis.
27.	Tyrulių	3698,57 / 1,58	Kelmės, Šiaulių	Išsaugoti atsistatantį pelkinį biotopą su retų rūšių paukščiais.
28.	Gudmoniškės*	109,11 / 102,30	Kelmės, Šiaulių	Išsaugoti Gudmoniškės (Pūstpelkės) pelkę ir melsvojo mėlityno bendrijas su augalais, įrašytais į Lietuvos Raudonąją knygą įrašytų saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių sąrašą, patvirtintą aplinkos ministro 2003 m. spalio 13 d. įsakymu Nr. 504 (raktažolėmis pelenėlėmis, vienlapiais gedučiais, dvilapiais purvuoliais, gausiomis gegūnių rūšimis).
Hidrografiniai draustiniai				
30.	Kražantės	509,59 / 509,59	Kelmės	išsaugoti gilaus slėnio stipriai vingiuotą Kražantės žemupį.
31.	Ventos ištakų*	259,63 / 182,94	Kelmės, Telšių	Išsaugoti Ventos ištakas su Venių ir Medainio ežerais..
32.	Dubysos*	607,16 / 476,12	Kelmės, Raseinių	Išsaugoti unikalų Dubysos aukštupio lovinį slėnį, upės vagos vingius ir senvages, Bulavėnų piliakalnį ir Europos Bendrijos svarbos 6210 Stepinių pievų, 6270 *Rūšių gausių ganyklų ir ganomų pievų, 6510 Šienaujamų mezofitų pievų buveines.
Geomorfologiniai draustiniai				
33.	Kietkalnio*	581,71 /124,51	Kelmės, Telšių	Išsaugoti raiškų Žemaičių vandenskyrinės keteros reljefą su Kietkalnio ir Stromo viršukalvėmis.
34.	Targių*	252,54 / 252,54	Kelmės	Išsaugoti unikalų ozų kompleksą.
35.	Šilkalnių*	842,60 / 498,09	Kelmės, Šiaulių	Išsaugoti raiškų Ventos vidurupio senslėnį su ypač retu Žemaitijai paslėnio erozinio raguvyno kompleksu
36.	Pustlaukio*	303,93 / 303.93	Kelmės	Išsaugoti smulkiai kalvotą, daubotą masyvą, performuotą ryškias daubas

Eil. Nr.	Pavadinimas	Visas plotas/ dalis rajono savivaldybės (ha)	Savivaldybė	Apsaugos tikslai
				palikusių termokarstinių procesų.
37.	Vijurkų*	476,52 / 470,03	Kelmės, Šiaulių	Išsaugoti Dubysos aukštupio slėnio atkarpą su ryškiausiu eroziniu kalvynu dešiniajame krante.
38.	Spingės*	712,76 / 284,44	Kelmės, Šilalės, Telšių	Išsaugoti moreninių plokščiakalvių grupę su raiškia Spingės viršukalve.
39.	Bėkšvės*	815,73 / 0,18	Telšių, Kelmės	Išsaugoti raiškų, keiminių kalvų grandimis pasižymintį reljefą.
40.	Vičių*	509,44 / 449,54	Raseinių. Kelmės	Išsaugoti raiškų Vičių fliuvioglacialinį pakraštinį gūbrį su ant jo augančiomis Europos bendrijos svarbos 9010 Vakarų taigos, 9050 Žolių turtingų eglynų, 9080 Pelkėtų lapuočių miškų, 91D0 Pelkinių miškų ir 91E0 Aliuvinių miškų buveinėmis.
Genetinis draustiniai				
41.	Vaitaičių miško pušies	106,14 / 106,14	Kelmės	Išsaugoti Vaitaičių miško paprastosios pušies (Pinus sylvestris L.) populiacijos genetinę įvairovę kintančios aplinkos sąlygomis ir užtikrinti šios populiacijos atsikūrimą arba atkūrimą jos dauginamąja medžiaga.
42.	Gintenių miško drebulės	16,72 / 16,72	Kelmės	Išsaugoti Gintenių miško drebulės (Populus tremula L.) populiacijos genetinę įvairovę kintančios aplinkos sąlygomis ir užtikrinti šios populiacijos atsikūrimą arba atkūrimą jos dauginamąja medžiaga
43.	Šiluvos miško pušies*	144,47 / 13,45	Kelmės, Raseinių	Išsaugoti Šiluvos miško paprastosios pušies populiacijos genetinę įvairovę
Urbanistinis/Archtektūrinis draustinis				
44.	Tytuvėnų*	8,26 / 8,26	Kelmės	Išsaugoti Tytuvėnų Švč. Mergelės Marijos bažnyčios ir bernardinų vienuolyno ansamblį.
Rezervatai				
45.	Užpelkių gamtinis rezervatas	257,16 / 257,16	Kelmės	Išaugoti šlapių ir pelkėtų lapuočių miškų ekosistemą su Europos Bendrijos svarbos 9080 *Pelkėti lapuočių miškų ir 91E0 *Aliuvinių miškų buveinėmis, saugomų augalų ir gyvūnų rūšių, ypač baltijinės gegūnės, raudonosios gegūnės, žalsvažiedės blandies, stačiojo atgirio, didžiojo auksinuko, baltmargės šaškytės, rudakio satyriuko, akiuotojo satyro buveinėmis.
46.	Karalmiškio sengirės rezervatas	243,62 / 243,62	Kelmės	
Buferinės zonos				
47.	29 zonos	12141,479 / 44,130		Sumažinti neigiamos veiklos poveikį valstybiniams rezervatams, valstybiniams parkams, biosferos rezervatams, paveldo objektams.
Funkcinio prioriteto zonos				
48.	Ekologinės apsaugos (16	10946,42 / 6725,12		Teritorijos, kuriose nustatomi veiklos apribojimai norint apsaugoti gretimas

Eil. Nr.	Pavadinimas	Visas plotas/ dalis rajono savivaldybės (ha)	Savivaldybė	Apsaugos tikslai
	vnt.)			teritorijas ar objektus, taip pat aplinką nuo galimo neigiamo veiklos poveikio.
49.	Gyvenamosios paskirties (5 vnt.)	414,64 / 399,11		
50.	Rekreacinio (14 vnt.)	1988,58 / 1316,22		
51.	Miškų ūkio (4 vnt.)	1100,54 / 862,37		
52.	Ekosistemų atkūrimo (1 vnt.)	2495,73 / 2486,36		
53..	Kito (4 vnt.)	810,47 / 786,05		
54.	Pašvinės gyvenamosios paskirties (1 vnt.)	28,74 / 0,28		

Kelmės rajono savivaldybės teritorijoje yra identifikuoti 31 gamtos paveldo objektai (4.2.2 lentelė), iš jų: botaniniai – 19, geologiniai – 9, hidrogeologiniai – 2 ir geomorfologinis – 1.

4.2.2 lentelė. Gamtos paveldo objektai Kelmės rajone (*Duomenų šaltinis: LR Saugomų teritorijų valstybės kadastras, 2026 04)*

Eil. Nr.	Gamtos paveldo objekto pavadinimas	Gamtos paveldo objekto reikšmė	Vietovė, saugoma teritorija
Botaniniai objektai			
1.	Didysis Gorainių ąžuolas	Valstybės saugomas	Kražių sen., prie Gorainių k., Tytuvėnų miškų urėdijos Užvenčio g-jos (297 kv., 17 skl.) teritorija.
2.	Didysis Padubysio miško ąžuolas	Valstybės saugomas	Tytuvėnų apylinkių sen., Tytuvėnų miškų urėdijos Dubysos g-jos (1 kv., 11 skl.) teritorija.
3.	Elbarų ąžuolas	Valstybės saugomas	Tytuvėnų apylinkių sen., Elbarų k., Tytuvėnų miškų urėdijos Tytuvėnų g-jos (478 kv., 17 skl.) teritorija.
4.	Jungirio ąžuolas	Valstybės saugomas	Užvenčio sen., Jungirio k., Tytuvėnų miškų urėdijos Užvenčio g-jos (266 kv., 15 skl.) teritorija.
5.	Kiaunorių ąžuolas	Valstybės saugomas	Tytuvėnų apylinkių sen., Kiaunorių k.
6.	Martyno pušis	Valstybės saugomas	Užvenčio sen., Tytuvėnų miškų urėdijos Užvenčio g-jos (13 kv., 8 skl.) teritorija, Plikšilio miškas.
7.	Miškinių ąžuolas	Valstybės saugomas	Užvenčio sen., Miškinių k.
8.	Napaleono pušis	Valstybės saugomas	Kukečių sen., Gailiškės k., Šiaulių miškų urėdijos Vainagių g-jos (97 kv., 15 skl.) teritorija, Vainagių miškas, Kurtuvėnų regioninis parkas.
9.	Pakarčemio ąžuolas	Valstybės saugomas	Kelmės apylinkių sen., Aukštmiškio vs. (prie Pakarčemio k.).
10.	Panūdžių ąžuolas	Valstybės saugomas	Kelmės apylinkių sen., Panūdžių k.
11.	Panūdžių maumedis	Valstybės saugomas	Kelmės apylinkių sen., Panūdžių k.
12.	Pašimšės ąžuolas	Valstybės saugomas	Tytuvėnų apylinkių sen., Pašimšės k.
13.	Perkūnkalnio pušis	Valstybės saugomas	Užvenčio sen., Dvarčiaus k., Tytuvėnų miškų urėdijos Užvenčio g-jos (249 kv., 13 skl.) teritorija, Želvių miškas.
14.	Reibių ąžuolas	Valstybės saugomas	Kukečių sen., Reibių k.
15.	Spunsčio ąžuolas	Valstybės saugomas	Kražių sen., Tytuvėnų miškų urėdijos Kražių g-jos (608 kv., 18 skl.) teritorija.
16.	Storoji Tytuvėnų šilo	Valstybės saugomas	Tytuvėnų sen., Tytuvėnų miškų urėdijos Tytuvėnų g-jos

Eil. Nr.	Gamtos paveldo objekto pavadinimas	Gamtos paveldo objekto reikšmė	Vietovė, saugoma teritorija
	pušis		(32 kv., 22 skl.) teritorija, Tytuvėnų miškas, Tytuvėnų regioninis parkas.
17.	Šaukėnų pušis	Valstybės saugomas	Šaukėnų sen., Giriškių k. (prie Šaukėnų mstl.), Šiaulių miškų urėdijos Vainagių g-jos (10 kv., 1 skl.) teritorija, Juodlės miškas, Kurtuvėnų regioninis parkas, Ilgos kraštovaizdžio draustinis
18.	Šventragių ąžuolas	Valstybės saugomas	Kražių sen., Šventragių k.
19.	Tūravos ąžuolas	Valstybės saugomas	Tūravos kaimas, Kelmės r. sav.
Geologiniai objektai			
20.	Didysis Johampolio akmuo	Valstybės saugomas	Tytuvėnų apylinkių sen., Budriūnų k.
21.	Kriaučiaus akmuo	Valstybės saugomas	Pakražančio sen., Vileikių k.
22.	Pašimšės akmuo	Valstybės saugomas	Tytuvėnų apylinkių sen., Pašimšės k., Tytuvėnų miškų urėdijos Tytuvėnų g-jos (458 kv., 17 skl.) teritorija.
23.	Oreliškės akmuo	Valstybės saugomas	Vaiguvos sen., Tytuvėnų miškų urėdijos Kražių g-jos (671 kv., 65 skl.) teritorija.
24.	Durupio akmuo	Valstybės saugomas	Tytuvėnų apylinkių sen., Padurupių k., Tytuvėnų miškų urėdijos Tytuvėnų g-jos (484 kv., 41 skl.) teritorija, Durupio upelio vaga.
25.	Akmenų ruožas Velniakelis	Valstybės saugomas	Tytuvėnų apylinkių sen., Pažerio k., Tytuvėnų miškų urėdijos Tytuvėnų g-jos (134 kv. 1, 10, 11, 21, 26) teritorija, Šimšos miškas, Tytuvėnų regioninis parkas.
26.	Tučkinės akmenų ruožas	Valstybės saugomas	Tytuvėnų apylinkių sen., Žilaičių k., Šimšos k., Tytuvėnų miškų urėdijos Tytuvėnų g-jos (131 kv., 27-29, 31-32, 34 skl.; 132 kv., 17-22, 24-25 skl.; 133 kv., 3-5, 8-13, 17-18, 25 skl.; 495 kv., 2, 4-5, 9 skl; 497 kv., 29 skl.) teritorija, Šimšos miškas, Tytuvėnų regioninis parkas, Užpelkių botaninis-zoologinis draustinis.
27.	Vėžalių akmuo	Valstybės saugomas	Šaukėnų sen., Vėžalių kaime, 2,8 km į šiaurę nuo kelio 215 Bubiai–Ramučiai, 5,5 km į šiaurės rytus nuo Šaukėnų. Patenka į Šilkalnių geomorfologinio draustinio teritoriją.
28.	Prušinskių atodanga	Valstybės saugomas	Kražantės d. krantas, ties Prušinskių gyv., Patenka į Kražantės hidrografinį draustinį.
Hidrogeologiniai objektai (šaltiniai, versmės)			
29.	Svilės šaltinis	Valstybės saugomas	Šaukėnų sen., Svilės k., Šiaulių miškų urėdijos Kurtuvėnų g-jos (415 kv., 10, 12 skl.) teritorija, Kurtuvėnų regioninis parkas, Svilės kraštovaizdžio draustinis.
30.	Skiručių šaltinis	Valstybės saugomas	Liolių sen., Skiručių k., Dubysos regioninis parkas, Dubysos hidrografinis draustinis.
Geomorfologiniai objektai			
31.	Pustlaukio duobė	Valstybės saugomas	Šaukėnų sen., Šiaulių miškų urėdijos Vainagių g-jos (53 kv., 14-16, 18-20, 27-28 skl.; 54 kv., 9, 16 skl.) teritorija, Vainagių miškas, Kurtuvėnų regioninis parkas, Pustlaukio geomorfologinis draustinis.

4.2.2. BIOLOGINĖS ĮVAIROVĖS APSAUGA

Kelmės rajono savivaldybės teritorijos biologinės įvairovės apsauga užtikrinama per „Natura 2000“ teritorijas (4.2.3 lentelė), jungiančias vertingiausias natūralias buveines bei rūšių radimvietes, europinės svarbos buveines ir rūšių radimvietes (4.2.4, 4.2.5, 4.2.6 lentelės).

Kelmės rajono savivaldybės teritorijoje visos „Natura 2000“ teritorijos patenka į jau esamų ypač saugomų teritorijų sudėtį ir jas papildo funkciškai. Savivaldybės teritorijoje yra 28 buveinių apsaugai svarbios teritorijos (BAST) ir 1 paukščių apsaugai svarbios teritorijos (PAST) (4.2.3 lentelė).

1. Ūkinė veikla biologinės įvairovės apsaugą užtikrinančiose teritorijose vykdoma vadovaujantis tai reglamentuojančiais teisės aktais.

4.2.3 lentelė. „Natura 2000“ teritorijos Kelmės rajono savivaldybės teritorijoje (*Duomenų šaltinis: LR Saugomų teritorijų valstybės kadastras, 2026 04)*

Eil. Nr.	Teritorijos pavadinimas	Teritorijos grupė	Plotas / dalis rajone (ha)	Aptinkama europinės svarbos saugomų rūšių paukščių / Aptinkamos Europos Bendrijos svarbos natūralios buveinės, augalų ir gyvūnų rūšys
1.	Apušio ežeras ir jo apyežerės	BAST	95,74 / 95,74	3150 Natūralūs eutrofiniai ežerai su plūdžių arba aštrių bendrijomis, 6410 Melvenynai, 6510 Šienaujamos mezofitų pievos, 7160 Nekalkingi šaltiniai ir šaltiniuotos pelkės, 7230 Šarmingos žemapelkės, Auksuotoji šaškytė, Didysis auksinukas, Kraujalakinis melsvys.
2.	Juodlės miškas	BAST	954,94 / 954,94	3150 Natūralūs eutrofiniai ežerai su plūdžių arba aštrių bendrijomis, 7110 Aktyvios aukštapelkės , 7140 Tarpinės pelkės ir liūnai, 7160 Nekalkingi šaltiniai ir šaltiniuotos pelkės, 7230 Šarmingos žemapelkės, 9010 Vakarų taiga, 9080 Pelkėti lapuočių miškai, 91D0 Pelkiniai miškai, 91E0 Aliuviniai miškai, Dvijuostė nendriadusė, Plačioji dūsia, Dvilapis purvuolis, Pelkinė uolaskėlė, Šarvuotoji skėtė.
3.	Galvydiškės kaimo apylinkės	BAST	961,76 / 961,76	3160 Natūralūs distrofiniai ežerai, 6510 Šienaujamos mezofitų pievos, 7140 Tarpinės pelkės ir liūnai, 9010 Vakarų taiga, 9050 Žolių turtingi eglynai, 9080 Pelkėti lapuočių miškai, 91D0 Pelkiniai miškai, 91E0 Aliuviniai miškai, Pelkinė uolaskėlė, Vėjalandė šilagėlė.
4.	Lygė	BAST	191,69 / 36,88	3140 Ežerai su menturdumblių bendrijomis, 7140 Tarpinės pelkės ir liūnai, 9010 Vakarų taiga, 9050 Žolių turtingi eglynai, 9080 Pelkėti lapuočių miškai, 7230 Šarmingos žemapelkės, Pelkinė uolaskėlė.
5.	Smirdėlės pelkė	BAST	25,63 / 25,63	7140 Tarpinės pelkės ir liūnai, 7210 Žemapelkės su šakotąja ratainyte, 9050 Žolių turtingi eglynai, 9080 Pelkėti lapuočių miškai, 7230 Šarmingos žemapelkės.
6.	Svilės šaltiniai	BAST	2,48 / 2,48	7230 Šarmingos žemapelkės, 7160 Nekalkingi šaltiniai ir šaltiniuotos pelkės, Pelkinė uolaskėlė.
7.	Šiluvos tyrelis	BAST	253, 58 / 252,01	91D0 Pelkiniai miškai
8.	Šimšų miškas	BAST	2214,28 / 2136,42	6510 Šienaujamos mezofitų pievos, 7230 Šarmingos žemapelkės, 9080 Pelkėti lapuočių miškai, Auksuotoji šaškytė, Baltamargė šaškytė, Didysis auksinukas
9.	Gudmoniškės pelkė	BAST	99,85 / 94,47	7140 Tarpinės pelkės ir liūnai, 7160 Nekalkingi šaltiniai ir šaltiniuotos pelkės, 7230 Šarmingos žemapelkės, 9080 Pelkėti lapuočių miškai, Auksuotoji šaškytė
10.	Pakėvio miškas	BAST	451,36 / 451,36	3150 Natūralūs eutrofiniai ežerai su plūdžių arba aštrių bendrijomis, 7110 Aktyvios aukštapelkės, 7140 Tarpinės pelkės ir liūnai, 7230 Šarmingos žemapelkės, 9010 Vakarų taiga, 9080 Pelkėti lapuočių miškai, 91D0 Pelkiniai miškai, Dvilapis purvuolis, Šarvuotoji skėtė
11.	Sprūdės pievos	BAST	23,15 / 10,71	6210 Stepinės pievos
12.	Vijurkų pievos	BAST	73,80 / 73,80	6120 Karbonatinių smėlynų smiltpievės, 6210 Stepinės pievos, 6510 Šienaujamos mezofitų pievos, 7140 Tarpinės pelkės ir liūnai, 6450 Aliuvinės pievos, 6430 Eutrofiniai aukštieji žolynai, Didysis auksinukas, Šarvuotoji skėtė, Ūdra
13.	Pagirgždūčio miškas	BAST	144,28 / 1,66	9180 Griovų ir šlaitų miškai
14.	Šešuvies upės slėnis žemiau Molavėnų	BAST	444, 02 / 88,15	3260 Upių sraunumos su kurklių bendrijomis, 6210 Stepinės pievos, 6270 Rūšių turtingi smilgynai, 6430 Eutrofiniai aukštieji žolynai, 6450 Aliuvinės pievos, 6510 Šienaujamos

Eil. Nr.	Teritorijos pavadinimas	Teritorijos grupė	Plotas / dalis rajone (ha)	Aptinkama europinės svarbos saugomų rūšių paukščių / Aptinkamos Europos Bendrijos svarbos natūralios buveinės, augalų ir gyvūnų rūšys
				mezofitų pievos, 9180 Griovų ir šlaitų miškai, 91E0 Aliuviniai miškai, Ūdra
15.	Žukiškės miškas	BAST	505,36 / 505,36	9020 Plačialapių ir mišrūs miškai, 9050 Žolių turtingi eglynai, 9180 Griovų ir šlaitų miškai
16.	Karalmiškio sengirė	BAST	408,91 / 408,91	7110 Aktyvios aukštapelkės, 9010 Vakarų taiga, 9050 Žolių turtingi eglynai, 9060 Spygliuočių miškai ant fluvioglacialinių ozų, 9080 Pelkėti lapuočių miškai, 91D0 Pelkiniai miškai
17.	Pamedžiokalnio miškas	BAST	77,43 / 77,43	9020 Plačialapių ir mišrūs miškai
18.	Paginskių kaimo apylinkės	BAST	161,64 / 161,64	9080 Pelkėti lapuočių miškai, 91D0 Pelkiniai miškai, 7140 Tarpinės pelkės ir liūnai
19.	Tyklio ežeras ir Tyklės miškas	BAST	94,03 /94,03	3140 Ežerai su menturdumblių bendrijomis, 9080 Pelkėti lapuočių miškai, 91D0 Pelkiniai miškai, 7230 Šarmingos žemapelkės
20.	Perdalės ežeras	BAST	4,63 / 4,63	3140 Ežerai su menturdumblių bendrijomis, 7140 Tarpinės pelkės ir liūnai
21.	Karklėnų ežeras ir jo apyežerės	BAST	85,19 / 85,19	3150 Natūralūs eutrofiniai ežerai su plūdžių arba aštrių bendrijomis, 9080 Pelkėti lapuočių miškai
22.	Šienlaukio miškas	BAST	50,86 / 0,04	Niūraspalvis auksavabalis
23.	Miškinių kaimo apylinkės	BAST	1097,56 / 638,28	3160 Natūralūs distrofiniai ežerai, 7140 Tarpinės pelkės ir liūnai, 7230 Šarmingos žemapelkės, 9050 Žolių turtingi eglynai, 9080 Pelkėti lapuočių miškai, 91D0 Pelkiniai miškai, 91E0 Aliuviniai miškai, Auksuotoji šaškytė, Didysis auksinukas, Dvilapis purvuolis, Šarvuotoji skėtė, Plačioji dūsia
24.	Kurtuvėnų regioninio parko rytinė dalis	BAST	1121,67 / 0,50	3160 Natūralūs distrofiniai ežerai, 6120 Karbonatinių smėlynų smiltpievės, 6230 Rūšių turtingi briedgaurynai, 6270 Rūšių turtingi smilgynai, 6450 Aliuvinės pievos, 6510 Šienaujamos mezofitų pievos, 7110 Aktyvios aukštapelkės, 9010 Vakarų taiga, 9050 Žolių turtingi eglynai, 9080 Pelkėti lapuočių miškai, 91D0 Pelkiniai miškai, 91E0 Aliuviniai miškai
25.	Varnių apylinkės	BAST	3383,80 / 164,06	3140 Ežerai su menturdumblių bendrijomis, 6270 Rūšių turtingi smilgynai, 6410 Melvenynai, 6450 Aliuvinės pievos, 6510 Šienaujamos mezofitų pievos, 7110 Aktyvios aukštapelkės, 7120 Degradavusios aukštapelkės, 7140 Tarpinės pelkės ir liūnai, 9010 Vakarų taiga, 9020 Plačialapių ir mišrūs miškai, 9080 Pelkėti lapuočių miškai, 91D0 Pelkiniai miškai
26.	Pagirgždūčio miškas II	BAST	96,30 / 57,84	6270 Rūšių turtingi smilgynai, 6510 Šienaujamos mezofitų pievos, 9020 Plačialapių ir mišrūs miškai
27.	Tytuvėnų regioninis parkas	BAST	2164,39 / 454,35	3150 Natūralūs eutrofiniai ežerai su plūdžių arba aštrių bendrijomis, 3160 Natūralūs distrofiniai ežerai, 6510 Šienaujamos mezofitų pievos, 7140 Tarpinės pelkės ir liūnai, 7160 Nekalkingi šaltiniai ir šaltiniuotos pelkės, 7230 Šarmingos žemapelkės, 9050 Žolių turtingi eglynai, 9080 Pelkėti lapuočių miškai, 91D0 Pelkiniai miškai, 91E0 Aliuviniai miškai
28.	Dubysos vidurupis ir žemupys	BAST	2722,42/ 336,45	6120 Karbonatinių smėlynų smiltpievės, 6210 Stepinės pievos, 6270 Rūšių turtingi smilgynai, 6410 Melvenynai, 6430 Eutrofiniai aukštieji žolynai, 6450 Aliuvinės pievos, 6510 Šienaujamos mezofitų pievos, 7160 Nekalkingi šaltiniai ir šaltiniuotos pelkės, 7220 Šaltiniai su

Eil. Nr.	Teritorijos pavadinimas	Teritorijos grupė	Plotas / dalis rajone (ha)	Aptinkama europinės svarbos saugomų rūšių paukščių / Aptinkamos Europos Bendrijos svarbos natūralios buveinės, augalų ir gyvūnų rūšys
				besiformuojančiais tufais, 9020 Plačialapių ir mišrūs miškai, 9050 Žolių turtingi eglynai, 9060 Spygliuočių miškai ant fluvioglacialinių ozų, 9160 Skroblynai, 9180 Griovų ir šlaitų miškai, 91E0 Aliuviniai miškai, 91F0 Paupių guobynai, Baltijos lašiša, Kartuolė, Mažoji nėgė, Ovalioji geldutė, Kirtiklis, Paprastasis kūjagalvis, Pleištinė skėtė, Ūdra, Kraujalakinis melsvys, Dvijuostė nendriadusė
29.	Tyrulių pelkė	PAST	3698,57 / 0,11	Didysis baublys (Botaurus stellaris), Švygžda (Porzana porzana), Pilkoji gervė (Grus grus)

Kelmės rajono savivaldybės teritorijoje yra inventorizuotos 2306 (4.2.4 lentelė) natūralios saugotinos pievų, miškų, pelkių ir vandens Europos bendrijos svarbos natūralios buveinės. Bendras jų plotas yra 8839,96 ha. Visos šios buveinės yra įtrauktos į Lietuvoje sutinkamų Europos bendrijos svarbos gamtinių buveinių, kurių apsaugai būtina steigti saugomas teritorijas, sąrašą.

2. Iki bus nustatytas atitinkamas apsaugos režimas, dėmesys turi būti skiriamas tam, kaip išlaikyti natūralių ir pusiau natūralių teritorijų bendrijų kokybę, apsaugant jas nuo nuskurdimo ir nevietinių augalų ir gyvūnų rūšių išplitimo.

4.2.4 lentelė. Europos svarbos buveinės Kelmės rajono savivaldybės teritorijoje

Buveinės tipas	Skaičius	Plotas, ha	Dalis nuo bendro ploto, %
Vandenys	23	328,16	3,71
Pievos	857	2601,26	29,43
Pelkės	106	254,22	2,88
Miškai	1320	5656,32	63,99

Kelmės rajono savivaldybės teritorijoje yra identifikuota 4006 europinės svarbos saugotinų gyvūnų bei augalų rūšių (4.2.5 lentelė). Tarp jų reikšmingai vyrauja paukščių ir žiedinių augalų radimvietės.

4.2.5 lentelė. Kelmės rajono savivaldybės teritorijoje identifikuotų europinės svarbos rūšių radimvietės

	Radimviečių skaičius		Radimviečių skaičius
Paukščiai	1922	Vėžiagyviai	5
Žiediniai augalai	1155	Aukšliagrybūnai	3
Vabzdžiai	453	Moliuskai	6
Žinduoliai	280	Papėdgrybūnai	1
Samanos	140	Šertvūnai	2
Žuvys	15	Neidentifikuotos	5
Varliagyviai	12	**Viso:**	**4008**
Ropliai	9		

Kelmės rajono savivaldybės teritorijoje yra identifikuota 194 saugomos augalų ir gyvūnų rūšys ir viso 3425 jų radimviečių (4.2.6 lentelė).

4.2.6 lentelė. Kelmės rajono savivaldybės teritorijoje identifikuotų saugomų rūšių radimvietės

Rūšis	Sk.	Rūšis	Sk.	Rūšis	Sk.
Baltasis gandras	648	Rudaakis satyriukas	61	Siauralapė gegūnė	39
Rudakaklis kragas	237	Didysis auksinukas	52	Raktažolė pelėnėlė	38
Baltijinė gegūnė	182	Jūrinis erelis	52	Tamsioji šaškytė	38
Vėjalandė šilagelė	138	Paprastoji tuklė	48	Nendrinė lingė	37
Pūkuotoji apuokė	128	Upinė žuvėdra	41	Paprastasis tulžys	36
Didysis baublys	120	Daugiametis patvenis	40	Dvilapis purvuolis	35
Gulbė giesmininkė	103	Širdinė dviguonė	36	Kt.<35 radimvietės, rūšys169	1211
Ūdra	66	Baltasis kiškis	39		
				Viso:	**3425**

Biologinės įvairovės apsaugai svarbios ir kitos miškingos ir/ar pelkėtos teritorijos, kurios dėl savo vystymosi ypatumų, apsunkinto įsisavinimo intensyviai ūkinei veiklai tampa palankiomis teritorijomis biologinės įvairovės telkimuisi. Tai kertinės miško buveinės (KMB), kurios užima tik nedidelę visų miškų dalį.

Kelmės rajono savivaldybės teritorijoje išskirta 147 miško sklypų, kurių bendras plotas sudaro 421,53 ha. (0,83% nuo bendro miškų ploto). Nors bendras plotas nėra didelis, tačiau jose telkiasi palyginti daug biologinės įvairovės elementų, ypač retų ar nykstančių organizmų rūšių.

3. Veikla kertinėse miško buveinėse vykdoma vadovaujantis KMB tvarkymo rekomendacijomis (skirtingų tipų kertinių miško buveinių palaikymo ir tvarkymo rekomendacijos).

4.3. GAMTINIO KARKASO TERITORIJŲ APSAUGA IR TVARKYMAS

4.3.1. BENDROS NUOSTATOS

Gamtinis karkasas (GK) yra objektyviai kraštovaizdyje egzistuojanti gamtinė struktūra kuri yra itin svarbi teritorijos kraštovaizdžio ekologinį stabilumą ir biologinę įvairovę užtikrinanti sistema. Ji kuria prielaidas žmogaus ūkinės veiklos neigiamo poveikio aplinkai asimiliavimui (neutralizavimui). Todėl jos ribų identifikavimui ar funkcionalumo užtikrinimui alternatyvų nėra.

Gamtinio karkaso funkcionalumas, ekologinių kompensavimo funkcijų vientisumas užtikrina bendrą kraštovaizdžio gyvybingumą, bei jame vykstančių migracinių (energijos, medžiagų, gyvūnijos) ryšių nepertraukiamumą. Gamtinės aplinkos stabilumo užtikrinimas palaikant, formuojant ar gausinant gamtinio karkaso elementų kokybę savivaldybės teritorijoje užtikrina didesnį teritorijos ūkinį potencialą bei tvarumą, bei geresnę socialinės aplinkos (gyventojų gyvenamosios aplinkos) kokybę, užtikrina rekreacinio potencialo formavimąsi ir tvarų jo naudojimą.

Kelmės rajono savivaldybės teritorijos gamtinio karkaso sprendiniai yra orientuotį į maksimaliai tikslų šios sistemos ribų identifikavimą. Šio tinklo funkcinių vienetų funkcionalumas turi būti išvystytas taip, kad kraštovaizdis bei jo komponentai teiktų visuomenei optimalią ekonominę bei socialinę naudą tuo pačiu užtikrinant minimalų poveikį gamtinei aplinkai.

Gamtinio karkaso teritorijų ūkinio naudojimo intensyvumą reglamentuoja gamtinio karkaso nuostatai.

4.3.2. GAMTINIO KARKASO TERITORIJOS IR JŲ GEOEKOLOGINIS POTENCIALAS

Kelmės rajono savivaldybės teritorijoje identifikuotos GK funkcinės dalys užima 75,16% teritorijos ploto. Gamtinis karkasas, kaip teisinis reglamentas persidengia su įvairiomis žemėnaudomis, kurioms būdinga skirtingo intensyvumo ūkinis naudojimas, aplinkosauginis režimas bei sukultūrinimo laipsnis. Kelmės r. sav. teritorijoje esantį GK sudaro trys metafunkcinės dalys (4.3.1 lentelė):

- Geoekologinės takoskyros;
- Geosistemų stabilizavimo arealai;
- Migracijos koridoriai.

Kelmės rajono savivaldybės teritorijoje lokalizuotos gamtinio karkaso metafunkcinės dalys nustato svarbiausius teritorinius gamtinio kraštovaizdžio išsaugojimo prioritetus, pagrindines kraštotvarkos kryptis ir priemones, kurių sėkmingas įgyvendinimas būtinas bendrai rajono savivaldybės teritorijos ekologinei pusiausvyrai palaikyti. Gamtinio karkaso funkcinių dalių nuostatas paprasčiausia būtų realizuoti įvairaus apsaugos pobūdžio saugomose teritorijose ir priešingai – sunkiausia, gamtinio karkaso ašių sankirtose su urbanizuotomis ar intensyvaus žemės ūkio teritorijomis. Tokiais atvejais reikėtų ieškoti alternatyvių sprendimų tenkinančių skirtingų funkcinių zonų nuostatas.

4.3.1 lentelė. Gamtinio karkaso sudėtinės dalys pagal ekologinio kompensavimo funkcijų patikimumą

Gamtinio karkaso metafunkcinės dalys	**Kraštovaizdžio tvarkymo tipas ekologinio kompensavimo funkcijoms palaikyti ir/ar atkurti**	**Plotas**	
		ha	**%**
Geoekologinės takoskyros			
Regioninės reikšmės		**53199,98**	**41,53**
T1 (patikimas)	Išlaikomas ir saugomas esamas natūralus kraštovaizdžio pobūdis	9546,03	7,45
T2 (pakankamas)	Palaikomas ir didinamas esamas kraštovaizdžio natūralumas	15803,96	12,34
T3 (ribotas)	Gausinami kraštovaizdžio natūralumą palaikantys elementai	27199,18	21,23
T4 (pažeistas)	Gražinami kraštovaizdžio natūralumą atkuriantys elementai	576,25	0,45
T5 (degraduotas)	Atkuriamas kraštovaizdžio natūralumas gražinant gamtinio kraštovaizdžio elementus	74,55	0,06
Rajoninės reikšmės		**21727,11**	**16,96**
t1 (patikimas)	Išlaikomas ir saugomas esamas natūralus kraštovaizdžio pobūdis	2639,4	2,06
t2 (pakankamas)	Palaikomas ir didinamas esamas kraštovaizdžio natūralumas	7054,79	5,51
t3 (ribotas)	Gausinami kraštovaizdžio natūralumą palaikantys elementai	11622,87	9,07
t4 (pažeistas)	Gražinami kraštovaizdžio natūralumą atkuriantys elementai	223,06	0,18
t5 (degraduotas)	Atkuriamas kraštovaizdžio natūralumas gražinant gamtinio kraštovaizdžio elementus	176,99	0,14
Vidinio stabilizavimo arealai			
Rajoninės reikšmės		**20477,34**	**15,98**
s1 (patikimas)	Išlaikomas ir saugomas esamas natūralus kraštovaizdžio pobūdis	7045,96	5,50
s2 (pakankamas)	Palaikomas ir didinamas esamas kraštovaizdžio natūralumas	11943,86	9,32
s3 (ribotas)	Gausinami kraštovaizdžio natūralumą palaikantys elementai	1487,52	1,16
s4	Gražinami kraštovaizdžio natūralumą atkuriantys	-	-

(pažeistas)	elementai		
s5 (degraduotas)	Atkuriamas kraštovaizdžio natūralumas gražinant gamtinio kraštovaizdžio elementus	-	-
Migracijos koridoriai			
Regioninės reikšmės		**5684,73**	**4,44**
M1 (patikimas)	Išlaikomas ir saugomas esamas natūralus kraštovaizdžio pobūdis	181,15	0,14
M2 (pakankamas)	Palaikomas ir didinamas esamas kraštovaizdžio natūralumas	3237,71	2,53
M3 (ribotas)	Gausinami kraštovaizdžio natūralumą palaikantys elementai	2202,26	1,72
M4 (pažeistas)	Gražinami kraštovaizdžio natūralumą atkuriantys elementai	63,00	0,05
M5 (degraduotas)	Atkuriamas kraštovaizdžio natūralumas gražinant gamtinio kraštovaizdžio elementus	0,61	0,00
Rajoninės reikšmės		**27026,10**	**21,10**
m1 (patikimas)	Išlaikomas ir saugomas esamas natūralus kraštovaizdžio pobūdis	4362,25	3,4
m2 (pakankamas)	Palaikomas ir didinamas esamas kraštovaizdžio natūralumas	8746,85	6,83
m3 (ribotas)	Gausinami kraštovaizdžio natūralumą palaikantys elementai	13717,39	10,71
m4 (pažeistas)	Gražinami kraštovaizdžio natūralumą atkuriantys elementai	195,15	0,15
m5 (degraduotas)	Atkuriamas kraštovaizdžio natūralumas gražinant gamtinio kraštovaizdžio elementus	4,46	0,00
Viso:		**128115,25**	**75,16***

**Dalis nuo rajono savivaldybės teritorijos ploto*

Geoekologinės takoskyros – teritorijos jungiančios ypatinga ekologine svarba bei jautrumu pasižyminčias vietoves: upių aukštupius, vandenskyras, aukštumų ežerynus, kalvynus, pelkynus, bei požeminių vandenų intensyvaus maitinimo plotus (pvz.: aukštapelkes). Jos palaiko bendrąją gamtinio kraštovaizdžio ekologinę pusiausvyrą.

Kelmės savivaldybės teritorijos regioninę takoskyrą formuoja miškingų kalvų keterų grandinę besitęsianti nuo Kurtuvėnų, palei Kukečius, Kražius link Užvenčio. Taip pat to paties rango geoekologinė takoskyra išskiriama rytiniame rajono savivaldybės pakraštyje ir apima miškų ir pelkių masyvus tarp Tytuvėnų ir Šaukoto:

- Regioninę svarbą turintis Vainagių – Graužikų – Kaupų – Karklėnų – Pagių – Molūvėnų ruožas
- Regioninę svarbą turintis Paežerio miško – Tytuvėnų – Šiluvos tyrelio – Pežų ruožas;
- Taip pat yra išskiriamos dvi rajoninės svarbos takoskyros. Viena jų nutįsta nuo Tytuvėnų į šiaurę, kita, pradedant Būdomis, palei Grinius link Šventragių ir apima čia esančias agrarines miškingas pakilumas:
- Rajoninę svarbą turintis Pašakarnio – Tolučių – Gauštvinio ež. – Užpelkių gamtinio rezervato ruožas;
- Rajoninę svarbą turintis Baldegių – Elenavos – Kareivos – Tįsaičių – Adomaičių – Šventragių ruožas.

Geoekologinės takoskyros apima 58,49% viso, rajono savivaldybės teritorijoje esančio gamtinio karkaso teritorijos ploto. Didžiąją dalį šių teritorijų sudaro regioninės svarbos takoskyros. Beveik pusė šių teritorijų (46,77%) pasižymi patikimomis ir pakankamomis ekologinio kompensavimo funkcijomis. *Natūralumą išlaikiusios geoekologinės takoskyros dalys, kurioms pakankamos kraštotvarkinės priemonės yra esamo natūralaus kraštovaizdžio pobūdžio išlaikymas ir saugojimas, apima tik 9,51% viso GK ploto.*

Šios teritorijos yra fragmentiškos ir tik kiek gausiau susitelkusios Kurtuvėnų regioniniame parke, bei atskirais arealais ties Karklėnais, Kražiais, Kėvės pelke ir Tytuvėnais. 17,85% geoekologinės takoskyros plotui yra būtinas teritorijos esamo kraštovaizdžio natūralumo palaikomas ir stiprinimas. Tai plotai esantys Kurtuvėnų regioniniame parke, ties Užgludžiu, Kražiais, Šimaičiais, Paukščių rojaus pelke, Žukiškės, Šedvydžių, Tytuvėnų miškais ir kt. Likusiuose (30,93%) goekologinės takoskyros plotuose būtinas kraštovaizdžio natūralumą atkuriančių elementų grąžinimas ir gausinimas. Taip pat 251,54 ha geoekologinių takoskyrų ploto yra stipriai paveikta naudingųjų iškasenų gavybos, todėl priskiriamos prie degraduoto GK. Tai sudaro 0,2% nuo bendro gamtinio karkaso ploto.

Vidinio stabilizavimo arealai – teritorijos užimančios tarpinę padėtį tarp geoekologinių takoskyrų ir migracijos koridorių, galinčios pakeisti šoninius medžiagų ir energijos migracijos srautus (šoninį nuotėkį), taip pat reikšmingos biologinės įvairovės požiūriu: želdinių masyvai bei grupės, natūralios pievos, pelkės, bei kiti vertingi stambiųjų geosistemų ekotopai. Šios teritorijos kompensuoja neigiamą žmogaus ūkinės veiklos poveikį kurį patiria gamtinės sistemos.

Beveik visi Kelmės rajono savivaldybės teritoriją dengiantys miškų masyvai (išskyrus upių slėniuose esančius), pelkės ir tarp jų esantys agrariškai įsavintų teritorijų masyvai formuoja rajoninės svarbos vidinio stabilizavimo arealus (Tarp Užvenčio ir Šaukėnų esantys miškų masyvai, Raudgirio miškas, Dubysos apyslėnį tarp Tytuvėnų ir Kelmės supantys miškai). Jie, kartu su kitais mikroregioninės svarbos arealais esančiais rytinėje ir Šiaurės vakarinėje savivaldybės teritorijos dalyje apima 15,98% GK teritorijos.

Vidinio stabilizavimo arealams Kelmės rajono savivaldybės teritorijoje priskiriamos šios rajoninės svarbos teritorijos:

Vidinio stabilizavimo arealams Kelmės rajono savivaldybės teritorijoje priskiriamos šios teritorijos:

- Rajoninės ir vietinės svarbos: Miškas Barboravas, miškas Plinkšilis, Užvenčio miškas, Patumšių miškas, Gintenių miškas, Aunuvėnų miškas, Kibgirės miškas;
- Rajoninės ir vietinės svarbos: Garbėniškės miškas;
- Rajoninės ir vietinės reikšmės: Gaurylių – Juodkių – Ožkeliškės apylinkių miškų masyvai;
- Rajoninės ir vietinės reikšmės: Tytuvėnų miškas, Mosteikių miškas,
- Rajoninės ir vietinės reikšmės: Pavengrio miškas, Kybučių miškas, miškas Apušaitė ir kt. greta esantys nedideli miško masyvai;
- Rajoninės ir vietinės reikšmės: Užvižių miškas, Miškas Kadagynė, Didmiškis, Biekšių miškas;
- Rajoninės ir vietinės reikšmės: Šiaurinė dalis Tytuvėnų tyrelio durpyno ir miškų, Ardaičių miškas, Kleitiškių apylinkių miškai.

Vidinio stabilizavimo arealų ekologinio kompensavimo funkcijos kinta nuo patikimų iki ribotų, tačiau didžiąją daugumą sudaro patikimo ir pakankamo ekologinio kompensavimo funkcijų teritorijos. *Vidinio stabilizavimo arealai, kuriems reikalingos tik minimalios kraštotvarkinės priemonės - natūralaus kraštovaizdžio pobūdžio saugojimo ir išlaikymas, užima tik 5,5% GK teritorijų ploto. Tai sudaro apie 30% visų vidinio stabilizavimo arealų. Pakankamomis ekologinio kompensavimo funkcijomis pasižymintys vidinio stabilizavimo arealai paplitę visoje Kelmės rajono savivaldybės teritorijoje ir sudaro 9,32% GK teritorijų. Tai arealai, kuriems būtinas esamo kraštovaizdžio natūralumo palaikymas ir stiprinimas. Juos pagrinde atstovauja upių takoskyrose esantys, aukštesnio įsavinimo laipsnio žemės ūkio teritorijų plotai su mažesniais miško masyvais, ar intensyviau kertami miškai. Likusieji arealai sudaro tik 1,16% nuo viso GK ploto. Jiems būtinas kraštovaizdžio natūralumą atkuriančių elementų grąžinimas ir gausinimas. Tai nedideli arealai ties Dubėnais, Paplūsčiais, ties Kelme, Virtukais bei Gaurylais.*

Migraciniai koridoriai – Kelmės r. sav. teritorijoje esantys upių slėniai ir senslėniai, raguvynai bei ežerų duburiai kuriais vyksta intensyvi medžiagų, energijos ir gamtinės informacijos srautų apykaita ir augalų bei gyvūnų rūšių migracija.

Didžiausios Kelmės savivaldybės teritorijoje tekančios upės – Venta ir Dubysa bei jų slėniai formuoja regioninės svarbos migracijos koridorius, kuris kartu su kitais rajoninės reikšmės koridoriais (Kražantė, Akmena, Akmenikė, Alksna, Almė, Ančia, Apušis, Aunuva, Balčia, Balsupis, Beržvilka, Bijotė, Bliurbinas, Bumbulė, Cedronas, Šaka, Šarkvedis, Šatrija, Šeškupis, Šepetys, Šėta, Šiaušė, Didravis, Šilupis, Širkšnė, Šiupinys, Šiurpė, Šlapikė, Šlaunė, Dobilė, Šona, Špadravis, Dratvuo, Driūbas, Dubė, Šušvaitė, Šušvė, Šuliaravis, Dunbliukas, Durupis ir kt.), užima 25,54% visų gamtinio karkaso teritorijų.

Migracijos koridoriams Kelmės rajono savivaldybės teritorijoje priskiriami šie slėnių teritorijų ruožai:

- Regioninės svarbos: Dubysos ir Ventos upių ir jų slėnių atkarpos savivaldybės teritorijoje;
- Rajoninės svarbos: Kražantės upės ir jos slėnis bei Ančios upės ir jos slėnio atkarpa savivaldybės teritorijoje.
- Vietinės svarbos: Dratvens, Lokės, Žalpės, Knituojos, Smertupio, Gansės, Šatrijos, Aunuvos ir kitų smulkesnių upelių bei melioracijos kanalų migracijos koridoriai.

Kelmės rajono savivaldybės teritorijoje identifikuoti migracijos koridoriai taip pat skaidomi į penkias kraštovaizdžio formavimo kryptis. Tik 3,54% migracijos koridoriams priskirtų teritorijų pasižymi pakankamomis ekologinio kompensavimo funkcijomis, kurioms būtinas tik esamo kraštovaizdžio stabilumo palaikymas ir stiprinimas. Tai nedideli Ventos upės ir miškingas teritorijas kertančių smulkių upelių (Ilga, Šona, Juodupis, Kėvė, Šimša) slėniai.

9,36% migracijos koridorių reikalingas jų ekologinio kompensavimo funkcijų palaikymas ir didinimas gerinant esamą kraštovaizdžio natūralumą. Šios atkarpos yra būdingos Dubysos ir Kražantės upėms, taip pat daugumai smulkių upeliukų visoje Kelmės savivaldybės teritorijoje, ypač kertantiems kalvotą kraštovaizdį: Krituoja, Romačia, Luokupis, Mergupis, Gludas, Šaka, Kražantė ir kt.

12,43% migracijos koridorių dalis reikalauja kraštovaizdžio natūralumą atkuriančių elementų grąžinimo ir gausinimo. Šios migracijos koridorių atkarpos yra būdingos daugumai Kelmės r. sav. teritorijos mažųjų upių, kurių slėniai stipriai agrarizuoti, paversti ganyklomis ar arimais. Juose identifikuoti GK migracijos koridoriai pasižymi menkomis ekologinio kompensavimo funkcijomis. Ypač menkomis ekologinio kompensavimo funkcijomis pasižymi agrarines teritorijas drenuojantys smulkieji upeliai ir melioracijos kanalai. Visuose šių upelių slėniuose yra reikalingas kraštovaizdžio natūralumo elementų gražinimas ir gausinimas.

Degraduoti migracijos koridoriai užima tik 5,57 ha GK ploto ir tai yra nedideli apleisti karjerai arba nedideli kompaktiškos ir intensyvios urbanizacijos arealai įsiterpiantys į upių slėnius.

4.3.3. GAMTINIO KARKASO TERITORIJŲ TVARKYMAS

Kelmės rajono savivaldybės teritorijoje nustatyti šie gamtinio karkaso teritorijų apsaugos, jų kraštovaizdžio formavimo bei ūkinio naudojimo pobūdį nusakantys tvarkymo tipai:

1) Išlaikomas ir saugomas esamas natūralus kraštovaizdžio pobūdis;
2) Palaikomas ir didinamas esamas kraštovaizdžio natūralumas;
3) Gausinami kraštovaizdžio natūralumą palaikantys kraštovaizdžio elementai;
4) Gražinami kraštovaizdžio natūralumą palaikantys elementai;
5) Atkuriamas kraštovaizdžio natūralumas gražinant gamtinio kraštovaizdžio elementus.

Pirmasis kraštovaizdžio formavimo tipas taikomas ištisiniais miško masyvais, arba natūraliomis užliejamomis salpinėmis pievomis apaugusiose gamtinio karkaso teritorijose, išsaugojusiose natūralų kraštovaizdžio pobūdį bei ekologinio kompensavimo potencialą. Tai vertingiausios gamtinio kraštovaizdžio dalys, kurių naudojimo perspektyva susijusi su racionalaus subalansuoto miškų ūkio tvarkymu, miškų regeneracinio potencialo išsaugojimu, rekreacinio naudojimo reguliavimu bei nustatyto režimo užtikrinimu šiose zonose įsteigtoms saugomoms teritorijoms. Šios teritorijos sudaro tik 18,55% Kelmės r. sav. teritorijos gamtinio karkaso.

Teritorijų ūkinio naudojimo pobūdis. Pagrindinė šių teritorijų naudojimo kryptis yra tausojantis miškų ūkis vykdant sanitarinius ir atrankinius kirtimus. Nėra taikomi plynieji kirtimai. Taip pat veikla susijusi su racionaliu šalutinių miško išteklių panaudojimu. Migracijos koridoriuose esantys miškų masyvai turi būti naudojami pagal trečios miškų grupės reikalavimus. Poilsinis turizmas rekreaciniu požiūriu atraktyviose vietose, bei medžioklė, derinant naudojimo pobūdį su konkrečios teritorijos naudojimo reglamentu. Mišku neapaugusiose teritorijos dalyse, ekologinio - tausojančio žemės dirbimo sistemos diegimas, prioritetą teikiant daugiamečiams žolynams ir gyvulininkystei. Smulkiasklypė daržininkystė, sodininkystė, bei kiti alternatyvūs verslai būdingi atskiriems etnografiniams regionams.

Antrasis kraštovaizdžio formavimo tipas lokalizuotas mišrios žemėnaudos teritorijose, kuriose kaitaliojasi miškų ir žemės ūkio paskirties naudmenos, taip pat dalinai, arba nedideliuose plotuose miškuose pakeistos arba pažeistos gamtinės struktūros. Šių teritorijų tvarkyme, siekiant atkurti ir stiprinti esamas gamtines struktūras yra reikalingas tiek esamų funkcijų suderinimo, tiek atkuriamosios priemonės (pvz.: teritorijų apmiškinimas, agromiškininkystės priemonės). Šios teritorijos sudaro 36,53% Kelmės r. sav. teritorijos gamtinio karkaso.

Teritorijų ūkinio naudojimo pobūdis. Svarbiausia šių teritorijų naudojimo kryptis yra vidutinio stambumo ūkiai su ganyklinės žemdirbystės (pieno ūkiai ir galvijų auginimas), daržininkystės, sodininkystės specializacijomis. Esami ūkiai palaipsniui turėtų būti orientuojami į ekologinius ar pereinamojo tipo (tvaraus ūkininkavimo) ūkius, užtikrinamas sėjomainų laikymasis. Dalis dirbamų žemių laipsniškai verčiamos į pievas ir ganyklas ar kitas inovatyvias ūkininkavimo formas, taikomos tausojančios žemės dirbimo priemonės. Didinama stambių dirbamų laukų masyvų sąskaida įveisiant apsaugines želdinių grupes bei juostas, formuojant dirbtines pelkes (biogeninių medžiagų kaupimo baseinus). Pageidautinas miškingumo didinimas mažiau našių, taip pat didelio drėgnumo (su silpnai funkcionuojančia ar nefunkcionuojančia sausinimo sistema) žemių sąskaita, apželdinant ir savaiminės renatūralizacijos keliu.

Trečiasis kraštovaizdžio formavimo tipas taikytinas intensyvios žmogaus ūkinės veiklos, stipriai pakeistose gamtinio karkaso teritorijose, kuriose vyrauja žemės ūkio naudmenos. Šios zonos (ypač agrarinės) susiformavo dėl intensyvaus žemės naudojimo, nekreipiant dėmesio į teritorijos ekologinę pusiausvyrą, nesilaikant tvarios gamtonaudos principų. Tai intensyvaus ūkininkavimo rezultatas, ypač stipriai palietęs geoekologinių takoskyrų bei migracinių koridorių teritorijas. Tokie plotai Kelmės rajono savivaldybės teritorijoje, sudaro 43,89% dalį nuo visų GK teritorijų. Didžioji jų dalis lokalizuojasi agrariškai stipriai įsavintoje rajono dalyje. Šiose zonose kraštovaizdžio formavimas susijęs su natūralios gamtinės aplinkos fragmentų atkūrimu ir tausojančiu ūkininkavimu.

Teritorijų ūkinio naudojimo pobūdis. Būtinas laipsniškas perėjimas prie vidutinio stambumo tvaraus ūkio su pašarų gamybos, gyvulininkystės, augalininkystė bei sodininkystės specializacijomis. Skatintinas ekologinių ūkių kūrimas. Prioritetas teikiamas tausojančiam ūkininkavimui. Šiose teritorijose būtinas žemėnaudos sąskaidos didinimas įveisiant įvairaus dydžio želdinių juostas bei grupes ar masyvus, taip pat dirbtinių pelkių/šlapynių formavimas natūraliuose užmirkusiuose žemės ūkio naudmenų pažemėjimuose.

Būtų tikslingas teritorijos miškingumo didinimas dirbtinai apželdinant ir savaiminės renatūralizacijos keliu, naudojamų mažai našių ir žemės ūkio paskirties nenaudojamų žemių sąskaita. Šiam tipui būtina didžiausia žemėnaudos struktūros konversija ir žemės dirbimo sistemos transformacija iš intensyvios į ekstensyvią (tausojančią).

Ketvirtas kraštovaizdžio formavimo tipas taikytinas intensyvios žmogaus ūkinės veiklos gamtinio karkaso teritorijose kuriose absoliučią naudmenų daugumą sudaro urbanizuotos teritorijos, o gamtinio kraštovaizdžio elementai yra visiškai arba beveik visiškai sunaikinti. Šios zonos susiformavo išimtinai urbanizuotose teritorijose, kurių intensyvų įsavinimą lėmė kompaktiško užstatymo pobūdis neatsižvelgiant į ekologinės pusiausvyros ir tvarios gamtonaudos reikalavimus. Šios teritorijos iš esmės paplitusios tiek geoekologinių takoskyrų, tiek ir migracijos koridoriuose. Kompaktiška urbanizacija pažeidžia gyvūnų migracijos kelių vientisumą bei cheminės taršos ekosistemose riziką. Tokie plotai Kelmės rajono savivaldybės teritorijoje, sudaro tik 0,83% dalį nuo visų GK teritorijų. Šiose zonose kraštovaizdžio formavimas turi būti siejamas su planiniais kraštovaizdžio natūralumą atstatančiais veiksmais didinant urbanizuotų teritorijų sąskaidą, formuojant miesto ir miestelių želdynų ir gatvių želdinių sistemą ir užtikrinant jų vientisumą.

Teritorijų ūkinio naudojimo pobūdis. Būtinas kryptingas kompaktiško užstatymo teritorijų planavimo ir vystymo principų keitimas integruojant želdynų arealus ir gatvių želdinius, mažinant technogenizuotos dangos plotus.

Penktasis kraštovaizdžio formavimo tipas - tai gamtinio karkaso dalys kurios persidengia su technogeninio kraštovaizdžio židiniais (naudingųjų iškasenų gavybos plotai – karjerai).

Kelmės rajono savivaldybės teritorijoje degraduotos gamtinio karkaso teritorijos sudaro tik apie 0,2% nuo savivaldybės teritorijos GK ploto.

Tai teritorijos, kuriose turi būti reintegruojami gamtinio karkaso ekologinio kompensavimo funkcijas užtikrinantys gamtinio kraštovaizdžio elementai arba reikšmingai gerinama jų funkcija.

Teritorijų ūkinio naudojimo pobūdis. Kadangi tai su karjerais susijusios teritorijos, jose turi būti atkuriami ir vystomi želdynai, miško masyvai, formuojami vandens telkiniai.

4.4. KRAŠTOVAIZDŽIO VIZUALINĖS KOKYBĖS APSAUGA

1. Kelmės rajono savivaldybės teritorijos pagrindiniai kraštovaizdžio vizualinę struktūrą formuojantys veiksniai yra teritorijos paviršiaus reljefas, augalijos pobūdis, žemėveikslių sąskaida ir jų mozaikiškumas. Kraštovaizdžio struktūra turi būti formuojama, technogeniniai objektai (vėjo ir saulės jėgainės bei kiti technologiniai inžineriniai statiniai) išdėstomi, urbanizuotų teritorijos vystomos taip, kad nekenktų kraštovaizdžio vizualinei kokybei ir nekurtų konkurencijos jo vertingosioms savybėms.

2. Pagrindinis dėmesys išsaugant kraštovaizdžio vizualinę kokybę turi būti skiriamas: Žemaičių aukštumos vandenskyriniam masyvui, Tytuvėnų apylinkių kultūriniam kraštovaizdžiui, Kražių ir Kurtuvėnų apylinkėms, Dubysos ir Kražantės slėniams.

3. Išsaugant didele vizualine raiška pasižymintį kraštovaizdį išlaikyti esamą vertikalią ir horizontalią kraštovaizdžio struktūrą su esamais gamtiniais ar kultūriniais dominantais. Didinant mažesnės vizualinės raiškos kraštovaizdžio išraiškingumą formuoti horizontalią kraštovaizdžio sąskaidą kraštovaizdį papildant daugiamečių pievų ir miško arealais bei

agroželdynais bei kitais gamtinio kraštovaizdžio elementais, įskaitant ir agromiškininkystės priemonių taikymą.

Kelmės rajono savivaldybės teritorijoje yra identifikuotos šios, saugomo estetinio potencialo arealuose, o taip pat ypač raiškios ir vidutinės vertikalios sąskaidos atvirų ir pusiau atvirų, o taip pat pusiau uždarų ir uždarų erdvių kraštovaizdyje esančios apžvalgos vietos (4.1.1 lentelė).

4.1.1 lentelė. Vertingų Kelmės rajono savivaldybės kraštovaizdžio panoramų apžvalgos taškų sąrašas (*Duomenų šaltinis: pagal LR AM, 2022)*

Nr.	Apžvalgos taškas	Koordinatės	
		X	Y
1 (89)	Bridvaišio piliakalnio apžvalgos aikštelė	450584	6162390
2 (90)	Burbaičių piliakalnio apžvalgos vieta	439480	6170360
3 (91)	Burbaičių piliakalnis su gyvenviete	439477	6170350
4 (92)	Gordų kalnas (apžvalgos vieta)	443249	6179040
5 (93)	Kalnas vad. Kražių Medžiokalniu	417825	6164700
6 (94)	Kurtuvėnų RP kraštovaizdžio apžvalgos vieta Mančių k.	439652	6181880
7 (95)	Medžiokalnio regykla	417825	6164700
8 (96)	Singės kalvos (apžvalgos vieta)	404040	6171530
9 (97)	Tytuvėnų apžvalgos bokštas	452093	6161950
10 (98)	Tytuvėnų ežeryno apžvalgos vieta, vad. „Tarp dviejų ežerų“	449240	6164780
11 (99)	Vainagių piliakalnio apžvalgos vieta	436929	6185720
12 (100)	Vijurkų regykla	441419	6178590
13 (101)	Kubilių piliakalnis*	442371	6164768

**Nurodytas visuomenės iniciatyva.*

4. Apžvalgos taškų panoramoms turi būti skiriamas prioritetas priimant sprendimus dėl kraštovaizdžio vizualinės kokybės išsaugojimo, urbanizacijos ir vėjo jėgainių parkų statybos.

5. Formuojant kraštovaizdį nesudaryti konkurencijos gamtiniams ir kultūriniams kraštovaizdžio dominantams statant naujus antropogeninius komponentus (statinius, vėjo jėgaines ir pan.).

6. Aplink ypač raiškaus kraštovaizdžio teritorinius kompleksus numatyti ir įgyvendinti teisės aktais apibrėžtas vizualines apsaugos zonas.

7. Numatant potencialių vizualinę raišką keičiančių antropogeninių objektų statybą (saulės ir vėjo jėgainės, kt. didelę vertikalią raišką turintys technogeniniai objektai) numatyti apsaugos zonas aplink saugomas ir gamtinio karkaso teritorijas.

8. Statant vėjo ir saulės jėgaines atlikti poveikio kraštovaizdžio vizualinei raiškai vertinimą į šį vertinimą įtraukiant ir vertinimą Kelmės r. sav. vertingų panoraminių vaizdų atžvilgiu.

5. NEKILNOJAMASIS KULTŪROS PAVELDAS

5.1. NEKILNOJAMOJO KULTŪROS PAVELDO APSAUGA

1. Kelmės rajono savivaldybės teritorijos nekilnojamojo kultūros paveldo vertybių sąrašas pateiktas aiškinamojo rašto 3 priede. Kultūros paveldo registras yra nuolat pildomas naujais duomenimis, todėl rengiant žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentus, projektus, būtina vadovautis aktualia redakcija.

2. Kultūros paveldo išsaugojimas, atgaivinimas ir tinkamas naudojimas svarbūs nacionaliniu mastu ir Kelmės rajono savivaldybės savitumo raiškai. Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos principai:
   - nekilnojamasis kultūros paveldas ir jį supančios aplinkos visumos autentiškumas turi būti išsaugoti ir perduoti ateities kartoms kaip krašto ir vietos bendruomenės kultūrinio tapatumo pagrindas, kraštovaizdžio vertės formantas, turi būti sudaromos sąlygos visuomenei jį pažinti ir juo naudotis;
   - Bendrojo plano keitimo sprendiniuose nekilnojamojo kultūros paveldo integralumo nuostatos atitinka principus, išreikštus Valstybės ilgalaikės raidos strategijoje (Žin., 2002, Nr. 110-4852) ir Lietuvos Respublikos teritorijos bendrajame plane (T00087007);
   - kultūros paveldo vertybes supanti aplinka yra neatsiejama jų reikšmingumo dalis, kartu sudaranti kultūrinį kraštovaizdį.

3. Išlaikant sąsajas su Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano sprendiniais ir siekiant nustatyti kultūros vertybių apsaugos prioritetus, savivaldybės teritorijoje išskirti ryškiausio dominuojančio kultūros paveldo arealai:
   - *Žemaitijos kultūros paveldo arealas*, į kurį patenka didžioji dalis Kelmės rajono savivaldybės teritorijos. Čia susitelkę kultūros paveldo, atspindinčio Rytų Žemaitijos regiono savitumą arealai, kuriuose dominuoja architektūrinio ir memorialinio paveldo arealai (dvarų sodybos, statinių kompleksai). Areale dominuoja archajiškieji ir kaimiškieji ypatingos vizualinės raiškos saugomi kultūriniai kraštovaizdžiai. Prioritetiniai tvarkymo tikslai, saugant kraštovaizdžio kultūrinį identitetą regioninės reikšmės kultūros paveldo teritorijose, apima: vertybių ir jas supančios aplinkos visumos autentiškumo išsaugojimą ateities kartoms; susiformavusio istorinio ir gamtinio kraštovaizdžio modelio savitumo išsaugojimą; kultūros paveldo – svarbaus kraštovaizdžio komponento – išsaugojimą ir išryškinimą; tradicinių etnografinių regionų saugomo kultūrinio kraštovaizdžio elementų atgaivinimą ir vystymą; žemėnaudos, gyvensenos, kitų tradicijų tąsą.
   - *Dominuojančio memorialinio paveldo arealas*, į kurį patenka dalis Kelmės rajono savivaldybės teritorijos šiaurėje. Šiame areale numatomi:
     - apsaugos, tvarkymo naudojant prioritetai – saugoti, tvarkyti ir eksponuoti vystant susiformavusio kraštovaizdžio modelį;
     - saugomo kultūrinio kraštovaizdžio tipai ir tvarkymo prioritetai – archajiškasis kraštovaizdis: memorialinio paveldo išsaugojimas, susiformavusio kraštovaizdžio modelio vystymas;
     - vertybių apsaugos zonų formavimo principai – atvirų erdvių formavimas, vertybių apžvalgos, pažinimo galimybių didinimas, memorialinio paveldo verčių

išryškinimo; apsaugos nuo neigiamo fizinio poveikio ir vizualinės taršos užtikrinimas.

- *Dominuojančio architektūrinio paveldo (statinių ir statinių kompleksų) arealas,* apimantis dalį šiaurinės ir pietinės Kelmės rajono savivaldybės teritorijos. Areale numatomi:
  - apsaugos, tvarkymo naudojant prioritetai - saugoti atskleidžiant vertingąsias savybes, naudojant ir pritaikant tausojamoms paskirtims, įveiklinant bendruomenių ir turimo tikslams, integruojant į darniai vystomus kraštovaizdžius, nepažeidžiant susiklosčiusių erdvių formavimo dėsnių;
  - saugomo kultūrinio kraštovaizdžio tipai ir tvarkymo prioritetai - kaimiškasis kraštovaizdis ir miestovaizdis: architektūrinio paveldo išsaugojimas, vertingųjų savybių atskleidimas, darnus kraštovaizdžio vystymas, laikantis susiklosčiusių erdvių formavimo dėsnių;
  - vertybių apsaugos zonų formavimo principai - architektūrinio paveldo verčių išryškinimas; vertybių aplinkos pobūdžio palaikymas, apsaugos nuo neigiamo fizinio poveikio ir vizualinės taršos užtikrinimas.
- *Dominuojančio architektūrinio paveldo (dvarų sodybų kompleksų) arealas,* į kurį patenka šiaurės vakarinė Kelmės rajono savivaldybės teritorijos dalis. Tokiame areale nustatoma:
  - apsaugos, tvarkymo naudojant prioritetai - atgaivinti ir įveiklinti, išsaugant kaimiškojo kraštovaizdžio pobūdžio, istorinės žemėnaudos formavimo dėsningumus, įveiklinant kultūros ir kultūros kelių veikloms;
  - saugomo kultūrinio kraštovaizdžio tipai ir tvarkymo prioritetai – kaimiškasis kraštovaizdis: dvarų sodybų paveldo atgaivinimas, kaimiškojo kraštovaizdžio pobūdžio, istorinės žemėnaudos formavimo dėsningumų palaikymas;
  - vertybių apsaugos zonų formavimo principai – dvarų sodybų aplinkos pobūdžio palaikymas, apsaugos nuo vizualinės taršos užtikrinimas, agrarinės aplinkos išsaugojimas.
- *Dominuojančio archeologinio paveldo arealas,* į kurį patenka dalis vakarinės Kelmės rajono savivaldybės *teritorijos*. Areale nustatomi:
  - apsaugos, tvarkymo naudojant prioritetai - tvarkyti atskleidžiant vertingųjų savybių autentiškumą, eksponuojant jo vertes kraštovaizdyje, įrengiant paveldo ekspozicines ir / ar rekreacines priemones;
  - saugomo kultūrinio kraštovaizdžio tipai ir tvarkymo prioritetai – archajiškasis kraštovaizdis: archeologinio paveldo vertybių atskleidimas, paveldo ekspozicinių priemonių vystymas;
  - vertybių apsaugos zonų formavimo principai - atvirų erdvių formavimas, išryškinant archeologinio paveldo vertes; apsaugos nuo neigiamo fizinio poveikio ir vizualinės taršos užtikrinimas.

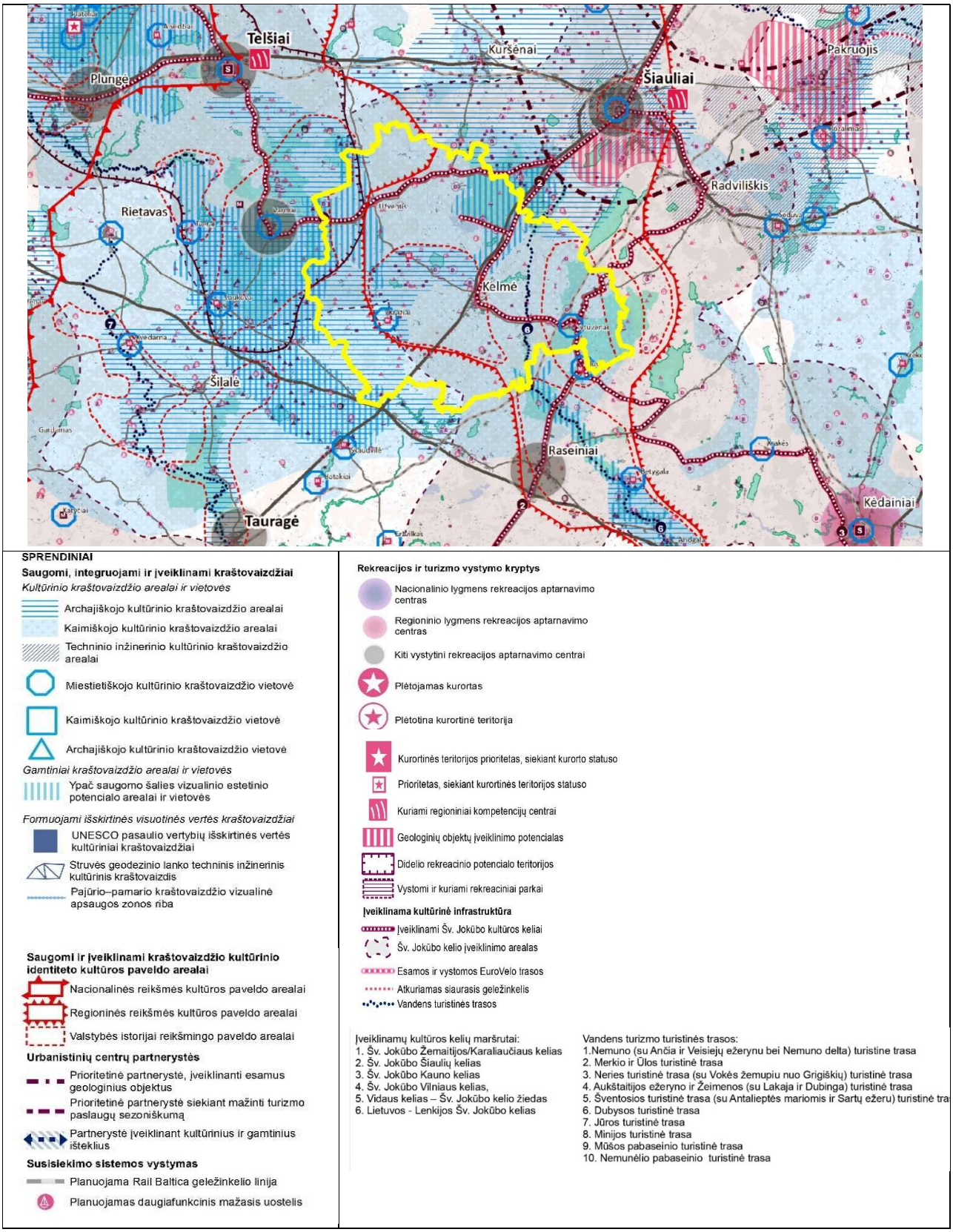

5.1.1 pav. Ištrauka iš Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano brėžinio „Kultūros politika ir rekreacija“

5.1.1 lentelė. Dominuojančio kultūros paveldo arealų tvarkymo nuostatos ir tvarkymo prioritetai

Paveldo arealo tipas	Apsaugos, tvarkymo naudojant prioritetai	Saugomo kultūrinio kraštovaizdžio tipai ir tvarkymo prioritetai	Vertybių apsaugos zonų formavimo principai
Archeologinio paveldo arealas	Tvarkyti atskleidžiant vertingųjų savybių autentiškumą, eksponuojant jo vertes kraštovaizdyje, įrengiant paveldo ekspozicines ir / ar rekreacines priemones	Archaiškasis kraštovaizdis: archeologinio paveldo vertybių atskleidimas, paveldo ekspozicinių priemonių vystymas	Atvirų erdvių formavimas, išryškinant archeologinio paveldo vertes; apsaugos nuo neigiamo fizinio poveikio ir vizualinės taršos užtikrinimas
Architektūrinio paveldo – statinių ir statinių kompleksų paveldo arealas	Saugoti atskleidžiant vertingąsias savybes, naudojant ir pritaikant tausojamoms paskirtims, įveiklinant bendruomenių ir turizmo tikslams, integruojant į darniai vystomus kraštovaizdžius, nepažeidžiant susiklosčiusių erdvių formavimo dėsnių	Kaimiškasis kraštovaizdis ir miestovaizdis: architektūrinio paveldo išsaugojimas, vertingųjų savybių atskleidimas, darnus kraštovaizdžio vystymas, laikantis susiklosčiusių erdvių formavimo dėsnių	Architektūrinio paveldo verčių išryškinimas; vertybių aplinkos pobūdžio palaikymas, apsaugos nuo neigiamo fizinio poveikio ir vizualinės taršos užtikrinimas

4. Bendrojo plano sprendiniuose nustatyti nekilnojamojo kultūros paveldo tvarkybos ir naudojimo reikalavimai, kurie užtikrina kultūros paveldo ir istorinio kraštovaizdžio apsaugą ir tvarkymą bei nykimo prevenciją:
   - kultūros paveldo objektų teritorijose ir jų apsaugos zonose planuojama veikla reglamentuojama kultūros paveldo specialiaisiais planais, reglamentais bei kultūros paveldo apsaugą reglamentuojančiais teisės aktais;
   - prioritetiniai tvarkymo tikslai – vertybių ir jas supančio kraštovaizdžio autentiškumo išsaugojimas; susiklosčiusios istorinio ir gamtinio kraštovaizdžio dermės, erdvinės ir planinės struktūros palaikymas; kultūrinio kraštovaizdžio elementų vertės išryškinimas ir atskleidimas;
   - archeologijos paveldo objektų tvarkybai nustatoma konservavimo kryptis (LR Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymas, 11 str. 5 dalis);
   - archeologinio paveldo sankaupos arealas tvarkomas išryškinant archeologinio paveldo sąveiką su kitais kultūros paveldo objektais ir gamtine aplinka;
   - piliakalnių teritorijų tvarkyba, priežiūra ir pritaikymas turi būti vykdomi vadovaujantis LR Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo ir paveldo tvarkybos reglamento PTR 2.13.01:2022 ,,Archeologinio paveldo tvarkyba‘‘ ir kitų nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimais;
   - visos neveikiančios kapinės ir kapavietės yra tvarkomos pagal LR Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo reikalavimus. Jų teritorijoms nustatoma konservacinė žemės naudojimo paskirtis, o ši gali būti pakeista tik pripažinus kitokio visuomenės poreikio viršenybę ir perkėlus mirusiųjų palaikus (Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo 20 str.);
   - užsienio valstybėms reikšmingos kapinės ir kapavietės tvarkomos pagal Užsienio valstybėms reikšmingo kultūros paveldo, esančio Lietuvos Respublikoje, tvarkymo taisykles, patvirtintas Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2016-05-02 įsakymu Nr. ĮV-354;
   - į kultūros vertybių registrą įrašytos laidojimo vietos naudojamos viešam pažinimui ir naudojimui bei viešajai pagarbai;
   - vadovaujantis Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2022 m. sausio 18 d. įsakymu Nr. ĮV-46 „Dėl paveldo tvarkybos reglamento PTR 2.13.01:2022 „Archeologinio paveldo tvarkyba“ patvirtinimo“, III dalies 7.8 p. reikalavimais, teritorijose, kur bus numatoma vykdyti didelės apimties žemės judinimo darbus, keičiančius reljefą daugiau nei 1 ha, privaloma atlikti archeologinius tyrimus;

– statant naujus pastatus ir statinius yra tikimybė aptikti dar nefiksuotų archeologinių vertybių. Kai bus nustatytos tikslios vėjo elektrinių įrengimo vietos, vadovaujantis Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo 9 str. 3 dalies reikalavimais bei Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2022 m. sausio 18 d. įsakymu Nr. ĮV-46 „Dėl paveldo tvarkybos reglamento PTR 2.13.01:2022 „Archeologinio paveldo tvarkyba“ patvirtinimo“, III dalies reikalavimais, turi būti įvertintas poveikis ir archeologinėms vertybėms, kurios gali būti atrastos vykdant žemės kasimo darbus;
– krašto pažinimo tikslais į turizmo maršrutus įtrauktos 15 nekilnojamo kultūros paveldo vertybių, pasižyminčios didžiausiu kultūriniu potencialu;

5. Prioritetas teikiamas kultūros vertybių naudojimui viešai paskirčiai, kultūros, rekreacijos ir turizmo reikmėms, savivaldybės teritorijos savitumo raiškos, kultūros paveldo ir istorinio kraštovaizdžio integralumo užtikrinimui. Bendrojo plano sprendiniuose išskirtos nekilnojamojo kultūros paveldo vertybės, pasižyminčios didžiausiu kultūriniu potencialu: 9 kompleksai, 4 pavieniai objektai ir 2 vietovės.

5.1.2 lentelė. Kelmės rajono nekilnojamojo kultūros paveldo vertybės, pasižyminčios didžiausiu kultūriniu potencialu

Nr.	Unikalus KVR objekto kodas	Pilnas pavadinimas	Adresas	Statusas
Kompleksai				
1.	975	Tytuvėnų Švč. Mergelės Marijos bažnyčios ir bernardinų vienuolyno ansamblis	Kelmės rajono sav., Tytuvėnų sen., Tytuvėnų m., Maironio g. 2, 2A	Paminklas
2.	193	Kelmės dvaro sodyba	Kelmės rajono sav., Kelmės sen., Kelmės m., Dvaro g.	Valstybės saugomas
3.	197	Pakėvio buv. dvaro sodybos fragmentai	Kelmės rajono sav., Vaiguvos sen., Pakėvio k.	Registrinis
4.	187	Beržėnų dvaro sodyba	Kelmės rajono sav., Užvenčio sen., Beržėnų k., Ledupio g.	Valstybės saugomas
5.	196	Pagryžuvio dvaro sodyba	Kelmės rajono sav., Tytuvėnų apylinkių sen., Pagryžuvio k.	Valstybės saugomas
6.	24513	Kubilių, Papušynio piliakalnis su gyvenviete	Kelmės rajono sav., Tytuvėnų apylinkių sen., Kubilių k.	Valstybės saugomas
7.	974	Šv. apašt. Simono ir Judo Tado bažnyčios kompleksas	Kelmės rajono sav., Liolių sen., Liolių mstl.	Paminklas
8.	1380	Švč. M. Marijos Nekaltojo Prasidėjimo bažnyčios kompleksas	Kelmės rajono sav., Kražių sen., Kražių mstl., M. K. Sarbievijaus g. 47	Paminklas
9.	1383	Užvenčio Šv. Marijos Magdalenos bažnyčios statinių kompleksas	Kelmės rajono sav., Užvenčio sen., Užvenčio m., Kražių g. 8	Valstybės saugomas
Pavieniai objektai				
10.	1381	Kražių kolegija	Kelmės rajono sav., Kražių sen., Kražių mstl., Kolegijos g. 5	Paminklas
11.	10511	Povilo Višinskio memorialinis namas-muziejus	Kelmės rajono sav., Užvenčio sen., Ušnėnų k., Žemaitės g. 7	Valstybės saugomas

Nr.	Unikalus KVR objekto kodas	Pilnas pavadinimas	Adresas	Statusas
12.	1379	Kelmės evangelikų reformatų bažnyčia	Kelmės rajono sav., Kelmės sen., Kelmės m., Vytauto Didžiojo g. 75	Valstybės saugomas
13.	16025	Palendrių Aušros Vartų Marijos bažnyčia	Kelmės rajono sav., Kelmės apylinkių sen., Palendrių k.	Valstybės saugomas
Vietovės				
14.	42051	Tytuvėnų miesto istorinė dalis	Kelmės rajono sav., Tytuvėnų sen., Tytuvėnų m.	Registrinis
15.	17089	Kražių miestelio istorinė dalis	Kelmės rajono sav., Kražių sen., Kražių mstl.	Registrinis

6. Išlaikant sąsajas su Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano sprendiniais ir siekiant nustatyti Kultūros paveldo išteklių formuojami saugomų kultūrinių kraštovaizdžių apsaugos ir tvarkymo prioritetus, savivaldybės teritorijoje išskirti trys kultūrinių kraštovaizdžių tipai:
   - *urbanizuotas miestiškasis kraštovaizdis*, kuriam priskirtos Tytuvėnų miesto ir Kražių miestelio teritorijos, jų dalys ir architektūrinio paveldo objektai, kompleksiniai objektai ir vietovės. Urbanizuoto miestiškojo kraštovaizdžio apsaugai taikomas autentiškos paskirties ar tausojamo naudojimo saugojimo režimai, nustatomi tvarkymo ir veiklos juose apribojimai bei paveldosaugos reikalavimai. Kultūros paveldo vietovių ir objektų pritaikymas klimato kaitai bei jos prevencijos priemonės organizuojamos atsižvelgiant į už kultūros paveldą atsakingų institucijų rekomendacijas, taikant pasaulinę praktiką bei metodikas.
   - *archajiškasis kraštovaizdis*, labiausiai išreikštas vakarinėje bei šiaurės rytinėje Kelmės rajono savivaldybės teritorijos dalyse. Archajiškuosius kraštovaizdžius formuoja archeologinio ir memorialinio kultūros paveldo objektai, vietovės. Jų apsaugai taikomos rezervinis saugojimo režimas, nustatoma konservacinė žemės naudojimo paskirtis draudžianti ūkinę veiklą. Archajiškuosius kultūrinius kraštovaizdžius siūloma naudoti rekreacijai, nepažeidžiant nustatytų vertingųjų savybių. Prioritetas teikiamas turizmui ir rekreacijai apžiūrint archeologinius ir memorialinius objektus per atstumą, išnaudojant rekreacinius takus bei įrengtus apžvalgos taškus, regyklas, bokštus. Draudžiama nesankcionuota archeologija (kasinėjimai be leidimų). Archajiški kraštovaizdžiai yra veikiami klimato kaitos pokyčių tiesiogiai. Jų apsaugą nuo klimato kaitos pokyčių tikslinga tapatinti su gamtinės aplinkos apsauga nuo klimato kaitos padarinių.
   - *kaimiškasis kultūrinis kraštovaizdis* dominuoja Kelmės rajono savivaldybės teritorijoje, išskyrus dalį šiaurės rytinės savivaldybės teritorijos dalies, kur dominuoja archajiškasis kraštovaizdis. Kelmės rajono savivaldybės teritorijoje kaimiškasis kultūrinis kraštovaizdis vakarinėje ir šiaurinėje dalyse persipina su archajiškuoju kraštovaizdžiu, kuris jį praturtina. Kaimiškuosius kraštovaizdžius formuoja urbanistinio paveldo – kaimai, jų dalys ir etnografiniai kaimai – objektai bei architektūrinio paveldo – dvarai, dvarų sodybos, palivarkai, dvarvietės ir kt. objektai, vietovės. Dvarai ir kaimai yra agrarinio kraštovaizdžio reliktai, todėl didžioji jų dalis patenka į agrarinę struktūrą, nors kai kurie dvarai praturtina miestelių kraštovaizdžius, ar net miestovaizdžius. Jų apsaugai taikomas autentiškos paskirties ar tausojamo naudojimo saugojimo režimai. Režimai parenkami priklausomai nuo jų kultūrinės vertės, reikšmingumo, vertingųjų savybių pobūdžio, būklės ir kt., siekiant kultūros paveldo išteklius naudoti, pritaikyti ir įveiklinti.

Siūloma kaimiškuosius kraštovaizdžius – kaimus, etnografinius kaimus, bažnytkaimius ir kt. naudoti agrarinėms ar artimoms joms paskirtims, dvarus, dvaro sodybas, dvarvietes ir kt. – gyvenamosioms ar visuomeninėms bendruomenių paskirtims, kaimo turizmui ar rekreacinei infrastruktūrai plėtoti. Kaimiškieji kraštovaizdžiai yra agrarinės infrastruktūros dalis, todėl jų apsaugą nuo klimato kaitos organizuoti kartu su agrarinės infrastruktūros pritaikymo klimato kaitos pokyčiams veikla.

7. Kelmės rajono savivaldybės teritoriją kerta Šv. Jokūbo paveldo kultūros kelias (vidaus kelias - Vakarų Lietuvos kelias). Numatyta kelio kokybinė plėtra ir kiekybinė plėtra, kuri apima:
   - kompleksinių teritorijų planavimo dokumentų sprendiniais didinti piligrimystės kelių aptarnaujamą infrastruktūrą, plėtoti informacinę sklaidą, įveiklinti maksimalų kiekį kultūros keliais pasiekiamų kultūros paveldo objektų, vietų ir vietovių, juos pritaikyti piligrimų gyvenimui, gerinti nepažeidžiant vertingųjų savybių, jų infrastruktūros kokybę;
   - įveiklinti Kultūros kelio infrastruktūros sujungtus objektus, esančius pasaulio paveldo vertybių teritorijos, nacionalinio ir regioninės reikšmės kultūros paveldo arealuose.

5.2. SPRENDINIŲ ĮGYVENDINIMO PRIORITETAI

1. Nekilnojamojo kultūros paveldo sprendinių įgyvendinimo prioritetai:
   - kartu su Rytų Žemaitijos kultūros paveldo areale esančiomis savivaldybėmis (Raseinių, Kuršėnų, Šiaulių, Akmenės, Mažeikių), pasitelkiant partnerystes, skatinti turizmo ir rekreacijos procesus, kurti bendrus rekreacijos, paslaugų infrastruktūros ir kultūros paveldo išteklių teritorijų planavimo dokumentus, naudoti partnerystę nematerialaus kultūros paveldo puoselėjimui. Rytų Žemaitijos kultūros paveldo arealas turi didelį rekreacinį resursą, jame susitelkę kultūros paveldo, atspindinčio Rytų Žemaitijos regiono savitumą arealai;
   - sukurti horizontalias ir mišrias partnerystes įveiklinant dvarų sodybų paveldo ir architektūrinio bei memorialinio paveldo arealus. Siekiama integruoti urbanistinio paveldo – istorinių miesto dalių paveldo arealus į miestų darnaus vystymosi plėtros procesus, skatinti rajono rekreacijos procesus, kuriant bendrus veiklos plėtros partnerystės dokumentus;
   - išnaudoti Kelmės rajono savivaldybės kultūros paveldo išteklius regiono rekreaciniam potencialui didinti;
   - didinti rekreacijos aptarnavimo infrastruktūrą, įtraukiant nematerialaus paveldo išteklius;
   - didinti kultūros paveldo integralumą į darnios urbanistinės plėtros procesus, naudoti jį kaip regioninio kultūrinio tapatumo, rekreacijos išteklių, skatinti jo tausojamąjį naudojimą bei pritaikymą bendruomenių funkcijoms, aptarnavimo infrastruktūrai.
   - kurti Šv. Jokūbo paveldo kelio (piligrimystės kelio) aptarnaujamą infrastruktūrą, plėtoti informacinę sklaidą, įveiklinti maksimalų kiekį kultūros keliais pasiekiamų kultūros paveldo objektų, vietų ir vietovių, juos pritaikyti piligrimų gyvenimui, gerinti nepažeidžiant vertingųjų savybių, jų infrastruktūros kokybę.
   - kultūros paveldo objektus kartu su gamtos paminklais, kaip kultūrinio – pažintinio turizmo išteklius, pritaikyti viešajam pažinimui ir naudojimui, visuomenės švietimui ir kultūriniam — pažintiniam turizmui plėtoti.

6. SOCIALINĖ IR EKONOMINĖ APLINKA

6.1. GYVENTOJŲ SKAIČIAUS KAITA

Gyventojų skaičius Kelmės rajono savivaldybėje, kaip ir visoje Lietuvoje, nuosekliai mažėja daugiau nei 20 metų. Tuo pačiu laikotarpiu buvo stebimi ne tik bendro gyventojų skaičiaus, bet ir gyventojų amžiaus struktūros neigiami pokyčiai (gyventojų senėjimas), lemiami tiek natūralios kaitos, tiek migracijos procesų. Šie pokyčiai (gyventojų skaičiaus ir struktūros) nulemia neigiamų tendencijų neišvengiamumą statistinėse demografinėse Kelmės rajono savivaldybės prognozėse. Nustatytų konkretizuotų sprendinių planavimo laikotarpiu pagrindiniai demografiniai veiksniai, lemiantis socialinę ir ekonominę Kelmės rajono perspektyvą (nuo būsto iki kultūrinių poreikių tenkinimo), yra šie:

- 2033 m. pradžioje prognozuojamas Kelmės rajono gyventojų skaičius siekia 20.93 tūkst. (3,9 tūkst. mažiau nei dabartinis gyventojų skaičius);
- Gyventojų skaičiaus augimas numatomas tik nuo 2049 m. (iki šio laikotarpio augs tik vyresnio amžiaus gyventojų skaičius ir jų dalis struktūroje);
- Gyventojų skaičiaus mažėjimo tempai kiekvienais metais lėtės (iki 2028 m. prognozuojamas sumažėjimas siekia 2,3 tūkst. asm., o nuo 2028 m. iki 2033 m. 1,7 tūkst. asm., o per 2033–2038 m. laikotarpį, gyventojų skaičius sumažės 1,2 tūkst. asm.);
- Pagrindinis teigiamas demografinės kaitos veiksnys yra migracija, kurios teigiamas saldo numatomas jau nuo 2030–2032 m. laikotarpio.

Šie veiksniai nenumato poreikio apčiuopiamai kiekybinei ekstensyviai plėtrai ir, atitinkamai, ekstensyviam teritoriniam vystymuisi (plėtrai), priklausančiam nuo gyventojų skaičiaus, tačiau socialinių ir ekonominių poreikių tenkinimas ir su juo susijusi plėtra bei prielaidų pastarajai suformavimas nėra lemiamas tik kiekybinių rodiklių reikšmių, bet ir esamų bei ateities socialinių ir ekonominių poreikių tenkinimo.

6.2. GYVENAMOJO FONDO PLĖTRA

Atsižvelgiant į tikėtiną Kelmės rajono savivaldybės gyventojų skaičiaus pokytį, poreikis ekstensyviai būsto plėtrai, lemiamas gyventojų skaičiaus augimo tikėtinas ne anksčiau penkto dešimtmečio, tačiau gyvenamasis fondas Kelmės rajono savivaldybės teritorijoje, nors ir nuosaikiai, bet vystosi, nepaisant gyventojų skaičiaus mažėjimo, kadangi poreikis būstui nėra lemiamas išimtinai gyventojų skaičius. Gyvenamojo fondo vystymas konkretizuotų sprendinių planavimo laikotarpiu orientuojamas į minimalių būstų plėtros poreikių, stebėtų per paskutinių 5 m. laikotarpį Kelmės rajono savivaldybėje, patenkinimo galimybių užtikrinimą, bei į gyvenamosios aplinkos kokybės gerinimą ir yra apibrėžiamas šiais parametrais:

- Gyvenamasis fondas Kelmės rajone iki 2033 m. padidės daugiausiai 39,67 tūkst. m2, tačiau esminė plėtra numatoma vėlesniu laikotarpiu;
- Gyvenamojo fondo plėtrą lems poreikis užtikrinti santykinį apsirūpinimą būstu, atitinkantis paskutiniais metais stebimas nuosaikias gyvenamojo fondo plėtros tendencijas (apie 0,3 proc. per metus), būtiną siekiant išlaikyti esamus ir pritraukti naujus gyventojus, suformuojant jiems (suteikiant galimybę suformuoti) pakankamos apimties (kokybine prasme) gyvenamojo fondo pasiūlą;
- naudingas plotas, vidutiniškai tenkantis Kelmės rajono gyventojui 2033 m. pasieks 50,1 m2 (daugiau nei 8 m2 augimas per 10 m. laikotarpį) ir išlaikys augimo tendencijas vėlesniu laikotarpiu;

- Gyvenamojo fondo plėtra vykdytina intensyvia (racionalia) forma iki 2033 m. numatant akumuliuoto 52,5 ha dydžio teritorijas intensyvios ir ekstensyvios kompaktiškos plėtros zonose fragmentiškai tankinant esamą užstatymą ir formuojant kompaktiškesnę užstatymo struktūrą esamose urbanizuotose ir urbanizuojamose teritorijose, išnaudojant esamas gyvenamųjų vietovių teritorijas ir jose esančias infrastruktūrines galimybes, išnaudojant skirtingo masto (nuo smulkiausių, t. y. atskirų sklypų arba jų grupių) vidinius teritorinius rezervus, taip pat pagal poreikį konvertuojant teritorijas, besiribojančias su esamomis gyvenamosiomis teritorijomis;
- Gyvenamojo fondo plėtros pagrindas yra 1-2 butų tipo gyvenamųjų namų fondo plėtra, kuri turi būti vykdoma dekoncetruotai, pagal poreikį numatant atskiras teritorijas intensyvios ir ekstensyvios kompaktiškos plėtros gyvenvietėse (numatant atitinkamus intensyvumo apribojimus sklypams, kuriuose vyktų tokio tipo gyvenamojo fondo plėtra);
- Daugiabučių namų gyvenamojo fondo plėtra, esant poreikiui, vykdoma koncentruotai didžiausiose gyvenvietėse, dalį plėtros skiriant konkrečių tikslinių grupių poreikių tenkinimui, t. y. socialinio būsto, kuriam poreikis šiuo metu nėra tenkinamas, pasiūlos didinimui[8] ir specialistų, pritrauktinų į Kelmės rajono savivaldybę (liekančių joje) poreikio būstui tenkinimą bei rekreacinio gyvenamojo fondo plėtotei;
- Įgyvendinant gyvenamojo fondo plėtros sprendinius būtina numatyti atitinkamus reikalavimus dėl viešosios infrastruktūros šalia gyvenamųjų namų;
- Gyvenamosios aplinkos kokybės gerinimas bus užtikrinamas formuojant gyventojams patrauklias erdves (aprūpinant esamą gyvenamąjį fondą reikalinga infrastruktūra (želdynais, žaidimo aikštelėmis, sporto įrenginiais ir t.t.)), renovuojant esamus objektus (tiek energijos naudojimo efektyvumo, tiek estetine prasmėmis), mažinant avarinio gyvenamojo fondo dalį bendroje gyvenamojo fondo apimtyje ir gerinant apsirūpinimą komunaliniais patogumais savivaldybėje vadovaujantis inžinerinės dalies sprendiniais.

6.3. SOCIALINĖS INFRASTRUKTŪROS VYSTYMAS

Esminių Kelmės rajono savivaldybės socialinės infrastruktūros plėtros prielaidų kompleksą sudaro demografinė padėtis (gyventojų skaičius ir struktūra) bei fiksuojamas esamos infrastruktūros kiekybinis pakankamumas bei kokybiniai parametrai, todėl nustatytų konkretizuotų sprendinių planavimo laikotarpiu socialinės infrastruktūros vystymas orientuojamas į paslaugų prieinamumą, diversifikuotumą, atitiktį poreikiams, aktualumą ir vykdomas remiantis šiais parametrais:

- Viešųjų ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo įstaigų tinklo efektyvumas, užtikrinant paslaugų teikimo subjektų skaičiaus optimalumą, atsižvelgiant į paklausą šioms paslaugoms ir jų teikimo geografinį pasiskirstymą, įstaigų tinklo optimizavimo ir administracinio reorganizavimo sprendimus priimant vadovaujantis atitinkamais kriterijais, numatytais tinklo pertvarkos planais ir panašiais dokumentais;
- Neformalaus švietimo įstaigų tinklo išlaikymas, neplanuojant veikiančių įstaigų uždarymo, pertvarkymo kitoms paskirtims, arba prijungimo prie kitų švietimo arba kitos srities subjektų, ateityje padidėjus paklausai neformalaus ugdymo paslaugoms, numatant galimybę tokio ugdymo infrastruktūros teritorinei plėtrai esamų įstaigų bazėje, tam pagal galimybę ir poreikius rezervuojant patalpas (teritorijas);

[8] pirmenybę teikiant intensyviai (perkant nekilnojamą turtą ir esant poreikiui vykdant jo konversiją, konvertuojant savivaldybės valdomus nekilnojamo turto objektus) plėtrai orientuojantis į nupirktų arba konversijos dėka atsiradusių gyvenamųjų namų (patalpų juose) skyrimą asmenims, patenkantiems į sąrašą socialiniam būstui gauti, bet esant poreikiui ir reikalingoms prielaidoms, statant naujus gyvenamosios paskirties objektus)

- Švietimo infrastruktūros įveiklinimas įvairiapusiškam naudojimui, nesant pakankamai apkrovai, pvz., daugiafunkciams dienos centrams ir pan. įstaigoms, kurių veikla orientuota į nestacionarias socialines paslaugas vaikams, neformalų švietimą, fizinio aktyvumo ir sporto plėtojimą, kultūros puoselėjimą, suaugusiųjų švietimą ir pan. veiklas;
- Esamo pirminio ir antrinio lygmens sveikatos priežiūros viešųjų įstaigų tinklo išlaikymas (esant poreikiui optimizuojant tinklą atsižvelgiant į valstybės vykdomos sveikatos apsaugos politikos kryptis atitinkamo grindžiančio dokumento (pvz., sveikatos priežiūros įstaigų optimizavimo galimybių programos, pagrindu), nenumatant papildomų teritorinių poreikių jų plėtrai, didesnį dėmesį skiriant ambulatorinių paslaugų teikimui, visus aktualius sveikatos priežiūros paslaugų teikimo pokyčius (ambulatorinių paslaugų absoliutaus ir santykinio svorio didinimą; slaugos, dienos chirurgijos ir pan. paslaugų plėtrą) numatant esamos sveikatos priežiūros infrastruktūros ribose, vykdant rekonstrukcijos ir kt. darbus, nereikalaujančius naujų teritorijų įsisavinimo;
- Socialinių paslaugų infrastruktūros plėtrą pagal poreikį vykdytina remiantis bendruomeniškumo ir nestacionarumo pagrindais esamose įstaigų teritorijose, t. y. esamose socialinių įstaigų teritorijose išplečiant infrastruktūrą (statant priestatus, rekonstruojant esamus statinius ir pan.) arba numatant tam atitinkamas patalpas arba sklypus didesnėse Kelmės rajono gyvenvietėse skiriant (suformuojant) plėtrai tinkamus sklypus tokiu būdu suformuojant visapusišką socialinių paslaugų kompleksą rajono savivaldybėje ir trūkstamų paslaugų (pvz., savarankiško gyvenimo namų, socialinių dirbtuvių ir kt.) prieinamumą Kelmės rajono gyventojams;
- Esamo viešųjų kultūros įstaigų tinklo išlaikymas, nenumatant jų plėtrai sklypų ir pastatų, tačiau (esant poreikiui) numatant pertvarkymą į platesnio profilio pažintines-pramogines institucijas, reikalingą plėtrą vykdant esamų sklypų ribose, vykdant rekonstrukcijos ir kt. darbus, nereikalaujančius naujų teritorijų įsisavinimo;
- Gyvenamosiose teritorijose esančios sporto, sveikatingumo ir aktyvaus laisvalaikio infrastruktūros išlaikymas palaipsniui modernizuojant ir plėtojimas, prioritetą teikiant esamų sporto bazių plėtrai, numatytose teritorinėse ribose bei naujų nedidelių sporto, aktyvaus laisvalaikio ir fizinio aktyvumo objektų steigimui (įrengimui) suformavimas teritorijose, kurios patenka į gyvenamųjų teritorijų ribas, pirmiausia, viešojo naudojimo rekreacinėse teritorijose, pvz., parkuose.

6.4. EKONOMINĖS APLINKOS VYSTYMAS

Kelmės rajono savivaldybė pasižymi didėjančiu ekonominiu aktyvumu, todėl perspektyviniu sprendinių laikotarpiu privalu suformuoti pakankamas teritorines ir infrastruktūrines prielaidas ekonominei plėtrai (pramonės, logistikos, žemės ūkio, rekreacijos ir susijusių veiklų vystymui(si)), ir sudaryti sąlygas naujų subjektų steigimuisi ir esamų subjektų plėtrai.

Ekonominės aplinkos vystymo sprendiniai:

1. Parengtinų žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektų sąrašo, kuris būtų teikiamas suinteresuotiems potencialiems investuotojams, parengimas;
2. Užtikrinti pramonės ir susijusių ekonominių veiklų teritorijų pasiūlą šalia Kelmės rajono savivaldybė miestų (teritorijose, pasižyminčiose santykinai geru susisiekimo infrastruktūros išvystymu ir būtina energetine infrastruktūra) ir užtikrinti jų atitiktį investuotojų poreikiams, o esamas gamybines ir sandėliavimo teritorijas, esančias Kelmės rajono savivaldybės teritorijoje, kuriose šiandien nevykdoma jokia gamybinė, sandėliavimo, arba kita veikla, bei mažesnėse Kelmės rajono savivaldybės gyvenvietėse esančias buvusių dirbtuvių arba fermų teritorijas

perspektyviniam laikotarpiui pagal poreikį rezervuoti[9] pramoninei, sandėliavimo arba kitai (pvz., logistikos) veiklai užtikrinant inžinerinės infrastruktūros ir susisiekimo infrastruktūros palaikymą;

3. Komercinės paskirties teritorijų pasiūla Kelmės rajono savivaldybėje formuojama gyvenviečių teritorijose (išlaikant atitiktį numatytiems žemės naudojimo reglamentams ir veiklos vykdymo reikalavimams), derinant mažmeninės prekybos ir paslaugų tinklo plėtrą prie urbanistinės plėtros numatant perspektyvines prekybos ir paslaugų objektų teritorijas gyvenamosiose zonose ir (kaip lydinčią infrastruktūrą) rekreacinio vystymo teritorijose (įvertinant tai, kad viešosios iniciatyvos galimybės įtakoti šią sritį yra minimalios dėl privataus sektoriaus prerogatyvos);
4. Turizmo bei rekreacijos komercinės infrastruktūros objektų vystymas vykdomas atsižvelgiant į stambesnių turizmo ir rekreacijos paslaugų teikimo subjektų trūkumą, numatant sklypus didesnio masto apgyvendinimo objektui ir maitinimo objektams rekreacinės plėtros arba kitose zonose, mažesnių turizmo ir rekreacijos komercinių objektų kūrimą detalizuojant rengiant detaliuosius planus arba teritorijos (sklypo sutvarkymo) techninius projektus;
5. Vystant žemės ūkio sektorių orientuotis į ekologinių tausojamojo ūkininkavimo ūkių kūrimąsi, naujų gyvulininkystės, augalininkystės ar žemės ūkio veiklų kūrimąsi ir plėtrą bei formuojant reikalingas produkcijos perdirbimo ir realizavimo teritorines bei infrastruktūrines sąlygas.

6.5. URBANIZUOJAMŲ TERITORIJŲ POREIKIO VERTINIMO PRIELAIDOS IR PAGRINDIMAS

Pagrindinės prielaidos:

- Kelmės rajono savivaldybės teritorijos plotas – 170,5 tūkst. ha;
- Gyventojų tankis savivaldybėje yra žemas ir netolygus:
  - Kelmės mieste – 9,4 gyv. / ha;
  - Tytuvėnų mieste – 1,8 gyv. / ha;
  - Užvenčio mieste – 2,5 gyv. / ha;
  - Miestelių, kaimo gyvenamosiose teritorijose – 0,1 gyv. / ha.
  - vidutinis savivaldybės tankis – 0,14 gyv. / ha.

  Šie rodikliai rodo žemą teritorijos naudojimo intensyvumą ir ekstensyvaus vystymo pobūdį, lemiantį didesnį teritorijos poreikį vienam gyventojui ir darbo vietai.
- Pagal Kelmės rajono savivaldybės demografinę prognozę, 2033 m. pradžioje gyventojų skaičius sieks 20,9 tūkst.

Gyvenamojo fondo raidos tendencijos:

- Gyvenamojo fondo plėtra nėra tiesiogiai proporcinga gyventojų skaičiaus kaitai. 2019–2023 m. laikotarpiu, nepaisant gyventojų skaičiaus mažėjimo:
  - būstų skaičius padidėjo 0,72 proc. (102 būstais);
  - bendras gyvenamasis plotas padidėjo 1,3 proc. (apie 13 tūkst. m²);
  - vidutinis būsto dydis padidėjo 0,6 proc. (apie 0,4 m²).
- Gyvenamojo fondo struktūroje vyrauja individualių (1–2 butų) gyvenamųjų namų plėtra. Didžioji dalis naujų būstų kuriama kaimo gyvenamosiose vietovėse (apie 74 proc. naujų būstų ir apie 71 proc. jų ploto).

[9] Nesant numatytiems (patvirtintiems) arba numatomiems (svarstomiems) šių teritorijų panaudojimo veiksmams, t. y. nesant oficialiai įtvirtintai paklausai konkrečioms teritorijoms.

- Kaimo gyvenamosiose vietovėse vienam gyventojui tenkantis gyvenamasis plotas (42,4 m²/gyv.) yra mažesnis nei šalies vidurkis (48,8 m²/gyv.), todėl išlieka poreikis gyvenamojo fondo kokybiniam gerinimui ir plėtrai.

Ekonominės raidos tendencijos:

- Per pastaruosius 5 metus savivaldybėje stebimas ekonominio aktyvumo augimas:
  - veikiančių ūkio subjektų skaičius padidėjo 22,3 proc.;
  - apdirbamosios gamybos subjektų skaičius išaugo 51,1 proc.;
  - materialinės investicijos padidėjo 35 proc.;
  - tiesioginės užsienio investicijos išaugo 17 kartų;
  - įmonių apyvarta padidėjo 62,8 proc., sukurta pridėtinė vertė – 46,8 proc.
- Šios tendencijos rodo didėjantį teritorijų poreikį ekonominei veiklai, ypač pramonės, paslaugų ir komercijos sektoriuose.

Urbanizuojamų teritorijų poreikio struktūra iki 2033 m.

- Atsižvelgiant į demografines prognozes, gyvenamojo fondo plėtros tendencijas, statybos leidimų dinamiką ir ekonominės veiklos augimą, nustatomas šis urbanizuojamų teritorijų poreikis:

  Gyvenamosios teritorijos:
- 52,5 ha gyvenamajai statybai, iš kurių naujai plėtrai naudojama 10,5 ha ploto (apie 20 proc. poreikio):
  - 43 ha kaimo teritorijose (1-2 butų gyvenamųjų namų statybai)[10];
  - 9,5 ha miestų teritorijose (7,7 ha 1-2 butų gyvenamųjų namų statybai[11], 1,8 ha daugiabučių gyvenamųjų namų statybai[12]).

  Negyvenamosios teritorijos (ekonominei veiklai):
  - 65–95 ha negyvenamajai statybai (darbo vietoms kartu su inžinerine infrastruktūra)[13].

  Kitos teritorijos:
  - 10 ha kitoms reikmėms (susisiekimo infrastruktūrai, želdynams, bendro naudojimo teritorijoms, viešosioms erdvėms ir kt.).

[10] Įvertinus paskutinių 5 m. laikotarpių vidutinį metinį 1-2 butų gyvenamųjų namų skaičiaus augimą Kelmės rajono savivaldybės kaimo gyvenamosiose vietovėse, numatoma, kad iki 2033 m. poreikis tokio tipo gyvenamojo fondo plėtrai sieks 215 būstų, kiekvienam iš kurių, atsižvelgiant į lydinčios infrastruktūros poreikį ir esamą užstatymo tipą, skaičiuojamas 0,2 ha poreikis

[11] Įvertinus paskutinių 5 m. laikotarpių vidutinį metinį 1-2 butų gyvenamųjų namų skaičiaus augimą Kelmės rajono savivaldybės miestuose, numatoma, kad iki 2033 m. poreikis tokio tipo gyvenamojo fondo plėtrai sieks 77 būstus, kiekvienam iš kurių, atsižvelgiant į lydinčios infrastruktūros poreikį ir esamą užstatymo tipą, skaičiuojamas 0,1 ha poreikis

[12] Įvertinus Kelmės rajono savivaldybės teritorijoje fiksuojamą poreikį koncentruotai gyvenamojo fondo plėtrai miestų teritorijose, lemiamą:

- būtinybės aprūpinti būstu Kelmės rajono savivaldybėje trūkstamų profesijų specialistus (pirma, sveikatos priežiūros), kuriuos privalu pritraukti į Savivaldybės teritoriją;
- poreikio vystyti socialinį būstą;
- siekio plėtoti rekreacinį gyvenamąjį fondą;

(abiem aspektams būnant integralia Kelmės rajono savivaldybės strateginio plėtros plano dalimi)

[13] Negyvenamosios statybos (pramonės, sandėliavimo, paslaugų ir komercijos) teritorijų poreikis nustatomas remiantis prognozuojamu užimtųjų (darbo vietų) skaičiumi. Prognozuojama, kad savivaldybėje darbo vietų skaičius sieks apie 8,8 tūkst., iš kurių ekonomiškai aktyvi dalis sudarys apie 42 proc.. Vertinant teritorijų poreikį, atsižvelgiama į darbo vietų pasiskirstymą pagal ekonominės veiklos sektorius. Taikomi orientaciniai pastatų ploto rodikliai vienai darbo vietai: pramonės ir sandėliavimo sektoriuose – 60–100 m²/ darbo vietai; paslaugų ir komercijos sektoriuose – 20–35 m²/ darbo vietai. Atsižvelgiant į savivaldybės ekonominės plėtros kryptis, didesnė teritorijų dalis numatoma pramonės ir sandėliavimo veikloms. Bendras pastatų plotų poreikis konvertuojamas į teritorijų poreikį: taikant užstatymo intensyvumo rodiklius; įvertinant susisiekimo ir inžinerinės infrastruktūros teritorijas; numatant teritorijų plėtros rezervą, sudarantį apie 10–15 proc. bendro poreikio.

Bendras urbanizuojamų teritorijų poreikis siekia 157,5 ha.

Nustatytas poreikis grindžiamas: žemu esamu teritorijų naudojimo intensyvumu; individualaus gyvenamojo užstatymo dominavimu; gyvenamojo fondo kokybinės plėtros poreikiu; augančiu ekonominiu aktyvumu ir investicijomis.

Urbanizuotos ir urbanizuojamos teritorijos vystomos formuojant kompaktiškai užstatytas teritorijas. Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatyme nurodyta, kad *kompaktiškai užstatyta teritorija – didesnė kaip 5 ha užstatyta teritorija (pastatų, kiemų, aikštelių užimta žemė, kita tiesioginiam statinių eksploatavimui naudojama žemė), kurioje užstatymo tankis ne mažesnis kaip 20 procentų.*

Bendrojo plano sprendiniuose siekiama išlaikyti urbanizuotų teritorijų gyvybingumą, funkcinį tęstinumą, užtikrinti planinės struktūros išbaigtumą, urbanizacijai panaudoti neracionaliai naudojamas teritorijas, Kelmės rajono gyventojams palikti gyvenamosios vietos pasirinkimo teisę, nepažeisti teisėtų lūkesčių.

Nustatomi kompaktiškai užstatytų teritorijų plėtros principai:

- nuoseklus esamų kompaktiško užstatymo teritorijų užbaigimas;
- užstatytos teritorijos fizinės aplinkos gerinimas;
- užstatytos teritorijos funkcinės struktūros atnaujinimas: regeneravimas, modernizavimas, tankinimas ir konversija;
- esamų užstatytų teritorijų vidinių resursų panaudojimas papildant esamą struktūrą tarpuose;
- esamų užstatytų teritorijų tankinimas kvartalų viduje;
- naujų gyvenamųjų namų kvartalų formavimas, kuriuose savivaldybės infrastruktūros įrengimas yra privalomas ir sprendžiamas kompleksiškai;
- naujų teritorijų urbanizavimas vadovaujantis galiojančių vietovės lygmens bendrųjų planų sprendiniais;
- urbanistinė plėtra gali vykti tik įvertinus būtinų komunalinių paslaugų ir infrastruktūros prieinamumą urbanizuojamose ir prioritetinėse teritorijose;
- užtikrinamas urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų vystymo kompleksiškumas: įrengiama privaloma žalioji, socialinė, inžinerinė ir susisiekimo bei kita infrastruktūra, užtikrinanti kokybiškas gyvenimo, darbo, poilsio, laisvalaikio sąlygas.

6.6. SPRENDINIŲ ĮGYVENDINIMO PRIORITETAI

1. Socialinės plėtros įgyvendinimo prioritetai ir priemonės:

– gyvenamojo fondo plėtrą vykdyti vadovaujantis kompaktiškos plėtros principais, pirmiausia išnaudojant esamus teritorinius rezervus esamose urbanizuotose teritorijose ir su jomis besiribojančiose teritorijose;
– esama švietimo ir ugdymo infrastruktūrą vystyti kryptingai įveiklinant esamus pajėgumus įvairiapusiškam naudojimui;
– trūkstamų socialinių paslaugų infrastruktūros (grupinio gyvenimo namų, bendruomeninių globos namų vaikams) vystymui numatyti reikalingas teritorijas arba pastatus;.
– aktyvaus poilsio, pramogų ir sporto teritorijų ir objektų plėtrą vykdyti programiniu pagrindu, parengiant atitinkamą dokumentą (planą arba programą), kurioje turi būti nurodyti nauji įsteigiami objektai (pvz., daugiafunkcis laisvalaikio centras), vystytini esami objektai, jiems rezervuojamos teritorijos, numatomi atlikti darbai ir preliminarūs terminai.

2. Ekonominės plėtros įgyvendinimo prioritetai ir priemonės:

- siekiant suformuoti prielaidas investicijų pritraukimui, parengti žemės sklypų, aktualių galimiems investuotojams, sąrašą ir parengti šių sklypų teritorijų planavimo dokumentus, numatant susisiekimo ir inžinerinės infrastruktūros vystymo sprendinius;
- gamybinių ir sandėliavimo bei kitų susijusių ekonominės veiklos rūšių teritorijų plėtrą vykdyti esamose urbanizuotose teritorijose ir rezervuoti teritorijas perspektyviniam pramonės ir sandėliavimo bei logistikos veiklos vystymui aktualias teritorijas pramonės ir sandėliavimo funkcinėse zonose, užtikrinti šių teritorijų inžinerinės infrastruktūros ir susisiekimo infrastruktūros išvystymą ir palaikymą šiose teritorijose;
- skatinti turizmo paslaugų vystymąsi sudarant sąlygas apgyvendinimo, maitinimo, poilsio organizavimo paslaugų plėtrai, organizuoti turizmo plėtrą lemiančios infrastruktūros vystymą (kultūros paveldo ir vandens telkinių bei kitų gamtos išteklių ir jų prieigų aktualizavimas, poilsiaviečių įrengimas, pėsčiųjų-dviračių takų įrengimas ir kt.), įrengti teritorijas rekreaciniams naudojimui, parengti investicijų priraukimo veiksmų planą, išskirti rekreacinės infrastruktūros formavimo etapus bei tarpinius rezultatus;
- žemės ūkio sektoriaus vystymosi palaikymas grindžiamas orientacija į specializavimąsi skatinant ekologinių tausojamojo ūkininkavimo ūkių kūrimąsi ir vystymąsi, alternatyvią veiklą (pvz., amatų centrų kūrimąsi), klasterinės veiklos skatinimą (skatinant trumpųjų maisto grandinių formavimąsi ir vystymąsi).

7. SUSISIEKIMO SISTEMA

7.1. SUSISIEKIMO SISTEMOS PLĖTROS PRIELAIDOS

Rajono susisiekimo sistema formuojama atsižvelgiant į urbanistines vystymo kryptis, demografinius ir ekonominius rodiklius, šalies susisiekimo sistemos strateginius tikslus bei darnaus judumo principus.

Prognozuojama, kad 2030 m. automobilizacijos lygis rajone gali siekti iki 600 automobilių/1000-iui gyventojų. Tačiau, įvertinus tarptautines ir šalies strategines susisiekimo sistemos vystymo kryptis, gyventojų skaičiaus kitimo tendencijas, tolimesnėje perspektyvoje automobilizacijos lygio augimas turėtų stabilizuotis ir palengva mažėti.

Šalies bendrajame plane nustatytos pagrindinės vystymo kryptys/strategijos:

- didinti alternatyvių degalų ir elektros energijos naudojimą transporto sektoriuje. Siekti, kad 2030 m. atsinaujinančių energijos išteklių dalis, palyginti su bendruoju energijos suvartojimu transporto sektoriuje sudarytų ne mažiau kaip 15 procentų;
- tobulinant susisiekimo sąlygas tarp miestų ir kaimų gyvenamųjų vietovių, sumažinti valstybinės reikšmės kelių su žvyro danga ilgį iki 20 proc. nuo viso bendro valstybinės reikšmės kelių tinklo ilgio;
- užtikrinti viešųjų elektromobilių įkrovimo prieigų įrengimą. Prioritetą teikiant sankryžų zonose esamiems eismo aptarnavimo įrenginiams;
- plėtoti bevariklio transporto infrastruktūrą urbanizuotose teritorijose ir jų periferijose;
- urbanizuotose teritorijose skatinti vaikščiojimą ir bevariklio transporto bei kitų mikromobilumo priemonių pasirinkimą, taip pat vystyti šiems judėjimo būdams pritaikytą kokybišką infrastruktūrą mažinant priklausomybę nuo privačių automobilių;
- teikti prioritetą ekologiškam ir saugiam viešajam transportui, didinti viešojo transporto konkurencingumą privataus transporto kelionės trukmės atžvilgiu.

Lietuvos susisiekimo plėtros iki 2050 m. strategijoje numatoma:

- atnaujinti viešojo transporto parkus;
- skatinti alternatyviais degalais varomų transporto priemonių naudojimą ir įgyvendinti Baltojoje knygoje bei 2021–2030 m. Nacionaliniame pažangos plane numatytus rodiklius, t.y. iki 2030 metų per pusę sumažinti įprastiniu kuru varomų transporto priemonių skaičių, o iki 2050 metų atsisakyti jų visiškai;
- skatinti bemotorio transporto naudojimą;
- skatinti daugiarūšį prekių vežimą, perkeliant krovinių vežimą į mažiau taršias transporto rūšis. Įgyvendinant šį tikslą siekiama, kad iki 2030 m. 30 proc. daugiau kaip 300 km keliais vežamų krovinių turėtų būti gabenama kitų rūšių transportu – geležinkelių arba vandens transportu, o iki 2050 m. šis skaičius turėtų viršyti 50 proc. Siektina, kad 2050 metais krovinių pervežimo sistemoje dominuotų elektrifikuoti geležinkeliai bei autonominiai sunkvežimiai;
- miestų infrastruktūrą pritaikyti bemotorių transporto priemonių vairuotojų poreikiams, o naują infrastruktūrą vystyti pirmiausiai atsižvelgiant į netaršaus transporto naudojimo galimybes;
- vidaus vandens transporto infrastruktūros plėtra. Dalies krovinių ir keleivių vežimo perkėlimas iš sausumos į vandens transportą.

Kelmės rajono savivaldybės strateginiame plėtros plane iki 2030 metų, numatoma:

- asfaltuoti kelius ir gerinti žvyrkelių kokybę;
- įrengti/rekonstruoti pėsčiųjų-dviračių takus;
- modernizuoti Kelmės rajono miestų ir miestelių susisiekimo infrastruktūrą;
- modernizuoti vietinės reikšmės kelius.

Apibendrinant strateginių dokumentų siūlymus bei esamos situacijos išvadas, išskiriamos šios svarbiausios susisiekimo sistemos vystymo kryptys:

1) susisiekimo sistemą vystyti darnaus judumo linkme;

2) asfaltuoti kelius/gatves ir gerinti žvyrkelių kokybę;

3) skatinti alternatyviais degalais varomų transporto priemonių naudojimą, plėsti elektromobilių įkrovos stotelių tinklą;

4) plėsti ir modernizuoti bemotorio transporto infrastruktūrą;

5) užtikrinti eismo saugumą;

6) sistemingai vykdyti viešojo transporto priemonių ir infrastruktūros atnaujinimą. Skatinti viešojo transporto naudojimą.

7.2. AUTOMOBILIŲ KELIAI IR GATVĖS

1. Kelmės rajone pagrindinį kelių karkasą sudaro 1 magistralinis, 7 krašto ir 42 rajoniniai keliai, kurie užtikrina patogius transportinius ryšius tarp šalies centrų bei integraciją į tarptautinį kelių tinklą. Vadovaujantis Lietuvos statistikos departamento duomenimis, Kelmės rajone yra įrengta apie 517 km valstybinės reikšmės kelių. Rajone valstybinės reikšmės kelių tinklas yra pakankamai tankus ir turi didelius laidumo rezervus. Valstybinės reikšmės kelių plėtra nėra tikslinga.

2. Visi savivaldybės teritorijoje esantys krašto keliai turi asfalto dangą ir yra geros būklės. Rajoninių kelių struktūroje apie 53 proc. (apie 197 km) kelių turi žvyro dangą. Tokią situaciją nulėmė nedidelis eismo intensyvumas, kuris yra vienas svarbiausių faktorių, pagrindžiant žvyrkelio asfaltavimo ekonominį tikslingumą.

Kelmės rajonas pagal automobilių kelių ilgį tenkantį 1000 gyv., ženkliai išsiskiria iš šalies vidurkio:

	Kelių ilgis 1000 gyv., km	**Valstybinės reikšmės kelių ilgis 1000 gyv., km**	**Vietinės reikšmės kelių ilgis 1000 gyv., km**
Lietuvos Respublika	30,3	7,6	22,7
Kelmės rajonas	*99,3*	*19,8*	*78,5*

Tokį didelį skirtumą, pagrinde lemia tankus kelių tinklas bei mažas gyventojų tankis – 14,3 gyv./km^2 (šalies vidurkis 44,2 gyv./km^2). Susisiekimo požiūriu situacija palanki, t.y. tankus kelių tinklas užtikrina gerus transportinius ryšius tarp gyvenamųjų vietovių ir kitų regionų. Vertinat susisiekimą kokybės atžvilgiu, situacija vidutinė dėl rajoninių kelių būklės, dangos nusidėvėjimo, likusių žvyruotų atkarpų. Artimiausiu metu, prioritetas ir toliau turi būti skiriamas ne naujų susisiekimo jungčių įrengimui, o esamos infrastruktūros modernizavimui/rekonstrukcijai.

3. Kelmės rajono savivaldybėje vietinės reikšmės kelių ilgis 2023 metų pabaigoje siekė apie 1954 km., iš kurių apie 154 km kelių turėjo patobulintą dangą (7,9 proc.), apie 976 km kelių turėjo žvyro dangą (50 proc.) ir apie 824 km kelių buvo be dangos/grunto keliai (42,1 proc.). Miestų, miestelių ir kaimų pagrindinės gatvės turi asfalto arba žvyro dangas. Vietinės reikšmės kelių plėtros poreikio nėra, todėl investicijos turi būti nukreiptos į esamos infrastruktūros gerinimą, modernizavimą.

Vietinių kelių būklė yra nuolat gerinama, tačiau yra likę nemažai kelių, kurių būklė prasta, t.y. žemi techniniai parametrai, kurie daugeliu atveju neatitinka techninių reikalavimų. Apie 42 proc. vietinių kelių

neturi dangos, kas apsunkina susisiekimo galimybes lietaus ar polaidžio metu. Siekiant integruoti vietinės reikšmės kelius į valstybinių kelių tinklą bei užtikrinti saugias eismo sąlygas tarp gyvenamųjų vietovių, būtina gerinti vietinės reikšmės kelių būklę. Prioritetas vietinės reikšmės kelių modernizavimui/rekonstrukcijai, skiriamas keliams esantiems urbanizuotose ir urbanizuojamose teritorijose. Taip pat keliams, kurie jungia gyvenamąsias teritorijas ir seniūnijų centrus.

2015 metais buvo parengtas Kelmės rajono vietinės reikšmės kelių specialiojo plano keitimas, kurio apimtyje buvo atlikta vietinės reikšmės kelių inventorizacija bei sukurta duomenų bazė, kuri sudarė pagrindą susisiekimo sistemos monitoringo vykdymui bei infrastruktūros plėtrai/modernizavimui. Atsižvelgiant į pasikeitusią demografinę situaciją, urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų plėtros perspektyvas, tikslinga atnaujinti Kelmės rajono vietinės reikšmės kelių specialiojo plano sprendinius ir sudaryti prioritetinių kelių (gatvių) modernizavimo sąrašą bei įgyvendinimo prioritetiškumą.

4. Susisiekimo sistemos požiūriu, Kelmės rajonas turi optimalų kelių ir gatvių tinklą, kuris užtikrina vidinių ir išorinių transportinių ryšių realizavimą. Pagrindinis susisiekimo sistemos minusas – prasta rajoninių ir vietinės reikšmės kelių (gatvių) būklė.

5. Statistikos departamento duomenimis, 2023 m. Kelmės rajono keliuose žuvo 3 asmenys ir 30 buvo sužeistų. Vertinant pastarųjų metų duomenis matyti, kad keliuose žūstančių asmenų skaičius praktiškai nesikeičia. Transporto kompetencijų agentūros duomenimis, Kelmės rajone „juodųjų dėmių“ nėra. Tai reiškia, kad nėra kelio ruožų, kuriuose per paskutinius keturis metus įvyko 4 ar daugiau įskaitinių eismo įvykių.

Siekiant įgyvendinti Lietuvos susisiekimo plėtros iki 2050 metų strategijos ir Lietuvos Respublikos bendrojo plano strateginius tikslus - sumažinti eismo įvykiuose sunkiai sužeistų ir žuvusiųjų skaičių 50 procentų lyginant su 2018 m., būtina ir toliau aktyviai taikyti saugaus eismo gerinimo ir prevencines priemones, vykdyti švietėjišką veiklą ir pan. Atsižvelgiant į didžiausią eismo įvykių koncentraciją, pagrindinis dėmesys turi būti skiriamas Kelmės miesto ir magistralinio kelio A12 eismo saugumo gerinimui. Taip pat būtina kompleksiškai atnaujinti ir gerinti gyvenamųjų vietovių gatves, t. y. renovuoti, rekonstruoti gatvių dangas, įrengti apšvietimą, šaligatvius, dviračių-pėsčiųjų takus, susisiekimo infrastruktūrą pritaikyti neįgaliesiems.

Kelmės miesto, Užvenčio miesto, Tytuvėnų miesto, Liolių miestelio, Kražių miestelio, Šaukėnų miestelio susisiekimo infrastruktūra vystomo vadovaujantis vietovės lygmens bendraisiais planais.

6. Pagrindinės kelių/gatvių vystymo kryptys:

- atnaujinti Kelmės rajono vietinės reikšmės kelių specialiojo plano sprendinius atsižvelgiant į pasikeitusią demografinę situaciją, urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų plėtros perspektyvas ir sudaryti prioritetinių kelių (gatvių) modernizavimo sąrašą bei įgyvendinimo prioritetiškumą;

- užtikrinti, kad esama susisiekimo infrastruktūra atitiktų minimalius techninių reglamentų reikalavimus;
- kompleksiškai atnaujinti ir gerinti gyvenamųjų vietovių gatves, t. y. renovuoti, rekonstruoti gatvių dangas, įrengti apšvietimą, šaligatvius, dviračių-pėsčiųjų takus, susisiekimo infrastruktūrą pritaikyti neįgaliesiems;

– prioritetas vietinės reikšmės kelių/gatvių plėtrai ar rekonstrukcijai turi būti skiriamas keliams/gatvėms esančioms urbanizuotose teritorijose. Taip pat keliams, kurie jungia gyvenamąsias teritorijas ir seniūnijų centrus;

- įgyvendinti Lietuvos Respublikos bendrojo plano strateginį tikslą - sumažinti eismo įvykiuose sunkiai sužeistų ir žuvusiųjų skaičių 50 procentų lyginant su 2019 m. Siekiant sumažinti eismo įvykių skaičių, būtina ir toliau aktyviai taikyti saugaus eismo gerinimo ir prevencines priemones, vykdyti švietėjišką veiklą ir pan. Atsižvelgiant į didžiausią eismo įvykių koncentraciją, pagrindinis dėmesys turi būti skiriamas Kelmės miesto ir magistralinio kelio A12 eismo saugumo gerinimui.

7.3. VIEŠASIS TRANSPORTAS

1. Kelmės rajone viešojo transporto paslaugas teikia UAB Kelmės autobusų parkas bei keletas privačių vežėjų. Visi keleiviai ir moksleiviai vietinio reguliaraus susisiekimo autobusų maršrutais Kelmės rajono savivaldybės teritorijoje vežami nemokamai. Įvedus nemokamą keleivių vežimą Kelmės rajono savivaldybės teritorijoje, pastebimas keleivių skaičius augimas apie 7,8 proc.

2. Vadovaujantis UAB Kelmės autobusų parko 2023 metų veiklos ataskaita apie 50 proc. eksploatuojamų autobusų yra 15 metų arba senesni. 2023 metai autobusų parkas įsigijo du naujus žemagrindžius elektra varomus autobusus. Atsižvelgiant į eksploatuojamų autobusų amžių bei Lietuvos susisiekimo plėtros iki 2050 m. strategijos tikslus, būtina tęsti viešojo transporto atnaujinimą.

3. Lietuvos statistikos departamento duomenis, Kelmės rajono savivaldybėje vidutiniškai vienas gyventojas per metus atlieka apie 14 kelionių autobusu.

7.3.1. lentelė. Keleivių pervežimai viešuoju transportu, tūkst.

	2018 m.	*2019 m.*	*2020 m.*	*2021 m.*	*2022 m.*	*2023 m.*
Iš viso pagal reiso tipą	4998,5	2642,9	1629,4	2073,1	2891,0	2351,3
Reguliarus reisas	2394,0	1751,4	1224,3	1623,6	2376,2	1954,9
Vietinio (priemiestinio) susisiekimo maršrutas	2394,0	1751,4	1224,3	1623,6	2376,2	1950,9
Specialus reisas	452,5	269,4	227,3	256,1	197,9	123,0
Vidutiniškai vienam gyventojui tenka kelionių autobusais, vnt.						
	14	14	7	7	15	14

Duomenų šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Lietuvos viešojo transporto bendra situacija rodo sistemingą keleivių skaičiaus mažėjimą, nepriklausomai ar viešojo transporto paslaugos mokamas ar ne. Kelmės rajone dėl nedidelio gyventojų tankio, užtikrinti kokybiškas ir konkurencingas viešojo transporto paslaugas yra sudėtinga, todėl strateginė visuomeninio transporto plėtros kryptis, pirmiausiai turėtų būti nukreipta į esamų pervežimo apimčių išlaikymą ir viešojo transporto priemonių parko atnaujinimą/modernizavimą.

4. Pagrindinės viešojo transporto vystymo kryptys:

- išlaikyti esamas keleivių pervežimo apimtis;
- sistemingai vykdyti viešojo transporto priemonių atnaujinimą, įsigyjant mažos ar vidutinės talpos autobusus;
- modernizuoti viešojo transporto stotelių ir autobusų parko infrastruktūrą;

- viešojo transporto maršrutus pritaikyti prie realių gyventojų poreikių, tam tikslinga atlikti viešojo transporto stotelių ir maršrutų plėtros/optimizavimo galimybių studiją ir nuolat vykdyti monitoringą, gyventojų apklausas.

- prioritetą viešojo transporto plėtrai teikti socialinių paslaugų pasiekiamumui bei teritorijoms, kuriose vyksta intensyviausias urbanistinis vystymas, numatomas gyventojų tankio didėjimas, kai siekiant aukštos gyvenimo kokybės reikalinga užtikrinti viešojo transporto stočių, stotelių plėtrą.

7.4. PĖSČIŲJŲ – DVIRAČIŲ INFRASTRUKTŪRA

1. Kelmės rajone dviračių takų tinklas nėra išplėtotas ir neturi rišlios sistemos, išskyrus Kelmės ir Tytuvėnų miestus bei jų priemiesčius, kur takų tinklas gana gerai išvystytas kaip turistinė ar laisvalaikio infrastruktūra.

2. Vadovaujantis Lietuvos statistikos departamento duomenis matyti, kad Kelmės rajone bemotorio transporto infrastruktūros plėtra praktiškai nevyksta.

7.4.1 lentelė. Dviračių takų ilgis metų pabaigoje, km

	Dviračių takų ilgis metų pabaigoje, km					
	2018 m.	2019 m.	2020 m.	2021 m.	2022 m.	2023 m.
Šiaulių apskritis	186,2	188,2	193,2	217,5	231,5	241,6
Akmenės rajonas	11,7	11,7	11,7	15,4	15,4	26,8
Joniškio rajonas	47,6	47,6	47,6	47,6	47,6	47,6
Kelmės rajonas	*50,0*	*51,5*	*51,5*	*51,5*	*51,5*	*51,6*
Pakruojo rajonas	3,4	3,4	3,4	3,5	3,5	3,5
Radviliškio rajonas	6,6	6,6	10,6	10,6	10,6	10,6
Šiaulių rajonas	5,8	5,8	5,8	5,8	5,8	5,8

Šaltinis: Lietuvos statistiko departamentas

3. Bevariklis transportas ateityje turi užimti svarbias pozicijas tiek rajono susisiekimo sistemoje, tiek ir vystant rekreacinės infrastruktūros tinklą, juolab, kad savivaldybėje tam yra palankios gamtinės sąlygos. Bevariklio transporto takų tinklas turi būti kuriamas vadovaujantis ne tik funkcionalumo, ekologiškumo, bet ir eismo saugumo principais, t. y. pagrindinės dviračių trasos turi būti apšviestos, pažymėtos kelio ženklais, rodyklėmis.

4. Siekiant užtikrinti eismo saugumą bei bemotorio transporto naudojimą, svarbu kryptingai vystyti infrastruktūros plėtrą. Pirmiausiai bemotorio transporto infrastruktūros plėtra turėtų būti nukreipta į:

- nenutrūkstamų jungčių formavimą tarp gretimų gyvenamųjų vietovių;
- priemiestinių teritorijų ryšių stiprinimą, koncentruotų darbo vietų pasiekiamumą;
- rekreacinių, lankytinų objektų pasiekiamumą.

5. Pagrindinės pėsčiųjų-dviračių infrastruktūros vystymo kryptys:

- Kelmės miesto, Užvenčio miesto, Tytuvėnų miesto, Liolių miestelio, Kražių miestelio, Šaukėnų miestelio bemotorio transporto infrastruktūra vystomo vadovaujantis vietovės lygmens bendraisiais planais;

- sujungti esamas ir planuojamas dviračių ir pėsčiųjų trasas į vieningą bevariklio transporto sistemą, pagerinant susisiekimo sąlygas tarp gyvenamųjų vietovių, rekreacinių teritorijų, pagrindinių darbo vietų, švietimo ir kitų traukos objektų;

- urbanizuojamose teritorijose, formuojat struktūrinį gatvių tinklą, įrengti ir bemotorio transporto infrastruktūrą;

- įrengti dviračių aptarnavimo infrastruktūrą (dviračių stovus, saugojimo aikšteles, techninio aptarnavimo stoteles);

- atnaujinti esamą pėsčiųjų ir dviračių takų, šaligatvių infrastruktūrą;

- esamą ir planuojamą susisiekimo infrastruktūrą pritaikyti neįgaliesiems;

- nuolat atnaujinti ir diegti saugaus eismo priemones;

- parengti Kelmės rajono savivaldybės bemotorio transporto infrastruktūros išvystymo galimybių studiją ar teritorijų planavimo dokumentą, kuris būtų pagrindas bemotorio transporto infrastruktūros plėtrai.

6. Bemotorio transporto infrastruktūros plėtra pirmiausiai turėtų būti orientuota į:

- Kelmės ir Tytuvėnų miestus bei jų prieigas. Tokiu būdu bus paliesta daugiausiai vartotojų ir gaunamas geriausias pradinis efektas: padidės dviratininkų srautai, sumažės eismo nelaimių skaičius, pagerės aplinkos būklė, sumažės privataus transporto naudojimas;

- Nacionalinio pėsčiųjų ir dviračių takų plėtros pirmo prioriteto sprendinių įgyvendinimą, t.y. įrengti taką šalia krašto kelio Nr. 157 (nuo Kelmės iki Tytuvėnų).

7.5. KITA SUSISIEKIMO INFRASTRUKTŪRA

1. Kelmės rajone veikia 10 degalinių. Degalinės įrengiamos privataus verslo iniciatyva, atsižvelgiant į socialinę ir ekonominę aplinką, todėl bendrajame plane degalinių vietų parinkimas nėra sprendžiamas. Komercinės paskirties objektų teritorijos, su trumpalaike transporto priemonių priežiūra ir keleivių aptarnavimu susijusiais pastatais, gali būti įrengiamos ZU funkcinėse zonose, kuriose numatytas atitinkamas teritorijos naudojimo būdas.

2. Kelmės rajoną kerta 1520 mm pločio geležinkelio kelias Tauragė-Radviliškis. Kelmės rajono savivaldybėje veikia viena geležinkelio stotis Tytuvėnuose, kuri yra krovininės paskirties (vagonų siuntų priėmimas ir išdavimas bendrojo naudojimo keliuose). Nei viena Kelmės rajono savivaldybės gyvenvietė nėra prijungta prie Lietuvos geležinkelio keleivinių maršrutų tinklo. AB „Lietuvos geležinkeliai“ duomenimis, artimiausiu metu geležinkelio infrastruktūros plėtra rajono teritorijoje nenumatoma.

3. Kelmės rajone yra įrengtos 9 elektromobilių įkrovimo stotelių vietos (Kelmėje - 6 vnt., po vieną Tytuvėnuose, Pakėvio k. ir prie magistralinio kelio A12 (šalia Kelmės miesto)). Kelmės rajono savivaldybės elektromobilių įkrovos stotelių plėtros iki 2030 m. plane numatytos galimybės dėl naujų elektromobilių įkrovos stotelių įrengimo. Naujos įkrovos stotelių vietos įrengiamos pagal poreikį.

4. Šiuo metu rajone veikiančių aerodromų nėra. Praeityje rajone veikė du civiliniai aerodromai, t. y. aerodromas Kybučių k., Tytuvėnų apylinkių sen. ir aerodromas Visgirdų k., Vaiguvos sen. Perspektyvoje tikslinga apsvarstyti Kybučių aerodromo atgaivinimo galimybes arba jo pagrindu įrengti skrydžių lauko aikštelę, kuri būtų pritaikyta komerciniai, pramoginiai veiklai.

7.6. SPRENDINIŲ ĮGYVENDINIMO PRIORITETAI

1. Susisiekimo infrastruktūros plėtros įgyvendinimo prioritetai ir priemonės:

- rekonstruoti/modernizuoti esamą susisiekimo infrastruktūrą. Prioritetas vietinės reikšmės kelių/gatvių plėtrai ar rekonstrukcijai turi būti skiriamas keliams/gatvėms esančioms urbanizuotose teritorijose. Taip pat keliams, kurie jungia gyvenamąsias teritorijas ir seniūnijų centrus;
- Kelmės miesto, Užvenčio miesto, Tytuvėnų miesto, Liolių miestelio, Kražių miestelio, Šaukėnų miestelio susisiekimo infrastruktūra vystomo vadovaujantis vietovės lygmens bendraisiais planais;
- rajoninių kelių dangos gerinimas. Prioritetas žvyruotų kelių asfaltavimui skiriamas keliams, kuriuose eismo intensyvumas yra didžiausias;
- atnaujinti 2015 metais Kelmės rajono savivaldybės tarybos sprendimu patvirtinto Kelmės rajono vietinės reikšmės kelių specialiojo plano sprendinius atsižvelgiant į pasikeitusią demografinę situaciją, urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų plėtros perspektyvas ir sudaryti prioritetinių kelių (gatvių) modernizavimo sąrašą bei įgyvendinimo prioritetiškumą;
- strateginė visuomeninio transporto plėtros kryptis turėtų būti nukreipta į esamų pervežimo apimčių išlaikymą, bei socialinių paslaugų teikimą, riboto mobilumo gyventojams;
- sistemingai vykdyti viešojo transporto priemonių atnaujinimą, įsigyjant mažos ar vidutinės talpos autobusus, kurie būtų pritaikyti žmonėms su judėjimo apribojimais (neįgalieji, senyvo amžiaus gyventojai ir pan.);
- viešojo transporto maršrutų pritaikymas prie realių gyventojų poreikių, tam tikslinga atlikti viešojo transporto stotelių ir maršrutų plėtros/optimizavimo galimybių studiją bei nuolat vykdyti monitoringą;
- parengti Kelmės rajono savivaldybės bemotorio transporto infrastruktūros išvystymo galimybių studiją ar teritorijų planavimo dokumentą, kuris būtų pagrindas bemotorio transporto infrastruktūros plėtrai. Kelmės, Užvenčio, Tytuvėnų miestuose bei Liolių, Kražių, Šaukėnų miesteliuose, dviračių infrastruktūros plėtra vykdoma vadovaujantis vietovės lygmens bendrųjų planų sprendiniais;
- sujungti esamas ir planuojamas dviračių ir pėsčiųjų trasas į vieningą bevariklio transporto sistemą, pagerinant susisiekimo sąlygas tarp gyvenamų vietovių, rekreacinių teritorijų, pagrindinių darbo vietų, švietimo objektų ir kitų traukos objektų. Pirmiausiai infrastruktūros plėtra turėtų būti nukreipta į Kelmės ir Tytuvėnų miestus bei Nacionalinio pėsčiųjų ir dviračių takų plėtros plane nustatytus pirmo prioriteto takų įgyvendinimą;
- vadovaujantis Kelmės rajono savivaldybės elektromobilių įkrovos stotelių plėtros iki 2030 m. planu, plėsti elektromobilių įkrovos stotelių skaičių;
- siekiant užtikrinti eismo saugumą, tenkinti krovinių ir keleivių vežimo poreikius, mažinti kelionių gaišatį bei išlaidas, neigiamą poveikį aplinkai, siūloma kompleksiškai atnaujinti ir gerinti gyvenamųjų vietovių gatves, t. y. renovuoti/rekonstruoti gatvių dangas, įrengti apšvietimą, šaligatvius, dviračių-pėsčiųjų takus, susisiekimo infrastruktūrą pritaikyti neįgaliesiems;
- įgyvendinti Kelmės rajono savivaldybės strateginiame plėtros plane iki 2030 metų, numatytus tikslus.

Kelmės rajono savivaldybės bendrojo plano susisiekimo sistemos sprendiniai neprieštarauja aplinkinių savivaldybių strateginiams bei teritorijų planavimo dokumentams.

8. INŽINERINĖ INFRASTRUKTŪRA

8.1. INŽINERINĖS INFRASTRUKTŪROS PLĖTROS PRIELAIDOS

Inžinerinė infrastruktūra yra neatsiejama urbanizuotos teritorijos dalis. Vykdant planingą urbanizuotų teritorijų plėtrą kartu turi būti vystoma ir inžinerinė infrastruktūra. Infrastruktūros nepakankamas išvystymas neigiamai veikia gamtinę aplinką ir žmonių gyvenimo kokybę. Pavėluotas infrastruktūros vystymas reikalauja daugiau materialinių resursų, padaroma žala gamtai, sukelia nepatogumus gyventojams, sutrikdomas transporto priemonių eismas.

Formuojant inžinerinės infrastruktūros plėtros kryptis buvo atsižvelgta į rajono ir šalies strategines vystymo gaires:

Nacionalinėje energetikos nepriklausomybės strategijoje numatoma:

- iki 2030 metų sumažinti išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį ne mažiau kaip 40 proc., palyginti su 1990 metais, iki 2050 metų sumažinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijas 80–95 proc.;
- mažinti energetinę priklausomybę nuo importo, skatinant vietinių ir atsinaujinančių energijos išteklių naudojimą;
- didinti atsinaujinančių energijos išteklių dalį, palyginti su šalies bendruoju galutiniu energijos suvartojimu: iki 2020 metų – 30 proc., iki 2030 metų – 45 proc., iki 2050 metų – 80 proc.;
- didinti vartojamos elektros energijos iš atsinaujinančių energijos išteklių dalį, palyginti su galutiniu elektros energijos suvartojimu, iki 45 proc. 2030 metais ir 100 proc. 2050 metais;
- maksimaliai didinti atsinaujinančių energijos išteklių dalį centralizuotai gaminamos šilumos vartotojams, individualiai šildomiems namų ūkiams ir individualiai šildomiems nebuitiniams vartotojams. Centralizuoto šilumos tiekimo sistemose energijos iš atsinaujinančių energijos išteklių dalis: 2020 m - 70 proc. iki 2030 m. - 90 proc.;
- bendrai šalyje suvartojamos galutinės elektros energijos sudarys vietinė elektros energija: iki 2030 metų 70 procentų, iki 2050 metų iki 100 procentų. Elektros energija iš atsinaujinančių energijos išteklių turėtų tapti pagrindine, palyginti su bendrai šalyje suvartojama galutine elektros energija.

Lietuvos Respublikos bendrajame plane numatoma:

- plėtoti ir renovuoti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų surinkimo infrastruktūrą, prioritetą teikiant aglomeracijoms, kuriose gyventojų tankis yra 25 gyventojai / ha ir daugiau;
- savivaldybių viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijose ir aglomeracijose planuoti centralizuotas geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų surinkimo sistemas;
- teritorijose, kurios nepatenka į savivaldybių viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijas statyti individualias ir (arba) grupines nuotekų tvarkymo ir geriamojo vandens tiekimo sistemas, užtikrinant, kad vietiniuose įrenginiuose tvarkomos nuotekos neteršty aplinkos;
- didinti investicijas į paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtrą ir rekonstravimą, taip pat ir į turimos infrastruktūros teisinę registraciją;
- mažinti vandens telkinių taršą iš sutelktosios taršos šaltinių didinant nuotekų išvalymo efektyvumą nuotekų valyklose ir užtikrinant vandensaugos tikslų įgyvendinimą. Vykdyti nuotekų valyklų ir šalia jų esančių vandens telkinių stebėseną, prioritetą teikiant geros būklės rodiklių neatitinkantiems vandens telkiniams. Esant poreikiui didinti nuotekų išvalymo efektyvumą;
- diegti ir plėtoti 5G ryšį;
- plėtoti elektroninių ryšių infrastruktūrą ir užtikrinti, kad namų ūkių, turinčių galimybę naudoti 100 Mbp/s spartos interneto ryšį, dalis iki 2025 m. būtų 100 proc.;

- šilumos sektoriuje skatinti atsinaujinančių energijos išteklių (toliau – AEI) plėtrą, didžiausią dėmesį skiriant šių išteklių naudojimui centralizuotai tiekiamos šilumos gamybai ir šilumos gamybai namų ūkiuose;

- intensyviai urbanizuojamose teritorijose, apsirūpinimui šiluma prioritetą teikti centralizuoto šilumos tiekimo būdui. Didinti centralizuotai tiekiamos šilumos gamybos, perdavimo ir vartojimo efektyvumą.

Kelmės rajono savivaldybės strateginiame plėtros plane iki 2030 metų, numatoma:

- įrengti priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos pastatą Užventyje;
- modernizuoti/rekonstruoti esamas šilumos tiekimo sistemas;
- įrengti geriamojo vandens tiekimo sistemą Maironių kaime;
- įrengti vandens gerinimo sistemą Vaiguvos kaime;
- rekonstruoti Vijurkų nuotekų valymo įrenginius ir plėsti vandentiekio ir nuotekų tinklus;
- vykdyti Kelmės r. esančių vandentiekio ir nuotekų tinklų, valymo įrenginių statybas/modernizavimą/rekonstrukciją;
- aukštos įtampos orinių elektros perdavimo linijų pakeitimas į kabelines linijas Kelmės mieste ir gyvenvietėse;
- alternatyvių energijos šaltinių - vėjo ir saulės energijos plėtra.

8.2. VANDENS TIEKIMAS IR NUOTEKŲ TVARKYMAS

1. Kelmės rajono vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra vykdoma vadovaujantis Kelmės rajono savivaldybės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano keitimo ir vietovės lygmens teritorijų planavimo dokumentų sprendiniais.

2. Viešojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugos teikiamos teritorijose, kuriose yra savivaldybei ar viešajam vandens tiekėjui priklausanti vandentvarkos infrastruktūra. Kitose vietovėse, priskirtose ir nepriskirtose viešojo vandens tiekimo teritorijai apsirūpinama vandeniu ir tvarkomos nuotekos individualiai.

3. Kelmės rajone yra nustatyta viena aglomeracijos teritorija „Kelmės aglomeracija“, kurioje susidaro 2000 ir daugiau gyventojų ekvivalentų atitinkanti tarša. Aglomeracijos teritorijoje būtina užtikrinti, kad individualiai tvarkomų nuotekų taršos kiekis, išreikštas gyventojų ekvivalentu, nebūtų didesnis kaip 2 proc. nuo visų aglomeracijos teritorijoje susidarančių nuotekų taršos kiekio.

4. Kelmės rajono savivaldybės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano keitimo sprendiniuose, viešojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijose yra nustatyti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo būdai bei infrastruktūros plėtros poreikis.

8.2.1 lentelė. Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo būdai, vystymo etapai, poreikis

Gyvenamoji vietovė	Geriamojo vandens tiekimas		Nuotekų tvarkymas		Infrastruktūros vystymo etapas
	Numatomas tvarkymo būdas	Plėtra	Numatomas tvarkymo būdas	Plėtra	
Aunuvėnų/ Vidsodžio k.	Centralizuotas	Tinklų plėtra	Individualus	-	IV
Budraičių k.	Centralizuotas	Tinklų plėtra	Centralizuotas	Tinklų plėtra, NVĮ rekonstrukcija	III

Butkiškės k.	Centralizuotas	Tinklų plėtra	Individualus	-	IV
Dikšių k.	Centralizuotas	Tinklų plėtra	Centralizuotas	Tinklų plėtra	III
Dvarviečių k.	Centralizuotas	VGĮ statyba	Individualus	-	IV
Gailių k.	Centralizuotas	Tinklų plėtra	Centralizuotas	Tinklų plėtra, NVĮ rekonstrukcija	III
Gaugarių k.	Centralizuotas	VGĮ statyba	Individualus	-	IV
Grinių k.	Centralizuotas	Tinklų plėtra	Centralizuotas	NVĮ rekonstrukcija	III
Janaučių/ Paprūdžių k.	Centralizuotas	Tinklų plėtra, VGĮ statyba	Centralizuotas	Tinklų plėtra, NVĮ rekonstrukcija	III
Johampolio k./ Mockaičių k.	Centralizuotas	-	Individualus	-	-
Kakoniškės k.	Centralizuotas	Tinklų plėtra	Individualus	-	IV
Kalniškių k.	Centralizuotas	-	Individualus	-	IV
Karklėnų mstl.	Centralizuotas	Tinklų plėtra	Individualus	-	II
Kelmės aglomeracija	Centralizuotas	Tinklų plėtra	Centralizuotas	Tinklų plėtra	I
Kiaunorių k.	Centralizuotas	Tinklų plėtra	Individualus	-	IV
Kolainių k.	Centralizuotas	Tinklų plėtra	Centralizuotas	Tinklų plėtra, NVĮ rekonstrukcija	III
Kražių mstl.	Centralizuotas	Tinklų plėtra	Centralizuotas	Tinklų plėtra, NVĮ rekonstrukcija	II
Kukečių k.	Centralizuotas	Tinklų plėtra	Centralizuotas	Tinklų plėtra	III
Labūnavėlės k.	Centralizuotas	VGĮ statyba	Individualus	-	IV
Laikšių k.	Centralizuotas	Tinklų plėtra	Centralizuotas	Tinklų plėtra, NVĮ rekonstrukcija	III
Laugalio k.	Centralizuotas	Tinklų plėtra, vandenvietės likvidavimas Laugalyje	Individualus	-	IV
Lykšilio k.	Centralizuotas	Tinklų plėtra	Centralizuotas	Tinklų plėtra, NVĮ rekonstrukcija	III
Liolių mstl.	Centralizuotas	Tinklų plėtra	Centralizuotas	Tinklų plėtra, NVĮ rekonstrukcija	III
Lupikų k.	Centralizuotas	VGĮ statyba	Individualus	-	IV
Maironių k.	Centralizuotas	Tinklų plėtra, VGĮ statyba	Individualus	-	IV
Naudvario k.	Centralizuotas	-	Centralizuotas	Tinklų plėtra	III
Pagryžuvio/ Pavydų k.	Centralizuotas	Tinklų plėtra	Centralizuotas	Tinklų plėtra, NVĮ rekonstrukcija	III
Pakėvio k.	Centralizuotas	-	Individualus	-	IV
Pakražančio k.	Centralizuotas	-	Individualus	-	-
Pašiaušės k.	Individualus	-	Individualus	-	-
Pašilėnų/ Beržėnų k.	Centralizuotas	Tinklų plėtra, VGĮ statyba	Individualus	-	IV
Pašilės mstl.	Centralizuotas	Tinklų plėtra, VGĮ statyba	Individualus	-	IV
Paverpenio k.	Centralizuotas	-	Centralizuotas	Tinklų plėtra	IV
Petrališkės k.	Centralizuotas	Tinklų plėtra	Individualus	-	IV
Skogalio k.	Centralizuotas	-	Individualus	-	-
Stulgių k.	Centralizuotas	Tinklų plėtra	Individualus	-	IV
Šaltenių/ Paramočio k.	Centralizuotas	Tinklų plėtra, VGĮ statyba	Individualus	-	IV
Šaukėnų mstl.	Centralizuotas	Tinklų plėtra	Centralizuotas	Tinklų plėtra, NVĮ rekonstrukcija	II
Šedbarų k.	Centralizuotas	Tinklų plėtra	Centralizuotas	Tinklų plėtra, NVĮ rekonstrukcija	III

Tytuvėnų m.	Centralizuotas	Tinklų plėtra	Centralizuotas	Tinklų plėtra	I
Užvenčio/ Girnikų k.	Centralizuotas	-	Centralizuotas	Tinklų plėtra	I
Vaiguvos k.	Centralizuotas	Tinklų plėtra	Centralizuotas	Tinklų plėtra, NVĮ rekonstrukcija	III
Valpainių k.	Centralizuotas	-	Individualus	-	-
Vašilėnų k.	Individualus	-	Individualus	-	-
Verpenos k.	Centralizuotas	Tinklų plėtra, vandenvietės likvidavimas Verpenoje	Centralizuotas	Tinklų plėtra	III
Vijurkų k.	Centralizuotas	Tinklų plėtra, VGĮ statyba	Centralizuotas	Tinklų plėtra, NVĮ rekonstrukcija	III
Žalpių k.	Centralizuotas	-	Individualus	-	IV
Želvių k.	Centralizuotas	Tinklų plėtra	Individualus	-	IV

Duomenų šaltinis: Kelmės rajono savivaldybės geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano keitimas.

5. Lietaus nuotekų tvarkymo sistema yra dalinai išvystyta Kelmėje, Naudvaryje, Užventyje, Tytuvėnuose, Kiaunoriuose, Jahampolyje bei Pagryžuvį. Iš viso Kelmės rajone eksploatuojama apie 26 km paviršinių lietaus nuotekų tinklų. Dalis paviršinių nuotekų yra prijungta į esamus buitinių nuotekų tinklus, tai sukelia buitinių nuotekų tinklų bei buitinių nuotekų valyklų apkrovimą, ypatingai didelių liūčių metu. Siekiant išvengti ateityje su urbanizuojamų teritorijų plėtra galimai kilsiančių padarinių, būtina vystyti lietaus nuotekų surinkimo ir tvarkymo infrastruktūrą.

6. Kelmės rajono savivaldybės teritorijoje yra įrengta apie 187 vnt. priešgaisrinių hidrantų, kuriuos eksploatuoja UAB „Kelmės vanduo“. Įmonės duomenimis, dalis rajone esančių hidrantų neatitinka priešgaisrinių poreikių, o dalis priešgaisrinių hidrantų neatlieka savo funkcijos ir yra naudojami kaip vandens tiekimo kolonėlės. Rengiant žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentus ar techninius projektus, rekonstruojant gyvenviečių vandentiekio sistemas būtina atsižvelgti į reikalavimus, išdėstytus taisyklėse „Lauko priešgaisrinio vandentiekio tinklai ir statiniai. Projektavimo ir įrengimo taisyklės“.

7. Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo srityje, pagrindiniai sprendiniai yra siejami su paslaugų tiekimo efektyvumo didinimu, esamos infrastruktūros rekonstrukcija bei plėtra. Vandentvarkos srityje numatoma:

- vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra vykdoma vadovaujantis Kelmės rajono savivaldybės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiuoju planu bei vietovės lygmens teritorijų planavimo dokumentais ar techniniais projektais;
- užtikrinti, kad esami abonentai (vartotojai) gautų reikalavimus atitinkančios kokybės, saugų geriamąjį vandenį;
- užtikrinti, kad surenkamos nuotekos būtų tvarkomos pagal teisės aktų nustatytus reikalavimus;
- sudaryti sąlygas kiek galima didesniam skaičiui naujų potencialių vartotojų (t.y. gyventojų, kurie šiuo metu negauna centralizuotai tiekiamo vandens ir (ar) nuotekų tvarkymo paslaugų) gauti viešąsias vandentvarkos paslaugas;
- užtikrinti galimybę individualiai apsirūpinti geriamuoju vandeniu ir (arba) individualiai tvarkyti nuotekas;
- įrengti vandens gerinimo įrenginius: Dvarviečių k., Gaugarių k., Janaučių/ Paprūdžių k., Labūnavėlės k., Lupikų k., Maironių k., Pašilėnų/ Beržėnų k., Pašilės mstl., Šaltenių/ Paramočio k., Vijurkų k.;

- fluoridų kiekio sumažinimui iki higienos normų reikalavimų, būtina įrengti papildomus vandens gręžinius aukštesniuose vandeninguose sluoksniuose. Papildomus vandens gręžinius tikslinga įrengti: Šaukėnų, Pakėvio, Šedbarų, Vaiguvos, Žalpių, Kolainių, Lykšilio, Petrališkės, Butkiškės, Valpainių, Stulgių, Aunuvėnų, Pašilėnų, Kalniškių, Kiaunorių, Gaugarių, Maironių, Vijurkų vandenvietėse;

- siekiant įgyvendinti Nuotekų tvarkymo reglamento 29 punkto nuostatas bei atnaujinti ir optimizuoti valymo įrenginių darbą, tikslinga inicijuoti Budraičių k., Gailių k., Grinių k., Janaučių/ Paprūdžių k., Kolainių k., Kražių mstl., Laikšių k., Lykšilio k., Liolių mstl., Pagryžuvio/ Pavydų k., Šaukėnų mstl., Šedbarų k., Vaiguvos k., Vijurkų k. nuotekų valymo įrenginių rekonstrukciją ir pritaikyti bendro azoto bei fosforo valymui;

- teritorijose, kuriose nėra išvystytas centralizuotas nuotekų tvarkymas turi būti atlikta vietinių nuotekų valymo įrenginių ar kaupimo rezervuarų inventorizacija, kaip tai numatyta LR geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo 10 str. 22 dalyje;

- plėsti/renovuoti vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemas, viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijose;

- vandenviečių ir nuotekų valymo įrenginių teritorijose įrengti saulės šviesos energijos elektrines;

- perimti/išpirkti bešeimininkius geriamojo vandens tiekimo tinklus;

- inventorizuoti, rekonstruoti/plėsti geriamojo vandens tiekimo, buitinių nuotekų ir lietaus nuotekų surinkimo ir valymo infrastruktūrą.

- nuolat vykdyti Kelmės rajono vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano keitimo sprendinių įgyvendinimo stebėseną bei rengti sprendinių įgyvendinimo programas, kaip tai numatyta 2006 m. gruodžio 29 d. LR aplinkos ministro įsakyme Nr. D1-636 „Dėl Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planų rengimo taisyklių patvirtinimo“. Esant poreikiui inicijuoti Kelmės rajono vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano sprendinių keitimą/koregavimą.

8.3. ELEKTROS ENERGIJOS TIEKIMAS

1. Kelmės rajono savivaldybės teritorijoje elektros energija gaunama iš 330 kV ir 110 kV perdavimo tinklo per atitinkamos galios transformatorių pastotes. Kelmės rajono savivaldybėje yra įrengta apie 24 km 330 kV elektros linijų ir apie 67 km 110 kV.

2. AB „Litgrid” Kelmės rajono savivaldybėje statyti naujų aukštos įtampos elektros energijos perdavimo linijų ir naujų 110 kV pastočių savo iniciatyva neplanuoja. Naujų 110 kV pastočių statyba vykdoma elektros tinklo naudotojų iniciatyva, kai neužtenka esamų pastočių pajėgumų arba kai nėra galimybių prijungti vartotojų prie skirstomojo tinklo. Prijungiant didesnių galių elektros tinklo naudotojus vadovaujamasi AB „Litgrid“ patvirtintais prijungimo schemos parinkimo metodiniais nurodymais ir parenkama schema, kuri tenkina tiek elektros tinklo naudotojo, tiek ir operatoriaus poreikius.

3. Skirstomųjų elektros, gatvių apšvietimo tinklų plėtra rajone vystoma pagal individualius potencialių abonentų poreikius bei gatvių apšvietimo plėtros/modernizavimo planus, investicinius projektus.

4. Pagrindinės elektros energijos vystymo kryptys:

- išlaikyti esamą 110 kV, 330 kV elektros perdavimo tinklą, atnaujinant susidėvėjusius įrenginius;

- modernizuoti esamą elektros energijos skirstomąjį tinklą, keičiant susidėvėjusius įrenginius ir optimizuojant transformatorinių galias;

- pagal galimybes ir poreikį keisti esamas skirstomojo tinklo oro linijas į kabelines linijas, prioritetą teikiant urbanizuotoms teritorijoms;
- modernizuoti ir plėsti gatvių apšvietimo tinklą;
- pagal poreikį statyti ir/ar rekonstruoti elektros perdavimo tinklą (elektros perdavimo linijas, transformatorių pastotes.

8.4. ATSINAUJINANTYS ENERGIJOS IŠTEKLIAI

1. Kelmės rajone atsinaujinančių išteklių plėtrą reglamentuoja Kelmės rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T1-38 patvirtintas Kelmės rajono savivaldybės atsinaujinančių išteklių energijos naudojimo plėtros veiksmų planas iki 2030 m.

2. Kelmės rajone, pagrindinės AEI vystymo kryptys siejamos su biokuro, šilumos siurblių naudojimu centralizuotos šilumos tiekimo sistemose, vėjo ir saulės šviesos energijos elektrinių plėtra.

3. AEI plėtros vystymo kryptys centralizuotos šilumos tiekimo sistemose:
- centralizuotos šilumos tiekimo sistemose užtikrinti, kad sunaudojamo kuro balanse, biokuras sudarytų nemažiau kaip 90 proc.;
- mažo galingumo katilinėse, šilumos energija išaugti iš alternatyvių energijos šaltinių (pvz. įrengiant šilumos siurblius);
- atsiradus galimybei, įrengti kogeneracinius įrenginius, kurie ilgainiui leistų sumažinti šilumos kainą gyventojams bei padidintų iš AEI gaminamos elektros kiekį;
- įgyvendinti Kelmės rajono savivaldybės atsinaujinančių išteklių energijos naudojimo plėtros veiksmų plano iki 2030 metų, priemones.

4. Saulės šviesos ir vėjo energetikos vystymo kryptys:
- skatinti energijos gamybą iš atsinaujinančių energijos išteklių, įrengiant vėjo ir saulės elektrines/parkus;
- skatinti/įrengti saulės elektrines švietimo, sveikatos, administracinės paskirties pastatuose;
- savivaldybei priklausančių įmonių veikloje, skatinti energijos gamybą iš atsinaujinančių energijos išteklių, įrengiant saulės elektrines/parkus;
- įgyvendinti Kelmės rajono savivaldybės atsinaujinančių išteklių energijos naudojimo plėtros veiksmų plano iki 2030 metų, priemones.

5. Saulės šviesos energijos elektrinių plėtros reglamentas:

5.1. Saulės šviesos energijos elektrinių plėtra vystoma atsižvelgianti į kraštovaizdžio, gamtinę ir kultūrinę aplinką. **SAULĖS ELEKTRINIŲ/PARKŲ STATYBOS GALIMOS:**

5.1.1. neurbanizuojamų, urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų funkcinėse zonose, neribotos galios saulės elektrinės gali būti įrengiamos ant esamų pastatų (elektrinės integruotos į pastatus);

5.1.2. neurbanizuojamų, urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų funkcinėse zonose, antžeminės iki 100 kW suminės įrengtosios galios saulės elektrinės gali būti įrengiamos tik žemės sklypuose, kuriuose yra įregistruoti pastatai;

5.1.3. neurbanizuojamų teritorijų funkcinėse zonose neužstatytose žemės sklypuose antžeminės didesnės nei 100 kW suminės įrengtosios galios saulės elektrinės gali būti įrengiamos ne mažesniu kaip 1 km atstumu tarp žemės sklypų, kuriuose numatoma statyti ar įrengti elektrinę. Siekiant statyti elektrinę, turi būti parengtas specialusis planas;

5.1.4. neribotos suminės įrengtosios galios antžeminės saulės elektrinės gali būti įrengiamos vėjo elektrinių vystymo zonose bei pramonės ir sandėliavimo zonose (elektrinės turėtų tarnauti esamiems pastatams, kurie yra pramonės ir sandėliavimo teritorijoje);

5.1.5. vieta saulės šviesos energijos elektrinių statybai parenkama kiekvienu atveju taip, kad nebūtų matoma nuo gamtos ir kultūros paveldo objektų (kompleksų), apžvalgos vietų (regyklų), turizmo trasų. Infrastruktūrą dėstyti vidinėse sklypo dalyse, neužgožiant gatvės išklotinių ir panoramų nuo pagrindinių kelių, išlaikant architektūros kokybės kriterijus – estetiką ir urbanistinį integralumą. Siekiant sumažinti planuojamos infrastruktūros neigiamą poveikį miestovaizdžiui ir kraštovaizdžiui būtina projektavimo metu įvertinti ir numatyti vizualinę taršą mažinančias priemones.

5.2. **SAULĖS ELEKTRINIŲ/PARKŲ (DIDESNIŲ NEI 100 kW SUMINĖS ĮRENGTOSIOS GALIOS) STATYBOS DRAUDŽIAMOS:**

5.2.1. KRAŠTOVAIZDŽIO ASPEKTU SVARBIOSE TERITORIJOSE**:**

5.2.1.1. vertingiausiose estetiniu požiūriu Kelmės rajono savivaldybės teritorijose – <u>ypač saugomo šalies vizualinio estetinio potencialo arealuose (toliau YSK):</u> Vidurio Žemaičių kalvyno teritorija, Kurtuvėnų ežeruoto kalvyno teritorija;

5.2.1.2. siekiant išsaugoti kraštovaizdžio vizualinį estetinį potencialą 1 km atstumu nuo autoturizmo ir kultūros kelių trasų.

5.2.2. SAUGOMOSE TERITORIJOSE:

5.2.2.1. saugomose teritorijose ir jų buferinėse zonose, „Natura 2000“ teritorijose, gamtos paveldo objektuose ir jų apsaugos zonose, geotopuose;

5.2.2.2. 1 km atstumu nuo Kurtuvėnų RP, Tytuvėnų RP, Dubysos RP, Varnių RP;

5.2.2.3. 0,1 km atstumu nuo gamtos paveldo objektų;

5.2.2.4. 1 km atstumu nuo „Natura 2000“ paukščių apsaugai svarbių teritorijų (PAST).

5.2.3. PAVELDO TERITORIJOSE:

5.2.3.1. nekilnojamojo kultūros paveldo objektų teritorijose ir apsaugos zonose;

5.2.3.2. ne arčiau kaip 1 km atstumu nuo archeologinio kultūros paveldo objektų teritorijų ir apsaugos zonų teritorijų.

5.2.4. GAMTINĖSE TERITORIJOSE IR ŽEMĖS GELMIŲ IŠTEKLIŲ TELKINIUOSE:

5.2.4.1. EB svarbos natūralių pievų, pelkių ir vandenų buveinėse/teritorijose;

5.2.4.2. miškuose, natūraliose pievose ir ganyklose, pelkėse ir šaltinynuose (pagal VSTT direktoriaus 2023-10-02 įsakymu V-105 patvirtintą žemėlapį, SŽNS 95, 96 ir102 str.);

5.2.4.3. paviršinių vandens telkinių pakrančių apsaugos juostose (pagal SŽNS 98, 99 ir 100 str.);

5.2.4.4. sniego tirpsmo ir liūčių potvynių teritorijos, patvirtintos LR aplinkos ministro 2014-08-06 įsakymu Nr. D1-655: didelės tikimybės sniego tirpsmo ir liūčių potvynių teritorijos (10%), (pagal SŽNT 104 str.);

5.2.4.5. žemės gelmių išteklių telkiniuose - detaliai ir parengtiniai išžvalgytuose kietųjų naudingųjų iškasenų telkiniuose ir prognoziniuose plotuose;

5.2.4.6. saugomų rūšių augavietėse ir radavietėse. Tuo atveju, kai jų yra išdėstymo zonose, tolimesnis vėjo ir saulės šviesos energijos elektrinių vystymas galimas tik įvertinus

planuojamų ūkinių veiklų poveikio reikšmingumą saugomų rūšių augavietėms ir radavietėms.

5.2.5. URBANISTINĖS PLĖTROS ZONOSE:
5.2.5.1. gyvenamosiose funkcinėse zonose;
5.2.5.2. sodininkų bendrijų funkcinėse zonose;
5.2.5.3. specializuotų kompleksų funkcinėse zonose;
5.2.5.4. rekreacinio funkcinio prioriteto zonose.

5.2.6. INŽINERINĖS INFRASTRUKTŪROS TERITORIJOSE IR APSAUGOS ZONOSE:
5.2.6.1. elektros skirstomųjų ir perdavimo linijų apsaugos zonose;
5.2.6.2. geležinkelio kelių ir jų įrenginių, geležinkelio želdinių apsaugos zonoje;
5.2.6.3. kelių apsaugos zonose.

6. Vėjo energijos elektrinių plėtros reglamentas:
6.1. **VĖJO ENERGIJOS ELEKTRINIŲ KELMĖS RAJONE STATYBOS GALIMOS:**
6.1.1. Susisiekimo ir inžinerinės infrastruktūros brėžinyje pažymėtose potencialiose vėjo elektrinių vystymo arealuose;
6.1.2. Esamų vėjo elektrinių parkų teritorijose gali būti įrengiami elektros energijos kaupikliai, transformatorių pastotės.

6.2. **VĖJO ENERGIJOS ELEKTRINIŲ KELMĖS RAJONE STATYBOS DRAUDŽIAMOS:**

6.2.1. KRAŠTOVAIZDŽIO ASPEKTU SVARBIOSE TERITORIJOSE:
6.2.1.1. vertingiausiose estetiniu požiūriu Kelmės rajono savivaldybės teritorijose – <u>ypač saugomo šalies vizualinio estetinio potencialo arealuose (toliau YSK)</u>: Vidurio Žemaičių kalvyno teritorija, Kurtuvėnų ežeruoto kalvyno teritorija;
6.2.1.2. ne arčiau saugotino estetinio potencialo arealų/vietovių atstumu, kuris apskaičiuojamas prilyginant vieną metrą vėjo elektrinės aukščio (matuojant vėjo elektrinės stiebo aukštį) 10 metrų atstumui iki artimiausio kraštovaizdžio panoramų apžvalgos taško vertingiausiuose kraštovaizdžio arealuose (2 km);
6.2.1.3. siekiant išsaugoti kraštovaizdžio vizualinį estetinį potencialą 1 km atstumu nuo autoturizmo trasų ir kultūros kelių trasų;
6.2.1.4. tam tikro gamtinio pobūdžio kraštovaizdžio kompleksuose, nurodytuose Nacionalinio kraštovaizdžio tvarkymo plano 15.3 papunktyje, kurie pripažįstami kaip ypatingai reikšmingi šalies kraštovaizdžio įvairovės palaikymui ir jų išsaugojimas yra prioritetinis šalies mastu. Kelmės rajono savivaldybės teritorijoje: L - smėlinga banguota lyguma; B – smėlinga banguota pakiluma (plynaukštė), K - smėlingas fliuvioglacialinis kalvynas/kopynas, S – upės slėnis, E – ežeruotas duburys.

6.2.2. SAUGOMOSE TERITORIJOSE:
6.2.2.1. saugomose teritorijose, „Natura 2000“ teritorijose, gamtos paveldo objektuose ir jų apsaugos zonose, geotopuose;
6.2.2.2. 3 km atstumu nuo Kurtuvėnų RP, Tytuvėnų RP, Dubysos RP, Varnių RP;
6.2.2.3. 1 km atstumu nuo kraštovaizdžio draustinių: Girgždūtės, Bridvaišio, Gomertos, Lyduvėnų, Ilgos, Raudsparnės, Vainagių, Svilės, Pavandenės, Šatrijos kraštovaizdžio draustinių;

6.2.2.4. 0,5 km atstumu nuo kitų draustinių;
6.2.2.5. 0,1 km atstumu nuo gamtos paveldo objektų;
6.2.2.6. 0,5 km atstumu nuo „Natura 2000“ buveinių apsaugai svarbių teritorijų (BAST);
6.2.2.7. 2 km atstumu nuo „Natura 2000“ paukščių apsaugai svarbių teritorijų (PAST);
6.2.2.8. 2 km atstumu nuo rezervatų.

6.2.3. PAVELDO TERITORIJOSE:
6.2.3.1. nekilnojamojo kultūros paveldo objektų teritorijose ir apsaugos zonose;
6.2.3.2. ne arčiau kaip 1 km atstumu nuo archeologinio kultūros paveldo objektų teritorijų ir apsaugos zonų teritorijų.

6.2.4. GAMTINĖSE TERITORIJOSE IR ŽEMĖS GELMIŲ IŠTEKLIŲ TELKINIUOSE:
6.2.4.1. EB svarbos natūralių pievų, pelkių ir vandenų buveinėse/teritorijose;
6.2.4.2. gamtinio karkaso teritorijose – migracijos koridoriuose;
6.2.4.3. miškuose, natūraliose pievose ir ganyklose, pelkėse ir šaltinynuose (pagal VSTT direktoriaus 2023-10-02 įsakymu V-105 patvirtintą žemėlapį, SŽNS 95, 96 ir102 str.);
6.2.4.4. paviršinių vandens telkinių pakrančių apsaugos juostose (pagal SŽNS 98, 99 ir 100 str.);
6.2.4.5. sniego tirpsmo ir liūčių potvynių teritorijos, patvirtintos LR aplinkos ministro 2014-08-06 įsakymu Nr. D1-655: didelės-tikimybės sniego tirpsmo ir liūčių potvynių teritorijos (10%);
6.2.4.6. žemės gelmių išteklių telkiniuose - detaliai ir parengtiniai iššvalgytuose kietųjų naudingųjų iškasenų telkiniuose ir prognoziniuose plotuose;
6.2.4.7. saugomų rūšių augavietėse ir radavietėse. Tuo atveju, kai jų yra išdėstymo zonose, tolimesnis vėjo ir saulės šviesos energijos elektrinių vystymas galimas tik įvertinus planuojamų ūkinių veiklų poveikio reikšmingumą saugomų rūšių augavietėms ir radavietėms.

6.2.5. URBANISTINĖS PLĖTROS IR REKREACIJOS ZONOSE:
6.2.5.1. gyvenamosiose ir negyvenamosiose pagal AIEĮ 49 str., 19 p. su sąlyga, kad bus užtikrintas AIEĮ 49 str., 11 p. reikalavimas:
6.2.5.2. intensyvaus, vidutinio, mažo ir ekstensyvaus užstatymo intensyvumo gyvenamosiose funkcinėse zonose ir 300 m atstumu nuo jų;
6.2.5.3. sodininkų bendrijų funkcinėse zonose ir 300 m atstumu nuo jų;
6.2.5.4. specializuotų kompleksų funkcinėse zonose ir 300 m atstumu nuo jų;
6.2.5.5. rekreacinio funkcinio prioriteto zonose teritorijose ir 300 m atstumu nuo jų.

6.2.6. INŽINERINĖS INFRASTRUKTŪROS TERITORIJOSE IR APSAUGOS ZONOSE:
6.2.6.1. elektros skirstomųjų ir perdavimo linijų apsaugos zonose;
6.2.6.2. geležinkelio kelių ir jų įrenginių, geležinkelio želdinių apsaugos zonoje;
6.2.6.3. kelių apsaugos zonose.

6.2.7. KRAŠTO APSAUGOS TERITORIJOSE:
6.2.7.1. krašto apsaugos ministro patvirtintame žemėlapyje nurodytose raudonose zonose;
6.2.7.2. krašto apsaugai skirtose teritorijose ir 1 km nuo jų.

6.2.8. GRETIMŲ SAVIVALDYBIŲ ATŽVILGIU:
6.2.8.1. didesnės kaip 30 kW įrengtosios galios vėjo elektrinės stiebo centrinės ašies iki kitos savivaldybės ribos būtų ne mažesnis kaip 1 km.

7. Kitų energijos iš atsinaujinančių neiškastinių išteklių (hidroenergija, biomasė, biodujos) gavyba, vykdoma vadovaujantis Kelmės rajono savivaldybės atsinaujinančių išteklių energijos naudojimo plėtros veiksmų planu iki 2030 m. ir nustatoma žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentais ar techniniais projektais.

8.5. CENTRALIZUOTOS ŠILUMOS TIEKIMAS

1. Kelmės rajono savivaldybėje šilumos ūkio plėtra vykdoma vadovaujantis Kelmės rajono savivaldybės šilumos ūkio specialiojo plano (patvirtinto 2017 m. balandžio 27 d. Kelmės rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T-151 „Dėl Kelmės rajono šilumos ūkio specialiojo plano keitimo“) sprendiniais.

2. Kelmės rajone UAB „Litesko“ eksploatuoja 4 katilines: Kelmės miesto A. Mackevičiaus ir Vilties katilinę, Tytuvėnų miesto Maironio g. 4a ir Maironio g. 5b katilinę. UAB „Kelmės vietinis ūkis“ gamina ir tiekia šilumos energiją Tytuvėnų miesto daugiabučių namų gyventojams. Nuo 2022 metų bendrovė šilumą pradėjo tiekti Šaukėnų Vlado Pūtvio – Putvinskio gimnazijai ir Kelmės rajono Užvenčio Šatrijos Raganos gimnazijos Vaiguvos Vlado Šimkaus skyriui.

3. Pagrindiniai centralizuotos šilumos sistemos vystymo tikslai:

- vadovaujantis LR Šilumos ūkio įstatymo 8 str. 6 punkto nuostatomis, iki 2027 metų atnaujinti Kelmės rajono savivaldybės šilumos ūkio specialiojo plano sprendinius;
- užtikrinti nenutrūkstamą šilumos energijos tiekimą iš saugių, patikimų ir rinkos taisyklėmis veikiančių šaltinių;
- vykdyti veiklą vadovaujantis energijos efektyvumo ir ekonominio naudingumo principais;
- siekti investicijų pritraukimo darniam šiluminės energijos gaminimui, kokybiškų paslaugų teikimui, minimizuoti nuostolius, didinti naudą vartotojams;
- naujų investicijų vertinimui naudoti gerosios praktikos taikymo principus, vertinant investicijas, naudotis racionalumo, energetinio efektyvumo, ekonominio naudingumo ir konkurencingumo principais;
- skatinti atsinaujinančių energijos išteklių naudojimą, įgyvendinant energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones;
- atnaujinti/rekonstruoti Kelmės miesto A. Mackevičiaus g. katilinę, t. y. pakeisti katilinės 5 MW pagrindinį biokuro katilą nauju;
- Tytuvėnų m. Maironio g. 4a ir Maironio g. 5b pastatų šildymui įrengti šilumos siurblius;
- didinti prie šilumos tinklų prijungtų pastatų energijos vartojimo efektyvumą, šiuos pastatus kompleksiškai renovuojant.

8.6. RYŠIŲ INFRASTRUKTŪRA

1. Pagrindinis viešojo fiksuoto telefoninio ryšio operatorius yra Telia Lietuva AB, tačiau fiksuotojo telefono ryšio abonentų skaičius butuose nuolat mažėja. Mobiliojo ryšio paslaugos Lietuvoje per pastaruosius metus plito ir tobulėjo greičiausiai lyginant su kitomis telekomunikacijų paslaugomis. Šiuo metu rajone galima naudotis visų mobiliojo ryšio operatorių teikiamomis paslaugomis.

2. Projektų „Kaimiškųjų vietovių informacinių technologijų plačiajuostis tinklas RAIN" (RAIN) ir „Kaimiškųjų vietovių informacinių technologijų plačiajuosčio tinklo RAIN plėtra" (RAIN-2) sukurta ir

kuriama infrastruktūra, sudaro galimybę naudotis plačiajuosčio ryšio paslaugomis. Projekto RAIN tikslas - suteikti plačiajuosčio duomenų perdavimo prieigą visoms kaimiškųjų seniūnijų viešojo sektoriaus administravimo institucijoms.

3. Pagrindiniai ryšių infrastruktūros vystymo tikslai:

- plėsti viešojo interneto prieigos taškų skaičių gyvenamosiose vietovėse ir sudaryti sąlygas gyventojams naudotis internetu;
- sudaryti sąlygas naujų telekomunikacinių paslaugų diegimui ir tiekiamų paslaugų kokybės gerinimui;
- plėtoti šviesolaidinių kabelių tinklą ir galimybę naudotis plačiajuosčio duomenų perdavimo prieiga;
- išlaikyti esamą pašto skyrių tinklą.

8.7. ATLIEKŲ TVARKYMAS

1. Kelmės rajone atliekų tvarkymo paslauga yra teikiama visiems atliekų turėtojams. Mišrios komunalinės atliekos surenkamos prie daugiabučių gyvenamųjų namų esančiose komunalinių atliekų surinkimo aikštelėse, o iš individualių namų surenkamos individualiais konteineriais. Komunalinės atliekos iš fizinių ir juridinių asmenų, kurios negali būti perdirbamos ar kitaip panaudojamos priimamos Šiaulių regiono nepavojingų atliekų sąvartyne, esančiame Jurgeliškių k. 9, Šiaulių rajone.

2. Didžiųjų atliekų surinkimo aikštelės įrengtos Raseinių g. 70A, Kelmėje bei Pievų g. 6A, Kuršių k., Tytuvėnų sen.

3. Pagrindiniai atliekų tvarkymo vystymo tikslai:

- vengti atliekų susidarymo, mažinti susidarančių ir nenaudojamų atliekų kiekį, neigiamą poveikį aplinkai ir visuomenės sveikatai;
- skatinti efektyvų gamtinių ir kitų išteklių naudojimą, didinant komunalinių atliekų perdirbimo (įskaitant kompostavimo) ir naudojimo apimtis;
- užtikrinti aplinkos apsaugos ir visuomenės sveikatos saugos reikalavimus atitinkantį komunalinių atliekų tvarkymą;
- įdiegti maisto/virtuvės atliekų tvarkymo paslaugas;
- pagal poreikį, įrengti žaliųjų atliekų surinkimo aikštelę;

4. Pagal poreikį galimas naujų atliekų surinkimo aikštelių įrengimas.

8.8. GAISRINĖ SAUGA

1. Kelmės rajono savivaldybės teritorijoje yra įrengta apie 187 vnt. priešgaisrinių hidrantų, kuriuos eksploatuoja UAB “Kelmės vanduo”. Įmonės duomenimis, dalis rajone esančių hidrantų neatitinka priešgaisrinių poreikių, o dalis priešgaisrinių hidrantų neatlieka savo funkcijos ir yra naudojami kaip vandens tiekimo kolonėlės. Rengiant žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentus ar techninius projektus, rekonstruojant gyvenviečių vandentiekio sistemas būtina atsižvelgti į reikalavimus, išdėstytus taisyklėse - “Lauko priešgaisrinio vandentiekio tinklai ir statiniai. Projektavimo ir įrengimo taisyklės”.

2. Siekiant užtikrinti priešgaisrinį saugumą gyvenamosiose vietovėse, turi būti numatytos galimybės turėti reikiamą kiekį vandens gaisrams gesinti, įrengti privažiavimus prie atvirų vandens telkinių.

Teritorijose, kuriuose centralizuotai tiekiamas vanduo, atskiru projektu išnagrinėti galimybes įrengti priešgaisrinį vandentiekį. Rengiant atskirų objektų infrastruktūros projektus, būtina numatyti susisiekimo dalies norminius parametrus gaisrinei technikai privažiuoti. Įrengiant ir/ar projektuojant priešgaisrinio vandentiekio tinklus ir statinius, būtina vadovautis Gaisrinės saugos normomis.

3. Vadovaujantis Gaisrinės saugos normų teritorijų planavimo dokumentams rengti (patvirtintomis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Priešgaisrinės apsaugos gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2013 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. D1-995/1-312) 16 punktu: „rengiant savivaldybių ar jų dalių bendruosius planus, teritorijos, skiriamos priešgaisrinėms gelbėjimo pajėgoms (gaisrinėms komandoms), arba susisiekimo komunikacijos išdėstomos taip, kad atstumas vykstant artimiausiu keliu į tolimiausio įvykio vietą miesto gyvenamosiose vietovėse būtų ne didesnis kaip 5 km, atvykimo į įvykio vietą kaimo gyvenamosiose vietovėse – ne didesnis kaip 12 km“. Esamos priešgaisrinės pajėgos padengia visas pagrindines urbanizuotas teritorijas. Perspektyvoje įsisavinant naujas teritorijas, būtina užtikrinti priešgaisrinių reikalavimų atitikimą

4. Artimiausiu metu siūloma atnaujinti/rekonstruoti ugniagesių komandų pastatus:

- Kražių ugniagesių komandos patalpos nėra pritaikytos vykdomai veiklai. Būtinas patalpų pritaikymas vykdomai veiklai;
- Liolių ugniagesių komandos patalpos nepritaikytos vykdomai veiklai. Būtinas patalpų pritaikymas vykdomai veiklai;
- Šaukėnų ugniagesių komandos patalpos nepritaikytos vykdomai veiklai, pastatas seniai statytas, jį reikia remontuoti ir pritaikyti vykdomai veiklai;
- Tytuvėnų ugniagesių komandos patalpas būtina remontuoti;
- Užvenčio ugniagesių komandos patalpos toliau eksploatuoti netinkamos. Būtina ugniagesių komandą perkelti į naujas patalpas Junkilų k., Užvenčio seniūnijoje.
- Vaiguvos ugniagesių komandos patalpos nepritaikytos vykdomai veiklai. Būtinas patalpų pritaikymas vykdomai veiklai.

8.9. SPRENDINIŲ ĮGYVENDINIMO PRIORITETAI IR PRIEMONĖS

1. Inžinerinės infrastruktūros plėtros įgyvendinimo prioritetai ir priemonės:

- Kelmės rajono vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra vykdoma vadovaujantis Kelmės rajono savivaldybės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano keitimo ir vietovės lygmens teritorijų planavimo dokumentų sprendiniais bei techniniais projektais;
- sudaryti sąlygas kiek galima didesniam skaičiui naujų potencialių vartotojų (t.y. gyventojų, kurie šiuo metu negauna centralizuotai tiekiamo vandens ir (ar) nuotekų tvarkymo paslaugų) gauti viešąsias vandentvarkos paslaugas;
- inventorizuoti, rekonstruoti ir plėsti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemas urbanizuotose ir urbanizuojamose teritorijose;
- inventorizuoti, rekonstruoti ir plėsti paviršinių nuotekų surinkimo infrastruktūrą gyvenamosiose teritorijose;
- modernizuoti esamą elektros energijos skirstomąjį tinklą, keičiant susidėvėjusius įrenginius ir optimizuojant transformatorinių galias;
- modernizuoti ir plėsti gatvių apšvietimo tinklą;

- AEI plėtra vykdoma vadovaujantis Kelmės rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T1-38 patvirtintu AEI planu „Kelmės rajono savivaldybės atsinaujinančių išteklių energijos naudojimo plėtros veiksmų planas iki 2030 m“ bei bendrojo plano sprendiniais;
- Kelmės rajono šilumos ūkio sistema vystoma vadovaujantis 2017 m. balandžio 27 d. Kelmės rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T-151 patvirtintu Kelmės rajono šilumos ūkio specialiuoju planu. Atsižvelgiant į teisės aktų reikalavimus iki 2027 metų atnaujinti Kelmės rajono savivaldybės šilumos ūkio specialiojo plano sprendinius;
- rekonstruoti/modernizuoti esamas centralizuotos šilumos tiekimo sistemas. Diegti energetinio efektyvumo didinimo priemones, kurios siejamos su atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo skatinimu bei daugiabučių ir visuomeninės paskirties pastatų modernizacija;
- plėsti viešojo interneto prieigos taškų skaičių gyvenamosiose vietovėse ir sudaryti sąlygas gyventojams naudotis internetu. Išlaikyti esamą pašto skyrių tinklą;
- skatinti efektyvų gamtinių ir kitų išteklių naudojimą, didinant komunalinių atliekų perdirbimo (įskaitant kompostavimo) ir naudojimo apimtis. Įdiegti maisto/virtuvės atliekų tvarkymo paslaugas;
- atnaujinti/rekonstruoti ugniagesių komandų pastatus.

Kelmės rajono savivaldybės bendrojo plano inžinerinės infrastruktūros sprendiniai neprieštarauja aplinkinių savivaldybių strateginiams bei teritorijų planavimo dokumentams.

8.10. PRIORITETINĖ SAVIVALDYBĖS INFRASTRUKTŪRA IR JOS VYSTYMO ETAPAI

8.10.1. Prioritetinės plėtros teritorijos

Prioritetinės plėtros teritorijos – savivaldybės ir vietovės lygmens bendruosiuose planuose išskirtos urbanizuotos ir (ar) urbanizuojamos teritorijos (jų dalys), kuriose savivaldybė įsipareigoja vystyti socialinę ir (ar) inžinerinę infrastruktūrą (LR teritorijų planavimo įstatymas).

Prioritetinė savivaldybės infrastruktūra – savivaldybės tarybos sprendimu pagal savivaldybės tarybos patvirtintus kriterijus pripažinta prioritetine ir (ar), atsižvelgiant į strateginio planavimo dokumentus, savivaldybės ir (ar) vietovės lygmens bendruosiuose planuose nustatytoms prioritetinės plėtros teritorijoms ir jų vystymui skirta savivaldybės infrastruktūra (LR savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymas).

Neprioritetinė savivaldybės infrastruktūra – savivaldybės infrastruktūra, esanti teritorijoje, kuri nepatenka į savivaldybės ir (ar) vietovės lygmens bendruosiuose planuose nustatytas prioritetinės plėtros teritorijas ir kurioje savivaldybė neįsipareigoja vystyti socialinės ir (ar) inžinerinės infrastruktūros (LR savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymas).

LR savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatyme nusakoma, kad savivaldybės infrastruktūrą sudaro socialinė savivaldybės infrastruktūra ir inžinerinė savivaldybės infrastruktūra:
Inžinerinė savivaldybės infrastruktūra – šilumos perdavimo tinklai, geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų, įskaitant paviršines nuotekas, tvarkymo inžineriniai statiniai, vietinės reikšmės keliai (taip pat kelio elementai ir kiti inžineriniai statiniai, numatyti inžinerinės savivaldybės infrastruktūros statinio projekte ir esantys žemės juostoje, skirtoje gatvės ir jos elementų įrengimui, kai vietinės reikšmės kelias yra mieste, miestelyje ar kaimo gyvenamojoje vietovėje), kiti transporto statiniai, už kurių statybą, įrengimą

ir (ar) eksploatavimą savivaldybės teritorijoje atsakingas savivaldybės infrastruktūros plėtros organizatorius ir (ar) savivaldybės infrastruktūros valdytojas.
Socialinė savivaldybės infrastruktūra – kultūros, švietimo ir mokslo, sveikatos, sporto paskirties statiniai ir (arba) savivaldybės funkcijoms atlikti skirti objektai, už kurių statybą, įrengimą ir (ar) eksploatavimą savivaldybės teritorijoje atsakingas savivaldybės infrastruktūros organizatorius ir (ar) savivaldybės infrastruktūros valdytojas.

Įvertinus aukščiau išdėstytą informaciją bei kitas Lietuvos Respublikos savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymo nuostatas, su minėto įstatymo įsigaliojimu susijusius kitų teisės aktų pakeitimus, išskiriamos šios **prioritetinės plėtros teritorijos:**
1. Kelmės miesto plėtros teritorija – detalizuojant Kelmės miesto plėtros teritorijas būtina vadovautis vadovaujantis Kelmės miesto teritorijos bendrojo plano keitimu*.
**Pastaba: Kelmės miesto teritorija vystoma vadovaujantis Kelmės miesto teritorijos bendrojo plano keitimu (T00094745). Bendrojo plano sprendiniai integruojami į Kelmės rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo sprendinius ir šio bendrojo plano keitimo sprendiniuose nedetalizuojami.*
2. Tytuvėnų miesto plėtros teritorija – detalizuojant Tytuvėnų miesto plėtros teritorijas būtina vadovautis Tytuvėnų miesto teritorijos bendrojo plano keitimu*.
**Pastaba: Tytuvėnų miesto teritorija vystoma vadovaujantis Tytuvėnų miesto teritorijos bendrojo plano keitimu (patvirtinta redakcija, šiuo metu bendrasis planas baigiamajame etape). Bendrojo plano sprendiniai integruojami į Kelmės rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo sprendinius ir šio bendrojo plano keitimo sprendiniuose nedetalizuojami.*

Prie neprioritetinių plėtros teritorijų priskiriamos likusios urbanizuotos/urbanizuojamos teritorijos (intensyvios kompaktiškos urbanizacijos, ekstensyvios kompaktiškos urbanizacijos, pramonės ir sandėliavimo, rekreacinės teritorijos) bei neurbanizuotos/neurbanizuojamos teritorijos.

Plačiau žr. brėžinį „Prioritetinės ir neprioritetinės savivaldybės infrastruktūros plėtros teritorijų schema“.

8.10.1. Prioritetinė savivaldybės infrastruktūra

1. 2020 m. gruodžio 17 d. Kelmės rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T-419 (su vėlesniais pakeitimais) patvirtintas Kelmės rajono savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokos tarifas - 0 Eur/m^2.

2. Vadovaujantis Kelmės rajono savivaldybės tarybos 2020 m. gruodžio 17 d. sprendimu Nr. T1-48 „Dėl savivaldybės infrastruktūros pripažinimo prioritetine kriterijų ir Kelmės rajono savivaldybės infrastruktūros pripažinimo prioritetine tvarkos aprašo patvirtinimo“ nustatyta, kad savivaldybės infrastruktūra, kuri yra numatoma Kelmės rajono savivaldybės strateginiame veiklos plane, nuo Kelmės rajono savivaldybės strateginio veiklos plano patvirtinimo Kelmės rajono savivaldybės tarybos sprendimu dienos yra laikoma prioritetine Kelmės rajono savivaldybės infrastruktūra. Taip pat savivaldybės prioritetine infrastruktūra yra laikoma infrastruktūra, kurios prioritetas nurodytas Kelmės rajono savivaldybės teritorijos bendrajame plane, Kelmės rajono savivaldybės tarybos patvirtintuose specialiuosiuose planuose.

3. Kelmės rajono savivaldybės bendrajame plane, įvertinus savivaldybės teritorijos ir jos dalių strategines vystymo kryptis, esamus savivaldybės poreikius ir galimybes, nustatoma prioritetinė savivaldybės infrastruktūra ir jos vystymo etapai.

Prioritetinę savivaldybės infrastruktūrą rekomenduojama vystyti pagal du plėtros etapus:
I plėtros etapas – iki 2030 m.
II plėtros etapas – iki 2034 m.

4. Prioritetinės savivaldybės infrastruktūros objektai gali būti tikslinami/keičiami/papildomi Kelmės rajono savivaldybės tarybos sprendimu, nurodant jų įgyvendinimo etapus ir laikotarpį.

8.10.1 lentelė. Prioritetinė savivaldybės infrastruktūra ir vystymo etapai

Prioritetinė savivaldybės infrastruktūra	Vystymo etapas	Atsakinga institucija
Elektromobilių įkrovos stotelių plėtra	II	Kelmės r. sav.
Viešojo transporto parko ir infrastruktūros atnaujinimas	I	Kelmės r. sav., UAB „Kelmės autobusų parkas“
Kelmės autobusų stoties rekonstrukcija	II	Kelmės r. sav.
Bemotorio transporto infrastruktūros plėtra Kelmės ir Tytuvėnų miestuose ir jų prieigose	II	Kelmės r. sav.
Maisto ir virtuvės atliekų surikimo ir apdorojimo infrastruktūros sukūrimas	II	Kelmės r. sav., ŠRATC
Gatvių apšvietimo sistemos modernizacija	II	Kelmės r. sav.
Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo tinklų plėtra	II	Kelmės r. sav. , UAB "Kelmės vanduo"
Vandens gerinimo įrenginių įrengimas	I	Kelmės r. sav. , UAB "Kelmės vanduo"
Nuotekų valymo įrenginių rekonstrukcija	I	Kelmės r. sav. , UAB "Kelmės vanduo"
Ugniagesių komandų patalpų atnaujinimas/rekonstrukcija	I	Kelmės r. sav.
Rekreacinės infrastruktūros sutvarkymas/įrengimas, Tytuvėnuose	II	Kelmės r. sav.
Kelmės "Draugystės" parko daugiafunkcinės erdvės sukūrimas/įrengimas	I	Kelmės r. sav.
Socialinio būsto plėtra Kelmės rajone	II	Kelmės r. sav.
Tytuvėnų miesto Bridvaišio ir Giliaus ežerų pritaikymas lankymui	I	Kelmės r. sav.
Tytuvėnų turizmo ir neformaliojo kraštotyros švietimo centro įrengimas	I	Kelmės r. sav.
Kelmės evangelikų reformatų bažnyčios pritaikymas lankymui	I	Kelmės r. sav.
Socialinių paslaugų įstaigų senyvo amžiaus asmenims infrastruktūros modernizavimas ir plėtra Kelmės rajone	I	Kelmės r. sav.
Paslaugų, reikalingų institucinės globos pertvarkai įgyvendinti, infrastruktūros modernizavimas ir plėtra Kelmės rajone	I	Kelmės r. sav.
Padidinti ugdymo prieinamumą atskirtį patiriantiems vaikams Kelmės rajone	I	Kelmės r. sav.
Sveikatos centro sveikatos priežiūros paslaugoms teikti reikiamos infrastruktūros modernizavimas Kelmės rajono savivaldybėje	I	Kelmės r. sav.

Funkcinėse zonose ar jų dalyse, patenkančiose į valstybinės reikšmės kelių apsaugos zonų ribas, atitinkamos veiklas planuoti (vykdyti darbus) būtų galima tik tuo atveju, jei jos neprieštarauja Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo ir pritarimo projektui ar numatomai veiklai kelių apsaugos zonose tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2021 m. liepos 20 d. įsakymu Nr. 3-353, nuostatoms.

Inžinerinės infrastruktūros plėtra ir rekonstrukcija vykdoma atsižvelgiant į prioritetines savivaldybės urbanistinės plėtros teritorijas. Inžinerinės infrastruktūros plėtros ir rekonstrukcijos principai, tiesiogiai siejami su gyventojų aprūpinimu kokybiškomis vandentvarkos paslaugomis, nuotekų tvarkymo reglamento nuostatų įgyvendinimu, saugios gyvenamosios aplinkos užtikrinimu.

5. Preliminarūs savivaldybės prioritetinės infrastruktūros įgyvendinimui reikalingas lėšų poreikis pateiktas žemiau esančioje lentelėje. Lentelėje pateiktas orientacinis/preliminarus lėšų poreikis, kuris infrastruktūros įgyvendinimo metu gali ženkliai skirtis dėl pasikeitusių/patikslintų darbų apimčių bei ekonominės aplinkos. Konkrečios darbų apimtys bei numatomas investicijų poreikis turės būti konkretizuojamas techninių projektų rengimo metu pagal išduotas projektavimo sąlygas.

8.10.2 lentelė. Prioritetinės savivaldybės infrastruktūros įgyvendinimui reikalingas preliminarus lėšų poreikis

Savivaldybės prioritetinė infrastruktūra	I plėtros etapas, tūkst. Eur.	II plėtros etapas, tūkst. Eur.
Inžinerinės infrastruktūros vystymas	10391	7366
Susisiekimo infrastruktūros vystymas	869	2071
Socialinės infrastruktūros vystymas	15410	351
Viso:	26.670	9.788

Infrastruktūros išvystymo preliminarus lėšų poreikis, nustatytas vadovaujantis Kelmės rajono savivaldybės strateginiais planais, Kelmės rajono savivaldybės tarybos patvirtintais teritorijų planavimo dokumentais, statinių statybos skaičiuojamųjų kainų palyginamaisiais ekonominiais rodikliais, analogais.

9. TURIZMAS IR REKREACIJA

9.1. TURIZMO IR REKREACIJOS SISTEMA

1. Kelmės rajono savivaldybės turizmo ir rekreacijos kryptys nustatytos Lietuvos Respublikos teritorijos bendrajame plane (T00087007). Nustatytos turizmo ir rekreacijos vystymo kryptys detalizuojamos įvertinant savivaldybės gamtinės ir kultūrinės aplinkos identitetą. Turizmo ir rekreacijos vystymo kryptys:

- rekreacinių struktūrų plėtojimas didelio rekreacinio potencialo areale esamų rekreacinių struktūrų pagrindu ir formuojant naujas;
- Kelmės miesto - savivaldybės rekreacijos aptarnavimo centro vystymas ir 3 vietinių rekreacijos aptarnavimo centrų vystymas pagal nustatytą specializaciją;
- pažintinio turizmo sistemos (autoturizmo ir dviračių trasų) plėtojimas, siekiant eksponuoti gamtinius bei kultūrinius krašto savitumus, jo kraštovaizdžio vertybes;
- Kurtuvėnų, Varnių, Tytuvėnų ir Dubysos regioninių parkų rekreacijos ir turizmo bei jų infrastruktūros vystymo programų įgyvendinimas pagal parkų specialiuosius tvarkymo planus;
- Dubysos, Ventos ir Kražantės upių slėnių zonos įveiklinimas rekreacinio-turistinio naudojimo tikslais;
- kultūrinės infrastruktūros plėtra, ją numatant plėtoti Šv. Jokūbo kultūros kelyje;
- kompleksiška kultūrinio turizmo, verslo turizmo, sveikatos turizmo ir ekologinio turizmo viešosios ir privačios infrastruktūros plėtra;
- apgyvendinimo ir viešo maitinimo infrastruktūros plėtra, rekreacinių ir pramogų veiklų pasiūla;
- bendrų projektų, programų ir planų rengimas. Šalies regioninė politika iki 2030 metų realizuojama per partnerystės ryšius. Siekiant regionų gyvybingumo ir sudaryti prielaidas naujoms plėtros tendencijoms vystytis, įveiklinti išteklius, užtikrinant mobilumą, Lietuvos Respublikoje yra išskirtos įvairių rūšių partnerystės grupės, kurios suformuotos plėtros prioritetų pagrindu. Kelmės rajono savivaldybė įtraukta į specializuotą Žemaitijos regiono partnerystę, orientuotą į kultūrinių ir gamtinių išteklių įveiklinimą bei turizmo potencialo didinimą. Ši partnerystė apima tokias priemones kaip:
  - bendrų kultūros ir rekreacijos plėtros planų rengimą, įtraukiant kitus regiono miestus, tokius kaip Tytuvėnai, Kražiai ir Užventis;
  - projektų, skirtų regioninio mobilumo užtikrinimui, sujungiant Kelmės rajono turizmo objektus su Žemaitijos ir Kauno regionais, kūrimą;
  - horizontalios partnerystės ryšių stiprinimą tarp savivaldybių, orientuojantis į nematerialaus kultūros paveldo sklaidą ir bendras turizmo infrastruktūros plėtros iniciatyvas;
  - vietinių ir tarptautinių programų inicijavimą, skatinant ekonominę, socialinę ir ekologinę rekreacijos plėtrą.

  Partnerystė įgyvendinama inicijuojant bendrus projektus, programas ir planus, taip užtikrinant regiono gyvybingumą ir darnią plėtrą;
- partnerystė tarp Rytų Žemaitijos ir Mažeikių regiono savivaldybių, bendri projektai, kuriami programos ir maršrutai.
- sezoniškumo mažinimas sukuriant pramogų centrą-(us), kuriuose turistai galėtų praleisti laiką visais metų laikais (baseinas, SPA ir t.t.).

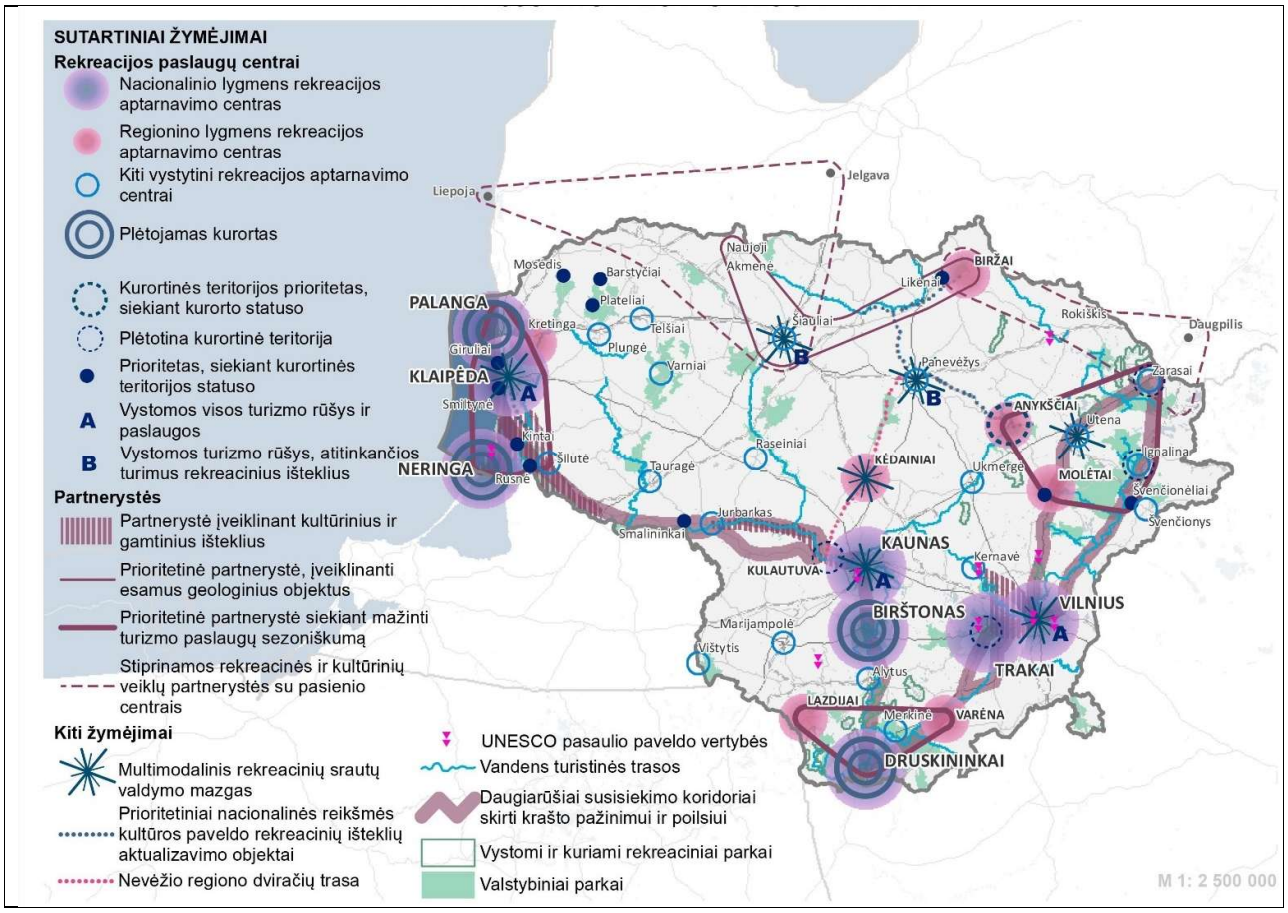

9.1.1 pav. Ištrauka iš Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano brėžinio „Regionai 2030“, (T00087007). Schema „Rekreacijos ir turizmo vystymo sprendiniai“.

2. **Rekreaciniai resursiniai arealai.** Gamtinės aplinkos turtingumas, kraštovaizdžio vaizdingumas, krašto pažinimui tinkamas nacionaliniu mastu pripažintas kultūros paveldas, palankios klimatinės sąlygos, vandens akvatorijų išdėstymas, aplinkos ekologinis atsparumas, esamas rekreacinės ir turizmo infrastruktūros išvystymo lygis bei rekreacinio aptarnavimo tradicijos sąlygoja 8 resursinių arealų išskyrimą Kelmės rajono savivaldybėje, kurių ypatumai nusako rekreacinio naudojimo perspektyvas. Resursinis potencialas nustatomas kiekvienam arealui individualiai ir gali būti: aukščiausias, vidutinis ir žemiausias:

- Kolainių – Pagių vidutinio resursinio potencialo rekreacinis arealas (**1**/**R2**);
- Aunuvėnų – Užvenčio – Vaiguvos žemiausio resursinio potencialo rekreacinis arealas (**2**/**R3**);
- Šaukėnų – Vijurkų vidutinio resursinio potencialo rekreacinis arealas (**3**/**R2**);
- Karklėnų – Kražių – Stulgių žemiausio resursinio potencialo rekreacinis arealas (**4**/**R3**);
- Kalniškių – Kelmės – Liolių – Grinių žemiausio resursinio potencialo rekreacinis arealas (**5**/**R3**);
- Šedbarų – Budraičių žemiausio resursinio potencialo rekreacinis arealas (**6**/**R3**);
- Kalniškių– Kukečių – Kybučių žemiausio resursinio potencialo rekreacinis arealas (**7**/**R3**);
- Kiaunorių – Johampolio – Maironio – Pagryžuvio – Turbaičių – Kalniškių – Tytuvėnų vidutinio resursinio potencialo rekreacinis arealas (**8**/**R2**).

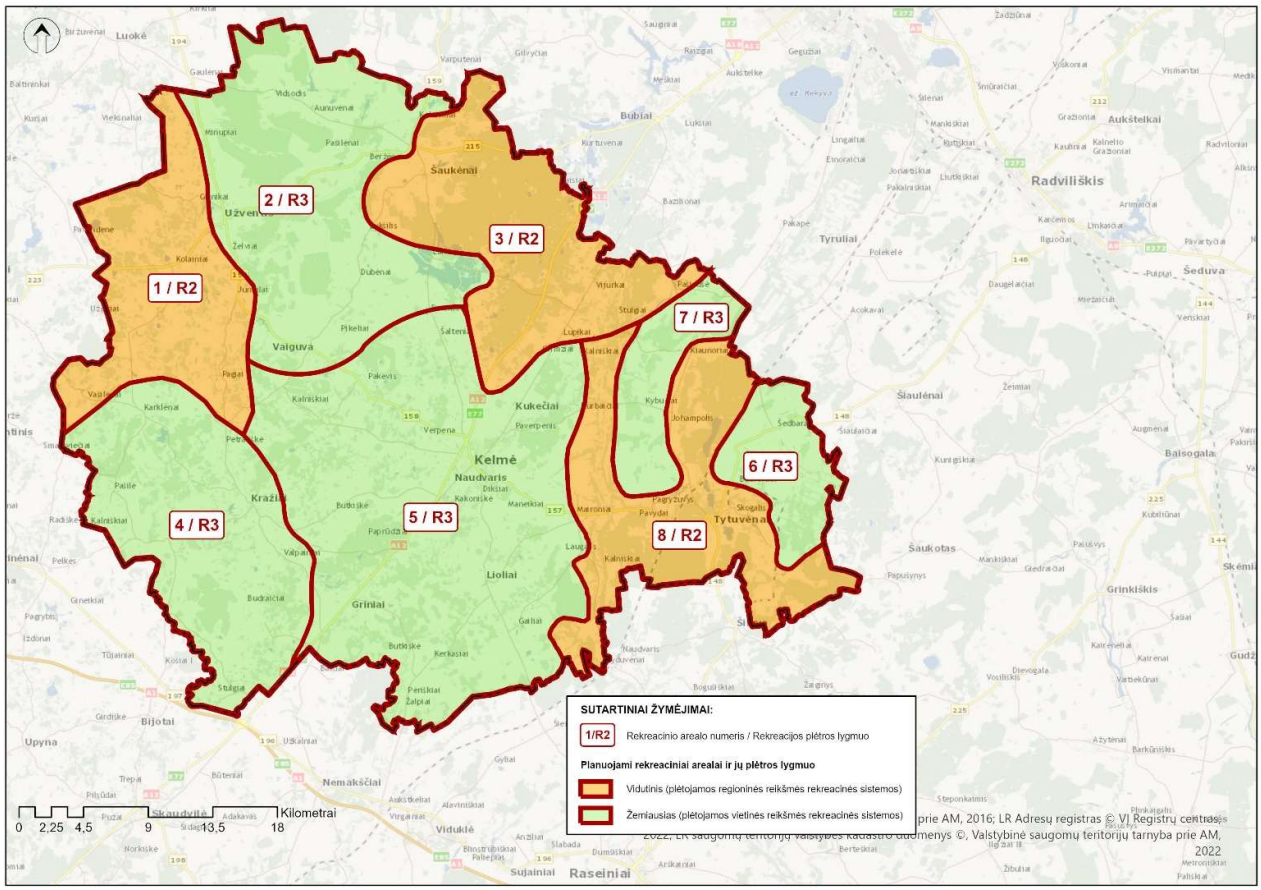

9.1.2 pav. Schema „Rekreacijos ir turizmo vystymo sprendiniai“

3. Konkrečiam rekreaciniam resursiniam arealui nustatomas perspektyvinis plėtros lygmuo, vystytinos rekreacijos rūšys ir jų svarba:

- perspektyvinis plėtros lygmuo:
  - *vidutinio resursinio potencialo rekreacinis arealas* – **R2**, kuriame vystomos regioninės reikšmės rekreacinės sistemos. *Kolainių – Pagių (1/R2), Šaukėnų – Vijurkų (3/R2)* ir *Kiaunorių – Johampolio – Maironio – Pagryžuvio – Turbaičių – Kalniškių – Tytuvėnų (8/R2)* vidutinio resursinio potencialo arealui būdingas didelis miškų plotų kiekis ir tankumas, vidutinis teritorijų vaizdingumas, saugi socialinė aplinka, teritorija tinkama intensyviam kurortiniams naudojimui, geras arba vidutiniškai geras aplinkos sveikumas, yra rekreacijai tinkamų akvatorijų.
  - *žemiausio resursinio potencialo rekreacinis arealas* - **R3**, kuriame vystomos vietinės reikšmės rekreacinės sistemos. *Aunuvėnų – Užvenčio – Vaiguvos (2/R3), Karklėnų – Kražių – Stulgių (4/R3), Kalniškių – Kelmės – Liolių – Grinių (5/R3), Šedbarų – Budraičių (6/R3)*, *Kalniškių– Kukečių – Kybučių (7/R3)* žemiausio resursinio potencialo rekreaciniams arealams būdingas labai mažas rekreacijai tinkamų akvatorijų ir miškų plotų kiekis ir tankumas, mažas teritorijų vaizdingumas, yra nedaug dispersiškai išsidėsčiusių kultūros vertybių, nykstantys etnokultūriniai bruožai sąlyginai saugi socialinė aplinka, teritorija tinkama nedidelio intensyvumo masiniam rekreaciniam naudojimui, vidutiniškai geras aplinkos sveikumas.
- vystytinos rekreacijos rūšys: *poilsis gamtoje, pramoginė rekreacija, pažintinė rekreacija, sportinė rekreacija, verslinė rekreacija;*
- vystytinos rekreacijos rūšies svarba: *prioritetinė ir neprioritetinė (kitos) rekreacijos rūšys.*

9.1.1 lentelė. Rekreacinio potencialo arealų vystymas

Arealo Nr. br.	Rekreacinio arealo pavadinimas	Rekreacinio arealo resursinis potencialas	Rekreacijos perspektyvinis plėtros lygmuo	Rekreacijos plėtros lygmuo	
				Prioritetinė svarba	Neprioritetinė svarba
1	Kolainių – Pagių	Vidutinis	R2	Pažintinė; poilsis gamtoje; pramoginė, išskyrus saugomas teritorijas	Verslinė; sportinė
2	Aunuvėnų – Užvenčio – Vaiguvos	Žemiausias	R3	Verslinė rekreacija	Pažintinė; pramoginė; sportinė
3	Šaukėnų – Vijurkų	Vidutinis	R2	Pažintinė; poilsis gamtoje; pramoginė, išskyrus saugomas teritorijas	Verslinė; sportinė
4	Karklėnų – Kražių – Stulgių	Žemiausias	R3	Pažintinė	Poilsis gamtoje; pramoginė
5	Kalniškių – Kelmės – Liolių – Grinių	Žemiausias	R3	Pažintinė	Verslinė; sportinė
6	Šedbarų – Budraičių	Žemiausias	R3	Verslinė	Pramoginė; poilsis gamtoje
7	Kalniškių– Kukečių – Kybučių	Žemiausias	R3	Poilsis gamtoje	Verslinė; sportinė; pramoginė
8	Kiaunorių – Johampolio – Maironio – Pagryžuvio – Turbaičių – Kalniškių – Tytuvėnų	Vidutinis	R2	Pažintinė; poilsis gamtoje; pramoginė, išskyrus saugomas teritorijas	Verslinė; sportinė

4. **Teritorijos vaizdingumas.** Teritorijos vaizdingumas yra neatsiejamas gamtinės aplinkos išteklių turtingumo ir tinkamumo rekreacijai vertinimo kriterijus. Kelmės rajono savivaldybėje išskirtiems rekreaciniams resursiniams arealams nustatomas teritorijos vaizdingumas: labai didelis vaizdingumas, didelis vaizdingumas, vidutinis vaizdingumas, mažas vaizdingumas. Vaizdingumo pasiskirstymas konkrečiame areale pateiktas brėžinyje „Rekreacijos, turizmo, gamtos ir kultūros paveldo plėtojimo brėžinys“.

5. **Rekreacijos centrai.** Pažintinio turizmo ir rekreacijos aptarnavimo tikslais siūlomi vystyti **4** rekreacijos centrai, kurie skirstomi pagal aptarnavimo lygmenį ir specializaciją. Pagal aptarnavimo lygmenį numatomi 1 savivaldybės ir 3 vietinio lygmens rekreacijos ir turizmo aptarnavimo centrai, kuriuose gali būti teikiamos bendrosios ir specializuotos (pažintinės ir poilsinės) rekreacijos ir turizmo paslaugos: kelionės organizavimo, turizmo informacijos, apgyvendinimo, vežimo, maitinimo, pramogų ir kitos turizmo paslaugos.

Rekreacijos ir turizmo centrams nustatomos specializacijos:

- *bendrosios rekreacijos ir turizmo* - teikiamos bendrosios specialių papildomų tikslų nekeliančios paslaugos (maitinimas, apgyvendinimas);
- *pažintinės rekreacijos ir turizmo* - teikiamas platesnis su vietos gamtine ir kultūrine aplinka suderintos paslaugų spektras (maitinimas, apgyvendinimas, informacija apie vietos gamtinę ir kultūrinę aplinką, ekskursijų organizavimas);
- *poilsinės rekreacijos ir turizmo* - bendrosios ir specializuotos (maitinimas, apgyvendinimas, poilsio ir pramogų organizavimas, poilsiui ir pramogoms skirto inventoriaus nuoma)

9.1.2 lentelė. Rekreacijos ir turizmo aptarnavimo centrų lygmuo ir specializacija

Eil. Nr.	Pavadinimas	Rekreacijos centro lygmuo	Rekreacijos ir turizmo centrų specializacija, proc.		
			Bendroji rekreacija ir turizmas	Pažintinė rekreacija ir turizmas	Poilsinė rekreacija ir turizmas
1	Kelmės miestas	savivaldybės	50	25	25
2	Tytuvėnai	vietinis	25	75	0
3	Kražiai	vietinis	25	75	0
4	Užventis	vietinis	25	50	25

6. Kurtuvėnų, Varnių, Tytuvėnų ir Dubysos regioniniai parkai pagal specialiuosius tvarkymo planus kuria savo vidines detalizuotas rekreacijos ir turizmo bei jų infrastruktūros vystymo programas, kurios svarbios plėtojant pažintinį turizmą. Bendrojo plano sprendiniuose perimami svarbiausi šių planų sprendiniai.

7. Išlaikant sąsajas su Nacionalinio kraštovaizdžio tvarkymo plano sprendiniais, savivaldybės teritorijoje tarp Dubysos ir Kurtuvėnų regioninių parkų, Dubysos upės slėnio zonai yra išskirta kraštovaizdžio tvarkymo *rekreacinio naudojimo ir funkcinės konversijos reglamentavimo kryptis.* Šių zonų perspektyvinis naudojimas yra siejamas su būtinu funkcinės konversijos (pertvarkos) plėtojimu, pirmiausiai bioprodukcinio ūkio santykinės reikšmės mažėjimu; rekreacinio-turistinio naudojimo svarbos augimu, kuris siejamas su rekreacinių struktūrų formavimu išskirtose rekreacinėse zonose ir rekreacijos centruose.

8. **Rekreacinės funkcinės zonos.** Įvertinant Kelmės rajono savivaldybės rekreacinį potencialą yra išskirtos funkcinės zonos, kuriose galimas rekreacinių teritorijų plėtojimas:

- rekreacinio prioriteto funkcinės zonos saugomose teritorijose, kurios tvarkomos pagal Dubysos, Kurtuvėnų, Tytuvėnų ir Varnių regioninių parkų planavimo schemų reikalavimus;
- urbanizuojamos rekreacinės zonos, kurios formuojamos keičiant pagrindinę žemės naudojimo paskirtį į kitą pagrindinę žemės naudojimo paskirtį;
- rekreacinio naudojimo žemės ūkio teritorijų zonų, kuriose rekreacinė veikla plėtojama ūkininkų sodybose ir kaimo turizmo objektuose nekeičiant žemės ūkio paskirties.

9. **Turizmo infrastruktūra.** Remiantis Kelmės turizmo ir verslo informacijos centro duomenimis, Kelmės rajono savivaldybėje veikia 44 apgyvendinimo įstaigos ir 16 maitinimo įstaigų. Jos išsidėsčiusios labai koncentruotai – Kelmės ir Tytuvėnų miestuose bei Kražių miestelyje. Kiekybiškai pasiūla yra pakankama, jos funkcionalumas ir kokybė atitinka Kelmės krašto rekreacinius poreikius. Visgi, siekiant išnaudoti (įveiklinti) Kelmės rajono rekreacinį potencialą, reikia užtikrinti, kad apgyvendinimo ir maitinimo paslaugos būtų aukštos kokybės. Siūloma plėsti apgyvendinimo, maitinimo, pramogų, paslaugų, poilsio ir sveikatinimo infrastruktūrą kuriant tvarią turizmo bazę jai skirtose funkcinėse zonose.

10. **Turizmo trasos.** Pažintinio turizmo ir rekreacijos aptarnavimo tikslais Kelmės rajono savivaldybėje vystomas autoturizmo, dviračių ir vandens turizmo trasų tinklas bei kultūros kelių maršrutai:

Autoturizmo trasos:

- Žiedinis maršrutas „TOP 5 lankytinos vietos Kelmės rajone“
- Žiedinis maršrutas „Kelmės rajono paveldas nuo Tytuvėnų iki Kražių“
- Jono Pauliaus II piligrimų kelias
- Žemaitijos keliai

Dviračių turizmo trasos:

– Dviračiais aplink Tytuvėnus

Vandens turizmo trasos:

– Nacionalinė vandens trasa „Dubysos turistinė trasa“

Kultūros kelių maršrutai:

– Šv. Jokūbo piligriminis kultūros kelias (Vakarų Lietuvos kelias).

11. **Kultūrinio turizmo objektai.** Svarbiausieji kultūrinio turizmo objektai atrinkti pagal kriterijus istorija, religija, gamta, etnokultūra, dvarai, pilys ir muziejai:

– ***Piliakalniai ir piliavietės:*** Kubilių, Papušynio piliakalnis su gyvenviete;
– ***Bažnyčios, vienuolynai ir memorialai:*** Tytuvėnų Švč. Mergelės Marijos bažnyčios ir bernardinų vienuolyno ansamblis, Šv. apašt. Simono ir Judo Tado bažnyčios kompleksas, Švč. M. Marijos Nekaltojo Prasidėjimo bažnyčios kompleksas, Užvenčio Šv. Marijos Magdalenos bažnyčios statinių kompleksas, Kelmės evangelikų reformatų bažnyčia, Palendrių Aušros Vartų Marijos bažnyčia;
– ***Geomorfologiniai, geologiniai gamtos paveldo ir gamtiniai objektai:*** Velniakelio akmenų ruožas, Napoleono pušis, Tytuvėnų šilo storoji pušis, Šaukėnų pušis, Svilės šaltiniai, Skiručių šaltinis, Spunsčio ąžuolas, Pašimšės akmuo, Durupio akmuo, Panūdžių maumedis.
– ***Etnokultūriniai objektai:*** Tytuvėnų miesto istorinė dalis, Kražių miestelio istorinė dalis;
– ***Dvarai:*** Kelmės dvaro sodyba, Pakėvio buv. dvaro sodybos fragmentai, Beržėnų dvaro sodyba, Pagryžuvio dvaro sodyba, Užvenčio dvaras, Tytuvėnų dvaro liekanos;
– ***Muziejai:*** Povilo Višinskio memorialinis namas-muziejus;
– ***Takai:*** Akmenų rūžos, Juodlės, Giliaus ežero, Užvenčio dvaro, Tytuvėnų, Vainagių miško pažintiniai takai, Dubysos regioninio parko pažintiniai takai.

9.2. SPRENDINIŲ ĮGYVENDINIMO PRIORITETAI

1. Turizmo ir rekreacijos sistemos įgyvendinimo prioritetai ir priemonės:

– parengti investicijų priraukimo veiksmų planą, išskirti rekreacinės infrastruktūros formavimo etapus bei tarpinius rezultatus;
– didinti turizmo paslaugų asortimentą, organizuoti maršrutus, teminius renginius, skatinti konferencinio turizmo vystymą ir populiarinimą;
– mažinti sezoniškumą sukuriant pramogų centrą-(us), kuriuose turistai galėtų praleisti laiką visais metų laikais (baseinai, SPA ir t.t.);
– turizmo plėtrai naudoti svarbiausius kultūrinio turizmo objektus, pritaikyti jų aplinką lankymui ir pažinimui;
– turizmo plėtrai naudoti išeksploatuotų karjerų teritorijas;
– rekreacinėse zonose užtikrinti viešą rekreacinę infrastruktūrą: viešo naudojimo paplūdimius, stovyklavietes, pažintinius ir pramogų takus, apžvalgos aikšteles ir kt.

10. TERITORIJOS TVARKYMO IR NAUDOJIMO REIKALAVIMAI

Kelmės rajono savivaldybės teritorijos plėtrą planuojama vykdyti esamų dominuojančių funkcijų tęstinumo pagrindu numatant polifunkcinį teritorijos naudojimą. Funkcinėse zonose vyraujančios pagrindinės žemės naudojimo paskirtys, jų sąsaja su naudojimo tipais, teritorijos naudojimo būdais, maksimaliais užstatymo aukščio ir intensyvumo rodikliais yra kontekstualūs kraštovaizdžiui ir būdingai erdvinei bei funkcinei struktūrai.

Nustatomi pagrindiniai teritorijos tvarkymo ir naudojimo reikalavimai, kurie galioja visoms funkcinėms zonoms, ir teritorijos tvarkymo ir naudojimo tekstiniai reikalavimai, kurie taikomi individualiai nustatant konkrečios funkcinės zonos tvarkymo ir naudojimo reikalavimus.

1. Bendrieji reikalavimai

1.1. Bendrojo plano nagrinėjama teritorija – funkcinė zona, formuota skirtingų funkcijų pagrindu.

1.2. Bendrojo plano brėžiniuose pavaizduotos apibendrintos didesnės nei 5,0 ha teritorijos, nesusietos su konkrečiomis sklypų ribomis. Žemės sklypų ribos nėra Bendrojo plano sprendinys. Bendrasis planas nekeičia ir nenustato žemės sklypų ribų. Kai žemės sklypas patenka į kelias funkcines zonas, nustatomos tos funkcinės zonos tvarkymo ir naudojimo reikalavimai į kurią patenka didžioji žemės sklypo ploto dalis.

1.3. Rengiant žemesnio lygmens specialiojo planavimo ir kompleksinius teritorijų planavimo dokumentus galimas funkcinių zonų ribų tikslinimas įvertinant duomenų transformaciją į kitą mastelį.

1.4. Prioritetinė funkcija – didžiausias konkrečios pagrindinės žemės naudojimo paskirties žemės sklypų santykinis plotas funkcinėje zonoje (ne mažesnis kaip 51 proc. funkcinės zonos ploto).

1.5. Esamuose žemės sklypuose veikla vykdoma pagal tų sklypų nustatytą paskirtį ir nustatytas specialiąsias žemės naudojimo sąlygas, galiojančius teritorijų planavimo dokumentus, kitus veiklą reglamentuojančius teisės aktus.

1.6. Teritorijos naudojimo privalomieji reikalavimai konkretizuojami vietovės lygmens kompleksinio teritorijų planavimo dokumentuose (bendruosiuose, detaliuosiuose planuose) ir projektiniuose pasiūlymuose.

1.7. Išduodant planavimo sąlygas vietovės lygmens kompleksiniams teritorijų planavimo dokumentams ar reikalavimus žemės sklypų formavimo pertvarkymo projektams nustatoma tokia planavimo darbų apimtis, kuri užtikrina planuojamos teritorijos integraciją į esamą susisiekimo ir (ar) inžinerinę, socialinę, rekreacinę infrastruktūrą.

1.8. Privalomieji teritorijos naudojimo ir tvarkymo reikalavimai galioja teritorijoms, kurioms nėra parengtų vietovės lygmens kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų (detaliųjų planų). Rengiant naujus teritorijų planavimo dokumentus, privaloma vadovautis Bendrojo plano sprendiniais.

1.9. Pagal Bendrojo plano reikalavimus rengiant žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentus, projektus ar schemas, būtina vadovautis naujausiomis Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų, nekilnojamųjų kultūros vertybių, žemės gelmių registrų ir miškų kadastro informacija bei visais kitais apsaugą ir naudojimą reglamentuojančiais teisės aktų reikalavimais.

1.10. Įgyvendinat Bendrojo plano sprendinius privaloma vadovautis įgyvendinimo metu aktualiais galiojančiais normatyvinių dokumentų ir teisės aktų reikalavimais, reglamentuojančiais konkrečios ūkinės veiklos įgyvendinimą.

2. Savivaldybės erdvinės struktūros privalomieji tvarkymo ir naudojimo reikalavimai

2.1. Kelmės rajono savivaldybės teritorija sudalinta į funkcines zonas, kurios Pagrindiniame brėžinyje suskirstytos pagal prioritetinę funkciją, pažymėtos atitinkamu indeksu ir spalva. Konkrečios funkcinės zonos indeksas pateikiamas grafinėje dalyje, o kiti teritorijų tvarkymo reikalavimai pateikiami 1 PRIEDE „Teritorijos naudojimo ir tvarkymo reikalavimai“ ir aiškinamajame rašte.

2.2. Privalomieji teritorijos reikalavimai atskiroms funkcinėms zonoms nustatyti 1 PRIEDE „Teritorijos naudojimo ir tvarkymo reikalavimai“:

2.2.1. Funkcinės zonos pavadinimas ir erdvinių duomenų specifikacijoje;

2.2.2. Funkcinės zonos indeksas ir spalvinis žymėjimas;

2.2.3. Kraštovaizdžio naudojimo ir apsaugos intensyvumas;

2.2.4. Kraštovaizdžio tvarkymo zonos indeksas;

2.2.5. Galimos pagrindinės žemės naudojimo paskirtys;

2.2.6. Galimi žemės naudojimo būdai;

2.2.7. Teritorijos įgyvendinimo prioritetas;

2.2.8. Kiti reikalavimai

2.3. Esamuose žemės sklypuose veikla vykdoma pagal tų sklypų paskirtį ir nustatytas specialiąsias žemės naudojimo sąlygas, galiojančius teritorijų planavimo dokumentus, kitus veiklą reglamentuojančius teisės aktus. Siekiant pakeisti ūkinę veiklą, ji keičiama vadovaujantis privalomaisiais teritorijos reikalavimais atskiroms funkcinėms zonoms, kurie nustatyti 1 PRIEDE „Teritorijos naudojimo ir tvarkymo reikalavimai“.

2.4. Vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų užstatymo tankio rodikliai nustatomi pagal Statybos techninį reglamentą STR 2.02.09:2005 „Vienbučiai ir dvibučiai gyvenamieji pastatai“. Vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų žemės sklype galima vieno vienbučio ar dvibučio gyvenamojo namo statyba.

2.5. Miškų, bendro naudojimo erdvių ir želdynų privačių subjektų valdomi žemės sklypai naudojami pagal esamą žemės paskirtį. Pagal poreikį minėti žemės sklypai gali būti perimti savivaldybės poreikiams.

2.6. Užstatyta ir urbanizuota teritorija tvarkoma atliekant kvartalų kompleksinį atnaujinimą (modernizavimą), kurio metu numatoma įgyvendinti ne tik energetinį efektyvumą didinančias, bet ir kitas priemones, užtikrinančias darnų energijos šaltinių panaudojimą bei gerinant gyvenamosios aplinkos kokybę, pritaikant aplinką įvairių socialinių grupių gyventojų ir svečių poreikiams. Kitos kompleksinės atnaujinimo priemonės – viešųjų erdvių pritaikymas bendruomenės poreikiams, apšvietimo tinklų, šilumos tinklų, gatvių atkarpų ir šaligatvių, lietaus nuotekų tinklų, socialinės infrastruktūros atnaujinimas, sporto aikštynų sutvarkymas, apželdinimas ir mažosios architektūros įrengimas.

2.7. Rekreacinėse funkcinėse zonose galima viešosios ir asmeninės rekreacijos pastatų paskirties grupės pastatų statyba.

2.8. Pramonės ir sandėliavimo teritorijos gali būti vystomos konvertuojant arba modernizuojant esamus veikiančius arba esamus apleistus žemės ūkio gamybinius objektus (tokio tipo kaip kompleksai, fermos, bet ne ūkininko sodybos), jei jų ūkinė veikla neprieštaraus Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo ir Gamtinio karkaso nuostatų reikalavimams. Pramonės ir sandėliavimo teritorijos plėtojamos, neformuojant kompaktiškai užstatytos teritorijos ir nesudarant: reikšmingo neigiamo poveikio aplinkai ir/ar bendro neigiamo poveikio su kita vykdoma ūkine veikla; neigiamo poveikio gyventojams ir visuomenės sveikatai, įskaitant neigiamą poveikį gyvenamajai, rekreacinei, visuomeninei aplinkai, gyventojų saugai ir visuomenės sveikatai dėl fizinės, cheminės, biologinės taršos ir kvapų; neigiamo poveikio aplinkos oro kokybei, mikroklimatui, nekilnojamojo kultūros

paveldo objektams, neigiamo vizualinio estetinio poveikio kraštovaizdžiui, saugomoms teritorijoms ir kitoms vertybėms.

3. Inžinerinės infrastruktūros vystymo privalomieji tvarkymo ir naudojimo reikalavimai

3.1. Inžinerinių tinklų ir įrenginių apsaugos zonos nustatomos vadovaujantis atitinkamais Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo (Nr. XIII-2166), punktais.

3.2. Atstumai nuo aukštos įtampos oro linijų iki planuojamų statinių, įrenginių ir tiesinių ar jų elementų nustatomi vadovaujantis Energetikos ministro 2011 m. gruodžio 20 d. įsakymu Nr. 1-309 patvirtintomis Elektros linijų ir instaliacijos įrengimo taisyklėmis.

3.3. Į planuojamą teritoriją patenkančių esamų skirstomųjų dujotiekių ir elektros tinklų apsaugos zonose vadovautis LR Elektros energetikos įstatymu, Elektros linijų apsaugos ir Gamtinių dujų skirstomųjų dujotiekių apsaugos taisyklėmis, vykdyti Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo reikalavimus, bei vadovautis kitais teisės aktais.

3.4. Vadovautis Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme (Nr. XIII-2166), VI skyriaus, vienuoliktojo skirsnio „Požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonos ir jose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos“ reikalavimais.

3.5. Bendrajame plane pažymėta inžinerinė infrastruktūra gali būti tikslinama rengiant vietovės lygmens kompleksinius teritorijų planavimo dokumentus arba inžinerinės infrastruktūros vystymo specialiuosius planus.

3.6. Vėjo elektrinių, saulės šviesos energijos elektrinių ir hibridinių elektrinių plėtra vykdoma vadovaujantis atsinaujinančios energetikos infrastruktūros išdėstymo reikalavimais, kurie pateikti aiškinamojo rašto 6.4 skyriuje „Atsinaujinantys energijos ištekliai (AEI)“. Vėjo elektrinių (tame tarpe hibridinių elektrinių) plėtra galima tik potencialiose vėjo elektrinių vystymo arealuose, pažymėtuose Susisiekimo ir inžinerinės infrastruktūros brėžinyje.

3.7. Projektuojant vėjo elektrines vadovautis Lietuvos kariuomenės vado 2016 m. vasario 15 d. įsakymu Nr. V-217 „Dėl Lietuvos Respublikos teritorijų, kuriose gali būti ribojami vėjo elektrinių (VE) (aukštų statinių) projektavimo ir statybos darbai, žemėlapio patvirtinimo“ patvirtintu žemėlapiu. Vėjo elektrines draudžiama statyti tiesioginio matomumo tarp Krašto apsaugos sistemos telekomunikacijų ryšio tinklo bokštų. Vėjo elektrinių statybą (taip pat ir žemėlapyje parodytose teritorijose, kuriose jų statyba leidžiama) privaloma derinti su Lietuvos kariuomenės vadu, virš aerodromų kliūtis ribojančių plokštumų iškylančių elektrinių statybą privaloma papildomai derinti su Transporto kompetencijų agentūra. Privaloma vykdyti Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo nuostatas (taip pat ir 14, 15, 16, 118, 119, 120, 132, 133, 134, 135 straipsnių nuostatas). KAM ir Lietuvos kariuomenė (LK) Kelmės mieste naudoja sklypus, kurių kadastro Nr. 5422/0007:3 (S. Dariaus ir S. Girėno g. 12); Kelmės rajone LK ir KAM sklypų nenaudoja; plano sprendiniai negali pabloginti KAM ir LK dalinių valdomų ir naudojamų teritorijų naudojimo ir funkcionavimo sąlygų ir nustatyti naujų, karinių dalinių teritorijų ribas kertančių, sanitarinių, apsaugos ar kitokių zonų, kurios ribotų veiklą ir infrastruktūros plėtrą krašto apsaugos tikslams skirtose teritorijose. Taip pat vykdyti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. gegužės 29 d. nutarimo Nr. 626 „Dėl Informacijos apie Lietuvos Respublikos teritorijas, kuriose, atsižvelgiant į nacionalinio saugumo reikalavimus, gali būti taikomi vėjo elektrinių projektavimo ir statybos apribojimai, teikimo ir vėjo elektrinių projektavimo bei statybos vietų šiose teritorijose derinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ nuostatas. Įgyvendinat plano sprendinius būtina vykdyti Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2015 m. rugsėjo 23 d. įsakymu Nr. V-1074 patvirtintos Lietuvos higienos normos HN 56:2015 „Karinės teritorijos visuomenės sveikatos saugos reikalavimai“ reikalavimus, Lietuvos

Respublikos aviacijos įstatymo 13 str. nuostatas, Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo nuostatas (49 str. 19 dalies nuostatas).

3.8. Esant poreikiui valstybinės reikšmės keliai ir kiti statiniai turi būti pritaikyti karinės technikos važiavimui/transportavimui (keliai, gatvės, tiltai, viadukai, geležinkelio pervažos ir kita transporto infrastruktūra turi būti pritaikyta važiuoti karinės infrastruktūros transporto priemonėms, jų junginiams).

3.9. Nauji 30 m ir aukštesni ypatingi inžineriniai statiniai (elektroninių ryšių infrastruktūra, vandentiekio bokštai ir kiti techninio pobūdžio statiniai, išskyrus vėjo jėgaines) formuojant žemės sklypą ar jo neformuojant, esant pagrįstam poreikiui, neprieštaraujant Lietuvos Respublikos teisės aktams, gali būti planuojami ir statomi visoje savivaldybės teritorijoje, išskyrus:

- Regioniniuose parkuose, jų buferinių apsaugos zonų ribose, gamtos paveldo teritorijose ir kitose saugomose teritorijose, išskyrus atvejus, kai minėtų objektų statyba yra galima pagal saugomų teritorijų planavimo schemas ar kitus saugomas teritorijas reglamentuojančius teisės aktus;
- Nekilnojamojo kultūros paveldo objektų teritorijose ir jų apsaugos zonose tokie objektai gali būti statomi, jeigu tai neprieštarauja nekilnojamojo kultūros paveldo objektų apsaugą ir tvarkymą reglamentuojantiems teisės aktams, jų specialiesiems ar kitokio pobūdžio planams;
- Didelės tikimybės sniego tirpsmo ir liūčių potvynių teritorijose;
- Pelkėse, paviršiniuose vandens telkiniuose;
- Aerodromo apsaugos zonoje;
- Detaliai ir parengtiniai išžvalgytų naudingųjų iškasenų telkiniuose ir prognoziniuose plotuose;
- Teritorijose, kuriose pagal Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo nuostatas ypatingi inžineriniai ar kiti statiniai negalimi;
- Lietuvos Respublikos Lietuvos kariuomenės vado 2016 m. vasario d. įsakymu Nr. V-217 „Dėl Lietuvos Respublikos teritorijos, kurioje gali būti ribojami vėjų elektrinių (aukštų statinių) projektavimo ir statybos darbai, žemėlapio patvirtinimo“ patvirtintame žemėlapyje nurodytus apribojimus. Lietuvos Respublikos Lietuvos kariuomenės vadui pakeitus (sumažinus ar padidinus) žemėlapyje nustatytus apribojimus, šie apribojimai, visoje savivaldybės teritorijoje aukštybinių pastatų statybai ir rekonstrukcijai, taikomi nekeičiant bendrojo plano sprendinių.

3.10. Inžinerinius statinius (30 m ir aukštesnius ypatinguosius inžinerinius statinius) įrengti/statyti ne mažesniu atstumu nuo geležinkelio kelio statinio, nei planuojamo statinio aukštis.

3.11. Numatant statyti 100 metrų ir aukštesnius statinius, įrenginius (ar jų rekonstrukciją), vadovautis LR Vyriausybės 2012-05-29 nutarimo Nr. 625 „Dėl Aviacijai galinčių kliudyti statinių statybos, rekonstravimo, įrenginių įrengimo ir želdinių sodinimo (įveisimo) derinimo tvarkos aprašo patvirtinimo ir įgaliojimų suteikimo“ reikalavimais.

3.12. Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo numatytais atvejais elektroninių ryšių infrastruktūrai priklausančių bokštų ir stiebų, priskiriamų ypatingiems statiniams, išdėstymas turi būti numatytas Elektroninių ryšių infrastruktūros vystymo specialiajame plane, o ypatingųjų atsinaujinančių išteklių energetikos statinių išdėstymas numatomas vadovaujantis Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo reikalavimais – rengiant statybos projektą.

3.13. Kitos paskirties, susisiekimo ir inžinerinių komunikacijų aptarnavimo objektų teritorijose skirtose transformatorių pastočių ir skirstyklų statybai galimas maksimalus užstatymo aukštis - 55 metrai“.

3.14. Žemės ūkio paskirties žemėje esančios žemės ūkio naudmenos ir žemė su veikiančiais melioracijos įrenginiais turi būti saugoma nuo jų ploto sumažėjimo, vadovaujantis Žemės įstatymu. Nuskurdintose, ekologiškai nepilnavertiškose gamtinio karkaso teritorijose stiprinant kraštovaizdžio ekologines funkcijas turi būti vykdomas subalansuotas melioracijos sistemų palaikymas,

vandentėkmių vagų renatūralizacija, atkuriamos ar pritaikomos naujai veiklai pažeisto ekologinio potencialo teritorijos, saugoma biologinė įvairovė, ribojamas gamtinių išteklių naudojimas.

3.15. Didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelės vieta gali būti parinkta visose funkcinėse zonose neatliekant Bendrojo plano keitimo/koregavimo procedūros ir nesudarant vizualinio neigiamo poveikio kraštovaizdžiui, poveikio gyventojams ir visuomenės sveikatai, įskaitant neigiamą poveikį gyvenamajai, rekreacinei, visuomeninei aplinkai, poveikio nekilnojamojo kultūros paveldo objektams, kitoms vertybėms.

4. Susisiekimo infrastruktūros vystymo privalomieji tvarkymo ir naudojimo reikalavimai

4.1. Visi objektai (dviračių, pėsčiųjų takai, inžineriniai tinklai, privažiuojamieji keliai, želdynai ir t.t.) bei jų komunikacijos turi būti įrengiamos už valstybinės reikšmės kelių juostų ribų (esant poreikiui šalia valstybinės reikšmės kelių numatant inžinerinių komunikacijų koridorius).

4.2. Valstybinės reikšmės keliams, vadovaujantis Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 17 ir 18 straipsniais, taikomos kelių apsaugos zonas. Vadovaujantis Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 19 straipsnio nuostatomis, pastatai, kurie nesusiję su kelių transporto priemonių ir eismo dalyvių aptarnavimu, valstybinės reikšmės kelių apsaugos zonose gali būti įrengiami tik tokiu atveju, jei tai atitinka Įstatyme nurodyto Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2021 m. liepos 20 d. įsakymu Nr. 3-353 patvirtinto tvarkos aprašo reikalavimus.

4.3. Gatvių, kurios yra valstybinės reikšmės kelių tąsa, kategorijos nustatomos vadovaujantis statybos techninio reglamento STR 2.06.04:2014 „Gatvės ir vietinės reikšmės keliai. Bendrieji reikalavimai“, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. birželio 17 d. įsakymu Nr. D1-533, 4 lentele ir Kelių direkcijos direktoriaus 2019-10 29 įsakymu Nr. V-166 „Dėl gatvių kategorijų nustatymo ir kelių ruožų priskyrimo gatvių kategorijoms patvirtinimo“.

4.4. Planuojamos susisiekimo infrastruktūros (vietinės reikšmės kelių ir (ar) gatvių tinklo) sujungimas su valstybinės reikšmės kelių tinklu, atliekamas vadovaujantis kelių techninio reglamento KTR 1.01:2008 „Automobilių keliai“ reikalavimais, o užstatytose teritorijose – vadovaujantis statybos techniniu reglamentu STR 2.06.04:2014 „Gatvės ir vietinės reikšmės keliai. Bendrieji reikalavimai“, išlaikant reglamentuojamus atstumus tarp sankryžų ir nuovažų valstybinės reikšmės keliuose ir gatvėse, kurios yra valstybinės reikšmės kelių tąsa. Dėl eismo saugos reikalavimų sankryžų (tarp jų ir nuovažų) kiekis valstybinės reikšmės keliuose yra griežtai ribojamas (dažnai jų kiekis ir taip yra per didelis), planuojant įrengti nuovažas į šalia rajoninės reikšmės kelio esančias teritorijas ar objektus, turi būti įvertintos pavienių nuovažų valstybinės reikšmės keliuose apjungimo (panaikinimo) galimybės.

4.5. Įgyvendinat bendrojo plano sprendinius būtina įvertinti, kad naujos jungtys su valstybinės reikšmės keliais galimos tik išlaikant reglamentuojamus atstumus tarp sankryžų ir nuovažų valstybinės reikšmės keliuose ir gatvėse, kurios yra valstybinės reikšmės kelių tąsos. Neišlaikant reglamentuojamų atstumų, bendrajame plane numatytose inžinerinės infrastruktūros zonose ir inžinerinės infrastruktūros koridorių zonose (kurios ribojasi su valstybinės reikšmės keliais) įrengiamos susisiekimo komunikacijos turi būti formuojamos kaip akligatviai neplanuojant naujų nuovažų nuo valstybinės reikšmės kelių arba įrengiamos dubliuojančios gatvės kitų funkcinių zonų sąskaita.

4.6. Susisiekimo infrastruktūros (vietinės reikšmės kelių ir (ar) gatvių tinklo) sujungimo su valstybinės reikšmės kelių tinklu konkrečios vietos ir formos turi būti įgyvendinamos vadovaujantis kelių techninio reglamento KTR 1.01:2008 „Automobilių keliai“ reikalavimais, o užstatytose teritorijose – vadovaujantis statybos techniniu reglamentu STR 2.06.04:2014 „Gatvės ir vietinės reikšmės keliai.

Bendrieji reikalavimai“, išlaikant reglamentuojamus atstumus tarp sankryžų ir nuovažų valstybinės reikšmės keliuose ir gatvėse, kurios yra valstybinės reikšmės kelių tąsa.

4.7. Bendrojo plano sprendiniuose nepavaizduotų gatvių įrengimui ribojimų nėra, jos įrengiamos pagal poreikį. Gatvių įrengimui formuojami kitos pagrindinės žemės naudojimo paskirties susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridorių naudojimo būdo žemės sklypai. Pagalbinių (kvartalinių) gatvių raudonųjų linijų parametrai nustatomi vadovaujantis statybos techniniu reglamentu STR 2.06.04:2014 „Gatvės ir vietinės reikšmės keliai. Bendrieji reikalavimai“.

4.8. Bendrasis planas nedetalizuoja susisiekimo ir inžinerinių sistemų techninių sprendinių. Numačius kitokius techninius sprendinius nei pažymėta Bendrajame plane jie gali būti tikslinami rengiant vietovės lygmens kompleksinį teritorijų planavimo dokumentą, žemės sklypų formavimo ir (ar) pertvarkymo projektą ar statinio projekto rengimo metu.

4.9. Įvažiavimai į planuojamus objektus nuo valstybinės reikšmės kelių galimos tik per esamas teisėtai įrengtas nuovažas.

4.10. Įgyvendinat Bendrojo plano sprendinius užtikrinti, kad nebūtų apsunkintos valstybinės reikšmės kelių plėtros galimybės ir priežiūros sąlygos, užstojamos eismo reguliavimo priemonės, mažinamas matomumas ties sankryžomis ir nuovažomis, formuojamos kliūtys, mažinančios eismo saugą.

4.11. Susisiekimo ir inžinerinės infrastruktūros brėžinyje pažymėti pėsčiųjų/dviračių takai nėra susisieti su konkrečia sklypo vieta, gatvės ir/ar kelio puse. Dviračių takai bei jų komunikacijos turi būti planuojami tik už valstybinės reikšmės kelių juostos ribų.

4.12. Įgyvendinat bendrojo plano sprendinius turi būti užtikrintas viešojo transporto, pėsčiųjų ir dviratininkų eismo organizavimas.

4.13. Susisiekimo komunikacijų koridorių formavimui gali būti taikoma paėmimo visuomenės poreikiams procedūra (pagal poreikį).

4.14. Elektromobilių įkrovimo aikštelių statyba galima visose funkcinėse zonose, kuriose galimas komercinės, visuomeninės, inžinerinės paskirties teritorijų naudojimo būdas.

4.15. Vėjo jėgainės, ryšių bokštai ir kiti statiniai bei įrenginiai gali būti įrengiami ne mažesniu atstumu nuo kelio pylimo pado ar kelio griovio išorinio krašto (jeigu šių elementų nėra – nuo kelio juostos ribos) nei bendras jų konstrukcijos aukštis, bet ne arčiau kaip 30 metrų nuo krašto kelių briaunų ir ne arčiau kaip 20 metrų nuo rajoninių kelių briaunų.

4.16. Planuojant/projektuojant 100 metrų ir aukštesnių statinių statybas, įrenginių įrengimui (ar jų rekonstrukcijai), taip pat rengiant jų statybos ar įrengimo bei rekonstrukcijos projektus, vykdyti LR Vyriausybės 2012-05-29 nutarimo Nr. 625 „Dėl Aviacijai galinčių kliudyti statinių statybos, rekonstravimo, įrenginių įrengimo ir želdinių sodinimo (įveisimo) derinimo tvarkos aprašo patvirtinimo ir įgaliojimų suteikimo“ reikalavimus.

4.17. Formuojant teritorijas šalia geležinkelio būtina atsižvelgti į geležinkelio kelių ir jų įrenginių, geležinkelio želdinių apsaugos zonas ir jose taikomus draudimus ir apribojimus, nustatytus Lietuvos Respublikos Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme. Nauji susisiekimo infrastruktūros (automobilių keliai, dviračių ir pėsčiųjų takai) susikirtimai su geležinkelio keliais turi būti dviejų lygių. Būtinus inžinerinių tinklų susikirtimus su geležinkelio keliais planuoti kuo statesniu kampu, norminiuose aktuose nustatytais atstumais nuo geležinkelio infrastruktūros objektų. Neplanuoti inžinerinės infrastruktūros lygiagrečiai geležinkelio kelių ir jų įrenginių apsaugos zonose. Inžinerinius statinius (30 m ir aukštesnius ypatinguosius inžinerinius statinius) įrengti ne mažesniu atstumu nuo geležinkelio kelio statinio, nei planuojamo statinio aukštis.

4.18. Įgyvendinat plano sprendinius vadovautis galiojančiais normatyvinių dokumentų ir teisės aktų reikalavimais, reglamentuojančiais visuomenės sveikatos saugą.

5. Kraštovaizdžio, gamtinės aplinkos ir nekilnojamojo kultūros paveldo privalomieji tvarkymo ir naudojimo reikalavimai

5.1. Konkrečiai funkcinei zonai taikomi konkrečios kraštovaizdžio tvarkymo zonos reikalavimai.

5.2. Funkcinėse zonose turi būti išlaikyti tekstinės dalies skyriuje „4.1.2. Siektini kraštovaizdžio bendrosios teritorinės struktūros optimalumo rodikliai“ nustatyti rekomendaciniai žemėnaudos struktūros dydžiai (miškų, žemės ūkio, užstatomų (URBO) naudmenų), kuriuos rekomenduojama taikyti rengiant kompleksinius vietovės lygmens teritorijų planavimo, specialiojo planavimo dokumentus ir techninius projektus.

5.3. Saugomos teritorijos tvarkomos pagal jų veiklą reglamentuojančius teisės aktus, jų ribos, plotas, tvarkymo režimas, funkcinių zonų ribos, optimali žemėnaudos struktūra nustatomi šių teritorijų specialiaisiais planais. Įstatymų numatyta tvarka gali būti steigiamos naujos saugomos teritorijos. Tai atliekama neinicijuojant Bendrojo plano keitimo procedūros.

5.4. Kultūros paveldo objektų teritorijose ir jų apsaugos zonose planuojama veikla reglamentuojama kultūros paveldo specialiaisiais planais, reglamentais bei kultūros paveldo apsaugą reglamentuojančiais teisės aktais.

5.5. Konservacinė žemės paskirtis pakeičiama kai panaikinama objekto teisinė apsauga.

5.6. Kultūros paveldo objektų teritorijos, žemės sklypai, patenkantys į kultūros paveldo objektų teritorijas tvarkomi pagal nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos reglamentus, o tvarkyba atliekama vadovaujantis Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo 23 straipsniu.

5.7. Kultūros paveldo objektų teritorijose ir jų apsaugos zonose, įrašytose į Kultūros vertybių registrą, yra taikomi Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo V skyriaus 59 ir 60 str. reikalavimai.

5.8. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2022 m. sausio 18 d. įsakymu Nr. ĮV-46 „Dėl paveldo tvarkybos reglamento PTR 2.13.01:2022 „Archeologinio paveldo tvarkyba“ patvirtinimo“, III dalies 7.3 p., rengiant tvarkybos, statybos ar kraštotvarkos darbų projektus archeologinio paveldo teritorijose privalomi archeologiniai tyrimai.

5.9. Paviršinių vandenų naudojimą, valdymą ir saugojimą reglamentuoja Lietuvos Respublikos vandens įstatymas (1997 m. spalio 21 d. Nr. VIII-474 su vėlesniais pakeitimais).

5.10. Paviršinių vandens telkinių apsaugos zonos ir pakrantės apsaugos juostos nustatomos vadovaujantis Paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrantės apsaugos juostų žemėlapiu, kuris patvirtintas Aplinkos apsaugos agentūros direktoriaus 2025 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. AV-251. Paviršinių vandens telkinių apsaugos zonose ir pakrančių apsaugos juostose taikomi Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 99 ir 100 straipsnių reikalavimai. Vandens telkiniai naudojami, reguliuojami, tvarkomi ir prižiūrimi Lietuvos Respublikos Vandens įstatymo, Aplinkos apsaugos įstatymo, Saugomų teritorijų įstatymo, Melioracijos įstatymo nustatyta tvarka.

5.11. Bendrojo plano keitimu identifikuotos gamtinio karkaso ribos gali būti detalizuojamos rengiant žemesnio lygmens specialiojo planavimo ir kompleksinius teritorijų planavimo dokumentus. Patvirtintomis gamtinio karkaso ribomis ir teisės aktų nustatytas veiklos apribojimais privaloma vadovautis rengiant teritorijų planavimo, specialiojo planavimo ir techninius projektus. Veiklą gamtinio karkaso teritorijose reglamentuoja Saugomų teritorijų įstatymas, Gamtinio karkaso nuostatai, patvirtinti LR aplinkos ministro 2007-02-14 įsakymu Nr. D1-96 „Dėl gamtinio karkaso nuostatų patvirtinimo“ ir kiti susiję teisės aktai.

5.12. Veikla pelkių ir šaltinynų, natūralių pievų ir ganyklų teritorijose vykdoma vadovaujantis Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 96 ir 102 straipsnių reikalavimais.

5.13. Teritorijose, kurios patenka į potvynių grėsmės teritorijas, privaloma vadovautis Lietuvos Respublikos Lietuvos Respublikos Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 103 ir 104 straipsnio reikalavimais. Potvynių grėsmės teritorijos nurodytos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. rugpjūčio 6 d. įsakymu Nr. D1-655 „Dėl potvynių grėsmės ir potvynių rizikos žemėlapių Nemuno, Ventos, Lielupės ir Dauguvos upių baseinų rajonuose patvirtinimo“ aktualioje potvynių grėsmės ir rizikos žemėlapių nuolat atnaujinamoje redakcijoje“.

5.14. Statyba šlaituose, kurių polinkis didesnis kaip 15 proc., statyba negalima. Statyba negalima 25 m atstumu nuo šlaito viršutinės ir apatinės briaunos Rekonstruojant esamus pastatus ir statinius minėti statybos ir aukščio reikalavimai netaikomi.

5.15. Vadovaujantis Želdynų įstatymu, esamų kitos pagrindinės žemės naudojimo paskirties atskirųjų želdynų teritorijos naudojimo būdo ir bendro naudojimo (miestų, miestelių ir kaimų ar savivaldybių bendrojo naudojimo) teritorijos naudojimo būdo žemės sklypų, yra registruoti nekilnojamojo turto registre, nustatytas ir registruotas atskirųjų želdynų teritorijos naudojimo būdas ir bendro naudojimo (miestų, miestelių ir kaimų ar savivaldybių bendrojo naudojimo) teritorijos naudojimo būdas į kitus naudojimo būdus nekeičiamas. Ši nuostata taip pat galioja žemės sklypams, kuriems bus nustatytas atskirųjų želdynų teritorijos naudojimo būdas po Kelmės rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo patvirtinimo.

5.16. Rengiant vietovės lygmens kompleksinio teritorijų planavimo dokumentus ir techninius projektus priklausomųjų želdynų plotai nustatomi laikantis LR želdynų įstatymu ir LR aplinkos ministro 2022 m. gegužės 27 d. įsakymo Nr. D1-151 redakcijoje „Dėl viešųjų atskirųjų želdynų plotų normų ir priklausomųjų želdynų plotų normų apskaičiavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ nustatytų reikalavimų.

5.17. Vadovaujantis Miškų įstatymo 11 straipsnio 1 dalimi, miško žemės pavertimas kitomis naudmenomis galimas tik šio straipsnio nustatytais išimtinais atvejais. Miško žemės pavertimas kitomis naudmenomis vykdomas vadovaujantis Miškų įstatymo nuostatomis ir Miško žemės pavertimo kitomis naudmenomis ir kompensavimo už miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis tvarkos aprašu, patvirtintu LRV 2011-09-28 nutarimu Nr. 1131.

5.18. Vertinant aukštesnių kaip 30 metrų ypatingųjų statinių (toliau – aukšti statiniai), išskyrus vėjo elektrines, poveikis kraštovaizdžio vizualiniam estetiniam potencialui laikomas reikšmingu kai:

a) aukšti statiniai patenka į didelio ir didelio estetinio potencialo ypač ir vidutiniškai raiškius kraštovaizdžio kompleksus (AI, AII, AIII, AIV, BI, BII, BIII ir BIV kraštovaizdžio vizualinės struktūros tipai), kurie išskirti Nacionaliniame kraštovaizdžio tvarkymo plane, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2015 m. spalio 2 d. įsakymu Nr. D1-703 „Dėl Nacionalinio kraštovaizdžio tvarkymo plano patvirtinimo“.

b) aukšti statiniai nepatenka į didelio ir didelio estetinio potencialo ypač ir vidutiniškai raiškius kraštovaizdžio kompleksus, tačiau bus matomi vertingiausių šalies kraštovaizdžio panoramų horizontalios apžvalgos lauke didesniu kaip 2,80º vertikalaus matymo kampu iš YS kraštovaizdžio arealuose esančių apžvalgos taškų.

5.19. Vėjo elektrinių poveikio kraštovaizdžiui reikšmingumo kriterijai nustatyti Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energijos įstatymo 49 straipsnio 18 dalyje.

5.20. Vadovaujantis kraštovaizdžio apžvalgos taškų išsidėstymu ir apžvalgos kryptimis nuo jų turi būti skiriamas papildomas dėmesys priimant sprendimus dėl kraštovaizdžio vizualinės kokybės išsaugojimo, urbanizacijos ir vėjo elektrinių parkų statybos. Rekomenduojama 1 km atstumų nuo vaizdingo ruožo apžvalgos kryptimi statyti pastatus ir statinius, kurių tūris neviršija 1000 kub.m., o aukštis 12 m. Didesnių tūrių pastatų ir statinių statyba galima žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumento ar statybos projekto apimtyje parengus poveikio kraštovaizdžiui pagrindimą.

5.21. Įgyvendinant Kelmės rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo sprendinius (rengiant žemesnio lygmens specialiojo planavimo ir kompleksinius teritorijų planavimo dokumentus) vertinti sprendinių poveikį:

a) saugomoms rūšims, registruotoms Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos saugomų rūšių informacinėje sistemoje (SRIS);

b) Europos bendrijos svarbos natūralioms buveinėms, numatyti poveikio išvengimo ir/ar sumažinimo priemones;

c) „Natura 2000“ teritorijoms.

6. Aplinkos kokybės reikalavimai

8.3. Numatoma veikla neturi daryti neigiamo poveikio greta esančioms ir numatomoms vandens ūkio, gyvenamosioms, visuomeninėms, rekreacinėms, bendro naudojimo teritorijoms, žmonių sveikatai.

8.4. Tais atvejais, kai objektams yra nustatytos sanitarinės apsaugos zonos, tačiau dėl veiklos pasikeitimo ar jos mąsto jas būtina keisti, tai gali būti atliekama neinicijuojant Bendrojo plano keitimo procedūros.

8.5. Bendruoju atveju sanitarinės apsaugos zonos turi tilpti žemės sklypo, kuriame vykdoma ar planuojama ūkinė veikla. Jei veikiantiems objektams sanitarinės apsaugos zonos nėra įregistruotos, jos privalo tilpti žemės sklypo ribose. Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nurodytų sanitarinių apsaugos zonų keitimas (sumažinimas) galimas atlikus Poveikio visuomenės sveikatai vertinimo procedūras.

8.6. Atliekamas grunto, dirvožemio geoekologinis tyrimas kai žemės sklype buvo vykdoma ūkinė veikla, kuriai turi būti atliktas grunto, dirvožemio geoekologinis tyrimas vadovaujantis Cheminėmis medžiagomis užterštų teritorijų tvarkymo aplinkos apsaugos reikalavimais, patvirtintais Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. balandžio 30 d. įsakymu Nr. 230.

1 PRIEDAS.TERITORIJOS TVARKYMO IR NAUDOJIMO REIKALAVIMAI

Funkcinės zonos pavadinimas ir indeksas erdvinių duomenų specifikacijoje	Funkcinės zonos indeksas brėžinyje ir spalvinis žymėjimas	Kraštovaizdžio naudojimo ir apsaugos intensyvumas	Kraštovaizdžio tvarkymo zonos indeksas	Galimos pagrindinės žemės naudojimo paskirtys	Galimi žemės naudojimo būdai	Įgyvendinimo prioritetai	Kiti reikalavimai
Miškų ir miškingų teritorijų zona (MI_F)	MI-1	intensyvus-bioprodukcinis	m5B'; m5L'	Dominuojanti paskirtis - M; Kitos galimos paskirtys - Z; H; C; KT*	M1; M2; M3; M4; C2; Z3; Z4; H2; H3; H4; I1; I2; N	2	Miškų ir miškingų teritorijų zona – funkcinė zona, kurioje dominuoja Žemės įstatymo 25 straipsnyje nurodyta miškų ūkio paskirties žemė bei Miškų įstatymo 3 straipsnyje nurodyti visų grupių miškai. **Intensyvaus-bioprodukcinio naudojimo miškų ūkio funkcinė zona (MI-1, MI-3)** – tvarkymas siejamas su intensyvaus bioprodukcinio naudojimu gamtiniu požiūriu palankiose miškų ir žemės ūkiui teritorijose, kurios pasižymi dominuojančiu patikimu geoekologiniu potencialu bei mažesniu ekologiniu jautrumu. **Tausojančio-bioprodukcinio naudojimo miškų ūkio funkcinė zona (MI-2, MI-4)** – skatinamas tausojamasis bei ekologinis ūkininkavimas gamtiniame karkase, susijęs su kraštovaizdžio natūralumo apsauga: išlaikymu, saugojimu, palaikymu, stiprinimu, kraštovaizdžio natūralumą atkuriančių elementų grąžinimu ir gausinimu. **Tausojančio-rekreacinio naudojimo miškų ūkio funkcinė zona (MI-5)** – tvarkymas siejamas su didėjančiais rekreacijos, turizmo ir estetiško natūralaus kraštovaizdžio išsaugojimo poreikiais, kurie įpareigoja pritaikyti miškus rekreacijai ir plėsti miškų plotus pasyvios ir aktyvios rekreacijos zonose, prie vandens telkinių, kelių, gerinant kultūros vertybių apsaugą ir naudojimą. *Žemės ūkio paskirties žemės keitimas į kitą paskirtį galimas tik šiais atvejais – tiesiant susisiekimo komunikacijas, inžinerinius tinklus, statant nedidelės apimties inžinerinius statinius ir kitus būtinus inžinerinius statinius, reikalingus savivaldybės teritorijos funkcionavimui. *Pastaba: Papildomai vadovautis 3.3 skyriuje „Funkcinių zonų vystymo sprendiniai“ pateiktais tekstiniais teritorijų tvarkymo reglamentais.*
	MI-2	tausojantis-bioprodukcinis	m4B; m4B'; m4E'; m4K'; m4L‘; t4B‘	Dominuojanti paskirtis - M; Kitos galimos paskirtys - Z; H; C; KT*	M1; M2; M3; M4; C2; Z3; Z4; H2; H3; H4; I1; I2; N	2	
	MI-3	intensyvus-bioprodukcinis	ma5B'; ma5K'; ma5L'	Dominuojanti paskirtis - M; Kitos galimos paskirtys - Z; H; C; KT*	M1; M2; M3; M4; C2; Z3; Z4; H2; H3; H4; I1; I2; N	2	
	MI-4	tausojantis-bioprodukcinis	au'2S; ma4B'; ma4K; ma4K'; ma4S; ma4S'; t4B'	Dominuojanti paskirtis - M; Kitos galimos paskirtys - Z; H; C; KT*	M1; M2; M3; M4; C2; Z3; Z4; H2; H3; H4; I1; I2; N	2	
	MI-5	tausojantis-rekreacinis	ma3S	Dominuojanti paskirtis - M; Kitos galimos paskirtys - Z; H; C; KT*	M1; M2; M3; M4; C2; Z3; Z4; H2; H3; H4; I1; I2; N	2	

Funkcinės zonos pavadinimas ir indeksas erdvinių duomenų specifikacijoje	Funkcinės zonos indeksas brėžinyje ir spalvinis žymėjimas	Kraštovaizdžio naudojimo ir apsaugos intensyvumas	Kraštovaizdžio tvarkymo zonos indeksas	Galimos pagrindinės žemės naudojimo paskirtys	Galimi žemės naudojimo būdai	Įgyvendinimo prioritetai	Kiti reikalavimai
Žemės ūkio teritorijų zona (ZU_F)	ZU-1	intensyvus-bioprodukcinis	a5B'; a5E; a5K'; au'5B'; au'5G; au'6aE	Dominuojanti paskirtis - Z; Kitos galimos paskirtys - M; H; C; KT*	Z2; Z3; Z4; M1; M2; M3; M4; H1; H2; H3; H4; C2; I1; I2; P	2	**Žemės ūkio teritorijų zona** – funkcinė zona, kurioje dominuoja Žemės įstatymo 24 straipsnyje nurodyta žemės ūkio paskirties žemė. **Intensyvaus žemės ūkio funkcinė zona** – polifunkcinė agrarinė teritorija, kurioje dominuoja neužstatoma žemės ūkio paskirties žemė su pavieniais žemės ūkio ar alternatyviai veiklai reikalingais statiniais ir kurioje siekiama racionalaus žemės naudojimo auginant prekinei produkcijai dirvožemių savybes geriausiai atitinkančius augalus, mažiau našiose žemėse pasėlių struktūra pritaikant gyvulininkystės vystymui. **Tausojančio žemės ūkio funkcinė zona** - polifunkcinė agrarinė teritorija, kurioje skatinamas tausojamasis bei ekologinis ūkininkavimas gamtiniame karkase, susijęs su kraštovaizdžio natūralumo apsauga: išlaikymu, saugojimu, palaikymu, stiprinimu, kraštovaizdžio natūralumą atkuriančių elementų grąžinimu ir gausinimu. *Žemės ūkio paskirties žemės keitimas į kitą paskirtį galimas tik šiais atvejais – tiesiant susisiekimo komunikacijas, inžinerinius tinklus, statant nedidelės apimties inžinerinius statinius ir kitus būtinus inžinerinius statinius, reikalingus savivaldybės teritorijos funkcionavimui. ZU-1 ir ZU-3 funkcinėse zonose pramonės ir sandėliavimo teritorijos iki 5 hektaro ploto gali būti vystomos konvertuojant arba modernizuojant esamus veikiančius arba esamus apleistus žemės ūkio gamybinius objektus (tokio tipo kaip kompleksai, fermos, bet ne ūkininko sodybos), iki 2 hektarų ploto - jei jie yra gamtinio karkaso teritorijose ir jų ūkinė veikla neprieštaraus Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo ir Gamtinio karkaso nuostatų reikalavimams. *Pastaba: Papildomai vadovautis 3.3 skyriuje „Funkcinių zonų vystymo sprendiniai“ pateiktais tekstiniais teritorijų tvarkymo reglamentais.*
	ZU-2	tausojantis-bioprodukcinis	a4B'; a4G; a4K; a4K'; a4S; a4S'; au'4B'; au'4K; au'4K'; au'4S	Dominuojanti paskirtis - Z; Kitos galimos paskirtys - M; H; C; KT*	Z3; Z4; M1; M2; M3; M4; H3; H4; C2; I1; I2	2	
	ZU-3	intensyvus-bioprodukcinis	am5B'; am5G; am5K'; am5L'	Dominuojanti paskirtis - Z; Kitos galimos paskirtys - M; H; C; KT*	Z2; Z3; Z4; M1; M2; M3; M4; H1; H2; H3; H4; C2; I1; I2; P	2	
	ZU-4	tausojantis-bioprodukcinis	am4B'; am4G; am4K; am4K'; am4L'; am4S	Dominuojanti paskirtis - Z; Kitos galimos paskirtys - M; H; C; KT*	Z3; Z4; M1; M2; M3; M4; H3; H4; C2; I1; I2	2	

Funkcinės zonos pavadinimas ir indeksas erdvinių duomenų specifikacijoje	Funkcinės zonos indeksas brėžinyje ir spalvinis žymėjimas	Kraštovaizdžio naudojimo ir apsaugos intensyvumas	Kraštovaizdžio tvarkymo zonos indeksas	Galimos pagrindinės žemės naudojimo paskirtys	Galimi žemės naudojimo būdai	Įgyvendinimo prioritetai	Kiti reikalavimai
Konservacinių teritorijų zona (C_F)	C-1	konservacinis	-	Dominuojanti paskirtis - C; Kitos galimos paskirtys -	C1; C2	2	**Konservacinės teritorijos zona** – funkcinė zona, kurioje dominuoja Žemės įstatymo 27 straipsnyje nurodyta konservacinės paskirties žemė. *Pastaba: Papildomai vadovautis 3.3 skyriuje „Funkcinių zonų vystymo sprendiniai“ pateiktais tekstiniais teritorijų tvarkymo reglamentais.*
Vandenų zona (H_F)	H-1	vandenys	-	Dominuojanti paskirtis - H; Kitos galimos paskirtys -	H1; H2; H3; H4	2	**Vandenų zona** - funkcinė funkcinė zona, kurioje dominuoja Žemės įstatymo 26 straipsnyje nurodyta vandens ūkio paskirties žemė. *Pastaba: Papildomai vadovautis 3.3 skyriuje „Funkcinių zonų vystymo sprendiniai“ pateiktais tekstiniais teritorijų tvarkymo reglamentais.*
Urbanizuotų ir numatomų urbanizuoti teritorijų zona (U_F)	U-1	intensyvi kompaktiška urbanizacija	u6bB'	Dominuojanti paskirtis - KT; Kitos galimos paskirtys - M; H; C	Teritorija tvarkoma vadovaujantis **Kelmės miesto** teritorijos bendruoju planu (T00094745)	1	**Kelmės miesto urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų zona** – intensyvios kompaktiškos urbanizacijos polifunkcinė savivaldybės centro teritorija, skirta visų tipų gyvenamosios paskirties pastatų kvartalų, paslaugų, socialinės infrastruktūros, specializuotų kompleksų, sodininkų bendrijų, pramonės ir sandėliavimo, inžinerinės infrastruktūros pastatų ir statinių, bendro naudojimo erdvių ir atskirųjų želdynų plėtojimui. *Pastaba: Papildomai vadovautis 3.3 skyriuje „Funkcinių zonų vystymo sprendiniai“ pateiktais tekstiniais teritorijų tvarkymo reglamentais.*
	U-2	intensyvi kompaktiška urbanizacija	u6bB'	Dominuojanti paskirtis - KT; Kitos galimos paskirtys - M; H; C	G1; G2; V; K; P; I1; I2; B; R; E; M1; M2; M3; M4; H2; H4; C2	2	**Kelmės miesto įtakos zonų urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų zona** – intensyvios kompaktiškos urbanizacijos polifunkcinė savivaldybės centro plėtros teritorija Janaučių kaimo teritorijoje, kuri vystoma išlaikant funkcinius ir kompozicinius ryšius su Kelmės miesto funkcine ir erdvine struktūra. Teritorija skirta visų tipų gyvenamosios paskirties pastatų kvartalų, paslaugų, socialinės infrastruktūros, specializuotų kompleksų, pramonės ir sandėliavimo, inžinerinės infrastruktūros pastatų ir statinių statybai, bendro naudojimo erdvių, atskirųjų želdynų formavimui. *Pastaba: Papildomai vadovautis 3.3 skyriuje „Funkcinių zonų vystymo sprendiniai“ pateiktais tekstiniais teritorijų tvarkymo reglamentais.*

Funkcinės zonos pavadinimas ir indeksas erdvinių duomenų specifikacijoje	Funkcinės zonos indeksas brėžinyje ir spalvinis žymėjimas	Kraštovaizdžio naudojimo ir apsaugos intensyvumas	Kraštovaizdžio tvarkymo zonos indeksas	Galimos pagrindinės žemės naudojimo paskirtys	Galimi žemės naudojimo būdai	Įgyvendinimo prioritetai	Kiti reikalavimai
	U-3	intensyvi kompaktiška urbanizacija	u6bB'; u6bK	Dominuojanti paskirtis - KT; Kitos galimos paskirtys - M; H; C	Teritorija tvarkoma vadovaujantis **Tytuvėnų miesto** teritorijos bendruoju planu (T00026384); Tytuvėnų miesto teritorijos bendrojo plano keitimu (po patvirtinimo)	1	**Intensyvios kompaktiškos urbanizacijos zona** – polifunkciniai intensyvaus užstatymo pagrindiniai urbanistinės integracijos centrai su dominuojančia gyvenamąja funkcija. Tai kompaktiško užstatymo teritorijos su išvystyta inžinerine ir socialine infrastruktūra. Intensyvios kompaktiškos urbanizacijos zonose siekiama intensyvaus ir vidutinio užstatymo intensyvumo kompaktiško užstatymo formavimo numatant naują plėtrą, saugojimą, modernizavimą ir konversiją. Prioritetas teikiamas esamų užstatytų teritorijų užbaigimui, regeneravimui, tankinimui, darnaus būsto plėtrai, kokybiškų vietinių paslaugų, efektyviam mobilumo ir optimalios susisiekimo infrastruktūros užtikrinimui, viešųjų ir žaliųjų erdvių formavimui. Pagal poreikį galimas inžinerinės, susisiekimo, socialinės, rekreacinės infrastruktūros tolimesnis plėtojimas. Teritorijų urbanizacija realizuojama vadovaujantis šių vietovių bendraisiais planais. *Pastaba: Papildomai vadovautis 3.3 skyriuje „Funkcinių zonų vystymo sprendiniai“ pateiktais tekstiniais teritorijų tvarkymo reglamentais.*
	U-4	intensyvi kompaktiška urbanizacija	u6bK'	Dominuojanti paskirtis - KT; Kitos galimos paskirtys - M; H; C	Teritorija tvarkoma vadovaujantis **Užvenčio miesto** teritorijos bendruoju planu (T00027633)	2	
	U-5	ekstensyvi kompaktiška urbanizacija	u6aK'	Dominuojanti paskirtis - KT; Kitos galimos paskirtys - M; H; C	Teritorija tvarkoma vadovaujantis **Kražių miestelio** teritorijos bendruoju planu (T00094945)	2	**Neprioritetinio vystymo ekstensyvios kompaktiškos urbanizacijos gyvenamosios vietovės su dominuojančia gyvenamąja funkcija, dalinai išvystyta inžinerine ir socialine infrastruktūra.** Ekstensyvios kompaktiškos urbanizacijos zonų plėtojimas siejamas su atitinkamų naudmenų struktūros formavimu, skirtu optimalesnei erdvinei kraštovaizdžio struktūrai užtikrinti. Numatomas neefektyviai naudojamų urbanizuotų teritorijų pertvarkymas urbanistinėmis priemonėmis, nuoseklus esamų kompaktiško užstatymo užbaigimas laikantis kontekstualių užstatymo parametrų, taikant priemones, skirtas teritorijų naudojimo efektyvumui užtikrinti ir gyvenimo kokybei gerinti. Pagal poreikį galimas inžinerinės, susisiekimo, socialinės, rekreacinės infrastruktūros tolimesnis plėtojimas. *Pastaba: Papildomai vadovautis 3.3 skyriuje „Funkcinių zonų vystymo sprendiniai“ pateiktais*
	U-6	ekstensyvi kompaktiška urbanizacija	u6aB'	Dominuojanti paskirtis - KT; Kitos galimos paskirtys - M; H; C	Teritorija tvarkoma vadovaujantis **Šaukėnų miestelio** teritorijos bendruoju planu (T00077513)	2	
	U-7	ekstensyvi kompaktiška urbanizacija	u6aB'	Dominuojanti paskirtis - KT; Kitos galimos paskirtys - M; H; C	Teritorija tvarkoma vadovaujantis **Liolių miestelio** teritorijos bendruoju planu (T00077539)	2	
	U-8	ekstensyvi kompaktiška urbanizacija	u6aB'	Dominuojanti paskirtis - KT; Kitos galimos paskirtys - M; H; C	G1; G2; V; K; P; I1; I2; B; R; E; M1; M2; M3; M4; H2; H4; C2	2	

Funkcinės zonos pavadinimas ir indeksas erdvinių duomenų specifikacijoje	Funkcinės zonos indeksas brėžinyje ir spalvinis žymėjimas	Kraštovaizdžio naudojimo ir apsaugos intensyvumas	Kraštovaizdžio tvarkymo zonos indeksas	Galimos pagrindinės žemės naudojimo paskirtys	Galimi žemės naudojimo būdai	Įgyvendinimo prioritetai	Kiti reikalavimai
	U-9	ekstensyvi kompaktiška urbanizacija	u6aB'	Dominuojanti paskirtis - KT; Kitos galimos paskirtys - M; H; C	G1; G2; V; K; P; I1; I2; B; R; E; M1; M2; M3; M4; H2; H4; C2	2	*tekstiniais teritorijų tvarkymo reglamentais.*
	U-10	ekstensyvi kompaktiška urbanizacija	u6aB'; u6aK'	Dominuojanti paskirtis - KT; Kitos galimos paskirtys - M; H; C	G1; G2; V; K; P; I1; I2; B; R; E; M1; M2; M3; M4; H2; H4; C2	2	
	U-11	ekstensyvi kompaktiška urbanizacija	u6aB'; u6aE; u6aG; u6aK; u6aK'; u6aL'; u6aS	Dominuojanti paskirtis - KT; Kitos galimos paskirtys - M; H; C	G1; G2; V; K; P; I1; I2; B; R; E; M1; M2; M3; M4; H2; H4; C2	2	
Pramonės ir sandėliavimo zona (U_F)	U-PS	intensyvus industrinis technologizuotas	i7K; i7K'; i7B'	Dominuojanti paskirtis - KT; Kitos galimos paskirtys – Z; M; H; C	P; V; K; I1; I2; B; E; M2; M3; Z4; H2; H4; C2 Kelmės m., Kražių mstl. ir Tytuvėnų m. teritorijos tvarkomos vadovaujantis **Kelmės miesto** teritorijos bendruoju planu (T00094745), **Kražių miestelio** teritorijos bendruoju planu (T00094945), **Tytuvėnų miesto** teritorijos bendruoju planu (T00026384; po patvirtinimo Tytuvėnų miesto teritorijos bendrojo plano keitimu)	2	**Pramonės ir sandėliavimo zona** – funkcinė zona, kurioje dominuoja gamybinė ar kita panaši ūkinė veikla su šių veiklų aptarnavimui reikalinga susisiekimo, inžinerine, paslaugų ir kita infrastruktūra. *Pastaba: Papildomai vadovautis 3.3 skyriuje „Funkcinių zonų vystymo sprendiniai“ pateiktais tekstiniais teritorijų tvarkymo reglamentais.*
Kita specifinė zona - rekreacinė zona (K_F)	U-R	tausojantis-rekreacinis	ms3S; a3K; ma3S; am3K'	Dominuojanti paskirtis - KT; Kitos galimos paskirtys - M; H	R; K; I1; I2; M2; M3; H2; H3; H4	2	**Rekreacinių teritorijų zona** – funkcinės zonos, kurios skirtos rekreacinių funkcijų plėtojimui: pramogų, turizmo, sporto, trumpalaikio poilsio ir ilgalaikio poilsio su apgyvendinimo funkcija objektų vystymui. *Pastaba: Papildomai vadovautis 3.3 skyriuje „Funkcinių zonų vystymo sprendiniai“ pateiktais tekstiniais teritorijų tvarkymo reglamentais.*

Funkcinės zonos pavadinimas ir indeksas erdvinių duomenų specifikacijoje	Funkcinės zonos indeksas brėžinyje ir spalvinis žymėjimas	Kraštovaizdžio naudojimo ir apsaugos intensyvumas	Kraštovaizdžio tvarkymo zonos indeksas	Galimos pagrindinės žemės naudojimo paskirtys	Galimi žemės naudojimo būdai	Įgyvendinimo prioritetai	Kiti reikalavimai
Kita specifinė zona - saugomos teritorijos zona (K_F)	K-1	konservacinis-tausojantis	am2S; m2B'; m2E'; m2K; m2K'; m2L'; m4K'; ma2B'; ma2K; ma2S; ma2S'	Dominuojanti paskirtis - Z; Kitos galimos paskirtys - M; KT; H; C	Teritorija tvarkoma vadovaujantis Kurtuvėnų regioninio parko planavimo schema (ribų ir tvarkymo planais) (T00095090), Kurtuvėnų regioninio parko Bijotės rekreacinės zonos tvarkymo planu (T00053559), Kurtuvėnų regioninio parko Bubių rekreacinės zonos tvarkymo planu (T00052873).	2	**Kurtuvėnų regioninio parko zona** – funkcinės zonos riba sutampa su Kurtuvėnų regioninio parko riba Kelmės rajono savivaldybės teritorijoje. Saugoma teritorija tvarkoma pagal jos veiklą reglamentuojančius teisės aktus, jos ribos, plotas, tvarkymo režimas, funkcinių zonų ribos, optimali žemėnaudos struktūra nustatomi šios teritorijos specialiaisiais planais - Kurtuvėnų regioninio parko planavimo schema (ribų ir tvarkymo planais) (T00095090), Kurtuvėnų regioninio parko Bijotės rekreacinės zonos tvarkymo planu (T00053559), Kurtuvėnų regioninio parko Bubių rekreacinės zonos tvarkymo planu (T00052873). *Pastaba: Papildomai vadovautis 3.3 skyriuje „Funkcinių zonų vystymo sprendiniai“ pateiktais tekstiniais teritorijų tvarkymo reglamentais.*
	K-2	konservacinis-tausojantis	a2G; m2B'; m2E; m2K; m2K'; ma2B; ma2B'; mt2B; t2B'	Dominuojanti paskirtis - Z; Kitos galimos paskirtys - M; KT; H; C	Teritorija tvarkoma vadovaujantis Tytuvėnų regioninio parko planavimo schema (ribų ir tvarkymo planais) (T00083683)	2	**Tytuvėnų regioninio parko zon**a – funkcinės zonos riba sutampa su Tytuvėnų regioninio parko riba Kelmės rajono savivaldybės teritorijoje. Saugoma teritorija tvarkoma pagal jos veiklą reglamentuojančius teisės aktus, jos ribos, plotas, tvarkymo režimas, funkcinių zonų ribos, optimali žemėnaudos struktūra nustatomi šios teritorijos specialiuoju planu - Tytuvėnų regioninio parko tvarkymo planu (T00083683). *Pastaba: Papildomai vadovautis 3.3 skyriuje „Funkcinių zonų vystymo sprendiniai“ pateiktais tekstiniais teritorijų tvarkymo reglamentais.*
	K-3	konservacinis-tausojantis	a2K'; ma2B'; ma2S	Dominuojanti paskirtis - Z; Kitos galimos paskirtys - M; KT; H; C	Teritorija tvarkoma vadovaujantis Dubysos regioninio parko planavimo schema (ribų ir tvarkymo planais) (T00083684)	2	**Dubysos regioninio parko zona** – funkcinės zonos riba sutampa su Dubysos regioninio parko riba Kelmės rajono savivaldybės teritorijoje. Saugoma teritorija tvarkoma pagal jos veiklą reglamentuojančius teisės aktus, jos ribos, plotas, tvarkymo režimas, funkcinių zonų ribos, optimali žemėnaudos struktūra nustatomi šios teritorijos specialiuoju planu - Dubysos regioninio parko tvarkymo planu (T00083684). *Pastaba: Papildomai vadovautis 3.3 skyriuje „Funkcinių zonų vystymo sprendiniai“ pateiktais tekstiniais teritorijų tvarkymo reglamentais.*

Funkcinės zonos pavadinimas ir indeksas erdvinių duomenų specifikacijoje	Funkcinės zonos indeksas brėžinyje ir spalvinis žymėjimas	Kraštovaizdžio naudojimo ir apsaugos intensyvumas	Kraštovaizdžio tvarkymo zonos indeksas	Galimos pagrindinės žemės naudojimo paskirtys	Galimi žemės naudojimo būdai	Įgyvendinimo prioritetai	Kiti reikalavimai
	K-4	konservacinis-tausojantis	au'2K'; ma2S; ma2K'	Dominuojanti paskirtis - Z; Kitos galimos paskirtys - M; KT; H; C	Teritorija tvarkoma vadovaujantis Varnių regioninio parko tvarkymo planu (T00079455), Varnių regioninio parko ir jo zonų bei buferinės apsaugos zonos ribų planu (T00079324)	2	**Varnių regioninio parko zona** – funkcinės zonos riba sutampa su Varnių regioninio parko riba Kelmės rajono savivaldybės teritorijoje. Saugoma teritorija tvarkoma pagal jos veiklą reglamentuojančius teisės aktus, jos ribos, plotas, tvarkymo režimas, funkcinių zonų ribos, optimali žemėnaudos struktūra nustatomi šios teritorijos specialiaisiais planais - Varnių regioninio parko tvarkymo planu (T00079455); Varnių regioninio parko ir jo zonų bei buferinės apsaugos zonos ribų planu (T00079324). *Pastaba: Papildomai vadovautis 3.3 skyriuje „Funkcinių zonų vystymo sprendiniai“ pateiktais tekstiniais teritorijų tvarkymo reglamentais.*
	K-5	konservacinis-tausojantis	m2G; m2K'; m5L'; ma2K'; ma2S; mt2K'; t2B'	Dominuojanti paskirtis - Z; Kitos galimos paskirtys - M; KT; H; C	Teritorija tvarkoma vadovaujantis saugomoms teritorijoms nustatytais teisės aktų reikalavimais	2	Teritorija tvarkoma vadovaujantis saugomoms teritorijoms nustatytais teisės aktų reikalavimais. *Pastaba: Papildomai vadovautis 3.3 skyriuje „Funkcinių zonų vystymo sprendiniai“ pateiktais tekstiniais teritorijų tvarkymo reglamentais.*

SANTRUMPŲ PAAIŠKINIMAI:

PAGRINDINĖ ŽEMĖS NAUDOJIMO PASKIRTIS	
M	Miškų ūkio paskirties žemė
Z	Žemės ūkio paskirties žemė
C	Konservacinės paskirties žemė
H	Vandens ūkio paskirties žemė
KT	Kitos paskirties žemė

TERITORIJŲ NAUDOJIMO BŪDAI	
M1	Ekosistemų apsaugos miškų sklypai
M2	Rekreacinių miškų sklypai
M3	Apsauginių miškų sklypai
M4	Ūkinių miškų sklypai
Z1	Mėgėjų sodo žemės sklypai
Z5	Sodininkų bendrijų bendrojo naudojimo žemės sklypai
Z2	Specializuotų sodininkystės, gėlininkystės, šiltnamių, medelynų ir kitų specializuotų ūkių žemės sklypai
Z3	Rekreacinio naudojimo žemės sklypai
Z4	Kiti žemės ūkio paskirties žemės sklypai
C1	Gamtinių rezervatų žemės sklypai
C2	Kultūros paveldo objektų žemės sklypai
H1	Ūkinei veiklai naudojami vandens telkiniai
H2	Rekreaciniai vandens telkiniai
H3	Ekosistemas saugantys vandens telkiniai
H4	Bendrojo naudojimo vandens telkiniai
G1	Vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų teritorijos
G2	Daugiabučių gyvenamųjų pastatų ir bendrabučių teritorijos
V	Visuomeninės paskirties teritorijos
P	Pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijos
K	Komercinės paskirties objektų teritorijos
I1	Susisiekimo ir inžinerinių komunikacijų aptarnavimo objektų teritorijos
I2	Susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridorių teritorijos
R	Rekreacinės teritorijos
B	Bendrojo naudojimo (miestų, miestelių ir kaimų ar savivaldybių bendrojo naudojimo) teritorijos
N	Naudingųjų iškasenų teritorijos
E	Atskiruųjų želdynų teritorijos
S	Atliekų saugojimo, rūšiavimo ir utilizavimo (sąvartynai) teritorijos
A1	Teritorijos krašto apsaugos tikslams
A2	Teritorijos valstybės sienos apsaugos tikslams

ĮGYVENDINIMO PRIORITETAI	
1	Prioritetinė plėtros teritorija
2	Neprioritetinė plėtros teritorija

KRAŠTOVAIZDŽIO NAUDOJIMO POBŪDIS PAGAL GALIMĄ (LEISTINĄ) NAUDOJIMO INTENSYVUMĄ	
Indeksas	Kraštovaizdžio vertybes išsaugantis naudojimas
1	konservacinis
2	konservacinis tausojantis
Indeksas	Kraštovaizdžio ekologinę apsaugą užtikrinantis naudojimas
3	tausojantis
Indeksas	Teritoriniu požiūriu diferencijuotas mišrus teritorijos naudojimas
4	tausojantis - intensyvus
5	intensyvus - konservacinis
Indeksas	Intensyvus teritorijos naudojimas
6	intensyvus

KRAŠTOVAIZDŽIO GAMTINIS POBŪDIS PAGAL GAMTINIO KOMPLEKSO TIPUS

B - Smėlinga banguota pakiluma (plynaukštė)
B' - Molinga banguota pakiluma (plynaukštė)
E - Ežeruotas duburys
E' - Ežerynas
G - Moreninis bei fliuvioglacialinis gūbrys/kalvyngūbris
K - Smėlingas kalvynas/kopynas
K' - Priemolingas moreninis kalvynas
L' - Molinga lyguma
S – Upės slėnis
S' - Senslėnis

BENDRAS KRAŠTOVAIZDŽIO POBŪDIS PAGAL KRAŠTOVAIZDŽIO NATŪRALUMO IR SUKULTŪRINIMO SANTYKĮ, ŽEMĖNAUDŲ POŽIŪRIU

Naturalaus pobūdžio miškingas gamtinis kraštovaizdis

t - pelkinis

mt - miškingas pelkėtas

m - miškingas

ms - miškingas upėtas

Mišraus pobūdžio miškingas mažai sukultūrintas kraštovaizdis

ma - miškingas agrarinis

Sukultūrintas agrarinis kraštovaizdis

am - agrarinis miškingas

a - agrarinis

Agrarinis dalinai urbanizuotas kraštovaizdis

au' - agrarinis mažai urbanizuotas

Urbanistinis kraštovaizdis

u - urbanistinis

Technogenizuotas kraštovaizdis

i - industrinis technologizuotas

2 PRIEDAS. NAUDINGŲJŲ IŠKASENŲ TELKINIAI

Kelmės rajono naudingųjų iškasenų išteklių suvestinė pateikiama 1 lentelėje. Telkiniai ir plotai sugrupuoti pagal naudingosios iškasenos rūšis, nurodant telkinio kodą, pavadinimą, išteklių ištyrimo laipsnį, telkinio plotą ir būklę (naudojamas, nenaudojamas). Naudingųjų iškasenų telkinių ir perspektyvių plotų teritorinė sklaida pateikiama grafinės dalies brėžiniuose.

1 lentelė. Duomenys apie Kelmės rajono savivaldybės naudingųjų iškasenų telkinius ir perspektyvius plotus (pagal 2025 08 13 būklę)

Eil. Nr.	Telkinio kodas	Telkinio pavadinimas	Išteklių rūšis	Būklė	Plotas, ha
DETALIAI IŠŽVALGYTI IŠTEKLIAI					
1	724	Tytuvėnų tyrelis	Durpės	Naudojamas	2193,84
2	725	Šiluvos tyrelis	Durpės	Naudojamas	945,61
3	732	Kėvė	Durpės	Nenaudojamas	443,20
4	737	Didysis tyrulis	Durpės	Naudojamas	4770,83
5	1010	Kirkliai	Durpės	Nenaudojamas	139,70
6	1902	Tonribis	Molis	Užleistas	27,59
7	1903	Ušnėnai	Molis	Buvęs naudojamas	86,11
8	1904	Maudžiorai	Žvyras	Naudojamas	11,71
9	1914	Šilai	Žvyras	Naudojamas	110,15
10	1915	Toleikiai	Smėlis	Naudojamas	27,84
11	1916	Jurgoniškiai	Smėlis ir žvyras	Užkonservuotas	1,82
12	1919	Pamedžiokalnis	Žvyras	Nenaudojamas	9,44
13	1920	Kalniškiai	Smėlis ir žvyras	Naudojamas	26,53
14	1921	Pavaiguvis	Smėlis	Nenaudojamas	7,18
15	1922	Užventis	Žvyras	Naudojamas	8,52
16	1923	Pečiuliai	Žvyras	Naudojamas	8,45
17	1924	Pašventupė	Žvyras	Naudojamas	8,55
18	1925	Lembertiškis	Smėlis ir žvyras	Naudojamas	94,28
19	1927	Kalniškiai II	Žvyras	Naudojamas	7,22
20	2888	Žvirgždžiai	Smėlis ir žvyras	Naudojamas	6,91
21	3212	Toleikiai I	Smėlis ir žvyras	Naudojamas	8,51
22	3976	Graužikai	Smėlis ir žvyras	Naudojamas	3,45
23	4501	Pakupelkis II	Smėlis	Naudojamas	16,45

Eil. Nr.	Telkinio kodas	Telkinio pavadinimas	Išteklių rūšis	Būklė	Plotas, ha
24	4967	Kalniškiai IV	Smėlis ir žvyras	Naudojamas	7,52
25	5423	Labūnavos ežeras	Sapropelis	Nenaudojamas	6,05
26	5739	Ramučiai	Smėlis ir žvyras	Naudojamas	9,73
PARENGTINIAI IŠŽVALGYTI IŠTEKLIAI					
1	260	Kiškoniai	Durpės	-	18,06
2	262	Dievoniai	Durpės	-	25,29
3	263	Pušynpelkis	Durpės	-	33,00
4	264	Kryžiškė	Durpės	-	10,50
5	265	Pūsdvaris	Durpės	-	13,46
6	266	Kimynė (Gedruikiai)	Durpės	-	14,71
7	267	Baršiškiai	Durpės	-	10,42
8	268	Žalpelkė (Aukštamedžiai)	Durpės	-	67,11
9	269	Jauniškė	Durpės	-	72,48
10	270	Šilupis	Durpės	-	73,32
11	720	Tarutlaukė	Durpės	-	56,44
12	721	Ilgežeris	Durpės	-	55,45
13	722	Kiloniai	Durpės	-	61,03
14	723	Upainiai	Durpės	-	50,01
15	727	Gedminiai	Durpės	-	424,45
16	728	Kalnyčia	Durpės	-	438,63
17	729	Spaudžiai	Durpės	-	104,11
18	731	Stibiriškė	Durpės	-	362,31
19	733	Kražiai	Durpės	-	209,39
20	734	Mergė	Durpės	-	144,92
21	739	Užpelkiai (Povilaitis)	Durpės	-	238,35
22	1899	Šalteniai	Žvyras	-	12,88
23	1900	Bumbuliai	Žvyras	-	19,96
24	1901	Karklupis	Molis	-	19,41
25	1904	Maudžiorai	Žvyras	-	18,95
26	1905	Jungiris	Žvyras	-	4,77
27	1906	Bridvaišis (I sklypas)	Žvyras	-	13,24
28	1907	Bridvaišis (II sklypas)	Žvyras	-	17,61

Eil. Nr.	Telkinio kodas	Telkinio pavadinimas	Išteklių rūšis	Būklė	Plotas, ha
29	1908	Pamedžiokalnis II	Smėlis	-	11,69
30	1909	Želviai	Žvyras	-	26,93
31	1910	Vainagiai	Žvyras	-	43,12
32	1913	Pakupelkis	Smėlis	-	10,52
33	1915	Toleikiai	Smėlis	-	32,04
34	1917	Karklėnai	Žvyras	-	8,64
35	1918	Kiloniai	Smėlis	-	15,11
36	1919	Pamedžiokalnis	Žvyras	-	8,24
37	1920	Kalniškiai	Smėlis ir žvyras	-	6,84
38	1921	Pavaiguvis	Smėlis	-	3,98
PROGNOZINIAI IŠTEKLIAI					
1	1909	Želviai	Žvyras	-	21,87
2	1910	Vainagiai	Žvyras	-	86,45
3	1911	Tytuvėnų plotas	Žvyras	-	246,38
4	1912	Pelenių plotas	Smėlis	-	13,61
5	1921	Pavaiguvis	Smėlis	-	84,59
6	1973	Bliurbino plotas	Smėlis	-	32,74
7	2888	Žvirgždžiai	Smėlis ir žvyras	-	19,71

Pagal geologinio tyrimo etapų rezultatus skiriamos šios kietųjų naudingųjų iškasenų išteklių kategorijos:
Dž – *detaliai išžvalgyti ištekliai* – tai telkinio arba jo dalies naudingųjų iškasenų ištekliai, kurių kiekis, kokybė, technologinės savybės, hidrogeologinės, kasybos ir kitos slūgsojimo sąlygos yra ištirti detalumu, pakankamu sudaryti naudojimo projektą;
Pž – *parengtiniai išžvalgyti ištekliai* – tai telkinio arba jo dalies naudingųjų iškasenų ištekliai, kurių kiekis, kokybė, technologinės savybės, hidrogeologinės, kasybos ir kitos sąlygos yra ištirti detalumu, pakankamu atlikti pirminį poveikio aplinkai vertinimą ir apskaičiuoti ekonominę jų vertę;
P – *prognoziniai ištekliai* – tai tikėtini perspektyvių teritorijų arba plotų naudingųjų iškasenų ištekliai.

3 PRIEDAS. NEKILNOJAMASIS KULTŪROS PAVELDAS

3.2.1 lentelė. Kelmės rajono savivaldybės teritorijoje esančios kultūros vertybės pagal sandarą (grafiškai pažymėti objektai)

Vertybės Nr. brėžinyje	Unikalus KVR objekto kodas	Pilnas pavadinimas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Trūkumai	
								Nustatytos vertingosios savybės	Nustatytos apsaugos zonos
VIETOVĖS									
1	42051	Tytuvėnų miesto istorinė dalis	Registrinis	Regioninis	KVR objektas: 291057.00 kv. m	Vietovė	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Kraštovaizdžio; Urbanistinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Želdynų (lemiantis reikšmingumą tipiškas)	+	-
2	17089	Kražių miestelio istorinė dalis	Registrinis	Regioninis	KVR objektas: 346634.00 kv. m	Vietovė	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą); Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Urbanistinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
KOMPLEKSAI									
1	187	Beržėnų dvaro sodyba	Valstybės saugomas	Regioninis	KVR objektas: 225483.00 kv. m	Kompleksas	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą); Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Kraštovaizdžio; Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Sakralinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Želdynų (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	Vizualinės apsaugos pozonis: 1498930.00 kv. m
1.1	22391	Beržėnų dvaro sodybos rūmai	Valstybės saugomas	Regioninis	-	Į kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą retas)	+	-
1.2	22392	Beržėnų dvaro sodybos skalbykla	Valstybės saugomas	Regioninis	-	Į kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-

Vertybės Nr. brėžinyje	Unikalus KVR objekto kodas	Pilnas pavadinimas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Trūkumai	
								Nustatytos vertingosios savybės	Nustatytos apsaugos zonos
1.3	22393	Beržėnų dvaro sodybos koplyčia-mauzoliejus	Valstybės saugomas	Regioninis	-	Į kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Sakralinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
1.4	22394	Beržėnų dvaro sodybos sarginė	Kultūros paveldo objekto apsauga panaikinta	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
1.5	22395	Beržėnų dvaro sodybos pirmas ūkinis pastatas	Valstybės saugomas	Regioninis	-	Į kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas)	+	-
1.6	22396	Beržėnų dvaro sodybos svirnas	Valstybės saugomas	Regioninis	-	Į kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas)	+	-
1.7	22397	Beržėnų dvaro sodybos karvidė	Valstybės saugomas	Regioninis	-	Į kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas)	+	-
1.8	22398	Beržėnų dvaro sodybos namas	Valstybės saugomas	Regioninis	-	Į kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas)	+	-
1.9	22399	Beržėnų dvaro sodybos tvartas	Valstybės saugomas	Regioninis	-	Į kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas)	+	-
1.10	22400	Beržėnų dvaro sodybos spirito varyklos liekanos	Valstybės saugomas	Regioninis	-	Į kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas)	+	-
1.11	22401	Beržėnų dvaro sodybos parko fragmentai	Valstybės saugomas	Regioninis	-	Į kompleksą įeinantis	Kraštovaizdžio; Želdynų (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
2	189	Buv. dvaro sodybos fragmentai	Registrinis	Vietinis	KVR objektas: 63782.00 kv. m	Kompleksas	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas); Želdynų (lemiantis reikšmingumą tipiškas)	+	-
2.1	47792	Gelučių dvaro sodybos fragmentų dvarininko namas	Registrinis	Vietinis	-	Į kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas)	+	-
2.2	47793	Gelučių dvaro sodybos fragmentų pieninė	Registrinis	Vietinis	-	Į kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas)	+	-

Vertybės Nr. brėžinyje	Unikalus KVR objekto kodas	Pilnas pavadinimas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Trūkumai	
								Nustatytos vertingosios savybės	Nustatytos apsaugos zonos
3	190	Buv. dvaro sodybos fragmentai	Registrinis	-	KVR objektas: 202844.58 kv. m	Kompleksas	-	-	-
3.1	48446	Graužikų dvaro sodybos fragmentų arklidė	Registrinis	Regioninis	-	Į kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas)	+	-
3.2	48447	Graužikų dvaro sodybos fragmentų kumetynas	Registrinis	Regioninis	-	Į kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas)	+	-
3.3	48448	Graužikų dvaro sodybos fragmentų mokykla	Registrinis	Regioninis	-	Į kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas)	+	-
3.4	48449	Graužikų dvaro sodybos fragmentų mokyklos ūkinis pastatas	Registrinis	Regioninis	-	Į kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas)	+	-
3.5	48450	Graužikų dvaro sodybos fragmentų parkas	Registrinis	Regioninis	-	Į kompleksą įeinantis	Želdynų (lemiantis reikšmingumą svarbus	+	-
4	193	Kelmės dvaro sodyba	Valstybės saugomas	Nacionalinis	KVR objektas: 152971.00 kv. m	Kompleksas	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą); Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą unikalus); Dailės (lemiantis reikšmingumą svarbus); Istorinis (lemiantis reikšmingumą retas); Kraštovaizdžio; Želdynų (lemiantis reikšmingumą retas)	+	Vizualinės apsaugos pozonis: 20000.00 kv. m
4.1	10509	Kelmės dvaro sodybos rūmai	Valstybės saugomas	Nacionalinis	-	Į kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Dailės (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
4.2	22383	Kelmės dvaro sodybos vartų pastatas	Valstybės saugomas	Nacionalinis	-	Į kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą unikalus)	+	-

Vertybės Nr. brėžinyje	Unikalus KVR objekto kodas	Pilnas pavadinimas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Trūkumai	
								Nustatytos vertingosios savybės	Nustatytos apsaugos zonos
4.3	22384	Kelmės dvaro sodybos prievaizdo namas	Valstybės saugomas	Regioninis	-	Į kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas)	+	-
4.4	22385	Kelmės dvaro sodybos svirnas	Valstybės saugomas	Regioninis	-	Į kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas)	+	-
4.5	22386	Kelmės dvaro sodybos tarnų namas	Valstybės saugomas	Regioninis	-	Į kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas)	+	-
4.6	22387	Kelmės dvaro sodybos spirito varykla	Valstybės saugomas	Regioninis	-	Į kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
4.7	22388	Kelmės dvaro sodybos kumetynas	Valstybės saugomas	Regioninis	-	Į kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas)	+	-
4.8	22389	Kelmės dvaro sodybos vandens malūnas	Valstybės saugomas	Regioninis	-	Į kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas)	+	-
4.9	22390	Kelmės dvaro sodybos parkas	Valstybės saugomas	Regioninis	-	Į kompleksą įeinantis	Kraštovaizdžio; Želdynų (lemiantis reikšmingumą retas)	+	-
5	196	Pagryžuvio dvaro sodyba	Valstybės saugomas	Regioninis	KVR objektas: 195080.00 kv. m	Kompleksas	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą); Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą retas); Kraštovaizdžio; Želdynų (lemiantis reikšmingumą svarbus)	-	Vizualinės apsaugos pozonis: 181024.73 kv. m
5.1	15977	Pagryžuvio dvaro sodybos rūmai	Valstybės saugomas	Regioninis	-	Į kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą retas)	+	-
5.2	23270	Pagryžuvio dvaro sodybos tvarto liekanos	Valstybės saugomas	Regioninis	-	Į kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas)	+	-
5.3	23271	Pagryžuvio dvaro sodybos pirmas tarnų namas	Valstybės saugomas	Regioninis	-	Į kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-

Vertybės Nr. brėžinyje	Unikalus KVR objekto kodas	Pilnas pavadinimas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Trūkumai	
								Nustatytos vertingosios savybės	Nustatytos apsaugos zonos
5.4	23272	Pagryžuvio dvaro sodybos tvartas	Valstybės saugomas	Regioninis	-	Į kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas)	+	-
5.5	23273	Pagryžuvio dvaro sodybos virtuvė-skalbykla	Valstybės saugomas	Regioninis	-	Į kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
5.6	23274	Pagryžuvio dvaro sodybos antras tarnų namas	Valstybės saugomas	Regioninis	-	Į kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
5.7	23275	Pagryžuvio dvaro sodybos svirnas	Valstybės saugomas	Regioninis	-	Į kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
5.8	23276	Pagryžuvio dvaro sodybos parkas	Valstybės saugomas	Regioninis	-	Į kompleksą įeinantis	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą); Kraštovaizdžio; Želdynų (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
6	197	Pakėvio buv. dvaro sodybos fragmentai	Registrinis	Regioninis	KVR objektas: 92708.00 kv. m	Kompleksas	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą); Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Kraštovaizdžio; Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Sakralinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Želdynų (lemiantis reikšmingumą tipiškas)	+	-
6.1	48511	Pakėvio dvaro sodybos fragmentų rūmai	Registrinis	Regioninis	-	Į kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
6.2	48512	Pakėvio dvaro sodybos fragmentų svirnas	Registrinis	Regioninis	-	Į kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas)	+	-
6.3	48513	Pakėvio dvaro sodybos fragmentų daržinė	Registrinis	Regioninis	-	Į kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas)	+	-

Vertybės Nr. brėžinyje	Unikalus KVR objekto kodas	Pilnas pavadinimas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Trūkumai	
								Nustatytos vertingosios savybės	Nustatytos apsaugos zonos
6.4	48514	Pakėvio dvaro sodybos fragmentų senosios kapinės	Registrinis	Regioninis	-	Į kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus);Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus);Sakralinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
7	199	Pavandenio (Sakelinės) buv. dvaro sodyba	Registrinis	-	KVR objektas: 189808.56 kv. m	Kompleksas	-	-	-
7.1	48506	Pavandenės dvaro sodybos fragmentų pastatas	Registrinis	Vietinis	-	Į kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas)	+	-
7.2	48507	Pavandenės dvaro sodybos fragmentų parkas	Registrinis	Vietinis	-	Į kompleksą įeinantis	Želdynų (lemiantis reikšmingumą tipiškas)		
8	202	Šaukėnų dvaro sodybos fragmentai	Registrinis	Vietinis	KVR objektas: 80680.00 kv. m	Kompleksas	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą); Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Kraštovaizdžio; Želdynų (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
8.1	38964	Šaukėnų dvaro sodybos fragmentų rūmai	Registrinis	Vietinis	-	Į kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
8.2	38965	Šaukėnų dvaro sodybos fragmentų arklidės pastatas	Registrinis	Vietinis	-	Į kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas)	+	-
8.3	38966	Šaukėnų dvaro sodybos fragmentų vartai	Registrinis	Vietinis	-	Į kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
8.4	38967	Šaukėnų dvaro sodybos fragmentų parko fragmentai	Registrinis	Vietinis	-	Į kompleksą įeinantis	Želdynų (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-

Vertybės Nr. brėžinyje	Unikalus KVR objekto kodas	Pilnas pavadinimas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Trūkumai	
								Nustatytos vertingosios savybės	Nustatytos apsaugos zonos
9	203	Šilo Pavėžupio dvaro sodybos fragmentai	Registrinis	Regioninis	KVR objektas: 79150.00 kv. m	Kompleksas	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Kraštovaizdžio; Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Želdynų (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
9.1	36165	Šilo Pavėžupio dvaro sodybos fragmentų svirnas	Registrinis	Regioninis	-	Į kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
9.2	36167	Šilo Pavėžupio dvaro sodybos fragmentų parkas	Registrinis	Regioninis	-	Į kompleksą įeinantis	Želdynų (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
10	204	Tytuvėnų dvaro sodybos fragmentai	Registrinis	Regioninis	KVR objektas: 166989.00 kv. m	Kompleksas	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą); Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Kraštovaizdžio; Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Želdynų (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
10.1	46985	Tytuvėnų dvaro sodybos fragmentų stalių dirbtuvės	Registrinis	Regioninis	-	Į kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
10.2	46986	Tytuvėnų dvaro sodybos fragmentų namas	Registrinis	Regioninis	-	Į kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
10.3	46987	Tytuvėnų dvaro sodybos fragmentų parkas	Registrinis	Regioninis	-	Į kompleksą įeinantis	Želdynų (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
11	205	Užvarmio dvaro sodybos ūkinis pastatas	Registrinis	Vietinis	KVR objektas: 51932.00 kv. m	Pavienis objektas	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas); Želdynų (lemiantis reikšmingumą tipiškas)	+	-

Vertybės Nr. brėžinyje	Unikalus KVR objekto kodas	Pilnas pavadinimas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Trūkumai	
								Nustatytos vertingosios savybės	Nustatytos apsaugos zonos
11	49482	Kelmės Švč. Mergelės Marijos Ėmimo į dangų bažnyčios statinių kompleksas	Registrinis	Regioninis	KVR objektas: 5495.00 kv. m	Kompleksas	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus);Dailės (lemiantis reikšmingumą svarbus);Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus);Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus);Sakralinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)-	+	-
11.1	16024	Kelmės Švč. Mergelės Marijos Ėmimo į dangų bažnyčios statinių komplekso Švč. Mergelės Marijos Ėmimo į dangų bažnyčia	Registrinis	Regioninis	-	Į kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus);Dailės (lemiantis reikšmingumą svarbus);Sakralinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
11.2	49483	Kelmės Švč. Mergelės Marijos Ėmimo į dangų bažnyčios statinių komplekso šventoriaus tvora ir vartai	Registrinis	Regioninis	-	Į kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas)	+	-
12	206	Užvenčio dvaro sodyba	Registrinis	Regioninis	KVR objektas: 156307.00 kv. m	Kompleksas	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą); Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą retas); Inžinerinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Kraštovaizdžio; Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Želdynų (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-

Vertybės Nr. brėžinyje	Unikalus KVR objekto kodas	Pilnas pavadinimas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Trūkumai	
								Nustatytos vertingosios savybės	Nustatytos apsaugos zonos
12.1	10940	Užvenčio dvaro sodybos dvarininko namas	Registrinis	Regioninis	-	Į kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą retas); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
12.2	48195	Užvenčio dvaro sodybos svirnas	Registrinis	Regioninis	-	Į kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
12.3	48196	Užvenčio dvaro sodybos sūrinė-pieninė	Registrinis	Regioninis	-	Į kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas)	+	-
12.4	48197	Užvenčio dvaro sodybos pirmas namas, vad. altana	Registrinis	Regioninis	-	Į kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
12.5	48198	Užvenčio dvaro sodybos karvidė	Registrinis	Regioninis	-	Į kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas)	+	-
12.6	48199	Užvenčio dvaro sodybos siloso bokštas	Registrinis	Regioninis	-	Į kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas)	+	-
12.7	48200	Užvenčio dvaro sodybos klojimas	Registrinis	Regioninis	-	Į kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
12.8	48201	Užvenčio dvaro sodybos kumetynas	Registrinis	Regioninis	-	Į kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas)	+	-
12.9	48202	Užvenčio dvaro sodybos vandens malūnas ir spirito varykla	Registrinis	Regioninis	-	Į kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Inžinerinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
12.10	48203	Užvenčio dvaro sodybos salyklinė	Registrinis	Regioninis	-	Į kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas)	+	-
12.11	48205	Užvenčio dvaro sodybos šiltnamis	Registrinis	Regioninis	-	Į kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
12.12	48206	Užvenčio dvaro sodybos kalvė	Registrinis	Regioninis	-	Į kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą retas)	+	-
12.13	48207	Užvenčio dvaro sodybos parkas	Registrinis	Regioninis	-	Į kompleksą įeinantis	Želdynų (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-

Vertybės Nr. brėžinyje	Unikalus KVR objekto kodas	Pilnas pavadinimas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Trūkumai	
								Nustatytos vertingosios savybės	Nustatytos apsaugos zonos
13	208	Verpenos dvaro sodybos fragmentai	Registrinis	Regioninis	KVR objektas: 66707.00 kv. m	Kompleksas	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą); Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Želdynų (lemiantis reikšmingumą tipiškas)	+	-
13.1	16026	Verpenos dvaro sodybos fragmentų svirnas	Registrinis	Regioninis	-	Į kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
13.2	47684	Verpenos dvaro sodybos fragmentų ūkinis pastatas	Registrinis	Regioninis	-	Į kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas)	+	-
14	974	Šv. apašt. Simono ir Judo Tado bažnyčios kompleksas	Paminklas	-	KVR objektas: 3000.00 kv. m	Kompleksas	-	-	Apsaugos nuo fizinio poveikio pozonis: 441.67 kv. m Vizualinės apsaugos pozonis: 47170.35 kv. m
14.1	23687	Šv. apašt. Simono ir Judo Tado bažnyčios komplekso bažnyčia	Paminklas	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
14.2	23688	Šv. apašt. Simono ir Judo Tado bažnyčios komplekso varpinė	Paminklas	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
15	975	Tytuvėnų Švč. Mergelės Marijos bažnyčios ir bernardinų vienuolyno ansamblis	Paminklas	Nacionalinis	KVR objektas: 82200.00 kv. m	Kompleksas	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą); Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą unikalus); Dailės (lemiantis reikšmingumą unikalus); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą unikalus); Sakralinis (lemiantis reikšmingumą unikalus)	+	Apsaugos nuo fizinio poveikio pozonis: 4986.63 kv. m Vizualinės apsaugos pozonis: 134631.30 kv. m

Vertybės Nr. brėžinyje	Unikalus KVR objekto kodas	Pilnas pavadinimas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Trūkumai	
								Nustatytos vertingosios savybės	Nustatytos apsaugos zonos
15.1	21847	Tytuvėnų Švč. Mergelės Marijos bažnyčios ir bernardinų vienuolyno ansamblio Švč. Mergelės Marijos, Švč. M. Marijos Angelų Karalienės bažnyčia	Paminklas	Nacionalinis	-	Į kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą unikalus); Dailės (lemiantis reikšmingumą svarbus); Kraštovaizdžio; Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Sakralinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
15.2	21848	Tytuvėnų Švč. Mergelės Marijos bažnyčios ir bernardinų vienuolyno ansamblio vienuolyno namas	Paminklas	Nacionalinis	-	Į kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą unikalus); Dailės (lemiantis reikšmingumą unikalus); Sakralinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
15.3	21849	Tytuvėnų Švč. Mergelės Marijos bažnyčios ir bernardinų vienuolyno ansamblio Kančios laiptų, Kristaus laiptų, Šventųjų laiptų koplyčia	Paminklas	Nacionalinis	-	Į kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą unikalus); Dailės (lemiantis reikšmingumą retas); Sakralinis (lemiantis reikšmingumą unikalus)	+	-
15.4	21850	Tytuvėnų Švč. Mergelės Marijos bažnyčios ir bernardinų vienuolyno ansamblio arkadų galerija	Paminklas	Nacionalinis	-	Į kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą unikalus); Dailės (lemiantis reikšmingumą retas); Sakralinis (lemiantis reikšmingumą unikalus)	+	-
15.5	31628	Tytuvėnų Švč. Mergelės Marijos bažnyčios ir bernardinų vienuolyno ansamblio svirnas	Registrinis	Nacionalinis	-	Į kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą retas)	+	-

Vertybės Nr. brėžinyje	Unikalus KVR objekto kodas	Pilnas pavadinimas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Trūkumai	
								Nustatytos vertingosios savybės	Nustatytos apsaugos zonos
15.6	31629	Tytuvėnų Švč. Mergelės Marijos bažnyčios ir bernardinų vienuolyno ansamblio tarnų namas	Registrinis	Nacionalinis	-	Į kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą retas)	+	-
15.7	31630	Tytuvėnų Švč. Mergelės Marijos bažnyčios ir bernardinų vienuolyno ansamblio pirmas ūkinis pastatas	Registrinis	Nacionalinis	-	Į kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą retas)	+	-
15.8	31631	Tytuvėnų Švč. Mergelės Marijos bažnyčios ir bernardinų vienuolyno ansamblio antras ūkinis pastatas	Registrinis	Nacionalinis	-	Į kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą retas)	+	-
15.9	31632	Tytuvėnų Švč. Mergelės Marijos bažnyčios ir bernardinų vienuolyno ansamblio tvora su vartais	Registrinis	Nacionalinis	-	Į kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą unikalus)	+	-
15.10	31633	Tytuvėnų Švč. Mergelės Marijos bažnyčios ir bernardinų vienuolyno ansamblio tvoros liekanos	Registrinis	Nacionalinis	-	Į kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą retas)	+	-

Vertybės Nr. brėžinyje	Unikalus KVR objekto kodas	Pilnas pavadinimas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Trūkumai	
								Nustatytos vertingosios savybės	Nustatytos apsaugos zonos
15.11	31634	Tytuvėnų Švč. Mergelės Marijos bažnyčios ir bernardinų vienuolyno ansamblio noviciato ir mokyklos liekanos	Registrinis	Nacionalinis	-	Į kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą retas)	+	-
16	1380	Švč. M. Marijos Nekaltojo Prasidėjimo bažnyčios kompleksas	Paminklas	-	KVR objektas: 6000.00 kv. m	Kompleksas	-	-	-
16.1	10510	Švč. M. Marijos Nekaltojo Prasidėjimo bažnyčia	Paminklas	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
16.2	23689	Koplyčia	Paminklas	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	
16.3	23690	Šventoriaus tvora su vartais	Paminklas	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
17	1383	Užvenčio Šv. Marijos Magdalenos bažnyčios statinių kompleksas	Valstybės saugomas	Regioninis	KVR objektas: 3481.00 kv. m	Kompleksas	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Dailės (lemiantis reikšmingumą svarbus); Sakralinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
17.1	23691	Užvenčio Šv. Marijos Magdalenos bažnyčios statinių komplekso Šv. Marijos Magdalenos bažnyčia	Valstybės saugomas	Regioninis	-	Į kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Dailės (lemiantis reikšmingumą svarbus); Sakralinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
17.2	23692	Užvenčio Šv. Marijos Magdalenos bažnyčios statinių komplekso varpinė	Valstybės saugomas	Regioninis	-	Į kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Dailės (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-

Vertybės Nr. brėžinyje	Unikalus KVR objekto kodas	Pilnas pavadinimas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Trūkumai	
								Nustatytos vertingosios savybės	Nustatytos apsaugos zonos
18	10935	Tytuvėnų žydų žudynių vieta ir kapas II	Valstybės saugomas	Nacionalinis	KVR objektas: 48.00 kv. m	Kompleksas	Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
19	23693	Vaiguvos Šv. Jono Krikštytojo bažnyčios statinių kompleksas	Valstybės saugomas	Regioninis	KVR objektas: 3161.00 kv. m	Kompleksas	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas); Dailės (lemiantis reikšmingumą svarbus); Sakralinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	Vizualinės apsaugos pozonis: 55352.00 kv. m
19.1	3038	Vaiguvos Šv. Jono Krikštytojo bažnyčios statinių komplekso Šv. Jono Krikštytojo bažnyčia	Valstybės saugomas	Regioninis	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
19.2	1385	Vaiguvos Šv. Jono Krikštytojo bažnyčios statinių komplekso varpinė	Valstybės saugomas	Regioninis	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
19.3	23694	Vaiguvos Šv. Jono Krikštytojo bažnyčios statinių komplekso šventoriaus tvora su vartais	Valstybės saugomas	Regioninis	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
20	24507	Burbaičių piliakalnis su gyvenviete	Valstybės saugomas	Nacionalinis	KVR objektas: 73684.00 kv. m	Kompleksas	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą); Kraštovaizdžio; Mitologinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	Apsaugos nuo fizinio poveikio pozonis: 12800.00 kv. m Vizualinės apsaugos pozonis: 718000.00 kv. m
20.1	5100	Burbaičių piliakalnio su gyvenviete piliakalnis, vad. Piliuku	Valstybės saugomas	Nacionalinis	-	Į kompleksą įeinantis	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą); Kraštovaizdžio; Mitologinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
20.2	24508	Burbaičių piliakalnio su gyvenviete gyvenvietė	Valstybės saugomas	Nacionalinis	-	Į kompleksą įeinantis	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą)	+	-

Vertybės Nr. brėžinyje	Unikalus KVR objekto kodas	Pilnas pavadinimas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Trūkumai	
								Nustatytos vertingosios savybės	Nustatytos apsaugos zonos
21	24509	Galinių, Papušio piliakalnis su gyvenviete	Valstybės saugomas	-	KVR objektas: 24000.00 kv. m	Kompleksas	-	+	Vizualinės apsaugos pozonis: 450000.00 kv. m
21.1	5142	Piliakalnis vad. Pilike	Valstybės saugomas	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	+	-
21.2	24510	Gyvenvietė	Valstybės saugomas	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	+	-
22	24511	Kalniškių, Spakainasties piliakalnis su gyvenviete	Valstybės saugomas	-	KVR objektas: 29000.00 kv. m	Kompleksas	-	+	-
22.1	5121	Piliakalnis vad. Biržės kalnu, Biržės pilimi	Valstybės saugomas	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	+	-
22.2	24512	Gyvenvietė	Valstybės saugomas	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	+	-
23	24513	Kubilių, Papušynio piliakalnis su gyvenviete	Valstybės saugomas	Nacionalinis	KVR objektas: 54414.00 kv. m	Kompleksas	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą); Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Kraštovaizdžio; Mitologinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	Vizualinės apsaugos pozonis: 156234.00 kv. m
23.1	5132	Kubilių, Papušynio piliakalnio su gyvenviete, piliakalnis, vad. Birutės kalnu, Birutkalniu	Valstybės saugomas	Nacionalinis	-	Į kompleksą įeinantis	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą); Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Kraštovaizdžio; Mitologinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
23.2	24514	Kubilių, Papušynio piliakalnio su gyvenviete gyvenvietė	Valstybės saugomas	Nacionalinis	-	Į kompleksą įeinantis	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą)	+	-
24	24515	Pagryžuvio piliakalnis su gyvenviete	Valstybės saugomas	Nacionalinis	KVR objektas: 21018.00 kv. m	Kompleksas	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą); Kraštovaizdžio; Mitologinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	-	Apsaugos nuo fizinio poveikio pozonis: 2000.00 kv. m Vizualinės apsaugos pozonis: 212000.00 kv. m

Vertybės Nr. brėžinyje	Unikalus KVR objekto kodas	Pilnas pavadinimas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Trūkumai	
								Nustatytos vertingosios savybės	Nustatytos apsaugos zonos
24.1	5134	Pagryžuvio piliakalnio su gyvenviete piliakalnis, vad. Pilies kalnu	Valstybės saugomas	Nacionalinis	-	Į kompleksą įeinantis	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą); Kraštovaizdžio; Mitologinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	-	-
24.2	24516	Pagryžuvio piliakalnio su gyvenviete gyvenvietė	Valstybės saugomas	Nacionalinis	-	Į kompleksą įeinantis	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą)	-	-
25	26435	Akmuo ir šaltinis	Valstybės saugomas	-	KVR objektas: 200.00 kv. m	Kompleksas	-	-	-
25.1	6072	Akmuo su "Vaiko pėda"	Valstybės saugomas	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
25.2	26436	Šaltinis	Valstybės saugomas	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
26	26438	Kalnas ir akmuo	Valstybės saugomas	-	KVR objektas: 2900.00 kv. m	Kompleksas	-	-	Vizualinės apsaugos pozonis: 69639.14 kv. m
26.1	5106	Akmuo vad. Aukuro akmeniu	Valstybės saugomas	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
26.2	26439	Kalnas vad. Devynmačės kalnu	Valstybės saugomas	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
27	30735	Vandens kelio atkarpos tarp Ventos ir Kražantės upių kanalų kompleksas	Valstybės saugomas	Regioninis	KVR objektas: 2983514.00 kv. m	Kompleksas	Inžinerinis (lemiantis reikšmingumą retas); Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Kraštovaizdžio	+	-
27.1	47476	Susisiekimo Ventos vandeniu vandens kelio atkarpos tarp Ventos ir Kražantės upių kanalų komplekso Ventos ir Dubysos upių jungiamasis kanalas	Registrinis	Regioninis	-	Į kompleksą įeinantis	Inžinerinis (lemiantis reikšmingumą retas); Kraštovaizdžio	+	-

Vertybės Nr. brėžinyje	Unikalus KVR objekto kodas	Pilnas pavadinimas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Trūkumai	
								Nustatytos vertingosios savybės	Nustatytos apsaugos zonos
27.2	47477	Susisiekimo Ventos vandeniu vandens kelio atkarpos tarp Ventos ir Kražantės upių kanalų komplekso Dubysos upės apeinamasis kanalas	Registrinis	Regioninis	-	Į kompleksą įeinantis	Inžinerinis (lemiantis reikšmingumą retas); Kraštovaizdžio	+	-
28	39735	Kiaunorių dvaro sodybos fragmentai	Registrinis	Regioninis	KVR objektas: 36753.00 kv. m	Kompleksas	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
28.1	194	Kiaunorių dvaro sodybos fragmentų dvarininko namas	Registrinis	Regioninis	-	Į kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
28.2	39736	Kiaunorių dvaro sodybos fragmentų svirnas	Registrinis	Regioninis	-	Į kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas)	+	-
29	40731	Linkaučių senųjų kapinių ir koplyčios kompleksas	Registrinis	Regioninis	KVR objektas: 2738.00 kv. m	Kompleksas	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą retas); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
29.1	40732	Linkaučių senųjų kapinių ir koplyčios komplekso senosios kapinės	Registrinis	Regioninis	-	Į kompleksą įeinantis	Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
29.2	12277	Linkaučių senųjų kapinių ir koplyčios komplekso koplyčia	Registrinis	Regioninis	-	Į kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą retas)	+	-
30	42783	Pavandenės kolumbariumo ir kapų kompleksas	Registrinis	Regioninis	KVR objektas: 9429.00 kv. m	Kompleksas	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą retas); Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Kraštovaizdžio;	+	-

Vertybės Nr. brėžinyje	Unikalus KVR objekto kodas	Pilnas pavadinimas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Trūkumai	
								Nustatytos vertingosios savybės	Nustatytos apsaugos zonos
							Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)		
30.1	42784	Pavandenės kolumbariumo ir kapų komplekso kolumbariumas	Registrinis	Regioninis	-	Į kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą retas)	+	-
30.2	42785	Pavandenės kolumbariumo ir kapų komplekso kapai	Registrinis	Regioninis	-	Į kompleksą įeinantis	Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
31	45415	Kelmės evangelikų senųjų kapinių ir Pirmojo pasaulinio karo Vokietijos ir Rusijos imperijų karių kapų kompleksas	Registrinis	Vietinis	KVR objektas: 6690.00 kv. m	Kompleksas	Istorinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
31.1	45416	Kelmės evangelikų senųjų kapinių ir Pirmojo pasaulinio karo Vokietijos ir Rusijos imperijų karių kapų komplekso evangelikų senosios kapinės	Registrinis	Vietinis	-	Į kompleksą įeinantis	Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
31.2	45417	Kelmės evangelikų senųjų kapinių ir Pirmojo pasaulinio karo Vokietijos ir Rusijos imperijų karių kapų komplekso Pirmojo pasaulinio karo Vokietijos ir Rusijos imperijų karių kapai	Registrinis	Vietinis	-	Į kompleksą įeinantis	Istorinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas)	+	-

Vertybės Nr. brėžinyje	Unikalus KVR objekto kodas	Pilnas pavadinimas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Trūkumai	
								Nustatytos vertingosios savybės	Nustatytos apsaugos zonos
32	49482	Kelmės Švč. Mergelės Marijos Ėmimo į dangų bažnyčios statinių kompleksas	Registrinis	Regioninis	KVR objektas: 5495.00 kv. m	Kompleksas	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus);Dailės (lemiantis reikšmingumą svarbus);Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus);Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus);Sakralinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)-	+	-
32.1	16024	Kelmės Švč. Mergelės Marijos Ėmimo į dangų bažnyčios statinių komplekso Švč. Mergelės Marijos Ėmimo į dangų bažnyčia	Registrinis	Regioninis	-	Į kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus);Dailės (lemiantis reikšmingumą svarbus);Sakralinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
32.2	49483	Kelmės Švč. Mergelės Marijos Ėmimo į dangų bažnyčios statinių komplekso šventoriaus tvora ir vartai	Registrinis	Regioninis	-	Į kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas)	+	-
PAVIENIAI OBJEKTAI									
1	10511	Povilo Višinskio memorialinis namas-muziejus	Valstybės saugomas	Regioninis	KVR objektas: 4013.00 kv. m	Pavienis objektas	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas); Etnokultūrinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas); Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	Vizualinės apsaugos pozonis: 21000.00 kv. m
2	10923	Antrojo pasaulinio karo Sovietų Sąjungos karių palaidojimo vieta	Registrinis	Vietinis	KVR objektas: 1584.00 kv. m	Pavienis objektas	Istorinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas)	+	-

Vertybės Nr. brėžinyje	Unikalus KVR objekto kodas	Pilnas pavadinimas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Trūkumai	
								Nustatytos vertingosios savybės	Nustatytos apsaugos zonos
3	10924	Pirmojo pasaulinio karo Vokietijos ir Rusijos imperijų karių kapinės	Registrinis	Vietinis	KVR objektas: 750.00 kv. m	Pavienis objektas	Istorinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas)	+	-
4	10925	žydų žudynių vieta ir kapai	Valstybės saugomas	Nacionalinis	KVR objektas: 1600.00 kv. m	Pavienis objektas	Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	Apsaugos nuo fizinio poveikio pozonis: 801.04 kv. m
5	10927	Kražių žydų žudynių vieta ir kapas I	Valstybės saugomas	Nacionalinis	KVR objektas: 35.00 kv. m	Pavienis objektas	Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	Apsaugos nuo fizinio poveikio pozonis: 221.85 kv. m
6	10928	Žydų žudynių vieta ir kapas	Registrinis	Nacionalinis	KVR objektas: 36.25 kv. m	Pavienis objektas	Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
7	10929	Kražių žydų žudynių vieta ir kapas II	Registrinis	Nacionalinis	KVR objektas: 36.00 kv. m	Pavienis objektas	Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
8	10934	Antrojo pasaulinio karo Sovietų Sąjungos karių palaidojimo vieta	Registrinis	Vietinis	KVR objektas: 1128.00 kv. m	Pavienis objektas	Istorinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas)	+	-
9	10936	1863 m. sukilėlių kapai	Valstybės saugomas	Nacionalinis	KVR objektas: 728.00 kv. m	Pavienis objektas	Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
10	10937	1863 m. sukilėlių būrio vado Zigmanto Citavičiaus kovos ir žūties vieta	Valstybės saugomas	Nacionalinis	KVR objektas: 119.00 kv. m	Pavienis objektas	Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
11	10939	Antrojo pasaulinio karo Sovietų Sąjungos karių palaidojimo vieta	Registrinis	Vietinis	KVR objektas: 1456.00 kv. m	Pavienis objektas	Istorinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas)	+	-
12	10942	Užvenčio žydų žudynių vieta ir kapas	Registrinis	Nacionalinis	KVR objektas: 150.00 kv. m	Pavienis objektas	Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-

Vertybės Nr. brėžinyje	Unikalus KVR objekto kodas	Pilnas pavadinimas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Trūkumai	
								Nustatytos vertingosios savybės	Nustatytos apsaugos zonos
13	12167	Muzikos instrumentų meistro, aviacijos konstruktoriaus, lietuvių tautinio sąjūdžio veikėjo Jono Garalevičiaus kapas	Savivaldybės saugomas	Vietinis	KVR objektas: 30.00 kv. m	Pavienis objektas	Dailės (lemiantis reikšmingumą unikalus); Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	Apsaugos nuo fizinio poveikio pozonis: 37.00 kv. m
14	13012	Senojo miesto vieta	Valstybės saugomas	-	KVR objektas: 358400.00 kv. m	Pavienis objektas	-	-	-
15	13013	Pašiaušės kapinynas	Valstybės saugomas	Regioninis	KVR objektas: 17452.00 kv. m	Pavienis objektas	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą)	+	Apsaugos nuo fizinio poveikio pozonis: 3557.00 kv. m
16	1379	Kelmės evangelikų reformatų bažnyčia	Valstybės saugomas	-	KVR objektas: 1600.00 kv. m	Pavienis objektas	-	+	Apsaugos nuo fizinio poveikio pozonis: 4800.00 kv. m Vizualinės apsaugos pozonis: 23200.00 kv. m
17	1381	Kražių kolegija	Paminklas	Nacionalinis	KVR objektas: 24133.00 kv. m	Pavienis objektas	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą); Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą unikalus); Dailės (lemiantis reikšmingumą svarbus); Istorinis (lemiantis reikšmingumą retas); Kraštovaizdžio	+	-
18	1382	Šaukėnų Švč. Trejybės bažnyčios šventoriaus vartai	Registrinis	Regioninis	KVR objektas: 77.00 kv. m	Pavienis objektas	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą retas)	+	-
19	14788	Gruzdžių šeimos antkapis	Savivaldybės saugomas	Vietinis	KVR objektas: 19.00 kv. m	Pavienis objektas	Dailės (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	Apsaugos nuo fizinio poveikio pozonis: 10.00 kv. m
20	15713	Paminklas rašytojui, dramaturgui	Savivaldybės saugomas	Vietinis	KVR objektas:	Pavienis objektas	Dailės (lemiantis reikšmingumą svarbus);	+	Apsaugos nuo fizinio poveikio pozonis: 83.00 kv. m

Vertybės Nr. brėžinyje	Unikalus KVR objekto kodas	Pilnas pavadinimas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Trūkumai	
								Nustatytos vertingosios savybės	Nustatytos apsaugos zonos
		Broniui Laucevičiui-Vargšui			367.00 kv. m		Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)		
21	16024	Bažnyčia	Registrinis	-	KVR objektas: 4904.60 kv. m	Pavienis objektas	-	-	-
21	205	Užvarmio dvaro sodybos ūkinis pastatas	Registrinis	Vietinis	KVR objektas: 51932.00 kv. m	Pavienis objektas	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas); Želdynų (lemiantis reikšmingumą tipiškas)	+	-
22	16025	Palendrių Aušros Vartų Marijos bažnyčia	Valstybės saugomas	Regioninis	KVR objektas: 4848.00 kv. m	Pavienis objektas	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą retas); Dailės (lemiantis reikšmingumą tipiškas); Kraštovaizdžio; Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Sakralinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	Vizualinės apsaugos pozonis: 598818.00 kv. m
23	9244	Koplytėlė su ornamentuotu kryželiu ir Kristaus, nešančio kryžių, skulptūra	Registrinis	-	-	Pavienis objektas	-	+	-
24	16157	Kuršukų kapinynas	Registrinis	Regioninis	KVR objektas: 3554.00 kv. m	Pavienis objektas	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą)	+	-
25	16158	Žeberių kapinynas, vad. Mauškalniu	Registrinis	Regioninis	KVR objektas: 42176.00 kv. m	Pavienis objektas	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą)	+	-
26	16356	Kuršių pilkapis	Registrinis	Regioninis	KVR objektas: 542.00 kv. m	Pavienis objektas	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą)	+	-
27	16915	Ichtiologo, bitininko Mykolo Kazimiero Girdvainio kapas	Registrinis	Nacionalinis	KVR objektas: 15.00 kv. m	Pavienis objektas	Dailės (lemiantis reikšmingumą tipiškas); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-

Vertybės Nr. brėžinyje	Unikalus KVR objekto kodas	Pilnas pavadinimas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Trūkumai	
								Nustatytos vertingosios savybės	Nustatytos apsaugos zonos
28	16988	Pirmojo pasaulinio karo Vokietijos ir Rusijos imperijų karių kapinės	Registrinis	Vietinis	KVR objektas: 1250.00 kv. m	Pavienis objektas	Istorinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas)	+	-
29	16989	Šaukėnų žydų žudynių vieta ir kapas	Registrinis	Nacionalinis	KVR objektas: 250.00 kv. m	Pavienis objektas	Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
30	17165	Palukojo, Šedvydžių pilkapynas	Valstybės saugomas	-	KVR objektas: 3700.00 kv. m	Pavienis objektas	-	-	-
31	17166	Kalnas vad. Medžiokalniu	Valstybės saugomas	-	KVR objektas: 623000.00 kv. m	Pavienis objektas	-	-	-
32	17167	Maironių, Saudininkų pilkapių vieta, vad. Milžinkapiu	Valstybės saugomas	Regioninis	KVR objektas: 5312.00 kv. m	Pavienis objektas	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą)	+	Vizualinės apsaugos pozonis: 431000.00 kv. m
33	17168	Naukaimio, Kupriškių kapinynas	Valstybės saugomas	-	KVR objektas: 5100.00 kv. m	Pavienis objektas	-	+	-
34	17169	Paklibakių senovės gyvenvietė	Valstybės saugomas	-	KVR objektas: 25000.00 kv. m	Pavienis objektas	-	+	-
35	17170	Jagminiškės pilkapis	Valstybės saugomas	Nacionalinis	KVR objektas: 1229.00 kv. m	Pavienis objektas	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą)	+	Apsaugos nuo fizinio poveikio pozonis: 776.00 kv. m
36	17171	Pabariukų, Eimančių pilkapynas	Valstybės saugomas	Regioninis	KVR objektas: 3598.00 kv. m	Pavienis objektas	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą)	+	-
37	17172	Akmenių, Perkūniškės pilkapynas	Valstybės saugomas	Nacionalinis	KVR objektas: 2570.00 kv. m	Pavienis objektas	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą)	+	Apsaugos nuo fizinio poveikio pozonis: 1705.00 kv. m

Vertybės Nr. brėžinyje	Unikalus KVR objekto kodas	Pilnas pavadinimas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Trūkumai	
								Nustatytos vertingosios savybės	Nustatytos apsaugos zonos
38	17173	Perkūniškės pilkapynas	Valstybės saugomas	Nacionalinis	KVR objektas: 2845.00 kv. m	Pavienis objektas	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą)	+	Apsaugos nuo fizinio poveikio pozonis: 2706.00 kv. m
39	17174	Tolišių pilkapis	Valstybės saugomas	-	-	Pavienis objektas	-	+	-
40	20459	Grinių kaimo senosios kapinės	Valstybės saugomas	Regioninis	KVR objektas: 3000.00 kv. m	Pavienis objektas	Dailės (lemiantis reikšmingumą svarbus); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	Apsaugos nuo fizinio poveikio pozonis: 1216.00 kv. m
41	207	Buv. dvaro svirnas	Registrinis	-	KVR objektas: 1297.04 kv. m	Pavienis objektas	-	-	-
42	21502	Pavandenės kalnas, vad. Sklepkalniu	Valstybės saugomas	Regioninis	KVR objektas: 9429.00 kv. m	Pavienis objektas	Kraštovaizdžio; Mitologinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
43	2163	Kelmės vandens malūnas	Valstybės saugomas	Regioninis	KVR objektas: 59870.00 kv. m	Pavienis objektas	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Inžinerinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	Vizualinės apsaugos pozonis: 130890.00 kv. m
44	22252	1918 m. vasario 16 d. Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro Jono Smilgevičiaus kapas	Paminklas	Nacionalinis	KVR objektas: 4.00 kv. m	Pavienis objektas	Istorinis (lemiantis reikšmingumą retas); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą retas)	+	-
45	23205	Liolių kapinių koplyčia	Valstybės saugomas	-	KVR objektas: 220.00 kv. m	Pavienis objektas	-	+	Vizualinės apsaugos pozonis: 19500.00 kv. m
46	23206	Tytuvėnų Kristaus Gelbėtojo koplyčia-mauzoliejus	Valstybės saugomas	-	KVR objektas: 800.00 kv. m	Pavienis objektas	-	+	-
47	24256	Flerijoniškės kaimo senosios kapinės	Valstybės saugomas	Regioninis	KVR objektas: 1600.00 kv. m	Pavienis objektas	Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	Apsaugos nuo fizinio poveikio pozonis: 597.00 kv. m

Vertybės Nr. brėžinyje	Unikalus KVR objekto kodas	Pilnas pavadinimas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Trūkumai	
								Nustatytos vertingosios savybės	Nustatytos apsaugos zonos
48	24257	Gaurylių senosios kapinės vad. Kapeliais	Valstybės saugomas	Vietinis	KVR objektas: 4578.00 kv. M	Pavienis objektas	Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
49	24258	Jukniškės kaimo senosios kapinės	Valstybės saugomas	Regioninis	KVR objektas: 2700.00 kv. m	Pavienis objektas	Dailės (lemiantis reikšmingumą tipiškas); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	Apsaugos nuo fizinio poveikio pozonis: 3912.00 kv. m
50	24259	Gailaičių kaimo senosios kapinės vad. Kapeliais	Valstybės saugomas	Regioninis	KVR objektas: 2450.00 kv. m	Pavienis objektas	Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	Apsaugos nuo fizinio poveikio pozonis: 1090.00 kv. m
51	24260	Gailaičių, Jucių kaimų senosios kapinės, vad. Prišmantiškės, Baršienės kapeliais	Valstybės saugomas	Regioninis	KVR objektas: 4662.00 kv. m	Pavienis objektas	Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	Apsaugos nuo fizinio poveikio pozonis: 1544.00 kv. m
52	24261	Klapatauskių kaimo senosios kapinės	Valstybės saugomas	Regioninis	KVR objektas: 1970.00 kv. m	Pavienis objektas	Dailės (lemiantis reikšmingumą tipiškas); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	Apsaugos nuo fizinio poveikio pozonis: 682.00 kv. m
53	24263	Kilonių kaimo senosios kapinės	Valstybės saugomas	Regioninis	KVR objektas: 1000.00 kv. m	Pavienis objektas	Dailės (lemiantis reikšmingumą svarbus); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	Apsaugos nuo fizinio poveikio pozonis: 750.00 kv. m
54	24264	Pavaigupio kaimo senosios kapinės	Valstybės saugomas	Regioninis	KVR objektas: 679.00 kv. m	Pavienis objektas	Dailės (lemiantis reikšmingumą tipiškas); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	Apsaugos nuo fizinio poveikio pozonis: 614.00 kv. m
55	24265	Pikelių kaimo senosios kapinės	Valstybės saugomas	Regioninis	KVR objektas: 700.00 kv. m	Pavienis objektas	Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	Apsaugos nuo fizinio poveikio pozonis: 635.00 kv. m
56	24266	Šiaulaičių kaimo senosios kapinės, vad. Perkūnkalniu	Valstybės saugomas	Regioninis	KVR objektas: 900.00 kv. m	Pavienis objektas	Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	Apsaugos nuo fizinio poveikio pozonis: 700.00 kv. m
57	24267	Visgirdų kaimo senosios kapinės	Valstybės saugomas	Regioninis	KVR objektas: 1434.00 kv. m	Pavienis objektas	Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	Apsaugos nuo fizinio poveikio pozonis: 818.00 kv. m

Vertybės Nr. brėžinyje	Unikalus KVR objekto kodas	Pilnas pavadinimas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Trūkumai	
								Nustatytos vertingosios savybės	Nustatytos apsaugos zonos
58	2435	Gineikių kapinynas	Valstybės saugomas	-	KVR objektas: 3400.00 kv. m	Pavienis objektas	-	-	Vizualinės apsaugos pozonis: 253700.00 kv. m
59	2436	Senkapiai	Registrinis	-	KVR objektas: 14606.61 kv. m	Pavienis objektas	-	-	-
60	2437	Ševeliškės kapinynas	Registrinis	Regioninis	KVR objektas: 4079.00 kv. m	Pavienis objektas	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą)	+	-
61	2439	Paspąsčio piliakalnis vad. Sponsčiu	Valstybės saugomas	-	KVR objektas: 23500.00 kv. m	Pavienis objektas	-	+	Vizualinės apsaugos pozonis: 465000.00 kv. m
62	2440	Kalnas vad. Sponsčiuku	Valstybės saugomas	-	KVR objektas: 2500.00 kv. m	Pavienis objektas	-	-	-
63	2443	Dvarviečių, Kušleikių kapinynas	Valstybės saugomas	-	KVR objektas: 11500.00 kv. m	Pavienis objektas	-	-	-
64	2444	Senovės gyvenvietė	Registrinis	-	KVR objektas: 64228.46 kv. m	Pavienis objektas	-	-	-
65	2445	Užpelkių kaimo senųjų kapinių dalis, vad. Kaimo kapiukais	Valstybės saugomas	Regioninis	KVR objektas: 820.00 kv. m	Pavienis objektas	Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	Apsaugos nuo fizinio poveikio pozonis: 507.00 kv. m
66	2446	Užvenčio, Dvarčiaus kapinynas	Valstybės saugomas	Regioninis	KVR objektas: 2363.00 kv. m	Pavienis objektas	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą)	+	Vizualinės apsaugos pozonis: 513.00 kv. m
67	2448	Markūniškės kapinynas	Valstybės saugomas	Regioninis	KVR objektas: 4477.00 kv. m	Pavienis objektas	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą)	+	Apsaugos nuo fizinio poveikio pozonis: 630.00 kv. m

Vertybės Nr. brėžinyje	Unikalus KVR objekto kodas	Pilnas pavadinimas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Trūkumai	
								Nustatytos vertingosios savybės	Nustatytos apsaugos zonos
68	2449	Kalnas vad. Perkūnkalniu	Valstybės saugomas	Nacionalinis	KVR objektas: 5389.00 kv. m	Pavienis objektas	Kraštovaizdžio; Mitologinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	Vizualinės apsaugos pozonis: 46183.00 kv. m
69	2451	Norkių kapinynas	Registrinis	Regioninis	KVR objektas: 8518.00 kv. m	Pavienis objektas	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą)	+	-
70	2452	Perkūniškės kapinynas vad. Traka, Trakeliu	Valstybės saugomas	Nacionalinis	KVR objektas: 2093.00 kv. m	Pavienis objektas	Archeologinis ()	+	Apsaugos nuo fizinio poveikio pozonis: 1600.00 kv. m
71	2453	Senkapiai	Registrinis	-	KVR objektas: 1537.73 kv. m	Pavienis objektas	-	-	-
72	26138	Kuršių kaimo senosios kapinės	Valstybės saugomas	Regioninis	KVR objektas: 600.00 kv. m	Pavienis objektas	Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	Apsaugos nuo fizinio poveikio pozonis: 265.00 kv. m
73	26139	Aukštiškių, Budraičių kaimų senosios kapinės, vad. Daukšlaukiu	Valstybės saugomas	Regioninis	KVR objektas: 749.00 kv. m	Pavienis objektas	Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	Apsaugos nuo fizinio poveikio pozonis: 445.00 kv. m
74	26140	Šedbarų kaimo senosios kapinės vad. Kapeliais	Valstybės saugomas	Regioninis	KVR objektas: 500.00 kv. m	Pavienis objektas	Dailės (lemiantis reikšmingumą svarbus); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	Apsaugos nuo fizinio poveikio pozonis: 378.00 kv. m
75	26141	Tolučių kaimo senosios kapinės vad. Kapukais	Valstybės saugomas	Regioninis	KVR objektas: 400.00 kv. m	Pavienis objektas	Dailės (lemiantis reikšmingumą tipiškas); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	Apsaugos nuo fizinio poveikio pozonis: 510.00 kv. m
76	26142	Junkilų kaimo senosios kapinės	Valstybės saugomas	Regioninis	KVR objektas: 600.00 kv. m	Pavienis objektas	Dailės (lemiantis reikšmingumą tipiškas); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
77	26160	Tytuvėnų žydų žudynių vieta ir kapas I	Valstybės saugomas	Nacionalinis	KVR objektas: 48.00 kv. m	Pavienis objektas	Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-

Vertybės Nr. brėžinyje	Unikalus KVR objekto kodas	Pilnas pavadinimas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Trūkumai	
								Nustatytos vertingosios savybės	Nustatytos apsaugos zonos
78	26387	Gedminių kaimo senosios kapinės	Valstybės saugomas	Regioninis	KVR objektas: 1990.00 kv. m	Pavienis objektas	Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	Apsaugos nuo fizinio poveikio pozonis: 621.00 kv. m
79	26388	Pagių kaimo senosios kapinės vad. Kapiukais	Valstybės saugomas	Regioninis	KVR objektas: 1400.00 kv. m	Pavienis objektas	Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	Apsaugos nuo fizinio poveikio pozonis: 838.00 kv. m
80	26389	Daukintiškės kaimo senosios kapinės	Valstybės saugomas	Regioninis	KVR objektas: 2750.00 kv. m	Pavienis objektas	Dailės (lemiantis reikšmingumą tipiškas); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	Apsaugos nuo fizinio poveikio pozonis: 1165.00 kv. m
81	26390	Burčiškės kaimo senosios kapinės	Valstybės saugomas	Regioninis	KVR objektas: 1848.00 kv. m	Pavienis objektas	Dailės (lemiantis reikšmingumą tipiškas); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	Apsaugos nuo fizinio poveikio pozonis: 952.00 kv. m
82	26391	Pupėnų kaimo senosios kapinės vad. Koplyčkalniu, kitaip Gojuku	Valstybės saugomas	Regioninis	KVR objektas: 2876.00 kv. m	Pavienis objektas	Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	Apsaugos nuo fizinio poveikio pozonis: 866.00 kv. m
83	26392	Karyznų kaimo senosios kapinės vad. Kapiukais	Valstybės saugomas	Regioninis	KVR objektas: 400.00 kv. m	Pavienis objektas	Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	Apsaugos nuo fizinio poveikio pozonis: 526.00 kv. m
84	26437	Akmuo su "Velnio pėda"	Valstybės saugomas	Regioninis	KVR objektas: 600.00 kv. m	Pavienis objektas	Mitologinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
85	28182	Žalpių alkakalnis vad. Koplyčkalniu	Valstybės saugomas	Regioninis	KVR objektas: 10941.00 kv. m	Pavienis objektas	Kraštovaizdžio; Mitologinis (lemiantis reikšmingumą nenurodytas)	+	Vizualinės apsaugos pozonis: 39993.00 kv. m
86	2822	Šv. Onos bažnyčia	Valstybės saugomas	-	KVR objektas: 2300.00 kv. m	Pavienis objektas	-	-	-
87	30116	Vileikių, Šunelių kaimų senosios kapinės	Valstybės saugomas	Regioninis	KVR objektas: 600.00 kv. m	Pavienis objektas	Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	Apsaugos nuo fizinio poveikio pozonis: 600.00 kv. m

Vertybės Nr. brėžinyje	Unikalus KVR objekto kodas	Pilnas pavadinimas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Trūkumai	
								Nustatytos vertingosios savybės	Nustatytos apsaugos zonos
88	3042	Bažnyčia	Registrinis	-	-	Pavienis objektas	-	+	-
89	32201	Namas	Registrinis	Vietinis	KVR objektas: 1219.41 kv. m	Pavienis objektas	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas)	+	-
90	32712	Kalniškių piliakalnis	Registrinis	Regioninis	KVR objektas: 21898.00 kv. m	Pavienis objektas	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą); Kraštovaizdžio	+	-
91	3292	Vainagių piliakalnis, vad. Piliuku	Valstybės saugomas	Regioninis	KVR objektas: 8800.00 kv. m	Pavienis objektas	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą)	+	-
92	33403	Rygos-Tilžės kelio Grinių užkardos pastatas	Registrinis	Vietinis	KVR objektas: 1905.00 kv. m	Pavienis objektas	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
93	33934	Gabriejolės piliakalnis	Registrinis	Regioninis	KVR objektas: 13406.00 kv. m	Pavienis objektas	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą); Kraštovaizdžio	+	-
94	33935	Puikiškės piliakalnis	Registrinis	Regioninis	KVR objektas: 17101.00 kv. m	Pavienis objektas	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą); Kraštovaizdžio	+	-
95	34681	Pašiaušės jėzuitų kolegijos vieta	Registrinis	Regioninis	KVR objektas: 9769.00 kv. m	Pavienis objektas	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą); Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
96	37967	Kelmės žydų senosios kapinės	Registrinis	Vietinis	KVR objektas: 23623.00 kv. m	Pavienis objektas	Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
97	37968	Kražių žydų senosios kapinės	Registrinis	Vietinis	KVR objektas: 23233.00 kv. m	Pavienis objektas	Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-

Vertybės Nr. brėžinyje	Unikalus KVR objekto kodas	Pilnas pavadinimas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Trūkumai	
								Nustatytos vertingosios savybės	Nustatytos apsaugos zonos
98	37969	Šaukėnų žydų senosios kapinės	Registrinis	Vietinis	KVR objektas: 5253.00 kv. m	Pavienis objektas	Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
99	37970	Užvenčio žydų senosios kapinės	Registrinis	Vietinis	KVR objektas: 4512.00 kv. m	Pavienis objektas	Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
100	38114	Karklėnalių piliakalnis, vad. Biržkalniu	Registrinis	Nacionalinis	KVR objektas: 30585.00 kv. m	Pavienis objektas	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą); Kraštovaizdžio	+	-
101	38526	Pirmojo pasaulinio karo Vokietijos imperijos karių kapai	Registrinis	Vietinis	KVR objektas: 15.00 kv. m	Pavienis objektas	Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
102	38816	Pirmojo pasaulinio karo karių kapinės	Registrinis	Vietinis	KVR objektas: 1500.00 kv. m	Pavienis objektas	Dailės (lemiantis reikšmingumą tipiškas); Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	KVR objektas: 1500.00 kv. m
103	38817	Pirmojo pasaulinio karo karių kapinės I	Registrinis	Vietinis	KVR objektas: 470.00 kv. m	Pavienis objektas	Dailės (lemiantis reikšmingumą tipiškas); Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
104	38818	Pirmojo pasaulinio karo karių kapinės II	Registrinis	Vietinis	KVR objektas: 3500.00 kv. m	Pavienis objektas	Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
105	39008	Lietuvos nepriklausomos valstybės atstatymo akto signataro Antano Račo kapas	Registrinis	Nacionalinis	KVR objektas: 16.00 kv. m	Pavienis objektas	Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-

Vertybės Nr. brėžinyje	Unikalus KVR objekto kodas	Pilnas pavadinimas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Trūkumai	
								Nustatytos vertingosios savybės	Nustatytos apsaugos zonos
106	39013	Antrojo pasaulinio karo Sovietų Sąjungos karių palaidojimo vieta	Registrinis	Vietinis	KVR objektas: 1372.00 kv. m	Pavienis objektas	Istorinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas)	+	-
107	39066	Lietuvos kariuomenės pulkininko leitenanto Kazio Mackevičiaus kapas	Registrinis	Nacionalinis	KVR objektas: 16.00 kv. m	Pavienis objektas	Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
108	39077	Lietuvos partizanų kautynių ir žūties vieta	Registrinis	Nacionalinis	KVR objektas: 16.00 kv. m	Pavienis objektas	Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
109	39138	Lietuvos partizanų slėptuvės-bunkerio vieta	Registrinis	Nacionalinis	KVR objektas: 270.00 kv. m	Pavienis objektas	Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
110	39150	Visuomenės ir kultūros veikėjo, rašytojo, knygnešio Vlado Putvinskio-Pūtvio kapas	Registrinis	Nacionalinis	KVR objektas: 58.00 kv. m	Pavienis objektas	Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
111	39502	Gydytojo Boroko Chveideno žuvimo vieta ir kapas	Registrinis	Nacionalinis	KVR objektas: 12.00 kv. m	Pavienis objektas	Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
112	39503	Calio Senzulio žuvimo vieta ir kapas	Registrinis	Nacionalinis	KVR objektas: 12.00 kv. m	Pavienis objektas	Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
113	40168	Lietuvos partizanų kautynių ir žūties vieta	Registrinis	Nacionalinis	KVR objektas: 12.00 kv. m	Pavienis objektas	Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-

Vertybės Nr. brėžinyje	Unikalus KVR objekto kodas	Pilnas pavadinimas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Trūkumai	
								Nustatytos vertingosios savybės	Nustatytos apsaugos zonos
114	40169	Žemaičių partizanų apygardos Vytenio rinktinės laikinai ėjusio vado pareigas Liudo Lukausko-Kontrimo, Skirgailos ir operatyvinio skyriaus viršininko Jono Zelbos-Šermukšnio kautynių ir žūties vieta	Registrinis	Nacionalinis	KVR objektas: 7.00 kv. m	Pavienis objektas	Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
115	40175	Kęstučio apygardos partizanų vado Povilo Morkūno-Ežeriečio, Drako, Rimanto ir štabo nario Stasio Zinkevičiaus-Algimanto kautynių ir žūties vieta	Registrinis	Nacionalinis	KVR objektas: 25.00 kv. m	Pavienis objektas	Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
116	40176	Lietuvos partizanų kapas	Registrinis	Nacionalinis	KVR objektas: 20.00 kv. m	Pavienis objektas	Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
117	40179	Lietuvos partizanų kautynių ir žūties vieta	Paminklas	Nacionalinis	KVR objektas: 90.00 kv. m	Pavienis objektas	Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	Apsaugos nuo fizinio poveikio pozonis: 51.00 kv. m
118	40180	Lietuvos partizanų kautynių ir žūties vieta	Registrinis	Nacionalinis	KVR objektas: 54.00 kv. m	Pavienis objektas	Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
119	40564	Kelmės žydų žudynių vieta ir kapas	Registrinis	Nacionalinis	KVR objektas: 93.00 kv. m	Pavienis objektas	Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-

Vertybės Nr. brėžinyje	Unikalus KVR objekto kodas	Pilnas pavadinimas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Trūkumai	
								Nustatytos vertingosios savybės	Nustatytos apsaugos zonos
120	41730	Burniškės piliakalnis	Registrinis	Nacionalinis	KVR objektas: 38004.00 kv. m	Pavienis objektas	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą); Kraštovaizdžio	+	-
121	42127	Mokyklos pastatas	Registrinis	Vietinis	KVR objektas: 1908.00 kv. m	Pavienis objektas	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas)	+	-
122	43935	Lietuvos partizanų slėptuvės-bunkerio vieta	Registrinis	Nacionalinis	KVR objektas: 1744.00 kv. m	Pavienis objektas	Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
123	44047	Lietuvos partizanės Zofijos Bagdonavičiūtės-Virginijos kapas	Registrinis	Nacionalinis	KVR objektas: 9.00 kv. m	Pavienis objektas	Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
124	44407	Lietuvos partizanų žūties vieta	Registrinis	Nacionalinis	KVR objektas: 260.00 kv. m	Pavienis objektas	Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
125	45069	Lietuvos partizanų užkasimo vieta ir kapai	Registrinis	Nacionalinis	KVR objektas: 25460.00 kv. M	Pavienis objektas	Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
126	45894	Laisvės paminklas	Registrinis	Regioninis	KVR objektas: 50.00 kv. m	Pavienis objektas	Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
127	5099	Akmuo su ženklais	Valstybės saugomas	-	KVR objektas: 100.00 kv. m	Pavienis objektas	-	-	Apsaugos nuo fizinio poveikio pozonis: 110.93 kv. m
128	5101	Bukantiškės, Piltinės piliakalnis piliakalnis vad. Piliakalniu	Valstybės saugomas	-	KVR objektas: 16000.00 kv. m	Pavienis objektas	-	+	-
129	5102	Paalksnių pilkapynas pilkapynas vad. Milžinkapiais	Valstybės saugomas	-	KVR objektas: 40000.00 kv. m	Pavienis objektas	-	+	-

Vertybės Nr. brėžinyje	Unikalus KVR objekto kodas	Pilnas pavadinimas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Trūkumai	
								Nustatytos vertingosios savybės	Nustatytos apsaugos zonos
130	5103	Paalksnių kapinynas	Valstybės saugomas	-	KVR objektas: 40000.00 kv. m	Pavienis objektas	-	+	-
131	5104	Pašilės, vad. Pono grabu, kitaip su "Dievo pėda"	Valstybės saugomas	-	KVR objektas: 156.00 kv. m	Pavienis objektas	-	-	-
132	5105	Piliakalnis, vad. Pilike	Registrinis	-	KVR objektas: 26000.00 kv. m	Pavienis objektas	-	+	-
133	5107	Paprūdžių kapinynas	Valstybės saugomas	Nacionalinis	KVR objektas: 6801.00 kv. m	Pavienis objektas	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą)	+	Apsaugos nuo fizinio poveikio pozonis: 1305.00 kv. m
134	5109	Akmuo su dubeniu	Valstybės saugomas	-	KVR objektas: 14.00 kv. m	Pavienis objektas	-	-	-
135	5110	Mockaičių senosios kapinės, vad. Kapeliais	Registrinis	Vietinis	KVR objektas: 1873.00 kv. m	Pavienis objektas	Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
136	5111	Pašimšės senovės gynybinis įtvirtinimas, vad. Skambalo kalnu	Valstybės saugomas	Regioninis	KVR objektas: 10900.00 kv. m	Pavienis objektas	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą); Kraštovaizdžio	+	-
137	5112	Gaučiškės, Liolių piliakalnis piliakalnis vad. Vainike, Vainikės kalnu	Valstybės saugomas	Nacionalinis	KVR objektas: 27743.00 kv. m	Pavienis objektas	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą); Kraštovaizdžio; Mitologinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	Vizualinės apsaugos pozonis: 68603.00 kv. m
138	5113	Akmuo su "Žmogaus ir gyvulio" pėdomis	Valstybės saugomas	-	KVR objektas: 180.00 kv. m	Pavienis objektas	-	-	-
139	5114	Bulavėnų piliakalnis	Registrinis	Regioninis	KVR objektas: 49572.00 kv. m	Pavienis objektas	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą); Kraštovaizdžio	+	-

Vertybės Nr. brėžinyje	Unikalus KVR objekto kodas	Pilnas pavadinimas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Trūkumai	
								Nustatytos vertingosios savybės	Nustatytos apsaugos zonos
140	5115	Jukniškės antrosios senosios kapinės, vad. Milžinkapiu	Registrinis	Vietinis	KVR objektas: 3301.00 kv. m	Pavienis objektas	Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
141	5116	Piliakalnis, vad. Šankių piliakalniu	Registrinis	Nacionalinis	KVR objektas: 14251.00 kv. m	Pavienis objektas	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą); Kraštovaizdžio; Mitologinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
142	5118	Bumbulių senovės gynybinis įtvirtinimas senovės gynybinis įtvirtinimas vad. Daugvierės kalnu	Valstybės saugomas	-	KVR objektas: 69000.00 kv. m	Pavienis objektas	-	+	Vizualinės apsaugos pozonis: 1196000.00 kv. m
143	5119	Papilių piliakalnis vad. Pilimi	Valstybės saugomas	-	KVR objektas: 48000.00 kv. m	Pavienis objektas	-	+	Vizualinės apsaugos pozonis: 252000.00 kv. m
144	5120	Plūsčių piliakalnis vad. Pilike	Valstybės saugomas	-	KVR objektas: 19000.00 kv. m	Pavienis objektas	-	+	-
145	5122	Dvarviečių, Kušleikių pilkapis vad. Milžinkapiu	Valstybės saugomas	-	KVR objektas: 1200.00 kv. m	Pavienis objektas	-	+	Vizualinės apsaugos pozonis: 331800.00 kv. m
146	5123	Gudelių piliakalnis piliakalnis vad. Pilike	Valstybės saugomas	-	KVR objektas: 33900.00 kv. m	Pavienis objektas	-	+	Vizualinės apsaugos pozonis: 2341000.00 kv. m
147	5124	Sotkalnio pilkapynas vad. Milžinkapiais	Valstybės saugomas	-	KVR objektas: 20000.00 kv. m	Pavienis objektas	-	+	Vizualinės apsaugos pozonis: 953000.00 kv. m
148	5125	Vaidatonių, Šimkaičių piliakalnis	Valstybės saugomas	-	KVR objektas: 12200.00 kv. m	Pavienis objektas	-	+	-

Vertybės Nr. brėžinyje	Unikalus KVR objekto kodas	Pilnas pavadinimas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Trūkumai	
								Nustatytos vertingosios savybės	Nustatytos apsaugos zonos
149	5126	Vaidatonių senosios kapinės, vad. Kapais	Registrinis	Vietinis	KVR objektas: 1859.00 kv. m	Pavienis objektas	Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
150	5127	Galvydiškės piliakalnis, vad. Pilike	Registrinis	Regioninis	KVR objektas: 4224.00 kv. m	Pavienis objektas	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą); Kraštovaizdžio	+	-
151	5129	Kalnas vad. Gaidžiupile	Valstybės saugomas	regioninis	KVR objektas: 6707.00 kv. m	Pavienis objektas	Kraštovaizdžio; Mitologinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	Vizualinės apsaugos pozonis: 43046.00 kv. m
152	5131	Kaimalės akmuo su smailiadugniu dubeniu	Registrinis	Regioninis	KVR objektas: 9.00 kv. m	Pavienis objektas	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą)	+	-
153	5133	Kuršių pilkapynas vad. Milžinkapiais, Kačmilžiais	Registrinis	Regioninis	KVR objektas: 2123.00 kv. m	Pavienis objektas	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą)	+	-
154	5136	Tytuvėnų piliakalnis, vad. Bridvaišio piliakalniu	Registrinis	Regioninis	KVR objektas: 10982.00 kv. m	Pavienis objektas	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą); Kraštovaizdžio; Mitologinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
155	5137	Akmuo su dubeniu	Valstybės saugomas	-	KVR objektas: 6.00 kv. m	Pavienis objektas	-	-	-
156	5139	Vaitkaičių pilkapynas, vad. Kapmilžiais	Registrinis	Nacionalinis	KVR objektas: 2206.00 kv. m	Pavienis objektas	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą); Mitologinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
157	5140	Maudžiorų kapinynas	Valstybės saugomas	Nacionalinis	KVR objektas: 39430.00 kv. m	Pavienis objektas	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą)	+	Apsaugos nuo fizinio poveikio pozonis: 4292.00 kv. m
158	5143	Junkilų kapinynas	Valstybės saugomas	-	KVR objektas: 20000.00 kv. m	Pavienis objektas	-	+	-

Vertybės Nr. brėžinyje	Unikalus KVR objekto kodas	Pilnas pavadinimas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Trūkumai	
								Nustatytos vertingosios savybės	Nustatytos apsaugos zonos
159	5144	Papilalio piliakalnis vad. Pilale, Pilimi	Valstybės saugomas	-	KVR objektas: 29000.00 kv. m	Pavienis objektas	-	+	Vizualinės apsaugos pozonis: 1172000.00 kv. m
160	5145	Senkapis su IX-XII m.e.a. gr. kp.	Registrinis	-	KVR objektas: 20866.04 kv. m	Pavienis objektas	-	-	-
161	5146	Pavaiguvio akmuo su dubenėliais	Valstybės saugomas	Regioninis	KVR objektas: 400.00 kv. m	Pavienis objektas	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą)	+	-
162	5147	Tolišių kapinynas	Valstybės saugomas	-	KVR objektas: 16000.00 kv. m	Pavienis objektas	-	+	-
163	6025	Senkapis	Registrinis	-	KVR objektas: 2236.29 kv. m	Pavienis objektas	-	-	-
164	6036	Dankšių senosios kapinės, vad. Kapinių kalnu	Registrinis	Vietinis	KVR objektas: 10035.00 kv. m	Pavienis objektas	Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
165	6037	Dievonių kapinynas, vad. Čigonkalniu	Registrinis	Regioninis	KVR objektas: 11231.00 kv. m	Pavienis objektas	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą)	+	-
166	6038	Dimgailių kapinynas, vad. Kalvinkapiais	Valstybės saugomas	Regioninis	KVR objektas: 16874.00 kv. m	Pavienis objektas	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą)	+	Apsaugos nuo fizinio poveikio pozonis: 2527.00 kv. m
167	6039	Kušleikių pilkapis, vad. Kapmilže, Velniokapiu	Valstybės saugomas	Regioninis	KVR objektas: 1700.00 kv. m	Pavienis objektas	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą); Mitologinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
168	6046	Senkapis, vad. Milžinkapiu	Registrinis	-	KVR objektas: 14000.00 kv. m	Pavienis objektas	-	-	-

Vertybės Nr. brėžinyje	Unikalus KVR objekto kodas	Pilnas pavadinimas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Trūkumai	
								Nustatytos vertingosios savybės	Nustatytos apsaugos zonos
169	6048	Senkapis	Registrinis	-	KVR objektas: 4524.14 kv. m	Pavienis objektas	-	-	-
170	6061	Brukų, Brukalių kapinynas	Valstybės saugomas	-	KVR objektas: 11000.00 kv. m	Pavienis objektas	-	+	-
171	6067	Šventragių alkvietė	Valstybės saugomas	-	KVR objektas: 6900.00 kv. m	Pavienis objektas	-	-	-
172	6069	Flerijoniškės kapinynas kapinynas vad. Milžinkapiu	Valstybės saugomas	-	KVR objektas: 7100.00 kv. m	Pavienis objektas	-	-	-
173	6082	Senkapis, vad. Milžinkapiais	Registrinis	-	KVR objektas: 8570.04 kv. m	Pavienis objektas	-	-	-
174	6088	Paklibakių kapinynas	Valstybės saugomas	-	KVR objektas: 25000.00 kv. m	Pavienis objektas	-	+	-
175	6098	Kalnas vad. Raganynės kalneliu	Valstybės saugomas	-	KVR objektas: 2800.00 kv. m	Pavienis objektas	-	-	-
176	6099	Budraičių kapinynas, vad. Gyže	Registrinis	Regioninis	KVR objektas: 1204.00 kv. m	Pavienis objektas	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą)	+	-
177	6105	Pavygailių senosios kapinės, vad. Kapeliais	Registrinis	Vietinis	KVR objektas: 1466.00 kv. m	Pavienis objektas	Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
178	6115	Labūnavėlės senosios kapinės, vad. Kapeliais	Registrinis	Vietinis	KVR objektas: 4621.00 kv. m	Pavienis objektas	Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-

Vertybės Nr. brėžinyje	Unikalus KVR objekto kodas	Pilnas pavadinimas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Trūkumai	
								Nustatytos vertingosios savybės	Nustatytos apsaugos zonos
179	6120	Kalnas vad. Perkūnkalniu	Valstybės saugomas	Regioninis	KVR objektas: 26267.00 kv. m	Pavienis objektas	Kraštovaizdžio; Mitologinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	Vizualinės apsaugos pozonis: 41886.00 kv. m
180	7835	Koplytstulpis su ornamentuotu kryželiu ir Marijos Maloningos	Registrinis	-	-	Pavienis objektas	-	-	-
181	7854	Antkapinis koplytstulpis	Registrinis	Vietinis	KVR objektas: 3.00 kv. m	Pavienis objektas	Dailės (lemiantis reikšmingumą retas)	+	-

3.2.2 lentelė. Kelmės rajono savivaldybės teritorijoje esančios kultūros vertybės pagal sandarą (grafiškai nepažymėti objektai)

Vertybės Nr. brėžinyje	Unikalus KVR objekto kodas	Pilnas pavadinimas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Trūkumai	
								Nustatytos vertingosios savybės	Nustatytos apsaugos zonos
1	17117	Vaiguva	Kultūros paveldo objekto apsauga panaikinta	-	-	Vietovė	-	-	-
KOMPLEKSAI									
1	29744	Sienų tapybos ir horeljefų ciklas "Kryžiaus kelias"	Registrinis	-	-	Kompleksas	-	-	-
1.1	29745	Kompozicija "Jėzaus atsisveikinimas su Motina"	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
1.2	29746	Kompozicija "Paskutinė vakarienė"	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
1.3	29747	Kompozicija "Jėzus meldžiasi Getsemanės sode"	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
1.4	29748	Kompozicija "Jėzaus suėmimas"	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
1.5	29749	Kompozicija "Jėzus vedamas per Cedroną"	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
1.6	29750	Kompozicija "Jėzus vedamas per Jeruzalės vartus"	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
1.7	29751	Kompozicija "Jėzus pas Aną"	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
1.8	29752	Kompozicija "Jėzus pas Kajafą"	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
1.9	29753	Kompozicija "Šv. Petro išsigynimas"	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
1.10	29754	Kompozicija "Jėzus kalėjime"	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-

Vertybės Nr. brėžinyje	Unikalus KVR objekto kodas	Pilnas pavadinimas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Trūkumai	
								Nustatytos vertingosios savybės	Nustatytos apsaugos zonos
1.11	29755	Kompozicija "Jėzus pas kunigus ir fariziejus"	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
1.12	29756	Kompozicija "Jėzus pirmą kartą vedamas pas Pilotą"	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
1.13	29757	Kompozicija "Jėzus pas Erodą"	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
1.14	29758	Kompozicija "Jėzus Piloto rūmuose mirti pasmerktas, už Barabą kaltesniu laikytas"	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
1.15	29759	Kompozicija "Jėzaus išvilkimas iš drabužių"	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
1.16	29760	Kompozicija "Jėzaus nuplakimas"	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
1.17	29761	Kompozicija "Jėzus išjuokimo rūbu apvilktas ir karūnuotas erškėčiais"	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
1.18	29762	Kompozicija "Jėzus išjuoktas ir karaliumi sveikintas"	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
1.19	29763	Kompozicija "Ecce Homo"	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
1.20	29764	Kompozicija "Jėzus antrą kartą mirti pasmerktas"	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
1.21	29765	Kompozicija "Pilotas klausia Jėzų, ar Jis yra žydų karalius"	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-

Vertybės Nr. brėžinyje	Unikalus KVR objekto kodas	Pilnas pavadinimas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Trūkumai	
								Nustatytos vertingosios savybės	Nustatytos apsaugos zonos
1.22	29766	Kompozicija "Piloto pati užstoja Jėzų"	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
1.23	29767	Kompozicija "Pilotas nusiplauna rankas"	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
1.24	29768	Kompozicija "Fariziejai šaukia ant Piloto: jei Jėzų išlaisvinsi, nebūsi ciesoriaus bičiuliu"	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
1.25	29769	Kompozicija "Šv. Kryžiaus atradimas"	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
1.26	29770	Kompozicija "Jėzus nuteisiamas mirti"	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
1.27	29771	Kompozicija "Jėzui uždedamas kryžius"	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
1.28	29772	Kompozicija "Jėzus pirmą kartą parpuola po kryžiumi"	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
1.29	29773	Kompozicija "Jėzus sutinka savo Motiną Švč. Mergelę Mariją"	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
1.30	29774	Kompozicija "Simonas Kirėnietis padeda nešti kryžių"	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
1.31	29775	Kompozicija "Veronika nušluosto Jėzui veidą"	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
1.32	29776	Kompozicija "Jėzus antrą kartą parpuola po kryžiumi"	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-

Vertybės Nr. brėžinyje	Unikalus KVR objekto kodas	Pilnas pavadinimas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Trūkumai	
								Nustatytos vertingosios savybės	Nustatytos apsaugos zonos
1.33	29777	Kompozicija "Jėzus ramina verkiančias moteris"	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
1.34	29778	Kompozicija "Jėzus trečią kartą parpuola po kryžiumi"	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
1.35	29779	Kompozicija "Jėzui nuplėšiami drabužiai"	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
1.36	29780	Kompozicija "Jėzus prikalamas prie kryžiaus"	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
1.37	29781	Kompozicija "Jėzus miršta ant kryžiaus"	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
1.38	29782	Kompozicija "Jėzus nuimamas nuo kryžiaus"	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
1.39	29783	Kompozicija "Jėzus laidojamas	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
2	16834	Vargonai	Kultūros paveldo objekto apsauga panaikinta (tapo vertingąja savybe)	-	-	Kompleksas	-	+	-
2.1	27954	Vargonų prospektas	Kultūros paveldo objekto apsauga panaikinta (tapo vertingąja savybe)	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	+	-

Vertybės Nr. brėžinyje	Unikalus KVR objekto kodas	Pilnas pavadinimas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Trūkumai	
								Nustatytos vertingosios savybės	Nustatytos apsaugos zonos
2.2	27955	Vargonų instrumentas	Kultūros paveldo objekto apsauga panaikinta (tapo vertingąja savybe)	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	+	-
3	27961	Vargonai	Kultūros paveldo objekto apsauga panaikinta (tapo vertingąja savybe)	-	-	Kompleksas	-	+	-
3.1	27962	Vargonų prospektas	Kultūros paveldo objekto apsauga panaikinta (tapo vertingąja savybe)	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	+	-
3.2	27963	Vargonų instrumentas	Kultūros paveldo objekto apsauga panaikinta (tapo vertingąja savybe)	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	+	-
4	7884	Sakykla su skulptūromis	Registrinis	-	-	Kompleksas	-	-	-
4.1	29723	Sakykla	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
4.2	29724	"Šv. evangelistas Morkus" skulptūra	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
4.3	29725	"Šv. evangelistas Lukas" skulptūra	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-

Vertybės Nr. brėžinyje	Unikalus KVR objekto kodas	Pilnas pavadinimas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Trūkumai	
								Nustatytos vertingosios savybės	Nustatytos apsaugos zonos
4.4	29726	"Šv. evangelistas Matas" skulptūra	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
4.5	29727	"Šv. evangelistas Jonas" skulptūra	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
4.6	29728	"Jėzus Kristus Pasaulio Išganytojas" skulptūra	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
5	29741	Durys su tapyta kompozicija	Registrinis	-	-	Kompleksas	-	-	-
5.1	29742	Durys	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
5.2	7862	Kompozicija "Jėzus Kristus su kryžiumi ir šventaisiais"	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
6	16836	Vargonai	Registrinis	-	-	Kompleksas	-	-	-
6.1	29814	Vargonų prospektas	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
6.2	29815	Vargonų instrumentas	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
7	29695	Šv. Antano altorius su įrenginiu relikvijoms, skulptūromis ir reljefine kompozicija	Registrinis	-	-	Kompleksas	-	-	-
7.1	29696	Šv. Antano altorius	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
7.2	29697	Įrenginys relikvijoms	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
7.3	29698	Skulptūros "Angeliukai" (2 vnt.)	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
7.4	29699	Reljefinė kompozicija "Sandoros skrynia"	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-

Vertybės Nr. brėžinyje	Unikalus KVR objekto kodas	Pilnas pavadinimas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Trūkumai	
								Nustatytos vertingosios savybės	Nustatytos apsaugos zonos
8	16833	Vargonai	Kultūros paveldo objekto apsauga panaikinta (tapo vertingąja savybe)	-	-	Kompleksas	-	+	-
8.1	27952	Vargonų prospektas	Kultūros paveldo objekto apsauga panaikinta (tapo vertingąja savybe)	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	+	-
8.2	27953	Vargonų instrumentas	Kultūros paveldo objekto apsauga panaikinta (tapo vertingąja savybe)	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	+	-
9	27964	Vargonai	Registrinis	-	-	Kompleksas	-	-	-
9.1	27965	Vargonų prospektas	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	+	-
9.2	27966	Vargonų instrumentas	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
10	16838	Vargonai	Registrinis	-	-	Kompleksas	-	-	-
10.1	29816	Vargonų prospektas	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
10.2	29817	Vargonų instrumentas	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
11	7883	Krikštykla su skulptūrine grupe	Registrinis	-	-	Kompleksas	-	-	-

Vertybės Nr. brėžinyje	Unikalus KVR objekto kodas	Pilnas pavadinimas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Trūkumai	
								Nustatytos vertingosios savybės	Nustatytos apsaugos zonos
11.1	29721	Krikštykla	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
11.2	29722	Skulptūrinė grupė	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
12	29700	Šv. Barboros altorius su įrenginiu relikvijoms, skulptūromis ir reljefine kompozicija	Registrinis	-	-	Kompleksas	-	-	-
12.1	29701	Šv. Barboros altorius	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
12.2	29702	Įrenginys relikvijoms	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
12.3	29703	Skulptūra "Šv. Barbora"	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
12.4	29704	Reljefinė kompozicija su šv. Barboros atributais	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
13	29713	Jėzaus Gimimo altorius su įrenginiu relikvijoms, relikvijoriumi, skulptūromis ir reljefine kompozicija	Registrinis	-	-	Kompleksas	-	-	-
13.1	29714	Jėzaus Gimimo altorius	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
13.2	29715	Įrenginys relikvijoms	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
13.3	29716	Relikvijorius	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
13.4	29717	Skulptūra "Šv. arkangelas Mykolas"	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-

Vertybės Nr. brėžinyje	Unikalus KVR objekto kodas	Pilnas pavadinimas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Trūkumai	
								Nustatytos vertingosios savybės	Nustatytos apsaugos zonos
13.5	29718	Skulptūra "Šv. arkangelas Rapolas"	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
13.6	29719	Skulptūros "Angelai" (2 vnt.)	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
13.7	29720	Reljefinė kompozicija su dviem angeliukais ir dekoratyvine vaza	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
14	7882	Altorius su tabernakuliu, skulptūromis ir skulptūrinėmis grupėmis	Registrinis	-	-	Kompleksas	-	-	-
14.1	29650	Švč. Dievo Motinos altorius	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
14.2	29651	Tabernakulis	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
14.3	29652	"Šv. Bernardinas" skulptūra	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
14.4	29653	Skulptūra "Šv. Dominykas"	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
14.5	29654	"Šv. Pranciškus" skulptūra	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
14.6	29655	"Šv. Jonas Kapestranas" skulptūra	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
14.7	29656	Skulptūrinė grupė	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
14.8	29657	Skulptūrinė grupė	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
14.9	29658	"Nukryžiuotasis" skulptūra	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
14.10	29659	Skulptūros	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-

Vertybės Nr. brėžinyje	Unikalus KVR objekto kodas	Pilnas pavadinimas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Trūkumai	
								Nustatytos vertingosios savybės	Nustatytos apsaugos zonos
14.11	29660	Skulptūrinė grupė "Švč. Trejybė"	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
15	29678	Nekalto Prasidėjimo Švč. Mergelės Marijos altorius su įrenginiu relikvijoms, skulptūromis ir horeljefu	Registrinis	-	-	Kompleksas	-	-	-
15.1	29679	Nekalto Prasidėjimo Švč. Mergelės Marijos altorius	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
15.2	29680	Įrenginys relikvijoms	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
15.3	29682	Skulptūra "Šv. Zacharijas"	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
15.4	29683	Skulptūra "Šv. Elzbieta"	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
15.5	29684	"Šventojo namelio pernešimas į Loretą" horeljefas	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
15.6	29685	Skulptūros "Angelai" (4 vnt.)	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
16	29734	Altorius su skulptūrinėmis grupėmis ir skulptūromis	Registrinis	-	-	Kompleksas	-	-	-
16.1	29735	Nukryžiuotojo altorius	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
16.2	29736	Skulptūrinė grupė "Nukryžiuotas Jėzus Kristus ir klūpanti šv. Marija Magdalietė"	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-

Vertybės Nr. brėžinyje	Unikalus KVR objekto kodas	Pilnas pavadinimas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Trūkumai	
								Nustatytos vertingosios savybės	Nustatytos apsaugos zonos
16.3	29737	Skulptūrinė grupė "Dievas Tėvas ir Šventoji Dvasia"	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
16.4	29738	Skulptūra "Skausmingoji Dievo Motina"	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
16.5	29739	Skulptūra "Šv. evangelistas Jonas"	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
17	29669	Šv. Pranciškaus altorius su įrenginiu relikvijoms, skulptūromis ir reljefinė	Registrinis	-	-	Kompleksas	-	-	-
17.1	29670	Šv. Pranciškaus altorius	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
17.2	29671	Įrenginys relikvijoms	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
17.3	29672	Skulptūra "Šv. Bonaventūras"	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
17.4	29673	"Skulptūra Šv. Liudvikas"	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
17.5	29674	Reljefinė heraldinė kompozicija	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
17.6	29675	Skulptūros "Angelai" (2 vnt.)	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
17.7	29676	Skulptūros "Angeliukai" (2 vnt.)	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
17.8	29677	Reljefinė kompozicija "Apvaizdos akis"	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-

Vertybės Nr. brėžinyje	Unikalus KVR objekto kodas	Pilnas pavadinimas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Trūkumai	
								Nustatytos vertingosios savybės	Nustatytos apsaugos zonos
18	29705	Trijų Karalių (Šv. Kazimiero) altorius su įrenginiu relikvijoms, relikvijoriumi, skulptūromis ir reljefine kompozicija	Registrinis	-	-	Kompleksas	-	-	-
18.1	29706	Trijų Karalių (Šv. Kazimiero) altorius	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
18.2	29707	Įrenginys relikvijoms	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
18.3	29708	Relikvijorius	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
18.4	29709	Skulptūra "Šv. Kazimieras"	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
18.5	29710	Skulptūra "Šv. Vaclovas"	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
18.6	29711	Skulptūros "Angelai" (2 vnt.)	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
18.7	29712	Reljefinė kompozicija	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
19	16835	Vargonai	Registrinis	-	-	Kompleksas	-	-	-
19.1	27967	Vargonų prospektas	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	+	-
19.2	27968	Vargonų instrumentas	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
20	7872	Antkapinis paminklas su skulptūromis	Registrinis	-	-	Kompleksas	-	-	-
20.1	29730	Žemaičių seniūno Andriaus Valavičiaus antkapinis paminklas	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-

Vertybės Nr. brėžinyje	Unikalus KVR objekto kodas	Pilnas pavadinimas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Trūkumai	
								Nustatytos vertingosios savybės	Nustatytos apsaugos zonos
20.2	29731	"Žemaičių seniūnas Andrius Valavičius" skulptūra	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
20.3	29732	"Šv. Kotryna Aleksandrietė" skulptūra	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
20.4	29733	"Šv. apaštalas Andriejus" skulptūra	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
21	16837	Vargonai - tapo Tytuvėnų Švč. Mergelės Marijos bažnyčios (u.k. 21847) vertingąja savybe	Registrinis	-	-	Kompleksas	-	+	-
21.1	27956	Vargonų prospektas - tapo Tytuvėnų Švč. Mergelės Marijos bažnyčios (u.k. 21847) vertingąja savybe	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	+	-
21.2	27957	"Trimituojantis angelas" skulptūra - tapo Tytuvėnų Švč. Mergelės Marijos bažnyčios (u.k. 21847) vertingąja savybe	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	+	-
21.3	27958	"Trimituojantis angelas" skulptūra - tapo Tytuvėnų Švč. Mergelės Marijos bažnyčios (u.k. 21847) vertingąja savybe	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	+	-

Vertybės Nr. brėžinyje	Unikalus KVR objekto kodas	Pilnas pavadinimas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Trūkumai	
								Nustatytos vertingosios savybės	Nustatytos apsaugos zonos
21.4	27959	"Karalius Dovydas" skulptūra - tapo Tytuvėnų Švč. Mergelės Marijos bažnyčios (u.k. 21847) vertingąja savybe	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	+	-
21.5	27960	Vargonų instrumentas - tapo Tytuvėnų Švč. Mergelės Marijos bažnyčios (u.k. 21847) vertingąja savybe	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
22	29661	Šv. Onos altorius su įrenginiu relikvijoms, skulptūromis ir reljefine	Registrinis	-	-	Kompleksas	-	-	-
22.1	29662	Šv. Onos altorius	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
22.2	29663	Įrenginys relikvijoms	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
22.3	29664	Skulptūra "Nežinomas šventasis"	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
22.4	29665	Skulptūra "Nežinomas šventasis"	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
22.5	29666	Skulptūros "Angelai" (2 vnt.)	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
22.6	29667	Skulptūros "Angeliukai" (2 vnt.)	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
22.7	29668	Reljefinė simbolinė kompozicija	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-

Vertybės Nr. brėžinyje	Unikalus KVR objekto kodas	Pilnas pavadinimas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Trūkumai	
								Nustatytos vertingosios savybės	Nustatytos apsaugos zonos
23	29686	Švč. Jėzaus Širdies (buv. Jėzaus Nazariečio) altorius su įrenginiu relikvijoms, skulptūromis ir skulptūrinėmis grupėmis	Registrinis	-	-	Kompleksas	-	-	-
23.1	29687	Švč. Jėzaus Širdies (buv. Jėzaus Nazariečio) altorius	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
23.2	29688	Įrenginys relikvijoms	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
23.3	29689	Skulptūra "Aaronas"	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
23.4	29690	Skulptūra "Mozė"	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
23.5	29691	Reljefinė heraldinė kompocija	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
23.6	29692	Skulptūrinė grupė "Bėgimas į Egiptą"	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
23.7	29693	Skulptūrinė grupė "Kristaus kapo sargybiniai"	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
23.8	29694	Skulptūrinė grupė "Kūdikėlių iššudymas"	Registrinis	-	-	Į kompleksą įeinantis	-	-	-
PAVIENIAI OBJEKTAI									
1	10930	Paminklinis akmuo	Kultūros paveldo objekto apsauga panaikinta	-	-	Pavienis objektas	-	-	-
2	10932	Namas	Kultūros paveldo objekto	-	-	Pavienis objektas	-	-	-

Vertybės Nr. brėžinyje	Unikalus KVR objekto kodas	Pilnas pavadinimas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Trūkumai	
								Nustatytos vertingosios savybės	Nustatytos apsaugos zonos
			apsauga panaikinta						
3	10933	Pastatas (buv. dvaro rūmai)	Kultūros paveldo objekto apsauga panaikinta (tapo vertingąja savybe)	-	-	Pavienis objektas	-	-	-
4	10943	Kapinės	Kultūros paveldo objekto apsauga panaikinta	-	-	Pavienis objektas	-	-	-
5	15790	Varpas	Registrinis	-	-	Pavienis objektas	-	-	-
6	2434	Senovės gyvenvietė	Kultūros paveldo objekto apsauga panaikinta	-	-	Pavienis objektas	-	-	-
7	29681	Skulptūra "Lurdo Švč. Mergelė Marija"	Registrinis	-	-	Pavienis objektas	-	-	-
8	29729	Skulptūra "Nukryžiuotasis"	Registrinis	-	-	Pavienis objektas	-	-	-
9	29740	Skulptūra "Šv. Pranciškus"	Registrinis	-	-	Pavienis objektas	-	+	-
10	29743	Spinta	Registrinis	-	-	Pavienis objektas	-	-	-
11	5117	Akmuo su dubeniu	Registrinis	-	-	Pavienis objektas	-	-	-
12	5130	Akmuo su dubeniu	Registrinis	-	-	Pavienis objektas	-	-	-
13	5141	Senkapis su VI-VIII m.e.a. gr. kp.	Kultūros paveldo objekto	-	-	Pavienis objektas	-	-	-

Vertybės Nr. brėžinyje	Unikalus KVR objekto kodas	Pilnas pavadinimas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Trūkumai	
								Nustatytos vertingosios savybės	Nustatytos apsaugos zonos
			apsauga panaikinta						
14	6070	Senkapis, vad. Kapeliais	Kultūros paveldo objekto apsauga panaikinta	-	-	Pavienis objektas	-	-	-
15	6071	Senkapis, vad. Milžinkapiais	Kultūros paveldo objekto apsauga panaikinta	-	-	Pavienis objektas	-	-	-
16	7829	Varpas	Registrinis	-	-	Pavienis objektas	-	-	-
17	7830	Arnotas su Slucko juosta	Registrinis	-	-	Pavienis objektas	-	-	-
18	7834	Ornamentuoti kryžiai (2)	Registrinis	-	-	Pavienis objektas	-	-	-
19	7836	Paveikslo "Marijos ėmimas į dangų" aptaisas	Registrinis	-	-	Pavienis objektas	-	-	-
20	7837	Altorius su skulptūromis	Kultūros paveldo objekto apsauga panaikinta (tapo vertingąja savybe)	-	-	Pavienis objektas	-	+	-
21	7845	Žvakidė	Registrinis	-	-	Pavienis objektas	-	-	-
22	7878	Ampulė	Registrinis	-	-	Pavienis objektas	-	-	-
23	7891	Sieninė tapyba. Daugiafigūrinės kompozicijos biblijos temomis	Registrinis	-	-	Pavienis objektas	-	-	-

Vertybės Nr. brėžinyje	Unikalus KVR objekto kodas	Pilnas pavadinimas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Trūkumai	
								Nustatytos vertingosios savybės	Nustatytos apsaugos zonos
24	9223	Koplytstulpis su skulptūromis	Kultūros paveldo objekto apsauga panaikinta	-	-	Pavienis objektas	-	-	-
25	9230	Suolas	Registrinis	-	-	Pavienis objektas	-	-	-
26	9232	Paveikslas "Šv. Jurgis"	Registrinis	-	-	Pavienis objektas	-	-	-
27	9234	Koplytstulpis su ornamentuotu kryželiu ir Marijos Maloningos skulptūra	Kultūros paveldo objekto apsauga panaikinta	-	-	Pavienis objektas	-	-	-
28	9236	Altorius su skulptūromis	Kultūros paveldo objekto apsauga panaikinta (tapo vertingąja savybe)	-	-	Pavienis objektas	-	+	-
29	9237	Sakykla su paveikslu	Kultūros paveldo objekto apsauga panaikinta (tapo vertingąja savybe)	-	-	Pavienis objektas	-	+	-
30	9238	Komjaunuolės Jadvygos Šveikauskaitės paminklas	Kultūros paveldo objekto apsauga panaikinta	-	-	Pavienis objektas	-	-	-
31	9243	Stogastulpis	Kultūros paveldo objekto apsauga panaikinta	-	-	Pavienis objektas	-	-	-

Vertybės Nr. brėžinyje	Unikalus KVR objekto kodas	Pilnas pavadinimas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Trūkumai	
								Nustatytos vertingosios savybės	Nustatytos apsaugos zonos
32	9246	Ornamentuoti kryžiai (2)	Registrinis	-	-	Pavienis objektas	-	-	-
33	9248	Ornamentuotas kryžius	Kultūros paveldo objekto apsauga panaikinta (tapo vertingąja savybe)	-	-	Pavienis objektas	-	+	-
34	9261	Klaupka	Registrinis	-	-	Pavienis objektas	-	-	-
35	9262	Monstrancija	Registrinis	-	-	Pavienis objektas	-	-	-
36	9267	Dalmatika	Registrinis	-	-	Pavienis objektas	-	-	-
37	9268	Arnotas	Registrinis	-	-	Pavienis objektas	-	-	-
38	9270	Stacija IV	Registrinis	-	-	Pavienis objektas	-	-	-
39	9281	Ornamentuotas kryžius	Registrinis	-	-	Pavienis objektas	-	-	-
40	9283	Varpas	Registrinis	-	-	Pavienis objektas	-	-	-
41	9286	Vaiguvos Šv. Jono Krikštytojo bažnyčios statinių komplekso koplytstulpis	Pradėta valstybės saugomo statuso panaikinimo procedūra	-	-	Pavienis objektas	-	-	-
KITI OBJEKTAI									
1	7853	Ornamentuotas kryžius	Registrinis	-	-	-	-	-	-
2	7881	Ornamentuoti kryžiai (2)	Registrinis	-	-	-	-	-	-
3	7890	Ornamentuotas kryžius	Registrinis	-	-	-	-	-	-

Vertybės Nr. brėžinyje	Unikalus KVR objekto kodas	Pilnas pavadinimas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Trūkumai	
								Nustatytos vertingosios savybės	Nustatytos apsaugos zonos
4	7892	Taurė	Registrinis	-	-	-	-	-	-
5	9245	Ornamentuoti kryžiai (3)	Registrinis	-	-	-	-	-	-
6	9247	Ornamentuotas kryžius	Registrinis	-	-	-	-	-	-
7	9260	Antano Burbos memorialinė lenta	Registrinis	-	-	-	-	-	-
8	9276	Ornamentuotas kryžius	Registrinis	-	-	-	-	-	-
9	9278	Altorius su skulptūromis	Registrinis	-	-	-	-	-	-
10	9280	Ornamentuoti kryžiai (3)	Registrinis	-	-	-	-	-	-